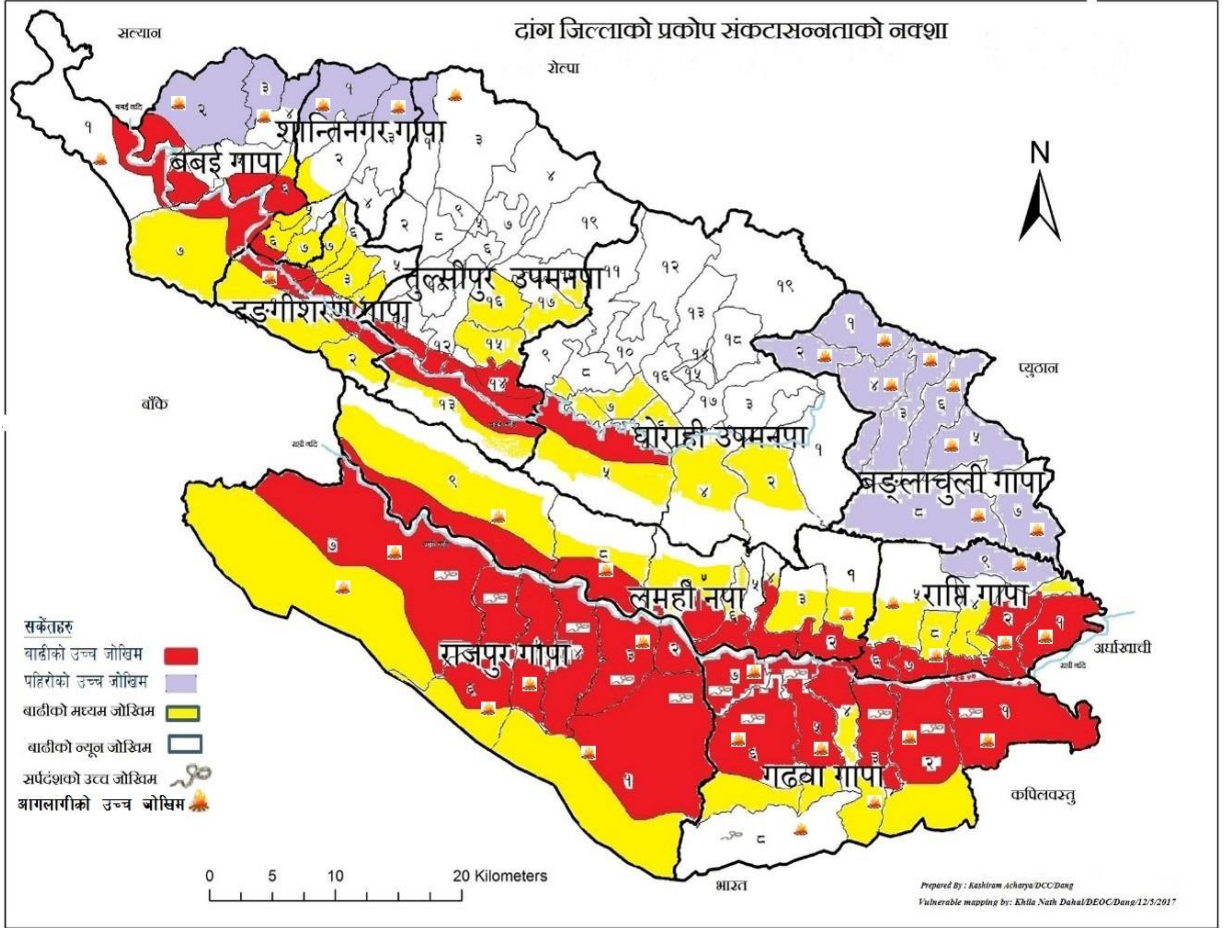

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

२०८०/०८१

District Disaster Preparedness & Response Plan (DPRP) 2023/2024

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ

District Disaster Management Committee(DDMC)Dang

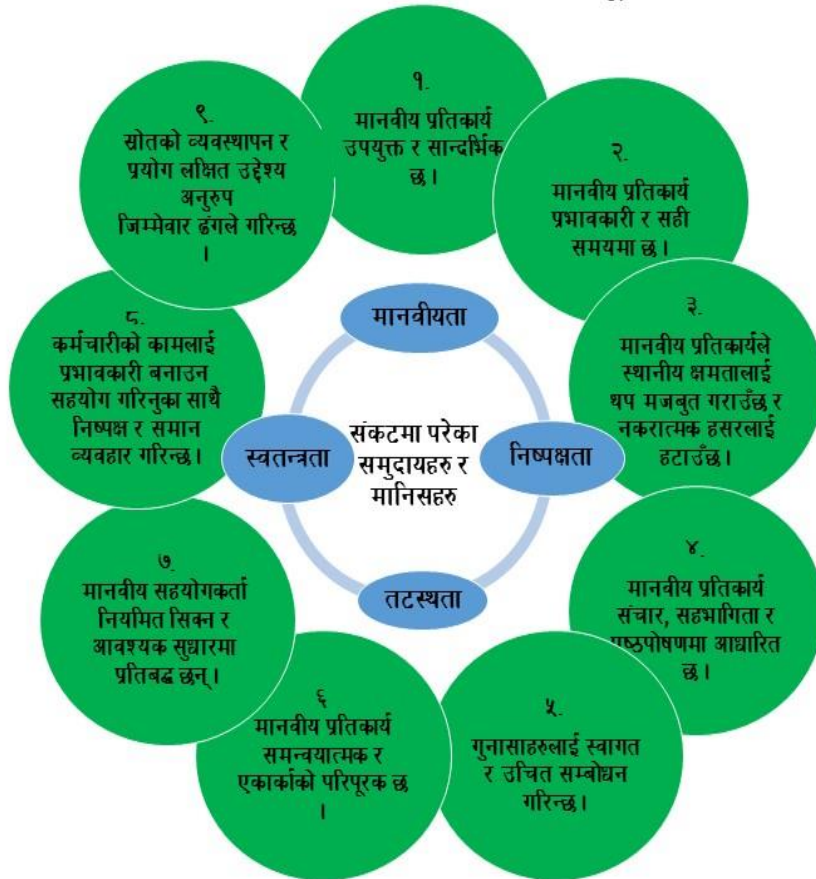
जिल्ला आपतकालिन कार्यसन्चालन केन्द्र, दाङ

District Emergency Operation Center (DEOC)Dang

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन प्रकृया :

प्रमुख जिल्ला अधिकारी	अध्यक्ष
जिल्ला समन्वय समितिको प्रतिनिधि	सदस्य
जिल्ला भित्रका स्थानिय तहका अध्यक्ष तथा प्रमुख	सदस्य
स्वास्थ्य सम्बन्धि विषय हेर्ने जिल्ला स्थित कार्यालयको प्रमुख	सदस्य
जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु	सदस्य
जिल्ला स्थित पूर्वाधार तथा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित कार्यालयका प्रमुखहरु	सदस्य
राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलका जिल्ला स्थित प्रमुख वा प्रतिनिधिकरु	सदस्य
नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
गैरसरकारी संस्था महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
नेपाल पत्रकार महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
उधोग बाणिज्य महासंघको जिल्ला स्थित प्रमुख	सदस्य
प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तोकेको अधिकृत	सदस्य सचिव

गुणस्तर र उत्तरदायित्वहरूसँग सम्बन्धित आधारभूत मानवीय मापदण्डहरु

प्रकाशक : जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ

प्रकाशन मिति : २०८० श्रावण

व्यवस्थापन : जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ

सर्वाधिकार : जिल्ला प्रशासन कार्यालय , जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ

फोन : ०८२-५६०१३३, ०८२-५६३५४०

सल्लाहकार : श्री सुशिल बैद्य, प्रमुख जिल्ला अधिकारी

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०/०८१ को अद्यावधिक कार्यदल

संयोजक : श्री सावित्रा पुन, स.प्र.जि.अ. जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ

सदस्य : श्री मदन गौतम, सभापति नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ

सदस्य : चन्द्र बहादुर केसी., प्रशासकीय अधिकृत/विपद् फोकल पर्सन, जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ

सदस्य : श्री जगत तामाङ्ग, जिल्ला कार्यक्रम संयोजक , नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ मार्फत

समन्वयकारी प्राविधिक सहयोग : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ ।

आर्थिक/प्राविधिक सहयोग : नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, समुदायमा उत्थानशिलतामा अभिवृद्धि कार्यक्रम

(ENCORE 22-23)

मन्तव्य

नेपालमा बाढी पहिरो आगलागी हावाहुरी महामारी शितलहर चट्याङ्ग जस्ता विपद्बाट प्रत्येक वर्ष ठूलो जनधनको क्षति हुने गरेको छ । अभ्र खास गरी यस प्रकारको विपद्हरूले संकटासन्न अवस्थामा रहेको महिला तथा बालबालिकाहरु अपांगता भएका व्यक्तिहरु जेष्ठ नागरिकलाई बढी मात्रामा असर पुगेको देखिन्छ । मानविय क्रियाकलाप तथा अन्य कारणहरु एवं जलवायु परिवर्तनको प्रभावले विपद्का अभ्रै खतरनाक र ठूला लक्षणहरु देखा पर्न सक्ने र जसको समयमा नै सावधानी पूर्वक व्यवस्थापन तथा पूर्व तयारी गर्न सकिएन भने भविष्यमा अत्यन्त ठूला विपद्हरु आउन सक्ने सम्भावना रहेकोछ ।

यसै क्रममा नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७४ (संशोधन २०७५) अनुसार प्रत्येक जिल्लामा विपद् व्यवस्थापनको समिति गठन गरि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण तथा अध्यावधिक गर्ने कार्यको थालनी गरेको छ । नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६९, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति २०७५, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा २०७५, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० को अवधारणागत ढाँचामा तयार गरेको छ । उक्त मार्गदर्शनमा आधारित रहेर दाङ जिल्लामा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ निर्माण गरिएको र समयाक्रमसंगै सो योजनालाई अद्यावधिक गर्नुपर्ने आवश्यकता महसुस गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत गरी जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ को आठौँ अद्यावधिक २०८० प्रकाशनमा ल्याईएकोछ । यस कार्यमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङको नेतृत्वमा र जिल्ला अगुवा सहयोगी सस्था (District Lead Agency- DLSA) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, दाङ जिल्ला शाखाको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग एवं जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र दाङको समन्वयकारी सहयोगमा अद्यावधिक भएको यस योजनालाई मुर्तिरुप दिनको लागि जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र दाङमा रहि कार्य गर्ने सुचना व्यवस्थापक प्रहरी हवलदार महेन्द्र रावत, विभिन्न बिषयगत कार्यालयहरु, जिल्ला समन्वय समिति, राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधीहरु, स्थानीय तहका प्रमुखहरु, सुरक्षा निकायका प्रमुख, पत्रकार महासंघ, दाङ जिल्ला उद्योग बाणिज्य संघ, जिल्लामा क्रियाशिल संघसस्थाहरु, विभिन्न सञ्चार माध्यम लगायत जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सम्पूर्ण निकायहरुमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । अन्त्यमा यस योजना अनुसार स्थानीय तहहरुले समेत स्थानीय तहको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य निर्माण गरि कार्यान्वयमा ल्याएमा जिल्लामा विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग पुग्नुका साथै विपद्का घटनाबाट हुनसक्ने धनजनको क्षतिलाई कम गर्न समेत मद्दत पुग्ने अपेक्षा गरेको छु । अन्त्यमा यस कार्ययोजनामा जिम्मेवारी तोकिएका सम्पूर्ण निकाय तथा पदाधिकारीहरुबाट आफुलाई तोकिएको जिम्मेवारी प्रभावकारी रुपमा निर्वाह हुने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।

(सुशील बैद्य)

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

एवम्

अध्यक्ष, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, दाङ

मन्तव्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणको प्रारम्भिक जिम्मेवारी देखि हाल सम्म निरन्तर तथा नियमित रूपमा प्राविधिक सहजकर्ताको रूपमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखा रहन सक्नु र रहन पाउनु आफैमा एक गर्वको कुरा हो । यसको लागि विपद् व्यवस्थापन समिति दाङ प्रति नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको तर्फ बाट आभार व्यक्त गर्दछु । विशेष गरी देशको नयाँ संघिय संरचनापछि विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा निर्मित ऐनले रेडक्रसको भूमिकालाई केन्द्र प्रदेश जिल्ला तथा स्थानीय तह सम्म पहिचान तथा भूमिका लाई जुन स्थान दिएको छ यसले नेपाल रेडक्रस सोसाइटी नेपाल सरकारको सहयोगी हो भन्ने यथार्थ लाई पुष्टि गरेको छ ।

आगमि दिनमा विपद् व्यवस्थापनका अनुभवलाई नेपाल सरकारको सहयोगीको रूपमा दाङ जिल्लामा आफ्नो स्रोत सधान र प्राविधिक क्षमता लाई अधिकतम प्रयोग गर्ने प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गर्न चाहन्छु । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यका अनुभव लाई दाङ रेडक्रसले जनसमुदायमा विपद् जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्दै जाने अभियानमा जुन भूमिका पूरा गरेको छ अझ यस लाई बढी प्रभावकारी बनाउदै सम्भावित जोखिमलाई न्यून गर्न समुदायलाई सूचित गर्न जनधनको क्षतिलाई घटाउन दाङ रेडक्रसले खेलेको भूमिका सबै सामु स्पष्ट छ ।

दाङ जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको नीति २०८० जेष्ठ २० गतेको बैठकको निर्णय अनुसार २०८०/२०८१ का लागि पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्न जिल्ला अगुवा सहयोग सस्था (District lead Support Agency- DLSA) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखालाई जिम्मेवारी दिएकोमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति लाई धन्यवाद दिन चाहन्छु र प्रतिकार्य योजना निर्माणमा सहयोगी भूमिका निर्वाह गर्नुहुने विषयगत शाखा सरकारी तथा गैर सरकारी संघ सस्थाहरु स्थानीय तहहरु नेपाल रेडक्रसका उपशाखाहरु साथै सबै निकाय प्रति आभावर प्रकट गर्दछु ।

(मदन गौतम)

सभापति

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ, जिल्ला शाखा

शब्द संक्षेप :

जि.बि.व्य.स	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
DDMC	District Disaster Management Committee
जिसस	जिल्ला समन्वय समिति
उमनपा	उपमहानगरपालिका
नपा	नगरपालिका
जिसअ	जिल्ला समन्वय अधिकारी
उमनपा/नपा/गापा	उपमहानगरपालिका/नगरपालिका/गाउँपालिका
साविक गाविस	साविक गाउँ विकास समिति
जिकृविका	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय
जि.पु.का.	जिल्ला पुर्वाधार विकास कार्यालय
जि.शि.अ.	जिल्ला शिक्षा अधिकारी
जि.शि.का.	जिल्ला शिक्षा कार्यालय
जि.स्वा.का.	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय
जिपसेका	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय
नेरेसो	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
ने. से.	नेपाली सेना
प्रजिअ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
प्रउ	प्रहरी उपरीक्षक
सप्रउ	सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक
सप्रनाउ	सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रनाउ	प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रनि	प्रहरी निरीक्षक
मवसाअ	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास अधिकृत
मवासशा	महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा
सप्रब	शसस्त्र प्रहरी बल
स्थासअ	स्थानीय समन्वय अधिकारी
डि.व.का.	डिभिजन वन कार्यालय
जि.भु.सं.का.	जिल्ला भु संरक्षण कार्यालय
ज.उ.प्र.नि.वि.	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण विभाग
रा/अगैसस	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था
DLSA	District Lead Support Agency
DEOC	District Emergency Operation Center
NEOC	National Emergency Operation Center
PEOC	Provincial Emergency Operational Center
UNFPA	United Nation Population Fund (United Nations Fund for Population Activities)
UNICEF	United Nations International Children's Emergency Fund
SCI	Save the Children International
DDRC	District Disaster Relief Committee
FNJDang	Federation of National Journalist Dang Branch
D-WASH CC	District Water Sanitation and Hygiene Coordination Committee
L-WASH CC	Local level Water Sanitation and Hygiene Coordination Committee
DHO	District Health Office
NRCS	Nepal Red Cross Society
IRA	Initial Rapid Assessment
MIRA	Multi Initial Rapid Assessment
CSDA	Cluster Specific Details Assessment
PDNA	Post Disaster Need Assessment

दाङ जिल्लाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०/०८१

(District Disaster preparedness and Response Plan, 2023/2024)

१. परिचय (Introduction)

१.१ पृष्ठभूमि (Background)

नेपाल विश्वको सात वटा महादेश मध्य एसिया महादेशमा अवस्थित दक्षिण एसियाको भूपरिवेष्ठित मुलुकको रूपमा परिचित नेपाल बहुप्रकोपको दिष्टीले अति जोखिम देशहरु मध्य एक हो । विश्व भरिका सबै मुलुकहरु मध्ये विभिन्न विपद् जन्य घटनाहरुबाट नेपाल भूकम्पका हिसाबले ११ औं, बाढीको हिसाबले ३० औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको हिसाबमा विश्वमा चौथो तथा एशियामा छैठौं जोखिमपूर्ण देशको रूपमा रहेको छ । प्राकृतिक विपद्को हिसाबले विश्वको उच्च जोखिमपूर्ण देशको रूपमा रहेको छ । नेपालमा विशेषगरी नियमित रूपमा हुने बाढी, पहिरो, हुरिबतास, आगलागी, चट्याङ्ग, सडक दुर्घटना, असिना, हिमपहिरो, महामारीजस्ता मौसमी विपद्बाट हरेक वर्ष लगभग बीस हजारभन्दा बढि परिवारहरु प्रभावित हुने गरेका छन् । नेपालमा प्रतिवर्ष विभिन्न विपद्हरुबाट सरदर औषतमा एक हजारको हाराहारीमा मानिसहरुको मृत्यु हुने गर्दछ । जसमध्ये वार्षिक ३ सय जनाको मृत्यु बाढी तथा पहिरोका कारणले मात्रै हुने गर्दछ । यसैगरी सबैभन्दा बढी आगलागीका कारण पशु चौपाया, पंक्षी, जग्गा जमिन, वन क्षेत्र र बालीनाली, धनसम्पत्तीको नोक्सानी हुने गरेको छ ।

विपद्को कारण नेपालले हरेक वर्ष औसतमा १ अर्ब २१ करोडको बराबरको सम्पत्तिको क्षति व्यहोर्नु परेको छ । त्यसै गरेर नेपालको विकास दर ३ देखि ४ प्रतिशतले रहेको छ भने विपदले विनाश गर्ने दर ८ देखि २५ प्रतिशतसम्म हुने गरेको देखिएको छ । कमजोर भु-बनोट, जटिल भुगर्भीय संरचनाका कारण नेपाल विपद्को उच्च संकटासन्नताको अवस्थामा रहेको छ । विगतमा गरिएका अध्ययन अनुसन्धान र विगतको विश्लेषण अनुसार नेपालमा कुनै पनि समय धेरै ठूलो भूकम्प जाने र त्यसबाट धेरै संख्यामा मानिस मर्ने, घाइते हुने तथा भौतिक संरचना क्षतिग्रस्त हुने सम्भावना रहेको छ । २०७२ वैशाख १२ र २९ गते आएका भूकम्प यसैका उदाहरण हुन् । अझैपनि यस्तै प्रकृतिका भूकम्पहरु आउने अनुमान गरिँदै छ । यस्तै हरेक वर्ष जस्तो कोशी, कर्णाली र महाकाली लगायतका नदीहरुमा आउने बाढीहरु पनि विपद्का उदाहरणहरु हुन् ।

विपद् व्यवस्थापन र उद्धार कार्यलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा मानव अधिकारका रूपमा अघि बढाउन १८ देखि २२ जनवरी २००५ मा जापानको ह्योगो शहरमा प्राकृतिक विपद् न्यूनीकरण सम्बन्धी दोश्रो विश्व सम्मेलन भएको थियो । यस विश्व सम्मेलनलाई ह्योगो सम्मेलन र सो सम्मेलनद्वारा जारी गरिएको घोषणापत्रलाई ह्योगो घोषणापत्र (Hyogo Declaration) तथा कार्य योजनालाई ह्योगो कार्य योजनाको (Hyogo Framework Plan of Action) नामले चिनिन्छ । त्यस अवसरमा नेपालले विपद् न्यूनीकरण एवं समन्वय परिषदको गठन, विपद् सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति तयार गरी त्यसको अध्यावधिक गर्ने, विकसित मुलुकका उच्च प्रविधी र अनुभवहरुलाई अनुशरण गर्ने, दिगो विकास र सुरक्षित भविष्य निर्माणका लागि शिक्षा भन्ने नारालाई साकार पार्न शैक्षिक पाठ्यक्रममा सुधार गर्ने र विपद् न्यूनीकरणका लागि विश्वकोषको स्थापना गर्ने जस्तो कुराहरुमा आफ्नो प्रतिबद्धता जाहेर गरेको छ । साथै २५ असोज २०६६ मा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत गरिएको रणनीतिमा पनि विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी अवधारणाहरुलाई आपत्कालीन पूर्वतयारी (Preparedness), प्रतिकार्य (Response) तथा पुनर्लाभ (Recovery) सम्बन्धी कार्यक्रममा व्यवस्थित रूपमा समावेश गर्ने समेत उल्लेख गरिएको छ साथै नेपालले तय गरेको अवधारणाहरु सन् २००५ मा १६८ राष्ट्रहरुले तय गरेको Hyogo Framework तथा सन् २०१५ मार्च १८ मा जापानको सेन्डाईमा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्रसंघीय विश्व सम्मेलनले तय गरेका । The Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030 बाट निर्दिष्ट छन् ।

विपद्को सवाल भनेको राहत र उद्धारसंग मात्र सिमित छैन । आधारभूत मानव अधिकार, मानवीय कानून, विकास निर्माण, गास, बास, कपास, शान्ति सुरक्षा एवं सामाजिक, आर्थिक, साँस्कृतिक लगायतका हरेक विषयहरुसंग यसको प्रत्यक्ष सम्बन्ध छ । यस्तै संवेदनशील सवालहरुलाई हृदयम गरी विपद् व्यवस्थापनका गतिविधिहरुलाई विकासका हरेक पक्षसंग समाहित गर्दै दिगो विकासको अवधारणा भित्र एकीकृत गरिनुपर्ने आजको आवश्यकता रहेको छ । यसका लागि आवश्यक पर्ने अल्पकालीन एवं दीर्घकालीन योजनाका साथ विपद् व्यवस्थापनका गतिविधिहरुलाई विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरु र सरोकारवाला निकायहरु बीचको

साभेदारी, समन्वय र सहकार्यमा प्रतिवद्धता र ऐक्यवद्धताका साथ योजना तर्जुमा देखि कार्यान्वयन सम्म कार्य गर्नुपर्ने आजको सान्दर्भिकता हो ।

यिनै कुराहरुलाई मनन गरी खतरा तथा संडकटासन्नता, विपद् प्रभावित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरु, जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुको क्षमता र सहभागिता सुनिश्चित गर्दै जिल्ला स्तरमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको कार्यलाई बलियो बनाउने र विपद् जोखिम व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहसम्म प्रभावकारी बनाउने प्रयास स्वरूप जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य तर्जुमा मार्गदर्शन २०६८ लाई अद्यावधिक गरी पहिलो संशोधन २०७६ प्रकाशन गर्नुको प्रमुख लक्ष्य हो । यस जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई सहजीकरण गर्नको लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखाले जिल्ला अगुवा सहयोगी संस्था (District Lead Support Agency-DLSA) को भूमिका निर्वाह गरिरहेको छ भने यस वर्ष २०८०/०८१ को विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखाद्वारा सञ्चालित समुदाय उत्थानशिलतामा अभिवृद्धि (ENCORE) परियोजनाले सहयोग गरेको छ ।

१.१ नेपालमा विपद् जोखिम

विषम भू-बनावट, कमजोर भौगर्भिक अवस्था, मौसमी विषयमता तथा जलवायु परिवर्तनका साथै जनसंख्या बृद्धि, गरिबी अव्यवस्थित शहरीकरण र प्रकोप जोखिमलाई ध्यान नदिई गरिने विकास निर्माण कार्यहरुले गर्दा नेपाल विभिन्न प्राकृतिक गैरप्राकृतिक प्रकोपहरुबाट सिर्जित विपद्को उच्च जोखिममा रहेको छ । जलवायु परिवर्तनका कारण मौषमजन्य प्रकोपहरुको प्रकृति मात्रा र प्रवृत्ति फरक हुँदै गएको छ । जसका कारण विपद् व्यवस्थापनमा नयाँ चुनौतीहरु थपदै गएको छ ।

नेपालमा हरेक वर्ष ५०० भन्दा बढी विभिन्न प्रकोपका घटनाहरु हुने गर्दछन् । जसमध्ये बाढी, पहिरो, डुबान, भूकम्प, चट्याङ्ग, आगलागी, हावाहुरी, हिमताल विस्फोट, सडक दुर्घटना लगायतका प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक विपद्का घटनाहरु नियमित रूपमा घट्ने गरेका छन् । यसको परिणामस्वरूप ठूला मात्रामा जनधनको क्षति हुने र जीविकोपार्जनमा प्रतिकूल असर पर्ने गरेको छ । पछिल्लो ४५ वर्ष (वि.स.२०२८ देखि २०७२) को अवधिमा नेपालमा ४०,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरुको विपद्का कारण आफ्नो ज्यान गुमाएका छन् । उच्च मृत्युदरको अतिरिक्त, उक्त अवधिमा ७५,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरु घाइते भएका छन् भने करीव तीस लाख मानिसहरु प्रभावित भएका छन् । यसैगरी, वर्षेनी रूपमा सडक दुर्घटनाबाट धेरै मानिसहरुले ज्यान गुमाइरहेका छन् भने हजारौं व्यक्तिहरु घाइते हुनेगरेका छन् ।

विपद्बाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभूत पूर्वाधारहरुमा हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानविय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारीले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । तसर्थ विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ । प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई बृद्धि गर्छ र समुदायहरुलाई विपद् उत्थानशील बनाउन मद्दत पुऱ्याउँदछ । यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरुको जिम्मेवारी प्रष्ट किटान गरी उनीहरुको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका साथै स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ ।

१.२. दाङ जिल्लाको सामान्य जानकारी (Brief Introduction of Dang District)

१.२.१ भौगोलिक अवस्थिति, सिमाना तथा राजनीतिक र प्रशासनिक विभाजन

दाङ जिल्ला नेपाल राज्यको लुम्बिनी प्रदेशमा अवस्थित छ । यस जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम घोराही हो । नेपाल सरकारको स्थानीय पुर्नसंरचना नीति अनुरूप यस जिल्लामा हाल १० वटा स्थानीय तह रहेका छन्, जसमा २ वटा उपमहानगरपालिका, १ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिकारहेका छन् । यस जिल्लाका पहाडी भूभाग अन्तर्गत चुरे पर्वतीय क्षेत्रमा केही स्थानीय तहका वार्डहरु रहेका छन् भने अधिकांश क्षेत्र समथर भूभागमा अवस्थित रहेकोछ । विश्व मानचित्रमा २७°३६' देखि २८°२९' अक्षांश र ८२°२' देखि ८२°५' देशान्तरको बीचमा रहेको छ ।

यस जिल्लाको सरदर लम्बाई पूर्व पश्चिम ९० कि.मी. र उत्तर-दक्षिणको चौडाई करिब ७२ कि.मी. रहेको छ । यस जिल्लाको उत्तरमा सल्यान, रोल्पा र प्युठान जिल्ला, दक्षिणमा भारत, पूर्वमा कपिलवस्तु र अर्घाखाँची

जिल्ला साथै पश्चिममा सुर्खेत र बाँके जिल्ला पर्दछन् । यस जिल्लालाई राजनीतिक, प्रशासनिक तथा विकासको दृष्टिकोणबाट १० वटा स्थानीय तहमा विभाजन गरिएको छ ।

१.२.२. भू-क्षेत्र र जमिनको बर्गीकरण

यो जिल्ला समुद्री सतहबाट २१३ मिटरदेखि २०५८ मिटर उचाईसम्मको भू-भागमा रहेको छ । यस जिल्लाको कुल क्षेत्रफल २,९५,५०० हेक्टर अर्थात् २,९५५ वर्ग किलोमिटर छ । कुल भू-क्षेत्रमध्ये चरिचरन १२,९५० हेक्टर, अनुत्पादित २०,४४५ हेक्टर, कृषि ६९,९५० हेक्टर र वन १,९२,९५५ हेक्टर रहेको छ । समुन्द्री सतहबाट २१३ मिटर देखि २०५८ मिटरसम्मको उचाइमा रहेको छ ।

१.२.३. दाङ जिल्लाका प्रमुख नदी प्रणाली तथा सहायक नदीनालाहरु

क्र.स.	नदी/ खोला	उद्गम स्थल	सहायक खोलाहरु
१	राप्ती नदी	ऐरावती	रनसिंह, बनघुस्री, बौरा, पत्रिङ्गा, महदेवा, सुपैला, पर्नाहा, भालुदोब्रे, मानपुर, गुरुङ, माररी, रसरी, कालिपुरुवा, मंग्रेठा, महतनी, कक्रुहवा, करडा, गंगदी, बनकट्टी, भित्री सिक्टा, सुनपथ्री/गोठुवा, गनाहा, बगाहसोती, भालु, फेहरी, कटेसनाला, करम्दी, दोलै, सिङ्गै, कौडिया, अर्नवा अर्जुन, उचानिम्बु, भत्तरकुण्डा, रिहार, च्याउ, अमिलिया र शिवखोला
२	बबई नदी	रामपुर	बालिम, सिस्ने, कटुवा, सेवार, गुर्जे, हापुर, पत्रे), सक्राम, चौवा, ग्वार, काला, पातु, गहते, भमके, बागर, बौलाहा, चिसापानी, च्यान्टी, उपल्लो/तल्लो ट्वाङ, सुसाउने, तुई, कलम, घट्टे, (शिर र पधेरा), मलै
३	भारततर्फ बग्ने खोला	कोईलाबास, बेला, राजपुर	कोईलाबास, गुरुङ, पटौली, खंग्रा, डगमारा, सुनपथ्री, भैसाही र भौवा

दाङ जिल्ला भएर बग्ने राप्ती नदीमा आउने बाढीका कारण हरेक वर्ष जसो देउखुरी क्षेत्रका राजपुर, गढवार राप्ती गाँउपालिका (लालमटिया, सिसहनियाँ, सतबरिया, गोबरडिहा, गंगापरस्पुर, गढवा, बेला र राजपुर) तथा हालको लमही नपाका धेरै स्थानमा नदीकटान तथा मानवीय क्षतिसमेत हुँदै आएको छ भने २०७१ र २०७४ सालको बाढीको आकडाँलाई हेर्दा अहिलेको समयमा राप्ती नदी को बगासोतीमा रहेको जलसतह मापन केन्द्र (Guaje Station) लाई टेलिमेट्रि सिस्टममा स्तरोन्नती गरे पश्चात साथै पाखापानी, गढवामा रहेको वर्षामापन केन्द्रलाई पनि स्तरोन्नती गरे पश्चात मनसुन सुरु भए लगत्तै समुदायस्तरमा जलसतह मापन केन्द्र बाट पुग्ने सुचनाका आधारमा समुदायका व्यक्तिहरुले समयमै आफ्ना अत्यावश्यक सामग्रीका साथै समुदायका सबै व्यक्तिहरुलाई सुचना संप्रेषण गरी मानवीय क्षती र भौतिक क्षतीलाई कम गर्न सफल भएका छन् ।

१.२.४. माटोको बनावट र उर्वराशक्ति र संभावित भू-क्षयको क्षेत्र

दाङ जिल्लाको कुल क्षेत्रफल मध्ये ६९ हजार ९ सय ५० हेक्टर अर्थात् २३.७ प्रतिशत जमिन खेतियोग्य रहेको छ । जसमध्ये हाल ५७,८२७ हेक्टर भूमिमा मात्र सिंचाई सुविधा पुगेको र बाँकी कृषि भूमिले आकासे वर्षामा नै निर्भर रहनुपर्ने अवस्था छ । राप्ती नदीहरुका साथै चुरे पहाडबाट उत्तर र दक्षिणतिर बग्ने वर्षे खोलाहरुले वर्षेनी यस जिल्लाको धेरै उब्जाउ भूमि कटान गरिरहेका छन् । साथै केही स्थानहरुमा बालुवाकरण हुँदै मरुभूमिकरण हुने र भू-स्खलन हुने कारणले पनि यस जिल्लाको माटोको बनावटमा दिन प्रतिदिन परिवर्तन आइ उर्वर भूमि घट्दै गएको छ । यस जिल्लाको उत्तरतर्फको भू-भाग भावर र चुरे पर्वत श्रृङ्खलामा पर्ने भएको कारणले भिरालो किसिमको छ । भिरालो भएको कारणले वर्षातमा खहरे खोलाले एकतिर यस क्षेत्रको माटोलाई बगाएर लैजान्छन् भने अर्कोतिर चुरे पहाडबाट बगाई ल्याएको बालुवा, गेग्यानहरु समथर क्षेत्रको भूमिमा ल्याई थुपारी दिने गर्दछन् । जसले गर्दा उब्जाउ भूमिहरु दिन प्रतिदिन मरुभूमिमा परिणत हुँदै गएका छन् ।

राप्ती नदी तथा चुरे पहाडबाट उत्तर दक्षिणतिर बग्ने वर्षे खोलाहरुबाट बाढीको प्रकोप पर्ने गरेको छ । बाढीको मारमा देउखुरी क्षेत्रका लमही नगरपालिका, राजपुर, गढवा र राप्ती गाउँपालिकार दाङको तुलसीपुर उपमहानगरपालिका, दगिशरण र बबई गाउँपालिकाको बबई नदिके तटिय क्षेत्रमा रहेका वडा का समुदायहरुमा हरेक वर्ष भू-क्षय, कटान तथा बाढीको चपेटामा पर्ने गरेका छन् । २०७१ साउनको अन्तिम साता बबई नदी र यस प्रणाली अन्तर्गतका नदीहरुमा आएको बाढी बबई तटीय क्षेत्रका समुदायमा भएको मानवीय तथा भौतिक

क्षति तथा २०७३ श्रावण १० र ११ गते आएको राप्ती नदीको बाढीले देउखुरी क्षेत्रमा अवस्थित साविकका गाविसहरु डुवानमा पारेको र १ जनाको मृत्यु भएको थियो । २०७४ श्रावण २८, २९ र ३० गते आएको बाढीले बवई तटिय क्षेत्र र यस अन्तर्गतका सहायक नदिको तटिय क्षेत्रमा रहेका समुदाय नराम्ररी प्रभावित भएका थिए भने ३५९ घर पूर्ण क्षती, २८२ घर आंशिक क्षति ७ जनाको मृत्यु, २ जना घाईते र १ जना बेपत्ता रहेको थियो । त्यसै गरि गत वर्ष २०७९ सालमा आएको बाढीबाट बवई र राप्ती नदिको तटिय क्षेत्रमा रहको १९९ घर पूर्ण क्षती, २३०८ आंशिक क्षती, ९ जना मानवीय क्षति भएको छ भने ४ जना घाईते र २ जना बेपत्ता भएका छन् । प्रत्येक वर्ष देउखुरी क्षेत्रका बस्तीहरु बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् भने साविक धर्ना, त्रिपुर उमनपाको बवई क्षेत्र, डुरुवा, फुलबारी, गोल्टाकुरी, तुलसीपुर उमनपाको बवई तटीय क्षेत्र श्रीगाउँ, धनौरी, पञ्चकुले र पुरान्धारा लगायतका समुदायहरु बवई नदी र सोसंग मिसिन आउने सहायक खोलाहरु कारण बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् ।

१.२.५. हावापानी, जलवायु बनस्पती तथा बन्यजन्तु

दाङ जिल्लाको जलवायु समशितोष्ण मनसुनी किसिमको भएकोले गर्मीयाममा दिउँसो मरुभूमिबाट बहने लू (रांके) चलेर यहाँको अधिकांश क्षेत्रका जनजीवनलाई निकै असहज तुल्याउँछ भने जिल्लाको उत्तरी क्षेत्रको चुरे पहाडको केही भागमा मात्र गर्मी कम हुन्छ । हिउँदमा पनि यस जिल्लामा राम्रोसंग घाम नलाग्ने र शीतलहर चल्ने कारण अति जाडो हुने भएकोले यहाँको बसोबास प्रायः वर्षभरी कष्टदायक हुन्छ । यहाँको तापक्रम अधिकतम ४०.० डिग्री सेल्सियससम्म पुग्ने गर्दछ भने जाडो याममा न्यूनतम ० डिग्री सेल्सियससम्म झर्ने गरेको पाइन्छ । सापेक्षिक आद्रता २७ प्रतिशत देखि ९४ प्रतिशतसम्म र औषत वर्षा वार्षिक १७ मिलिमिटर सम्म हुने गरेको छ । यस दाङ जिल्लामा पाईने बनस्पतिमा साल, साज, बाँझ, सिसौ, खयर, घनेरो, सिमल र सल्लो तथा बन्यजन्तुमा चितुवा, स्याल, हरिण, ब्वाँसो, खरायो चराहरु, मयुर, कालीज, लुईचे आदि रहेका छन् ।

श्रोत: जल तथा मौषम विज्ञान विभाग

१.२.६. जनसंख्याको आकार, बृद्धिदर, घनत्व तथा देश बाहिर रहेको जनसंख्या

२०६८ सालको जनगणना अनुसार यस जिल्लाको कुल जनसंख्या ५ लाख ५२ हजार ५ सय ८३ जना रहेको थियो भने २०७८ सालमा यस जिल्लाको कुल जनसंख्या ६ लाख ७० हजार ३ सय ५२ पुगेको छ । यस जिल्लाको जनघनत्व २०७८ सालको जनसंख्याको आधारमा जनघनत्व प्रतिवर्ग किमी २ सय २८ जना रहेको थियो भने यस जिल्लाका ५३ हजार ३ सय ९४ जना युवा जनसंख्या जनगणनाको अवधीमा देश बाहिर रहेको अवस्था छ । दाङ जिल्लाको शहरी जनसंख्या ३४ प्रतिशतको हाराहारीमा पुगेको छ ।

उल्लेखित विषयवस्तुहरुबाट जनसंख्या सम्बन्धी केही अवस्थाको आँकलन भएपनि विपद्को अवस्था थाहा पाउनका लागि यो जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउने अपेक्षा राखिएको छ ।

१.२.६.१ नयाँ संरचना अनुसारका उमनपा, नपा, गाउँपालिकाको जनसंख्या विवरण :

क्र.स.	विवरण	जनसंख्या				क्षेत्रफल (वर्ग किमि)	कैफियत
		घरधुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा		
१	तुलसीपुर उमनपा	४६०१८	८४७६४	९४९९१	१७९७५५	३७१.९	
२	घोराही उमनपा	४९७६१	९३८०६	१०६७२४	२००५३०	५०४.७	
३	लमही नगरपालिका	१३४५८	२८५०१	३०५४९	५९०५०	३१५.४	
४	राजपुर गाउँपालिका	५८२९	१४०५८	१४२८८	२८३४६	५५६.८	
५	गढवा गाउँपालिका	९९६४	२२३०८	२३५९०	४५८९८	३४५.६	
६	राप्ती गाउँपालिका	११८२६	२४८१७	२७३०६	५२१२३	१५५.४२	
७	बंगलाचुली गाउँपालिका	५१३९	९८३२	१२५४१	२२३७३	२३६.७८	
८	बवई गाउँपालिका	७५२७	१४४४६	१६५२२	३०९६८	२४९.१	

क्र.स.	विवरण	जनसंख्या				क्षेत्रफल (बर्ग किमि)	कैफियत
		घरधुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा		
९	शान्तिनगर गाउँपालिका	६९१९	१२०१	१४८४०	२७६४१	११२.३	
१०	दंगीशरण गाउँपालिका	५८२५	१११९७	१२४७१	२३६६८	१०७	
	जम्मा	१६२२६६	३१६५३०	३५३८२२	६७०३५२	२९५५	

श्रोत : दाङ जिल्लाको जनसंख्या, जनगणना २०७८

१.२.६.२. बितगका २ जनगणनालाई आधारमानी तयार गरिएका केही आँकडाहरु :

सि.नं.	विवरण	२०६८ को अवस्था	२०७८ को अवस्था
१	महिलाको जनसंख्या	२९१५२४	३५३८२२
२	पुरुषको जनसंख्या	२६१०५९	३१६५३०
३	जम्मा जनसंख्या	५५२५८३	६७०३५२
४	लैंगिक अनुपात	८९.५४	९०.४५
५	परिवार संख्या	११६४१५	१६२३१६
६	औषत परिवार संख्या	४.७५	४.१६
७	वार्षिक जनसंख्या वृद्धि	१.७८ प्रतिशत	१.९२ प्रतिशत
८	जनसंख्या दोब्बर हुन लाग्ने अवधि	३९ वर्ष	३६ वर्ष
९	जनघनत्व	१८७ प्रति बर्ग कि.मी.	२२८.४२
१०	शहरी जनसंख्या	४०.५३ प्रतिशत	३४.४६
११	ग्रामीण जनसंख्या	५९.४७ प्रतिशत	६५.५३
१२	०-४ अर्थात ५ वर्ष मुनीको जनसंख्या	५३४७४ अर्थात ९.६८ प्रतिशत	५३३३७ जना
१३	०-१४ (१५ वर्ष मुनीको जनसंख्या)	१९९४१२ अर्थात ३६.०९ प्रतिशत	१८२९०२ जना
१४	१५-५९ उमेरको जनसंख्या	३१६१७३ अर्थात ५७.२२ प्रतिशत	४३३६५६ जना
१५	६० वर्ष वा माथिको जनसंख्या	३६९९८ अर्थात ६.७० प्रतिशत	५८४३५ जना
१५	विदेशी मुलुकमा जाने जनसंख्या	४३१६०	५३३९४ जना
१७	अपाङ्गको जनसंख्या	१२८८१ अर्थात २.३३ प्रतिशत	१.९ प्रतिशत
१८	साक्षरता दर	-	८१.४ प्रतिशत

श्रोत:- राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ तथा २०७८ को नतिजा

१.२.७ जिल्लामा विद्यमान स्वास्थ्य सेवाको अवस्था

यस जिल्लामा स्वास्थ्य सेवाको लागि निम्नानुसारको अस्पताल उपचार केन्द्रहरु रहेका छन् ।

राप्ती प्रादेशिक अस्पताल, तुल्सीपुर १ (५० शैया) आपत्कालीन समयमा ७५ शैयासम्म व्यवस्थापन गर्न सकिने

- राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, घोराही १ (३०० शैया)
- प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र २ (५/५ शैया)
- लमही अस्पताल १ (१५ शैया)
- निजि अस्पताल १७ (१३० शैया)
- स्वास्थ्य चौकी ३६
- आँखा अस्पताल २
- आयुर्वेद चिकित्सालय ३०

- आयुर्वेद औषधालय २
- मेट्रो अस्पताल २५
- तुल्सिपुर सिटी अस्पताल १५
- लमहि सिटी अस्पताल १५
- फल्लोरेन्स अस्पताल लमहि १५

जिल्लामा स्वास्थ्य सेवाको अवस्था हेर्दा राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा २२, राप्ती अञ्चल अस्पतालमा ७, जिल्ला जनस्वास्थ्य अन्तर्गत ३, आयुर्वेद चिकित्सालय तथा अञ्चल अस्पतालमा ३, राप्ती आँखा अस्पतालमा १, परिवार नियोजन संघमा १, गरी ३७ डाक्टर उपलब्ध छन् । यसलाई प्रक्षेपित जनसंख्या ५८७९२४ लाई भाग लगाउँदा प्रति चिकित्सकले १५ हजार ९ सय जना व्यक्तिलाई सेवा दिनुपर्ने अवस्था छ । यद्यपी यो समानुपातिक छैन बढी शहर केन्द्रित छ । जिल्लाको परिवार नियोजन साधन प्रयोग दर ५४ प्रतिशत भन्दा माथि रहेको छ । ५२ प्रतिशत प्रसूति दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट हुने गरेको छ ।

१.२.८. जिल्लाको सडक सञ्जालको अवस्था :

जिल्लाको २ उमनपा, १ नपा र ७ वटा गाउँपालिकाहरू सडक सञ्जालले छोएका छन् । सडक डिभिजन कार्यालयका अनुसार दाङ जिल्लाको सडक डिभिजन अन्तर्गतको ७ सय ९२ किमी मध्ये ३८९ कि.मी. सडक पिच भएको छ । यस्तै ८२ किमी ग्राभेल र ९७ किमी सडक कच्ची रहेको छ । यसबाहेक जिल्ला अन्तर्गतका केही सडक पनि पिच भएका छन् । जिल्ला सडकको क्षेत्र समेतलाई जोड्दा र स्थानीय स्तरका सडकहरू समेत जोड्दा यो क्षेत्रफल धेरै रहेको छ । यस जिल्लामा सडक डिभिजन अन्तर्गत २३ वटा सडक रहेका छन् । जिल्ला प्राविधिक कार्यालयले जिल्लाका ९ वटा सडकलाई राष्ट्रिय तथा फिडर सडक भनि छुट्याएको छ भने जिल्लाका २४ वटा सडकलाई ए, २२ वटा सडकलाई बी र स्थानीय तहका २४ सडक भनि वर्गिकरण गरेको छ ।

यातायात : सदरमुकाम देखी स्थानीयतह सम्मको दुरी

क्र.स.	स्थानियतहको नाम	जिल्ला सदरमुकामबाट दुरी (कि.मी.)	सार्वजनिक तथा यातायातका साधनहरू
१	तुल्सिपुर उपमाहनगरपालिका	२५ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
२	घोराहि उपमाहनगरपालिका	१ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
३	बबई गाउँपालिका	४६ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
४	शान्तिनगर गाउँपालिका	३३ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
५	दगिशरण गाउँपालिका	३७ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
६	बंगलाचुलि गाउँपालिका	२० की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
७	लमहि नगरपालिका	२५ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
८	गढावा गाउँपालिका	३० की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
९	राजपुर गाउँपालिका	४८ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर
१०	राप्ति गाउँपालिका	४५ की.मी	बस, जीप, अटो, मोटरसाईकल, ट्रक, ट्रयाक्टर

१.२.९. खानेपानी तथा सरसफाई :

यस दाङ जिल्लाको कुल जनसंख्याको ८२ प्रतिशतमा खानेपानीको उपलब्धता भएको छ, अर्थात खानेपानी सुविधा पाएको जनसंख्या ५ लाख ५४ हजार ५ सय ४७ जना रहेका छन् । जसमध्ये र त्यस मध्ये ४६ प्रतिशत जनसंख्याले व्यवस्थित र शुद्ध खानेपानीको उपभोग गरिहेका छन् । सरसफाई सुविधा भने जिल्लाका सबै घरघुरीमा पुगेको छ ।

१.२.१० बिद्युतीकरण तथा सञ्चारको अवस्था :

यस जिल्लाको सबै स्थानीय तहमा विद्युतिकरण सेवा पुगेको छ । वि.सं.२०८० सालभित्रमा सबै क्षेत्रमा विद्युतको पहुँच पुऱ्याउने लक्ष्य सहित विद्युतीकरणलाई विकासको एक सूचकको रूपमा लिइनुका साथै यसले अन्य सबै क्षेत्रको विकासलाई समेत बढावा दिनमा मद्दत पुऱ्याउँदछ । दाङ जिल्लाका सबै गापा/नपाहरूमा टेलिफोन

सुविधा पुगेको छ । यस जिल्लामा आ.व.२०७९/८० सम्ममा नेपाल टेलिकमबाट ल्याण्डलाइन फोन, मोबाइल, स्काइफोन तथा सी.डी.एम.ए लगायत ४ लाख ९१ हजार ९ सय ९४ लाइन भन्दा बढी फोन लाइन वितरण गरिएको छ । हेलो र एनसेलले वितरण गरेको संख्या जोड्दा यो संख्या अलि धेरै हुन आउँछ । तथापी यी फोन अन्य जिल्लामा पनि उपयोग हुने तथा एकै व्यक्तिले धेरै उपयोग गर्ने गरेको समेत पाइएको छ । जिल्लामा ७ राष्ट्रिय दैनिक, ७ वटा साप्ताहिक, स्थानीय टेलिभिजन ७ वटा र १६ वटा एफएम रेडियो सञ्चालनमा छन् भने रेडियो नेपालको प्रादेशिक संरचना स्थापना भएको छ ।

१.३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिक गर्नुको उद्देश्य :

विपद्को समयमा मानिसमाथि पर्ने प्रतिकूल प्रभावको सामना गर्न स्थानीय स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गरी प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी, जाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउन यस योजनालाई अद्यावधिक गर्नुको मूल उद्देश्य हो ।

- १) प्रकोपका कुनैपनि घटनाबाट हुनसक्ने विपद् र त्यसबाट श्रृजित मानवीय असरहरूलाई न्यूनीकरण गर्न पूर्वयोजनातर्जुमा गर्ने ।
- २) विपद्को समयमा र विपद् पश्चात् गर्ने गतिविधिहरूको जिम्मेवारी क्रमबद्ध रूपमा राखी सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराउने ।
- ३) विपद्को क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी, गै.स.स. तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरूसँग विपद् पूर्व नै आकस्मिक योजना तयार गरी विपद् सामना गर्नसक्ने क्षमताको पहिचान गर्न ।
- ४) विपद्को समयमा संयमित र संगठित भई विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई योजनाबद्ध तरिकाबाट पूर्व जिम्मेवारीको किटान गरी व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने ।
- ५) विपद् प्रतिकार्यका लागि प्रतिकार्य प्रणालीलाई सहज तरिकाले प्रतिकार्य गर्नका लागि नेरेसोले निर्माण गरेको बाढी तथा भुकम्प प्रतिकार्य योजनालाईसमेत यसै योजनामा समाहित गरी आकस्मिक प्रतिकार्य योजनाको रूपमा प्रयोग गर्ने ।

१.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नुपर्ने आवश्यकता :

विपद्को समयमा गरिने विपद् व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न बनेको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई समय अनुकूल बनाउन तथा समय अनुसार श्रोत साधनमा हुने फेरबदल अनुसारको प्रतिकार्य योजना बनाउन यस अधि बनेको प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्नुपर्ने हुन्छ ।

- प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्दा समयक्रम अनुसार हुने विपद्को पहिचान, त्यसको पूर्व तयारी र र त्यसका लागि गर्नुपर्ने योजनाहरूसमेत अद्यावधिक हुने हुनाले विपद्को व्यवस्थापनमा निकै सहजता आउँछ ।
- विपद्को जोखिम कम गर्न, मिलेर काम गर्न, विपद्मा आउने श्रोतलाई विकेन्द्रित गरी क्षेत्रगत रूपले परिचालन गर्न विपद् प्रतिकार्य योजनाले मद्दत गर्छ ।
- प्रभावित समुदायलाई प्रकोपको पूर्व सूचना दिनेदेखि सुरक्षित र सम्मानजनक जीवनयापनका लागि आधारभूत मार्गदर्शन समेत दिन्छ ।
- विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण र यसको अद्यावधिक गर्दा उद्धार र राहत जस्ता कार्यमा पीडित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्छ ।
- आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्छ ।
- क्षेत्रगत रूपमा कामको बाँडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुको साथै सेवाप्रदायकमा जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउँछ ।
- साथै २०७१ र २०७४ को श्रावण महिनामा दाङ जिल्लामा आएको बाढी र २०७२ को गोरखाको भूकम्पबाट सिकिएका पाठका आधारमा भूकम्प तथा बाढी आकस्मिक प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी पूर्वतयारीका कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्दछ ।

- नेपाल रेडक्रस सोसाईटी दाङ जिल्ला शाखाले तयार गरेको बाढी तथा भुकम्प सम्बन्धी विपद् आकस्मिक योजना (Contingency plan) ले समेत जिल्लाको समग्र प्रतिकार्य प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन मद्दत गर्दछ ।
- बाढी तथा भुकम्पीय प्रतिकार्य तालीकाको आधारमा विपद्को समयमा जिल्ला स्थित सरोकारवाला निकायहरु प्रतिकार्यमा क्रियाशिलतामा बृद्धि भई प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधि सञ्चालनमा मद्दत गर्दछ ।

१.५ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अद्यावधिकको क्षेत्र र सीमा :

यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरिनुका सिमा र यस योजनाका क्षेत्रहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

- जिल्लास्तरीय विपद् पूर्वतयारी योजनालाई वार्षिक रुपमा अद्यावधिक गर्ने गरिएको छ ।
- यस विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्दा विपद् व्यवस्थापन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि बनेको ऐन २०७४, स्थानीय सरकार संचालनका लागि बनेको ऐन २०७४, विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय निति २०७५, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा योजना तर्जुमा मार्गदर्शन पहिलो संसोधन २०६७, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना निर्देशिका २०६९ तथा राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य ढाचा २०७०, विपद् विपद् पुनर्वास सञ्चालन कार्यविधि २०७१ को परिधि तथा नेरेसो बाढी तथा भुकम्प आकस्मिक योजना २०७४ लाईसमेत समेटे तयार गरिएको छ ।
- यस योजनाले विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कसरी गर्ने विषयलाई मात्र समेट्छ । स्थानीय तहमा समेत विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनका लागि सहयोगी भूमिका रहन सक्नेछ ।
- यो विपद् प्रतिकार्य योजना राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुरूप क्षेत्रगतअवधारणा (Cluster Approach) र नेपाल सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याएको विपद् व्यवस्थापन ऐन अनुसार स्थानीय तहलाई समेत समेटे अद्यावधिक गरिएको छ ।
- विपद् परेको अवस्थामा अद्यावधिक गरिएको योजनाले विपद्मा आवश्यक पर्ने श्रोत संकलन तथा परिचालनमा विषयगत सहयोगी निकायको पहिचानमा सहयोग मिल्ने देखिन्छ ।
- अद्यावधिक गरिएको प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनले जिल्ला स्थित संघसंस्थाहरुले क्षेत्रगत रुपमा जनशक्ति तयार गर्न सक्नेछन् ।

योजनाको पृष्ठभूमि - विपद्को स्थिती , योजनाको आवश्यकता औचित्य

२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजा :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको समग्र उद्देश्य विपद् पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरुलाई संगठित, व्यवस्थित बनाई प्रभावकारी प्रतिकार्य मार्फत् सम्भावित क्षति, नोक्सानी न्यूनीकरण गर्नु हो, साथै विपद्को समयमा प्रभावितको खोज तथा उद्धार गरी स्थानीय स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगद्वारा प्रभावित समुदायलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र जवाफदेहीयुक्त मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउनु यस योजनाको मूल उद्देश्य रहेको छ । यस योजनाका विशिष्ट नतिजा निम्नानुसार छन् :

- १) विपद् पहिला गर्नुपर्ने आधारभूत जोखिम न्यूनीकरणका कार्य सुनिश्चित हुनेछन् ।
- २) विपद्का समयमा मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित गर्न सकिनेछ ।
- ३) विपद्का जोखिम कम गर्न सरोकारवाला निकाय, स्थानीय तह र समुदाय बीच सहकार्यको अभिवृद्धि हुनेछ ।
- ४) उद्धार र राहतजस्ता कार्यमा प्रभावित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति हुनेछ ।
- ५) सामाजिक, साँस्कृतिक मर्यादा तथा सद्भाव अभिवृद्धि भई विपद्को सामनामा एकजुट हुने वातावरण तयारहुनेछ ।
- ६) क्षेत्रगत रूपमा कामका बाडफाँड हुने हुँदा मानवीय सहयोग, पारदर्शी, प्रभावकारी र व्यवस्थित हुनुका साथै जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वका भावनाको विकास हुनेछ ।

- ७) सङ्घट्टासन्न समुदाय (महिला तथा बहिस्कृत समुदाय) एवं क्षेत्रहरु पहिचान भई प्रकोप जोखिम नक्शांकन तयार हुनेछ ।
- ८) जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघ संस्थाहरु पहिचान भई स्रोत र साधनको आँकलन हुनेछ ।
- ९) विषयगत क्षेत्रहरुको बाढी, भूकम्प र आगलागिको आकस्मिक योजना निर्माणभई प्रतिकार्यका लागि सरल दस्तावेज निर्माण हुनेछ ।
- १०) विपद् प्रभावितहरुलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सेवा पुऱ्याउन सरल उपायहरु अविलम्बन गर्न सजिलो पार्नेछ ।
- ११) जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रबाट समुदाय र केन्द्रबीच द्रुत सूचना स्थापित गरी प्रतिकार्यमा प्रभावकारी हुनेछ ।
- १२) स्थानीयतहमा विपद् आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र स्थापन भई कार्यान्वयनमा आउने र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सहज हुनेछ ।
- १३) विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न सराकोरवालाहरुबीच समन्वयात्मक संयन्त्रको निर्माण भई प्रकोपको समय र प्रकोप पश्चात् तत्काल प्रतिकार्य गर्न सहज हुनेछ ।
- १४) विपद्को समयमा स्थानीयतह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा प्रभावकारी प्रतिकार्यका गतिविधीलाई अधि बढन सहज हुनेछ ।
- १५) यस जिल्ला भई बहने राप्ती र बवई नदिमा प्राकृतिकल एक्सनको सहयोगमा नेरेसोद्वारा बाढी पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना भई कार्यान्वयनमा आई बाढी पूर्वसूचना प्रणालीलाई जिल्ला तथा स्थानिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रसम्म बाढी तथा मौषम पूर्वानुमान सम्वन्धि सूचना आदानप्रदान हुनेछ ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

३. विपद् पूर्वतयारी योजना र विपद् सम्बन्धी कार्य गर्ने निकायहरु :

यस जिल्लाका स्थानीय तहहरु, संघीय तथा प्रादेश अन्तर्गतका सरकारी निकायहरु, सुरक्षा निकायहरु, विपद्मा सहयोग गर्ने नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, यु.एस.एड जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, गैट्ससरकारी संस्था महासंघ, आई.एन.एफ., सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, बेस, सुआहारा दोश्रो, अपाङ्ग मानव अधिकार तथा सरोकार मञ्च, सीसा नेपाल, मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र, ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र, नेपाल पत्रकार महासंघ, उद्योग वाणिज्य महासंघ, चेम्बर अफ कमर्श, खानेपानी उपभोक्ता महासंघ, संयुक्त राष्ट्रसंघीय नियकायहरु लगायतका विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय, स्थानीय संघ संस्थाहरुको उपस्थिति रहेको छ । त्यसैगरी स्थानीय तहका उद्योग वाणिज्य संघ घोराही, तुलसीपुर, नारायणपुर, हापुरे, भालुवाङ, सिसहनियाँ, विजौरी, गढवा, लमही, निर्माण व्यवसायी संघ, औषधि व्यवसायी संघ, निजि अस्पतालहरु, यातायात व्यवसायी समिति, समुदायमा आधारित गैर सरकारी संस्थाहरु कार्यरत छन् ।

३.१ मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायको सम्पर्क सूची

क्र. सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ.: शुशिल वैद्य विपद् फोकल पर्सन : चन्द्रबहादुर के.सी.	०८२-५६०९३३, ९८५७८०७७७७ ९८५७८३४७७७ cdooffice.dang@gmail.com
२.	जिल्ला समन्वय समिति	जि.स.प्र. नित्यानन्द शर्मा जि.स.अ. मोहन सुवेदी	०८२५६०९४४, ५६००३८, ९८५७८८३३३, ९८५७८८२२२ ddcdang82@gmail.com
३.	तुलसीपुर उमनपा	नगर प्रमुख : टिकाराम खड्का विपद् सम्पर्क व्यक्ति : टोप बहादुर डाँगी	९८५७८२२९४० ९८५७८२०७५७ tulsipursubmun2073@gmail.com
४.	घोराही उमनपा	नगरप्रमुख : नरुलाल चौधरी	९८५७८३९९९९,

क्र. सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
		विपद् सम्पर्क व्यक्ति : सुनिल कुमार शर्मा	९८५७८३९५३९ Info@hgorahimun.gov.np
५.	लमही उमनपा	नगरप्रमुख : जोगराज चौधरी विपद् सम्पर्क व्यक्ति : गायत्री कुमारी थापा	९८५७८४२५५५ ९८५७८३२२७४ lamahinapa@gmail.com gayatrithapa2014@gmail.com
६.	राप्ती गाउँपालिका	गापा प्रमुख : प्रकाश विष्ट विपद् सम्पर्क व्यक्ति : सुबाश भट्टराई	९८५७८३९०९८ ९८४७८५०९८९ raptiruralmunicipality@gmail.com subashbhattarai05@gmail.com
७.	गढवा गाउँपालिका	गापा प्रमुख : यम नारायण शर्मा विपद् सम्पर्क व्यक्ति : श्याम वि.क.	९८४०३७०९८८ ९८४७९५९९३ ito.gadhawagaupalika@gmail.com
८.	राजपुर गाउँपालिका	गापा/प्रमुख सरद कुमार बुढाथोकी विपद् सम्पर्क व्यक्ति: शरद रेग्मी	९८५९९३३८६९ ९८५७८४२६६६ ito.rajpurmun@gmail.com
९.	बंगलाचुली गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : तुल्सिराम पुन विपद् सम्पर्क व्यक्ति : नुमाकान्त कालाथोकी	९८५७८२०३५७ ९८५७८३३२३४ ito.bangalachulimun@gmail.com
१०.	दंगीशरण गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : शम्भु गिरी विपद् सम्पर्क व्यक्ति: सिता लामिछाने	९८५७८२०९६० ९८४७८३६६२९ dangisharan2017rmp@gmail.com balkrishna2034@gmail.com
११.	बवई गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : कुल बहादुर खत्री विपद् सम्पर्क व्यक्ति : विमला भण्डारी	९८९०८९००३९ ९८६६९००३४४ ito.babaimun@gmail.com bhubanchanda10@gmail.com
१२.	शान्तिनगर गाउँपालिका	गापा/प्रमुख : प्रमोद बस्नेत विपद् सम्पर्क व्यक्ति : कृष्ण कडेल	९८५९२२२८०८ ९८६६९६३२७२ shantinagargaupalika@gmail.com ito.shantinagarrmun@gmail.com
१३.	नेपाली सेना रणसिंह दल गण	प्रमुख सेनानी : रविन्द्र मर्हजन विपद् फोकल पर्सन सेनानी : केशव कार्की	०८२, ५६९०६२, ९८५९९६३२७७ ९८५९९५३३७७ bn-ranasinghdal@gmail.com
१४.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.उ/ वीर बहादुर ओली विपद् सम्पर्क व्यक्ति : प्र.ना.उ.: राजन कुमार गौतम	०८२-५६०९९९, ९५७८०५५५५ ९८५७८५५५९९ dpodang@nepalpolice.gov.np dang_communication@nepalpolice.gov.np
१५.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नम्बर २९ गण, भालुवांग	स.प्र.उ गोपाल प्रसाद श्रेष्ठ स.प्र.ना.उ : कर्ण बहादुर बुढा (विपद् ज्यवस्थापन फोकल पर्सन)	०८२४९५९३५ ९८५९२७२९९९ ९८५९२५८९७० dangbsoapfn@gmail.com
१६.	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : केशव प्रसाद न्यौपाने	०८२-५६००४३, ९८५७८६००४३ rraz9843@gmail.com
१७.	डिभिजन वन कार्यालय	डिभिजन प्रमुख : मोहन श्रेष्ठ	०८२५६००९४, ९८५७८३२५९४ dandfo@dof.gov.np/dfodang@gmail.com
१८.	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : डम्बर बहादुर कुँवर	०८२-५६०००५, ९८५७८३४५८९ dpho.dang@gmail.com
१९.	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डि.ई : भोला थापा	०८२५६००२६, ९८५७८३५५२६ wssdodang83@gmail.com

क्र. सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
२०.	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	उपकुलपति : विकास लामिछाने	०८२५६००१९, ९८४७९२९६३७ ०८२-५६२३६५
२१.	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर	मेसु : डा. ओम अर्याल	०८२५२९६२४, ९८५७८२३००१ raptizonalhospital@gmail.com
२२.	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	प्रमुख : देव मणि चौधरी	०८२-५६००१०, ९८५७८३६४९९ deocghorahi@gmail.com
२३.	पूर्वाधार विकास कार्यालय	ई. मनिष कुमार अर्याल	०८२-५६१४४२/९८५७८५३५५५ idodang2075@gmail.com
२४.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति : मदन गौतम, विपद् फोकल पर्सन : थमनलाल चौधरी	०८२-५२००२२, ९८५७८४०००२ ९८४७८२२१४३ nrcs.dang@gmail.com
२५.	जनताको तटबन्ध लमही	कार्यालय प्रमुख : धर्मकुमार न्योपाने	०८२-५४०६०९, ९८५१२३९२६५ Pep6dang@gmail.com
२६.	सडक डिभिजन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : गरुप्रसाद अधिकारी	०८२-५६०२०३, ९८५७८६०२०३ drodng@gmail.com
२७.	यान्त्रिक कार्यालय घोराही	कार्यालय प्रमुख : रामानन्द चौधरी	०८२-५६०४७९, ९८५७८३५२९० Modang050@gmail.com
२८.	जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डि.कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : डि.प्र.यमनारायण श्रेष्ठ	९८५७८२५७४१ ganeshmarasini@gmail.com
२९.	सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना कार्यालय	डि.ई. खड्क चौधरी	०८२-५६००२७, ९८५७८३९८११ Pubodang2075@gmail.com
३०.	शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय	डि.ई. : अन्नत कुमार देव	९८५७८६७०७५ dudbcdang@gmail.com
३१.	हावापानी फिल्ड कार्यालय	कार्यालय प्रमुख : श्रेया रिजाल	५६००३४, ९८६०८२५९५८
३२.	पत्रकार महासंघ	अध्यक्ष : दुर्गालाल के.सी	५६१४९७, ९८५७८२०६४३ fjndang49@gmail.com
३३.	जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ घोराही	अध्यक्ष : टंक सिंह बुढाथोकी	९८५७८३००५७ dangdcci@gmail.com/dangcci@yahoo.com
३४.	जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ तुलसीपुर	अध्यक्ष : राम प्रसाद चालीसे	९८५७८८२९००० tulsipurcci@gmail.com
३५.	चेम्बर अफ कमर्श घोराही	अध्यक्ष : विकास अग्रवाल	९८४८१५४०५०
३६.	चेम्बर अफ कमर्श तुलसीपुर	अध्यक्ष : टोप बहादुर घर्ति	९८५७८२०२७२
३७.	गैर सरकारी संस्था महासंघ	सचिव : भागीराम चौधरी	९८५७८२०२८२ chudharybhagiram@gmail.com
३८.	वेस	चूर्ण चौधरी,	९८५७८२०२४३, churna@gmail.com
३९.	अपाङ्ग मानव अधिकार सरोकार मञ्च (FHRD)	प्रमुख : भानसरी घर्ती	०८२-५६१०४३, ९८५७८३१३२६ fhrd_dang@yahoo.com
४०.	आईएनएफ	सम्पर्क व्यक्ति : सिता थापा	९८४६३८३८३२ Cbr.supervisor@dang.nepal.inf.org
४१.	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	सम्पर्क व्यक्ति : प्रदिप मजगैया	०८२-५६०२४०, ९८५७८३२९९९
४२.	सीसा नेपाल	अध्यक्ष : साजीदा सिद्धिकी	९८५७८३०२८२ siseadang@gmail.com
४३.	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	सम्पर्क व्यक्ति : विमला योगी	९८५७८३२६७१
४४.	ग्रामीण महिला उत्थान	अध्यक्ष : आसमानी चौधरी	९८५७८३०३८३

क्र. सं.	संस्था वा कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालयको टेलिफोन/मोबाई नम्बर
	केन्द्र		gmukdang@gmail.com
४५.	ओरेक, दाङ	अध्यक्ष : पुजा चौधरी	०८२-५६९६३६, ९८५७८२०९३८
४६.	नेपाल महिला समुदायीक सेवा केन्द्र	पवन योगी	nwsc.dang@dai.com
४७.	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	सुचना व्यवस्थापन अधिकृत	deocdang2014@gmail.com

३.२ सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनको नतिजा

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ को अद्यावधिक २०७०/०८० निर्माण गर्ने क्रममा अध्ययन गरिएका प्रतिवेदन तथा सामग्रीहरु, औल्याइएका असल अभ्यास, मुख्य सिकाइ र सुझावहरु निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ।

सि. नं.	प्रतिवेदनको नाम	पूर्वअसल अभ्यासहरु	मुख्य सिकाई	कुनै सुझाव भए
१.	जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना-२०६८ को अद्यावधिक २०७८/०७९	<ul style="list-style-type: none"> २०६८ मा पछिल्लो पटक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण तथा नऔ पटक अद्यावधिक २०८०/०८१ विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकाय तथा सहयोगी निकायहरुको छनौट गरिएको जिल्लामा मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरुको सूची तयार भएको 	<ul style="list-style-type: none"> विपद्को समयमा तोकिएको जिम्मेवारी अनुरूप सबैको सक्रियता नदेखिएको स्थानीय तहमा समेत प्रतिकार्य योजना तयार गर्नुपर्ने। 	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश र स्थानीय तहमा समेत विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण भई कार्यान्वयनमा आउनुपर्ने देखिन्छ। प्रतिकार्य कार्यठाँचा अनुसार स्थानीय तहमा समेत क्षेत्रगत अबधारण अनुसार कार्य गर्नुपर्ने
२.	जिल्ला विकास आवधिक योजना	जिल्लाको समग्र विकास निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरु समेटिएको योजना प्रकाशित भएको	<ul style="list-style-type: none"> आवधिक योजनामा विपद् व्यवस्थापनलाई स्थान दिनु राम्रो 	आवधिक योजना कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने।
३.	जिल्लाको जनसंख्या पार्श्वचित्र २०६७ लाई अद्यावधिक गरी २०७१ निर्माण	जिल्लाको समग्र जनसांख्यिक सूचकको अवस्था थाहा पाउन सकिने भएको	<ul style="list-style-type: none"> पार्श्वचित्रमा विपद्संग सम्बन्धित प्रयाप्त तथ्याङ्क समेटिन नसकेको रहेका स्थानिय तहले पार्श्वचित्र तयार गरिनुपर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> पार्श्वचित्रमा विपद्संग सम्बन्धित अधिकतम सूचना समावेश गर्नुपर्ने। स्थानिय तहको विपद् जोखिमको बिप्लेष्ण गरनुपर्ने
४.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना २०७३	सबै स्थानीय तहले संचालन गर्ने विकासका गतिविधिहरुलाई विपद् मुलप्रवाहीकरण गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा सहयोग भएको	<ul style="list-style-type: none"> जिल्लामा सञ्चालन हुने गरेका विकास निर्माणका गतिविधिहरुलाई थप विपद् मैत्री बनाईनु पर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विपद् व्यवस्थापन रणनीतिबारे सबै सरोकारवाला निकाय जानकार हुनुपर्ने स्थानीय तहकोसमेत विपद् व्यवस्थापन रणनीति तयार गरी

सि. नं	प्रतिवेदनको नाम	पूर्वअसल अभ्यासहरु	मुख्य सिकाई	कुनै सुझाव भए
				कार्यान्वयनमा ल्याइनुपर्ने
५	स्थानीय विपद् जोखिम ज्यवस्थापन योजना २०६८ निर्माण	विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा आउनु	विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माणमा स्थानीयतहलाई बढि सहभागिता गराइएतापनि नेतृत्वदायी भूमिकामा कमी	स्थानीय विपद् ज्यवस्थापन योजनाबारे सबै जानकार हुनु आवश्यक सबै स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्यानुपर्ने

३.३. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितीको विभिन्न बैठकका निर्णयहरु :

२०७९ साल श्रावण १ गतेको निर्णय:

- मनसुनको समयमा हुन सक्ने विपद् लाई मध्यनजर गरी जिल्ला प्रशासन कार्यालय जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधी सरकारी कार्यालयहरु स्थानिय तहहरु क्षेत्रगत नेतृत्वदायी भूमिकामा रहने निकायहरुको सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाका परतिनिधीहरु पत्रकार महासंघ उद्योग बाणिज्य संघ नागरिक समाज सरकारी तथा गैह्र सरकारी संघ सस्था नेपाल रेडक्रस सोसाईटी स्थानिय समुदाय लगायत सम्बद्ध अन्य निकायहरुको सहभागितामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तयार गरेको विपद् पूर्वतयारी प्रतिकार्य योजना २०७९ स्वीकृत गर्ने र सम्बद्ध निकायहरुले तत्काल सावधानीका उपाय अपनाउदै आ-आफ्नो तयारीका साथ विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा कार्यन्वयनमा ल्याउने निर्णय गरियो ।
- मनसुन अभै सक्रिय रहिरहेको हुँदा राप्ती बबई तथा अन्य खहरे खोलाले ल्याउन सक्ने जोखिमलाई सम्भावित आ-आफ्नो स्थानिय तह मार्फत आवश्यक समन्वय गरी तत्काल डुवान कटान हुने क्षेत्रहरुमा हुने क्षतिलाई कम गर्न आवश्यक तयारीलाई निरन्तरता दिने निर्णय गरियो ।
- सबै स्थानिय तहहरुले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरी विपद् पूर्वतयारीका गतिविधि सञ्चालन गर्ने । स्थानिय तहको वडास्तर सम्म नै विपद् व्यवस्थापन समिति गठन र पुर्नगठन गर्ने र आवश्यकता अनुसार कार्यदल तयारी गरी सक्रिय गराउने निर्णय गरियो ।

२०७९ साल अश्विन ७ गतेको निर्णय :

- विपद् प्रतिकार्यमा अस्थायी आवास (shelter) निर्माणका लागि दाङ जिल्लाका बाढी प्रभावित समुदायबाट आएको सल्लाह सुझावको आधारमा नेपाल रेडक्रस सोसाईटी दाङ जिल्ला शाखाले निर्माण गरेको अस्थायी आवास (shelter) को मोडललाई यस जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रदर्शन गरि राखिएकोमा आपत्कालिन अवस्थामा उक्त अस्थायी आवासको सामाग्री विपद्बाट हुने जनधनको क्षति कम गर्नका लागि उपयुक्त देखिएकोले सबै स्थानिय तह र जिल्लामा क्रियाशिल नेपाल रेडक्रस सोसाईटी लगाएत अन्य सरोकारवाला गैह्रसरकारी संस्थाहरुले उक्त मोडलको (shelter) निर्माण गरि तयारी अवस्थामा राख्नका लागि सबैलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो ।
- यस जिल्लामा मिति २०७९/०६/०६ गते सम्मको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयबाट प्राप्त विवरण अनुसार डेंगु रोगीहरुको संख्या १२७५ जना पुगेको सन्दर्भमा यसको नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि तपसिल वमोजिम कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्ने निर्णय गरियो ।
 - search and destroy (खोज र नष्ट गर) कार्यक्रमलाई सबै वडा स्तररटोल स्तर सम्म प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्ने ।
 - उपरोक्त अभियानलाई स्वास्थ्यकर्मी, जन प्रतिनिधि, महिला स्वयंसेविका, सबै सुरक्षा निकायहरु, निजि क्षेत्र एवं गैह्र सरकारी संस्था र सञ्चार क्षेत्र लगायत सबै निकायको समन्वयात्मक रुपमा परिचालन गर्ने ।
- बर्षायामका कारण यस जिल्लाका विभिन्न पालिका अन्तर्गत मुख्य तथा सहायक बाटोहरु भत्किएको तथा खाल्डा खुल्डी भएको कारण सवारी साधन आवागमनमा कठिनाई उत्पन्न भएकोले तत्काल खाल्डा खुल्डी पुर्ने तथा बाटो मर्मत गर्नको लागि विभिन्न पालिकाहरुबाट तोकिए बमोजिमका खोलाहरुबाट ग्राभेल उठाउन

अनुमति र स्वीकृती माग भई आएकोमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट दिईएको अनुमति तथा स्वीकृती अनुमोदन गर्ने निर्णय गरियो ।

२०७९ साल अश्विन १२ गतेको निर्णय

- १) हाल देशव्यापी रुपमा फैलिएको डेंगो रोगका कारण जनजिवन प्रभावित भई रहेको हुदा स्वास्थ्य कार्यालय सबै स्थानिय तहहरु स्वास्थ्य तथा सरसफाईको क्षेत्रमा काम गर्ने सबै सरकारी र गैरसरकारी संस्थाहरुले पूर्व सतर्कता अपनाउनुका साथै आ-आफ्नो स्थानबाट जनचेतनामुलक र सरसफाई कार्यक्रमलाई अभियानकै रुपमा सञ्चालन गर्ने गराउने निर्णय गरियो ।
- २) जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रबाट हुने गरेको निर्णय तथा क्रियाकलाप र स्थानिय आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रबाट हुने गरेको निर्णय तथा क्रियाकलापको बिचमा तादात्म्यता स्थापित गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा जोड दिने निर्णय गरियो ।
- ३) विपद्को समयमा सबै संघसस्थाहरुबाट हुने सहायतालाई एकिकृत रुपमा सञ्चालन गर्ने र यस्तो अवस्थामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसंग अनिवार्य रुपमा समन्वय गर्ने निर्णय गरियो ।

२०७९ साल अश्विन २७ गतेको निर्णय :

मिति २०७९/०६/१८ गते राति देखि परेको अविरल वर्षाका कारण हुन गएको मानवीय आर्थिक र भौतिक क्षतिको सम्बन्धित निकायहरुले राहत र पुनस्थापनाका लागि तपशिल बमोजिमका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने गराउने निर्णय गरियो ।

१. स्थानीय पालिका नेपाल रेडक्रस सोसाईटी लगायत सम्बन्धित सरकारी गैरसरकारी संघसस्थाहरुले स्थानिय पालिकाको नीति अनुसार तत्काल राहत प्रदान गर्ने । एकद्वार प्रणाली अनुरूप पालिकाहरुको पूर्वस्वीकृति बेगर कुनै पनि व्यक्ति संघ सस्थाहरुले आफुखुसी राहत बितरण गर्ने नपाउने व्यवस्था पालिकाले मिलाउने ।
- २) सडक डिभिजन कार्यालय हुलाकी मार्ग सडक आयोजना कार्यालय प्रदेश अन्तर्गतका पुर्वाधारसंग सम्बन्धित निकाय र पालिकाहरुले मुख्य राजमार्ग सहायक राजमार्ग र स्थानिय सडकवाटोहरुको तत्काल पुनःनिर्माण, सुधार र स्तरउन्नति गर्ने गराउने ।
- ३) स्थानिय पालिका एवम् खानेपानी र सर-सफाईसंग सम्बन्धित निकायहरुले खानेपानी सुबिधा निरन्तर रुपमा सुचारु हुने व्यवस्था मिलाउने ।
- ४) स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय पालिकाहरुले विपद् पछि आउन सक्ने संभावित स्वास्थ्य समस्या तथा महामारीलाई दृष्टिगत गरी रोकथामका लागि पूर्वतयारी गर्ने ।
- ५) नेपाल विद्युत प्राधिकरणले सम्बन्धित पालिका संग समन्वय गरी विद्युत अवरुद्ध हुन नदिने व्यवस्था मिलाउने र अवरुद्ध भइहाले तत्काल सुचारु हुने गरी पूर्वतयारी गर्ने ।
- ६) सहरी विकास तथा भवन निर्माणसंग सम्बन्धित संघिय तथा प्रदेश अन्तर्गतका कार्यालयहरुले स्थानिय पालिकाहरुसंग समन्वय गरी बस्ती विकास योजना निर्माण गर्ने तथा आवास पुनःनिर्माण संग सम्बन्धित कार्यहरु तत्काल अधि बढाउने ।
- ७) भु. तथा जलाधार संरक्षण कार्यालयले स्थानिय पालिकाहरुसंग समन्वय गरी बाढी तथा पहिरोबाट प्रभावित स्थानको तत्काल पुनःनिर्माण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- ८) खोला/नदिमा आएको बाढीका कारण बस्ती तथा खेतीयोग्य जमिन कटान भई क्षति भएका स्थानमा सम्बन्धित निकायहरुले तत्काल तटबन्धन निर्माणको कार्य गर्ने ।
- ९) डिभिजन वन कार्यालयहरुले ढलेका रुखहरुको तत्काल व्यवस्थापन गर्ने तथा सडक/वाटो अवरुद्ध हुन सक्ने सम्भावना देखिएका रुखहरु कटान छपानको काम गरी तत्काल व्यवस्थापन गर्ने ।
- १०) प्रत्येक पालिकाले भविष्यमा हुन सक्ने पहिरो र डुवानलाई मध्यनजर गरी त्रिपाल मोटरबोट रवरबोट डोरी रुख कटानको लागि आरा बन्चरो आदी तत्काल खरिद गरी मौज्जात राख्ने व्यवस्थापन गर्ने ।

२०७९ साल पौष ८ गतेको निर्णय :

- १) यस वर्षको चिसो मौषम शुरु हुन लागेकोले यस जिल्लामा चिसो तथा शितलहरका कारण हुन सक्ने क्षति न्यूनिकरणका लागि स्वीकृत भएको आकस्मिक शितलहर प्रतिकार्य योजना २०७९ लाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरियो ।

२०७९ साल फागुण ८ गतेको निर्णय :

- १) यो वर्ष गर्मी मौसम शुरु भै सकेको र मौसमको शुरु संगै आगलागिका घटनाहरु हुने सम्भावनालाई मध्य नजर गर्दै सो बाट बच्न बचाउन तथा नियन्त्रणका लागि तपसिल बमोजिमका गतिविधिहरु सञ्चालन गर्ने ।
- क) आगलागि तथा डढेलोको कारण पूर्वतयारी तथा जोखिम न्यूनिकरणका लागि सबै स्थानिय तहहरु लगायत विषयगत निकायहरुले उपयुक्त कार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
- ख) कार्य योजनाको आधारमा सबै स्थानिय तहहरुले आगलागिको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि विभिन्न भाषामा जनचेतनामुलक सन्देश तयार गरी प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने ।
- ग) सबै सामुदायिक तथा निजि विद्यालयहरुमा बिहान प्राथनाको समयमा आगलागि सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि हुने खालका सन्देश दिने अभियान सञ्चालन गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित सबै स्थानिय तह र शिक्षा विकाश तथा समन्वय इकाईलाई अनुरोध गर्ने ।
- घ) आगलागि नियन्त्रणका लागि हाल जिल्लामा रहेका सबै दमकलहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्ने र अध्यावधिक गर्ने ।
- ङ) आगलागि नियन्त्रण सम्बन्धी श्रोत र सामाग्रीहरु अध्यावधिक गर्ने आगलागि सम्बन्धी सबै स्थानिय तहले कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने साथै प्राविधिक सहयोगको लागि सुरक्षा निकाय तथा जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रले सहयोग गर्ने ।
- ४) स्थानिय तहहरुबाट प्राप्त स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजनालाई आधारमानी जिल्लामा उपलब्ध निकायगत श्रोत साधनहरु जनशक्तिको आंकलन र अध्यावधिक गरी आगामी वर्षमा हुन सक्ने विपद्लाई मध्यनजर गर्दै खोज तथा उद्धार राहतको कार्यलाई थप व्यवस्थित एवम् प्रभावकारी बनाउन जिल्ला व्यवस्थापन समितिको अगुवाईमा तथा सबै सरोकारवाला निकायहरुको सक्रिय सहभागितामा आवश्यक गृहकार्य गरी जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०/०८१ को संस्करण जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रले समन्वय गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।
- ५) सबै स्थानिय तहहरुले आफ्नो पालिका स्तरमा र समुदाय स्तरमा विपद्को समयको लागि उपयुक्त सुरक्षित तथा खुल्ला स्थान र आश्रय स्थलको अध्यावधिक विवरण तयारी गरी यथाशिघ्र जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रमा पठाउन अनुरोध गर्ने ।

२०७९ साल चैत्र २३ गतेको निर्णय :

यो वर्ष गर्मी मौसम शुरु भै सकेको र मौसमको शुरु संगै आगलागिका घटनाहरु हुने सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै सो बाट बच्न बचाउन तथा नियन्त्रणका लागि तपसिल बमोजिमका गतिविधिहरु सञ्चालन गर्ने निर्णय गरीयो ।

- १) आ-आफ्नो वडा क्षेत्रहरुमा आगलागि तथा वन डढेलोका घटना भएमा तत्कालै स्थानिय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रहरुले यस जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रमा सुचना दिई नजिकको सुरक्षा निकायसंग समन्वय गरि नियन्त्रण गर्ने ।
- २) कार्य योजनाको आधारमा सबै स्थानिय तहहरुले आगलागिको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि विभिन्न भाषामा जनचेतनामुलक सन्देश तयार गरी प्रकाशन तथा प्रसारण गरि जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रमा जानकारी गराउने ।
- ३) आ-आफ्नो पालिकामा रहेका दमकल साथै अग्नि नियन्त्रकका सामाग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने र उद्धारमा प्रयोग हुने सामाग्रीहरुको अभिलेख अध्यावधिक गरि यस जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा यथाशिघ्र पठाउने ।

२०८० साल बैशाख १८ गतेको निर्णय :

- १) दाङ जिल्लामा बिगत देखि बाहि पहिरो जस्ता विपद्ले ठुलो मात्रामा धनजनको क्षती गर्दै आएकोले विशेष गरी बर्षा र पहिरोको अत्याधिक जोखिम रहेको पहाडी क्षेत्र भारी बर्षाको समयमा राप्ती र बबई नदी एवम् सहायक खोला नजिक रहने समुदायले उच्च सतर्कता अपनाउन नदिको बहाव आउने तल्ला तटिय क्षेत्रमा पानीको स्तर वृद्धि हुनासाथ सतर्क भई सुरक्षित भएर बस्न र आफ्नो वरपरका समुदायलाई समेत सुरक्षित स्थानमा जान सबै स्थानिय तहहरुले अनुरोध गर्ने साथै विपद् प्रतिकार्यको क्षेत्रमा कार्य गर्ने विषयगत शाखाहरुले पनि उच्च सतर्कताका साथ प्रतिकार्यका लागि तपसिल बमोजिम पूर्वतयारी गर्ने ।
- २) स्थानिय तहहरुबाट प्राप्त स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजनालाई जिल्लामा उपलब्ध निकायगत श्रोत साधनहरु जनशक्ति आंकलन र अध्यावधिक गरी आगामी वर्षमा हुन सक्ने विपद्लाई मध्यनजर गर्दै खोज उद्धार राहतको कार्यलाई थप व्यवस्थित एवम् प्रभावकारी बनाउन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अगुवाईमा तथा सबै सरोकारवाला निकायहरुको सक्रिय सहभागितामा आवश्यक गृहकार्य गरी जिल्ला विपद्

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९/०८० को अध्यावधिक संस्करण जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रले समन्वय गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने ।

३.४. विपद् जोखिम विश्लेषण

३.४.१ दाङ जिल्लाको विपद्को अवस्था (Disaster Scenario)

यस जिल्ला भएर बग्ने राप्ती र बबई मुख्य दुई नदी प्रणाली हुन् भने यी अन्तर्गतका ४ दर्जन बाढी नदीनालाहरु यी दुई नदीमा मिसिने सहायक नदी प्रणालीहरु हुन् । राप्ती नदीमा आउने बाढीले हरेक वर्ष कहिले मानवीय क्षति तथा सयौं हेक्टर जमिन कटान गर्ने क्रम निरन्तर जारी राखेको छ । २०७९ साउनमा बबई नदी र यस प्रणालीमा मिसिन आउने नदीहरुमा आएको बाढीले यस जिल्लामा १५ जनाको मृत्यु भयो । ३ जना अभै बेपत्ता छन् । ३ सय ९८ घर पूर्ण रुपमा क्षतिग्रस्त भएका छन् भने २०७४ मा बबई नदीमा आएको बाढीका कारण ७ जनाको मृत्यु २ जना घाईते र १ जना बेपत्ता भएको र ३५९ घर पूर्ण क्षति र २८२ घर आंशिक रुपमा क्षति भएका घरपरिवारहरुलाई राहत पुनः स्थापनाको कार्य निरन्तर चलिरहेको छ भने यस वर्ष २०७९ सालमा आएको बाढीबाट जिल्ला भर १९९ घर पूर्ण र २३०८ घरधुरी आंशिक गरी जम्मा २५०७ घरपरिवार प्रभावित भएका छन् जसमा ९ जना व्यक्तिहरुको मृत्यु, ४ जना घाईते र २ जना बाढीका कारण बेपत्ता भएका छन् । आगलागिबाट यो वर्ष ३६ घर पूर्ण र ४ घर आंशिक गरी जम्मा ४० घर जलेर नष्ट भएका छन् भने १ जनाको मृत्यु भएको छ ।

३.४.२ दाङ जिल्लाको विगत १० वर्षको बाढी, आगलागि, हावाहुरी, चट्याङ्ग, सर्प दंश लगायत बहूँ विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण स्थानीय तह अनुसार

क्र.स.	स्थानीय तह	जम्मा घरधुरी	प्रभावित घरधुरी										जम्मा
			०७०/०७१	०७०/०७१	०७०/०७१	०७०/०७१	०७०/०७१	०७०/०७१	०७०/०७१	०७०/०७१	०७०/०७१	०७०/०७१	
१	तुलसीपुर उमनपा	४६०१८	५३	३४४	२७	२१	२२९	५५	२८	२९	२५	१८२	९९३
२	घोराही उमनपा	४९७६१	२४	४८	३६	२९	९१	४३	३४	१२	३२	१८०	५२९
३	लमही नगरपालिका	१३४५८	४	१३	२२	१७	६५	१२	१२	९	२३	२६९	४४६
४	राजपुर गाउँपालिका	५८२९	८	४१	१७	१२	६७	१५	९	३	२२	४४	२३८
५	गढवा गाउँपालिका	९९६४	१३	८	३८	२६	४	१९	९	३	१५	४७	१८२
६	राप्ती गाउँपालिका	११८२६	१९	१२	२८	१८	३	१३	४	५	१८	५९	१७९
७	बंगलाचुली गाउँपालिका	५१३९	७	१३	८	७	२२	९	५	६	४६	२८	१५१
८	बबई गाउँपालिका	७५२७	५	१७९	१०	७	७९	४१	९	३	१२	४१	३८६
९	शान्तिनगर गाउँपालिका	६९१९	५	२८	८	५	७२	१३	५	१	१२	२७	१७६
१०	दंगीशरण गाउँपालिका	५८२५	५	८७	८	६	९८	३	६	२	२३	४४	२८२
जम्मा		१६२२६६	१४३	७७३	२०२	१४८	७३०	२२३	१२१	७२	२२८	९२१	३५६२

३.४.३ : यस वर्षको विपद्का घटनाहरु

२०७९ श्रावण देखी २०८० असारसम्म भएका विपद्का घटना र त्यसबाट भएको क्षतिको विवरण तलको तालीकामा प्रस्तुत गरीएको छ ।

क्र.स.	विपद् घटना	प्रभावित घरधुरी			मानविय क्षतिको विवरण			कैफियत
		पूर्ण	आंशिक	जम्मा	मृत्यु	घाईते	बेपत्ता	
१	बाढी	१९९	२३०८	२५०७	९	४	२	
२	आगलागि	३६	४	४०	१	०	०	

३	चट्यांग	०	०	०	१	१	०	
४	हावाहुरी	२०	७	२७	०	०	०	
५	भारी वर्षा	४०७	१६	४२३	१	०	०	
६	पानीमा डुबेर मृत्यु	०	०	०	९	०	०	
७	सर्प दंश	०	०	०	२	२५	०	
८	करेन्ट लाग्नु	०	०	०	०	०	०	
९	माटोको ढिस्कोले पुरीएर मृत्यु	०	०	०	०	०	०	
	जम्मा	६६२	२३३५	२९९७	२३	३०	२	

श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ

३.४.४. दाङ जिल्लामा विपद्बाट प्रभावित भएको घर संख्या :

विपद्	०७० / ०७	०७१ / ०७२	०७२ / ०७३	०७३ / ०७४	०७४ / ०७५	०७५ / ०७६	०७६ / ०७७	०७७ / ०७८	०७८ / ०७९	०७९ / ०८०	जम्मा	औषतमा प्रति वर्ष प्रभावित हुने घरसंख्या
बाढी	८	५९३	४८	२८	६४१	१	१०	४	०	२५०७	३९००	३ सय ९० घर
आगलागि	१३७	१८०	११८	८५	७८	८९	६९	८५	३९	४०	८८४	४८ घर
हावाहुरी, भारी वर्षा, चट्याङ्ग करेन्ट,					११	१७१	२३	५	१८९	४५०	८८७	८९ घर
जम्मा	१४५	७७३	१६६	१२६	७३०	२५२	१०२	९४	२२८	२९९७	५६७४	५२७ घरपरिवार

श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ

नोट:-माथिको तालिकाले विगत १० वर्षको प्रमुख विपद्का घटनाबाट भएको क्षतिको विवरण देखाएको छ । जिल्लाभरको अवस्था हेर्दा हरेक वर्ष औषतमा ४८ घर आगलागिको चपेटामा पर्ने गरेका छन् भने बाढी तथा पानीजन्य आपत्कालबाट ३ सय ९० घर र अन्य बहुविपद्हरू (हावाहुरी,असिनापानी,चट्याङ्ग) बाट ८९ घर प्रत्येक वर्ष विपद्का कारण औषतमा क्षति हुने गरेको छ । तर विगत वर्षहरू भन्दा यस वर्ष विपद्का कारण हुने क्षतिको अनुपात केही बढी आएको छ । जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको तथ्यांक बिप्लेषण गर्दा मानविय क्षतिमा कमी भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । बाढी पूर्वतयारीका लागि स्थानीय तहले अभू तयारीका साथ अगाडि बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

३.४.५. दाङ जिल्लामा बितेको १० वर्षमा भएको सडक दुर्घटनाको अवस्था मापन :

आर्थिक वर्ष	दुर्घटना संख्या	मृत्यु	घाइते	संलग्न सवारी
आव २०७०/०७१	१५७	७४	३१५	२११
आव २०७१/०७२	१३०	५४	१८१	१६९
आव २०७२/०७३	११२	७१	२४४	१४८
आव २०७३/०७४	१४०	७७	२२१	१७२
आव २०७४/०७५	१७१	७९	३००	२२४
आव २०७५/०७६	१४५	८६	३४२	२०३
आव २०७६/०७७	४३९	६४	५३३	५५२
आव २०७७/०७८	१८०	६५	२०८	२४७
आव २०७८/०७९	१९४	८१	३४७	१७५
आव २०७९/०८०	१२२	४८	१७५	१५७
जम्मा	१७९०	६९९	२८६६	२२५८
औषतमा प्रतिवर्ष	१७९ वटा दुर्घटना	७० जनाको मृत्यु	२८६ जना घाइते	२२५ सवारी साधनमा

श्रोत- जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय दाङ,२०८० जेष्ठ

नोट:-माथिको तालिकाले विगत १० वर्षमा भएका सवारी दुर्घटनाको अवस्थालाई भल्काउँछ । दाङमा वार्षिक औषतमा हेर्दा हरेक वर्ष १७९ वटा सवारी दुर्घटना भईरहेका छन् भने हरेक वर्ष ७० जनाको मृत्यु भइरहेको छ ।

सवारी दुर्घटनाका कारण मृत्यु हुनेको संख्यामा बृद्धि भएको देखिन्छ । यस्तै हरेक वर्ष औषतमा २ सय ८६ जना दुर्घटनाको कारणले घाइते भएका छन् । यी दुर्घटनामा संलग्न सवारी साधन संख्या २२५ वटा रहेका छन् ।

३.४.६ दाङ जिल्लामा हुने विपद्हरुको जोखिमता विश्लेषण :

दाङ जिल्लामा हुने विपद्हरुको जोखिमता विश्लेषण गर्ने काम पहिलो पटक वि.सं. २०६८ मा तयार गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका क्रममा गरिएको थियो । यसलाई अद्यावधिक गर्ने सन्दर्भमा सम्पूर्ण स्थानीय तहहरु, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूसँग छलफल गरी जिल्लामा हुनसक्ने जोखिमका क्षेत्रहरु पहिचान गर्ने तथा उक्त प्रकोपको जोखिमलाई विश्लेषण गरिएको छ । जसअनुसार दाङमा रहेका जोखिमहरु निम्न प्रकार रहेको पाइएको छ ।

३.४.७ विपद्का क्षेत्र तथा जोखिमता विश्लेषण :

क्र. सं.	स्थानीय तह	सम्भावित विपद्को प्रकार (१ निम्न-५ उच्च)							विपद्स्तर संकेत (भुकम्प सबै स्थानीयतह)
		बाढी	पहिरो	आगलागि	भुकम्प	सडक दुर्घटना	शीतलहर	सर्प दंश	
१.	घोराही उमनपा	३	२	२	५	५	१	१	बाढी र आगलागि, सडक दुर्घटना
२.	तुलसीपुर उमनपा	४	२	२	५	५	१	१	बाढी, सडक दुर्घटना, आगलागि
३.	लमही नपा	४	१	३	५	५	३	२	दुर्घटना बाढी र आगलागि,सर्पदंश
४.	राजपुर गापा	४	३	४	५	१	३	२	बाढी र आगलागि, सर्पदंश
५.	गढवा गापा	४	२	४	५	१	३	४	बाढी, आगलागि, सर्पदंश
६.	राप्ती गापा	५	२	३	५	५	३	३	बाढी, सडक दुर्घटना, सर्पदंश, पहिरो
७.	बवई गापा	५	२	२	५	२	२	२	बाढी, आगलागि, सर्पदंश
८.	शान्तिनगर गापा	३	३	३	५	२	१	१	बाढी, पहिरो, आगलागि
९.	दंगीशरण गापा	३	२	२	५	२	२	१	बाढी, आगलागि,सर्पदंश
१०.	बंगलाचुली गापा	२	५	३	५	१	१	१	पहिरो, आगलागि

श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको वार्षिक प्रतिवेदन २०७४/७५/७६/७७/७८/७९

माथिको विपद् जोखिम स्तरीकरणमा ५ अंकलाई उच्च जोखिम, ४ अंकलाई जोखिम र ३ अंकलाई मध्यम जोखिम मानिएको छ भने २ र १ अंकलाई कम जोखिममा राखिएको छ । भुकम्प सबै उमनपा नपा/गापाका लागि जोखिमको क्षेत्र मानिएकाले यहाँ छुट्टै राखिएको छैन । बाढी र भुकम्पको विपद्का लागि नेरेसोले तयार गरेको आकस्मिक योजनालाई पनि आधार मानिएकोछ । विगत वर्षहरुमा भएका विपद्का घटना र त्यसबाट परेको प्रभावलाई बिप्लेषण गरी अंकभार तय गरिएको छ ।

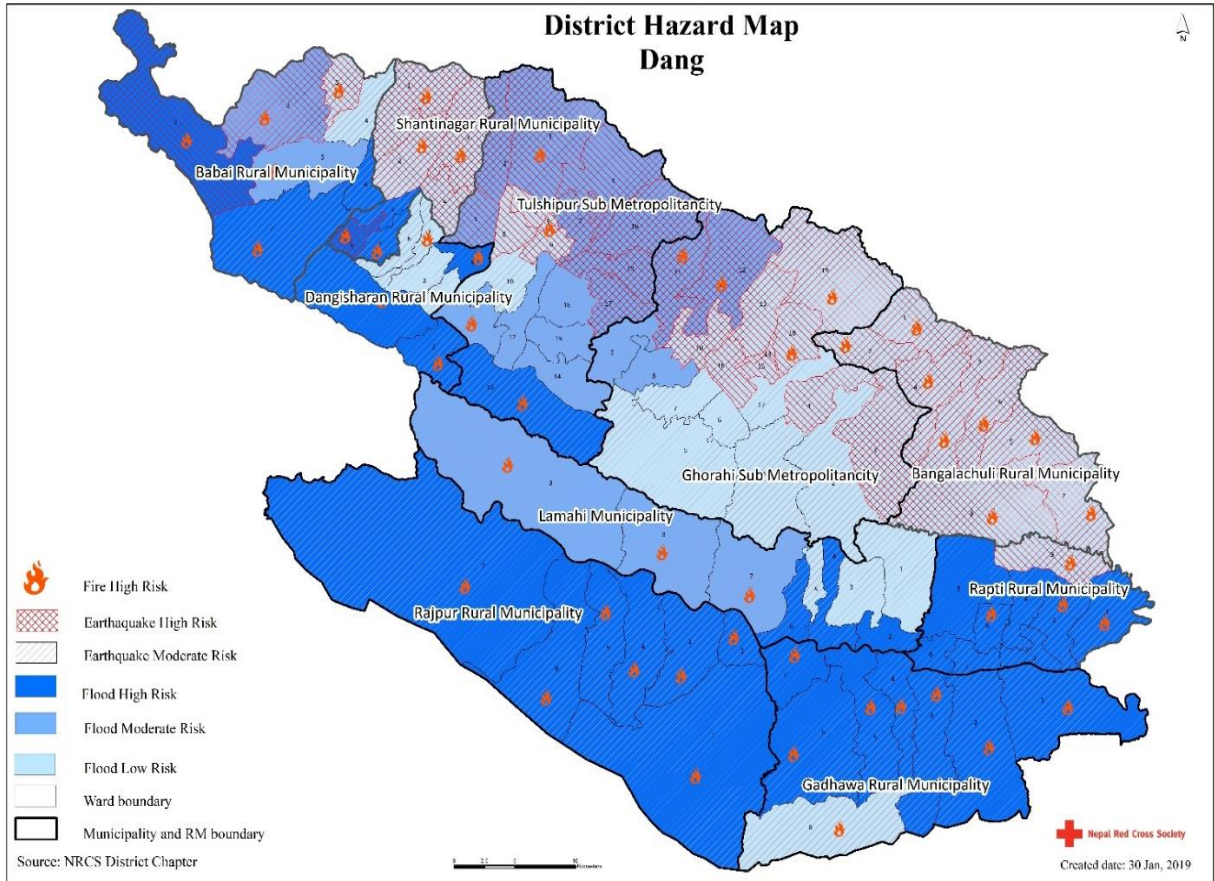
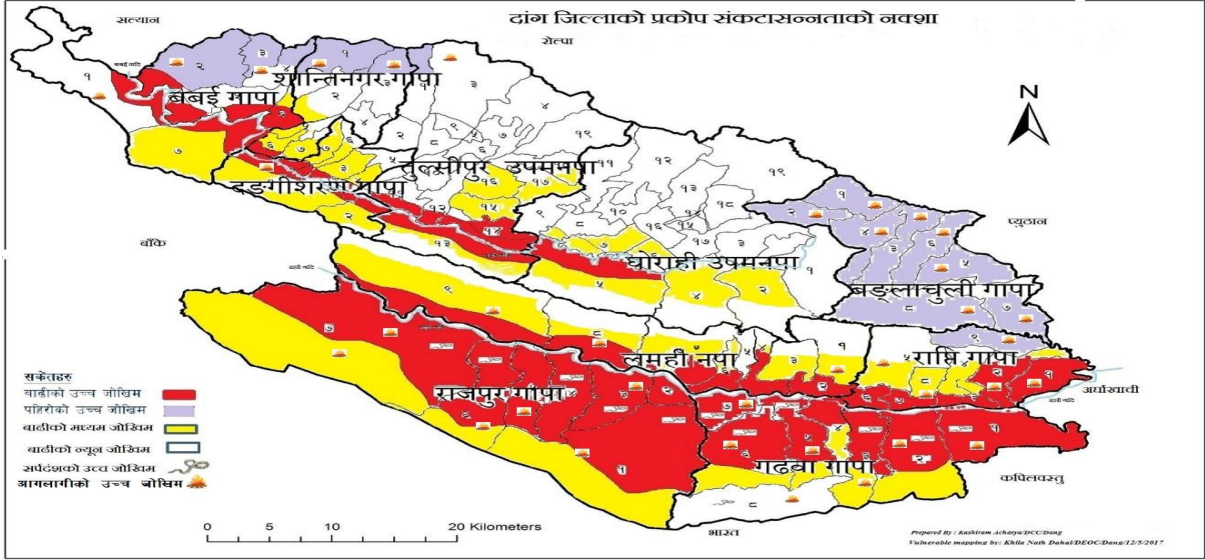
३.४.७ विपद् जोखिम विश्लेषणको सूचक अनुसारको एकिकृत तालिका :

विपद्को क्षेत्र	उच्च जोखिम क्षेत्र	मध्य जोखिम
भुकम्प(Earthquake)	स्थानीय तहका सबै क्षेत्र	-
बाढी (Flood)	राजपुर गापा, गढवा गापा वार्ड १,२,३,४,५,६,७, राप्ती गापा वार्ड नं १,२,३,६,७ दंगीशरण गापा वार्ड नं.१,२,४,६,७ बवई गापा वार्ड नं. १,५,७, शान्तिनगर गापा वार्ड नं.६ र ७, लमही नगरपालिका वार्ड नं २,४,५,६,७, ८ र ९ तुलसीपुर उमनपा वार्ड नं.५, ११, १२, १३, १४	तुलसीपुर उमनपा वार्ड नं.१,२,३,४,,६,७,८,९, १०,१५,१६,१७,१८,१९, घोराही उमनपा वार्ड नं.१,२,३,,५,६,७,८,९,१०,११,१२,१३,१४,१५,१६, १७,१८,१९ लमही नगरपालिका वार्ड नं १ र ३ गढवा गापा वार्ड नं. ३, ६
पहिरो(Landslide)	बंगलाचुली गापा वार्ड नं. ३,४,५ र ६ तथा शान्तिनगर गापा वार्ड नं. १ र ३	बवई गापा वार्ड नं. २,३, बंगलाचुली गापा वार्ड नं. १,२ र ८, राप्ती गापा वार्ड नं. ९
आगलागि(Fire)	राजपुर गापा र गढवा गापा, दंगीशरण,	राप्ती गापा वार्ड नं. ९, शान्तिनगर गापा,

	बंगलाचुली गापा, बवई गापा १, २,	बवई गापा वार्ड नं. ३,४,५,६,७
सडक दुर्घटना (Road accident)	तुलसीपुर र घोराही उमनपा, लमही नपा वार्ड नं. २,३,६,८ र ९, राप्ती गापा वार्ड नं. ६ र ७,	अन्य सबै गापा उमनपा, नपा क्षेत्रका वार्डहरु
सर्पदंश (Snake Bite)	राजपुर गापा, गढवा गापा,दंगीशरण गापा	राप्ती गापा, लमही नपा वार्ड नं.९,
शितलहर, (Coldwave)	-	राजपुर, गढवा, राप्ती गाउँपालिका र लमही नगरपालिका

श्रोत: जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र २०७८/२०७९ विपद् वार्षिक प्रतिवेदन

३.४.८. जिल्लाको विपद् जोखिम नक्सांकन :

३.४.८ जिल्लामा हुनसक्ने विपद्को क्षतिको सम्भावित अवस्था: (Possible Scenario)

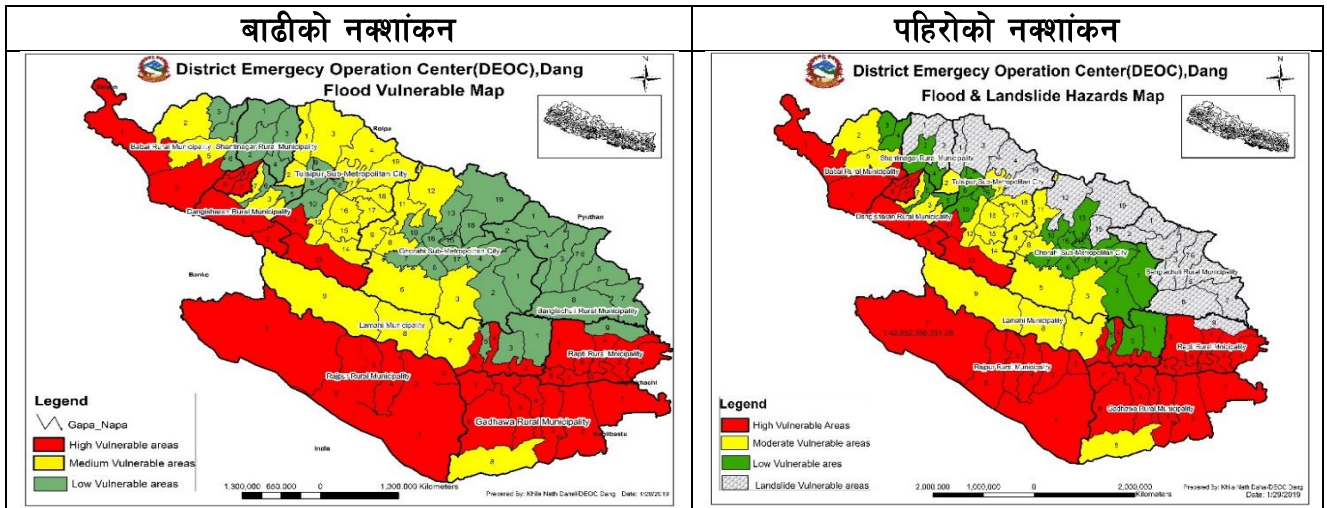
क). बाढी (Flood)

बाढीको कारणबाट जिल्लाका धेरै स्थानीय तहहरू हरेक वर्ष प्रभावित भइरहेका छन् । जिल्लाभित्र रहेका मुख्य नदी तथा यसको प्रभावलाई निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ ।

क्र.सं.	मुख्य नदी	प्रभावित हुने क्षेत्र	प्रभाव पार्न सक्ने क्षेत्र	कैफियत सम्भावित क्षति
१	राप्ती नदी	राजपुर गापा, गढवा गापा वार्ड १,२,३,४,५,६,७,८ राप्ती गापा वार्ड नं. १,२,३,६,७ लमही नगरपालिका वार्ड नं २,४,५,६,७,८ र ९	४ वटा स्थानीय तह अधिकांश वडाहरू	प्रभावित घरधुरी १००० ५ सय पूर्ण रुपमा प्रभावित । ३ सय घर आंशिक क्षति हुने ।
२	बबई नदी	दंगीशरण गापा वडा नं.१,२, बबई गापा वडा नं. १, ७, शान्तिनगर गापा वडा नं.५,६ र ७, तुलसीपुर उमनपा वडा नं.५,११,१२,१३,१४, र घोराही उमनपा वडा नं.३,५,६,९,११,१२	५ वटा स्थानीय तहका केही वडाहरू	जसमध्ये २ सय बढी घर एक हप्तादेखि १ महिनासम्म विस्थापित । मानवीय क्षतिमा मृत्यु, घाईते तथा बेपत्ता हुनसक्ने । पशु चौपाया लगायतका जिविकोपार्जनका श्रोतहरूमा क्षति पुग्ने । जमिन १०२७ खेतियोग्य हेक्टर जमिन डुवान । (हरेक वर्ष १८९ घरपरिवार बाढीको चपेटामा पर्ने गरेका छन् ।)

यस बाहेक राप्ती नदी प्रणालीमा जोडिने रनसिंह, बनघुसी, बौरा, पत्रिङ्गा, महदेवा, सुपैला, पर्नाहा, भालुदोब्रे, मानपुर, गुरुड, माररी, रसरी, कालिपुरवा, मंग्रेठा, महतनी, कक्रहवा, करङ्गा, गंगदी, बनकट्टी, भित्री सिक्टा, सुनपथरी/गोठुवा, गनाहा, बगाहसोती, भालु, फेहरी, कटेसनाला, करम्दी, दोलही, सिङ्गै, कौडिया, अर्नवा अर्जुन, उचानिम्बु, भत्तरकुण्डा, रिहार, च्याउ, अमिलिया र शिवखोलाले देउखुरीका उपत्यकाका गाविसहरू र बालिम, सिस्ने, कटुवा, सेवार, गुर्जे, हापुर, पत्रे), सक्राम, चौवा, ग्वार, काला, पातु, गहते, भमके, बागर, बौलाहा, चिसापानी, च्यान्टी, उपल्लो/तल्लो ट्वाड, सुसाउने, तुई, कलम, घट्टे, (शिर र पधेरा), मलै खोलाले दाड र फुलबारी उपत्यकामा उल्लेख्य मात्रामा खेतियोग्य जमिनको कटान, बालीको नोक्सानी तथा सयौं हेक्टर जमिन कटान गरिरहेको अवस्था छ ।

ख) बाढी र पहिरो जोखिमको नक्सांकन (Flood/Landslide Vulnerability mapping)

श्रोत: जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, दाङ ।

जिल्लामा रहेका १० स्थानीय तहका १०० वटा वडाहरू मध्ये ३८ वटा वडाहरू बाढीको उच्च जोखिममा रहेका छन् अन्य वडाहरू पहिरो र Flash Flood (खहरेबाढी) को जोखिममा रहेका छन् । बंगलाचुली गाउँपालिकाका सबै

वडाहरु पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको छ भने घोराही उमनपा, तुलसीपुर उमनपा, शान्तिनगर गाउँपालिका, बवई गाउँपालिका, राप्ती गाउँपालिकाका केही वडाहरु पहिरोको जोखिममा रहेका छन् ।

ग) बाढी: २०७१, २०७४ र ७९

२०७१/०४/२८ र २९ गते गएको बाढीबाट प्रभावित	२०७४/०४/२८, २९ र ३० गते गएको बाढीबाट प्रभावित	२०७९/०६/२१ देखि २५ गते सम्म गएको बाढीबाट प्रभावित
<p>जनसंख्या:-</p> <ul style="list-style-type: none"> जम्मा प्रभावित : ५३८५ पूर्ण प्रभावित: ३३२१ आंशिक प्रभावित: २०६४ <p>भौतिक क्षति:-</p> <ul style="list-style-type: none"> जम्मा घरधुरी : ९६१ पूर्ण घरधुरी : ५९३ आंशिक घरधुरी : ३६८ <p>मानवीय क्षति:-</p> <ul style="list-style-type: none"> मृत्यु : १८ जना घाइते: २ जना <p>श्रोत:जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७३</p>	<p>जनसंख्या:-</p> <ul style="list-style-type: none"> जम्मा प्रभावित: ३०१८ पूर्ण प्रभावित: १६८९ आंशिक प्रभावित : १३२० <p>भौतिक क्षति:-</p> <ul style="list-style-type: none"> जम्मा घरधुरी: ६४१ पूर्ण घरधुरी: ३५९ आंशिक घरधुरी: २८२ <p>मानवीय क्षति:-</p> <ul style="list-style-type: none"> मृत्यु : ७ जना बेपत्ता : १ जना घाइते : २ जना <p>श्रोत:जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र बाढी प्रतिवेदन २०७४</p>	<p>जनसंख्या:-</p> <ul style="list-style-type: none"> जम्मा प्रभावित: १२५५४ पूर्ण प्रभावित: १०१४ आंशिक प्रभावित : ११५४० <p>भौतिक क्षति:-</p> <ul style="list-style-type: none"> जम्मा घरधुरी: २५०७ पूर्ण घरधुरी: १९९ आंशिक घरधुरी: २३०८ <p>मानवीय क्षति:-</p> <ul style="list-style-type: none"> मृत्यु : ९ जना बेपत्ता : २ जना घाइते : ४ जना <p>श्रोत:जिल्ला आपत्कालिन कार्य संचालन केन्द्र बाढी प्रतिवेदन २०७९</p>

घ) आगलागि (Fire)

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
<p>उच्च जोखिम : राजपुर, गढवा, बवई, दंगिशरण, शान्तिनगर, बंगलाचुली, राप्ती, गाउँपालिका जोखिममा रहेको</p>	
<p>मध्यम जोखिम : घोराही, तुलसीपुर उमनपा र लमही नपा, राप्ती गाउँपालिकाका केही वडाहरु</p>	
<p>संभावित क्षति विवरण</p>	
<p>औषतमा १ सय ११ घरमा हरेक वर्ष आगलागिबाट क्षति हुने गरेको । जुन विगत वर्षहरु भन्दा केहि कम हो ।</p> <ul style="list-style-type: none"> जिन्सी, भांडा, लत्ताकपडा ६० प्रतिशत नगद १५ प्रतिशत अन्न ७० प्रतिशत कागजपत्र ७० प्रतिशत भौतिक सम्पत्ती घर ८० प्रतिशत मानवीय क्षति ४ प्रतिशत चौपाया १० प्रतिशत 	
<p>श्रोत : जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ ।</p>	

ड) सडक दुर्घटना (Road Accident)

मानवीय क्षतिको हिसावले हेर्ने हो भने सडक दुर्घटना यस जिल्लाको पहिलो चुनौतिको रूपमा रहेको छ ।

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
पूर्व पश्चिम राजमार्ग क्षेत्र, लमही तुलसीपुरसम्मको क्षेत्र उच्च जोखिममा रहेको	
संभावित क्षति विवरण	
औषतमा प्रतिवर्ष मृत्यु ७० जना औषत प्रतिवर्ष घाईते २ सय ८६ जना गंभिर घाईते घाईतेको करिब १४० जना अंगभंग पशुचौपायाको क्षति औषत ४ वटा सवारी साधनको क्षति औषत प्रतिवर्ष २२६ वटा औषत दुर्घटना संख्या प्रतिवर्ष १७९ वटा	

च) शीतलहर (Cold Wave)

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
जिल्लाका १० स्थानीय तहहरूमध्ये देउखुरीमा पर्ने लमही नगरपालिका, राप्ती गापा, राजपुर गापा, गढवा गापा शीतलहरको मध्यम जोखिम रहेको ।	
संभावित क्षति विवरण	
विगत वर्षहरूमा शितलहरबाट मृत्यु हुने संख्या नभएको तर प्रभावित भई बिरामी हुने गरेको छ । विरामीको संख्या वार्षिक औषतमा १०० जनाभन्दा बढी ।	

छ) शर्पदंश(Snake Bite)

प्रभावित गाविस	संभावित जोखिमको नक्शांकन
उच्च जोखिम : राजपुर गाउँपालिका, गढवा गाउँपालिका, राप्ती गाउँपालिका, लमही नपा	
मध्यम जोखिम : दंगिशरण गापा, बवई गापा, शान्तिनगर गापा, तुलसीपुर उमनपा, घोराही उमनपा, बंगलाचुली गापा	
संभावित क्षति विवरण	
औषतमा अनुमानित मृत्यु ५-७ जना । गंभिर बिरामी भएर निको हुने २५-३० जना ।	

भ) भुकम्पिय जोखिम (Earthquake)

यस जिल्लामा हालसम्म भुकम्पका कारण कुनै त्यस्तो ठूलो क्षती व्यहार्नु परेको छैन तर २०७२ साल वैशाख १२ र २९ गतेको विनाशकारी भुकम्पले यस जिल्लाका निजि तथा सार्वजनिक संरचनाहरूमा दरार पैदा गरी कमजोर पारेको कारण जोखिमको संभावना उच्च नै रहेको छ । *Humanitarian Country Team (HCT) and key partners engaged Durham University* ले गरेको अध्ययन अनुसार नेपालको मध्य तथा सुदुर पश्चिम भागमा भुकम्प जान सक्ने सम्भावना रहेको र ठूलो मात्रामा जनधनको क्षति हनुसक्ने अनुमान गरेकोछ । भुकम्पको जोखिममा नेपाल राष्ट्र नै उच्च जोखिममा रहेको हुनाले दाङ जिल्ला पनि यस प्रकोपबाट अछुतो रहन सक्दैन । विशेष गरी यस जिल्लाको केहि क्षेत्रमा भुकम्पको फल्टलाईन रहेको विज्ञहरूको अनुमान रहेको हुँदा भुकम्पको जोखिम भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । भुकम्पबाट विगतमा भएको क्षतिका एकिन तथ्याङ्क जिल्लामा उपलब्ध हुनसकेन । यद्यपि भुकम्पीय दृष्टिकोणबाट जिल्लाका स्थानीय तहमा रहेका पुराना विद्यालय, निजी

भवनहरु तथा अन्य सार्वजनिक संरचनाहरु जेखिममा रहेका छन् । भुकम्प जोखिमका लागि यस जिल्लाका सरोकारवाला निकायहरुले पूर्वतयारी का कार्यहरु अगाडी बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

भुकम्प पछिको अनुमानीत अवस्था :

सम्भावित क्षतिको आँकलन	जेखिमको नक्शांकन
<p>प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्या : १००००० जना मृत्यु हुन सक्ने जनसंख्या : २०० जना (भन्दा बढि) घाईते हुनसक्ने जनसंख्या : २००० जना (भन्दा बढि) विस्थापित हुनसक्ने जनसंख्या : ३०००० जना (भन्दा बढि) क्षति हुन सक्ने संरचना : पूर्ण नष्ट घर : २०००० घरधुरी,आंशिक नष्ट घर : १०००० घरधुरी (७० प्रतिशत सरकारी संरचनाहरुमा क्षती पुग्नसक्ने अनुमान गरिएको छ ।)</p>	
<p>राप्ती नदिमा रहेको पक्कि पुल, नेपालगन्ज दाङ सडक खण्डमा पर्ने पुलहरु भत्कन सक्ने, लमही घोराही, तुलसीपुर क्षेत्रमा पर्ने सडक पुलमा क्षति पुग्न गई १ हप्ता देखी १ महिनासम्मका लागि सडक सम्पर्क बिच्छेद हुन सक्ने । साथै संचार टेलिफोन टावरहरु क्षति ग्रस्त हुनसक्ने र यातायात प्रभावित क्षेत्रहरुमा १ महिना सम्म अत्यावश्यक सेवाहरुको पहुँच नहुनसक्छ । यदि २०७२ सालको भन्दा ठुलो कम्पनको भुकम्प आउनसक्ने आँकलन गरीएकोछ, त्यसैले नेपालको पश्चिम भुभाग लगायत छिमेकी देश भारत र पाकिस्तानको भागमा समेत ठुलो असर पुग्ने अनुमान गरीएकोले तत्काल अन्तर्राष्ट्रिय सहायता निकायहरुको पहुँच नहुनसक्ने अनुमान समेत गरिएको छ ।</p>	

विपद्को कारणले प्रत्येक वर्षमा हुने व्यापक धनजनको क्षति र विस्थापित लगायत प्रभावितहरुको लागि एउटा सहभागितामूलक विपद् तयारी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नसके मात्र प्रभावितहरुले आधारभुत मानविय सहायता पाउन सक्ने अवस्था भएको हुँदा विपद्बाट हुने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न जिल्लास्तरमा विपद् योजनाको आवश्यकता महसुस गरिएको छ । त्यसैले यस दाङ जिल्लामा देखिएका सम्भावित विपद्हरुलाई व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरण गर्नका लागि सबै स्थानिय तहहरु लगायत सरोकारवाला निकायहरुको समन्वय गरी जाखिमयुक्त समुदायमा योजनाबद्ध ढंगबाट अगाडी बढनुपर्ने आवश्यकता भएको हुँदा जिल्लास्थित सबै निकायहरुले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने आवश्यकता छ ।

ब) दाङ जिल्लामा जोखिममा रहेको जनसंख्या (विपद्को समयमा ख्याल गरिनुपर्ने वर्ग)

क्र.सं.	बिबरण	संख्या	कैफियत
१.	एकवर्ष मुनीको जनसंख्या	१२३२७	
२.	५ वर्ष मुनीको जनसंख्या	५३३३६	
३.	एकल महिला	१८३९०	
४.	जेष्ठ नागरिक ६० माथिको	५८४३५	
५.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु	१२९२१	
६.	१०-१९ उमेरका किशोरीहरु	७०२४८	
७.	प्रजनन उमेरका महिला	२०८७४६	
जम्मा जनसंख्या		४३४४०३	

श्रोत : रा.त.का. २०८० र जनगणना २०७८

३.५.जिल्लाको निकायगत श्रोत साधनको आँकलन (Stakeholders Stocks Mapping)

जिल्लामा विपद् पर्दा प्रयोगमा आउन सक्ने श्रोतलाई निकायगत हिसावले आँकलनको प्रयास गरिएको छ । जसलाई तलको तालिकामा दिइएको छ ।

क्र.सं.	कार्यालय/संस्था	सामाग्रीको विवरण (खाद्य, गैर खाद्य)	परिमाण	उपलब्ध स्थान	प्राप्त गर्न लाग्ने समय
.					

क्र.सं.	कार्यालय/संस्था	सामग्रीको विवरण (खाद्य, गैर खाद्य)	परिमाण	उपलब्ध स्थान	प्राप्त गर्न लाग्ने समय
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	राहत वितरणका लागि नगद	१० लाख चालु बर्ष	नेपाल बैंक लिमिटेड	तत्काल, नेपाल सरकारको स्वीकृत मापदण्ड अनुरूप
२.	जिल्ला समन्वय समिति	समन्वय		जनशक्ति	स्थानीयतहसँगको समन्वयमा तत्काल प्रतिकार्य गर्न सकिने
३.	स्थानीय तह	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सबै कार्य	आपतकालीन राहत कोष	स्थानिय तहहरु	तत्कालै प्राप्त गर्न सकिने
४.	कृषि ज्ञान केन्द्र	विउ विजन तथा बिषादी		सबै स्थानीय तहको ईकाईमा	तत्काल, जि.कृ.वि.का.को स्वीकृत मापदण्ड अनुरूप
५.	डिभिजन वन कार्यालय	काठ उपलब्ध गराउन सकिने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला/ई. ब.का. मा	तत्काल जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आवश्यकता अनुसार
६.	स्वास्थ्य कार्यालय	दक्ष जनशक्ति RRT औषधी	RRT Team १५ देखि २० जना	स्वाका, स्युजा, श्रीगाउँ, मानपुर र लमही	तत्काल आवश्यकता अनुसार ११ वटा निजी अस्पतालहरुको समन्वयमा
७.	नेपाली सेना रणसिंह दल गण	दक्ष जनशक्ति	१८० जना	घोराही तुलसीपुर लमही	तत्काल
८.	सशस्त्र प्रहरी बल	दक्ष जनशक्ति	३५ जना भन्दा बढी	भालुबाड, लमही,	तत्काल
९.	नेपाल प्रहरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय	दक्ष जनशक्ति	५२५ जना	जिल्ला भर	तत्काल, सामान्य घरेलु औजार
१०.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गैर खाद्य सामग्र एम्बुलेन्स उपचार वाकस, खोज तथा उद्धार सामग्री	१०० सेट ३ वटा ४ वटा १ सेट	ने.रे.स. दाड	तत्काल
११.	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	शैक्षिक सूचना संकलन जनशक्ति		सबै स्थानीय तहमा	स्थानीय तहमा रहेको शाखामा समन्वय गरी आवश्यकता अनुसार
१२.	राजनैतिक दल		स्वयंसेवक	सबै स्थानीय तहमा	आवश्यकता अनुसार कार्यकर्ता परिचालन
१३.	यान्त्रिक कार्यालय	डोजर लोडर पानी ट्याङ्कर	१ १ १	यान्त्रिक कार्यालय	मध्यपश्चिम तथा क्षेत्रीय डिभिजन कार्यालयको स्विकृतिमा

क्र.सं.	कार्यालय/संस्था	सामग्रीको विवरण (खाद्य, गैर खाद्य)	परिमाण	उपलब्ध स्थान	प्राप्त गर्न लाग्ने समय
१४.	राष्ट्री स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	एम्बुलेन्स, आकस्मिक सेवा	१ वटा २४ सैं घण्टा	घोराही	तत्काल आवश्यकता अनुसार
१५.	प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर	एम्बुलेन्स, आकस्मिक सेवा	१ वटा २४ सैं घण्टा	तुलसीपुर	तत्काल आवश्यकता अनुसार
१६.	यातायात व्यवसायी समितिहरु	यातायात तथा ढुवानीका साधन	आवश्यक पर्ने जति	दाङका सबैजसो स्थानमा	भाडामा तत्काल आवश्यकता अनुसार
१७.	बेस नेपाल	जनशक्ति	स्वयंसेवक	बैक, समुदाय	आवश्यकता अनुसार
१८.	अपांग मानवअधिकार सरोकार मञ्च	अपांगताका लागि औजारहरु	स्वयंसेवक	समुदायमा	आवश्यकता अनुसार
१९.	मानव कल्याण तथा वातावरणसंरक्षण केन्द्र		स्वयंसेवक	समुदमया	विपद्को बेला सहयोग गर्न सकिने
२०.	सीसा नेपाल	तत्काल राहत सहयोग गर्न सकिने	जनशक्ति	समुदायमा	विपद्को बेला सहयोग गर्न सकिने
२१.	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	केही नगद आकस्मिक कोष शैक्षिक सामग्री	जनशक्ति	समुदायमा	विपद्को बेला सहयोग गर्न सकिने
२२.	ओरेक नेपाल	मनोसामाजिक परामर्श, संरक्षण क्षेत्रलाई सहयोग	स्वयंसेवक	समुदायमा	आवश्यकता अनुसार
२३.	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	आकस्मिक कोष शैक्षिक सामग्री	स्वयंसेवक	बैक, समुदाय	आवश्यकता अनुसार
२४.	चेम्बर अफ कमर्श	तत्काल सुख्खा खानेकुरा तथा खाधान्न सामग्री	आवश्यकतानुसार	दाङका सबैजसो स्थानमा	आवश्यकता अनुसार
२५.	उद्योग बाणिज्य संघ	तत्काल सुख्खा खानेकुरा तथा खाधान्न सामग्री	आवश्यकतानुसार	दाङका सबैजसो स्थानमा	आवश्यकता अनुसार
२६.	तयार नेपाल				

श्रोत: निकायगत कार्यालय दाङ

३.५.१ जिल्लामा उपलब्ध खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरु (Heavy Equipments) :-

क्र. सं.	विवरण	उपलब्ध साधन मात्रा	उपलब्ध हुने निकाय
१.	दमकल	४ वटा	घोराही र तुलसीपुर उमनपा, लमही नगरपालिका र गढवा गाउँपालिका
२.	भ्याकुलोडर	१०५ वटा	निजी भाडामा लिन सकिने । नेपाल ह्याबी ईक्युपमेन्ट व्यवसायी संघ दाङ ।
३.	स्काइभेटर	२९ वटा	निजी भाडामा लिन सकिने । नेपाल ह्याबी ईक्युपमेन्ट व्यवसायी संघ दाङ ।
४.	भ्याकु लोडर	२	१ यान्त्रिक कार्यालय । - लमही तथा तुलसीपुर क्षेत्रमा तथा १ घोराही उपनपा कार्यालयमा रहेको ।

क्र. सं.	विवरण	उपलब्ध साधन मात्रा	उपलब्ध हुने निकाय
५.	स्काभेटर	३ वटा	घोराही उपनपा, लमही नपा तथा राप्ती गापामा रहेको
६.	ग्रेडर	१ वटा	घोराही उपनपामा रहेको
७.	जेसीवी	७ वटा	घोराही उपनपा, राजपुर, दगिशरण तथा बवइ गापामा रहेको ।
८.	लेडर	२ वटा	राप्ती तथा बवइ गाउँपालिकामा रहेको ।
९.	बुल्डोजर	नभएको	मध्यपश्चिम क्षेत्रीय सडक निर्देशनालय नेपालगञ्जबाट मगाउनु पर्ने अवस्था ।
१०.	क्रेन	नभएको	मध्यपश्चिम क्षेत्रीय सडक निर्देशनालय नेपालगञ्जबाट मगाउनु पर्ने अवस्था ।
११.	सब बाहन	१ वटा	लमही अस्पताल, लममी
१२.	डुङ्गा	१२ वटा	सिसहनियाँ, गोर्बर्डिहा, गंगापरस्पुर, बेला राजपुर, सतवरिया ।
१३.	रवर बोट सेट	५ वटा	सप्रवल भालुवांग, रणसिहदल लमही, गढवा गाउँपालिका, घोराही उपमहानगरपालिका, नेरेसो उरहरी,
१४.	यातायात साधन बस, ट्रक, गाडी	प्रसस्त	यातायात समितिहरूसँग समन्वयमा भाडामा लिएर चलाउन सकिने ।
१५.	पानी ट्याङ्कर	१५ वटा	खापाउ संस्था घोराही उपनपा र अन्य निजी रुपमा संचालन भएकाबाट भाडामा लिन सकिने ।
१६.	ईन्धन पम्पहरु	४५ वटा	२० हजारदेखि १ लाख लिटरसम्मका निजी पेट्रोल तथा डिजेल पम्पहरु
१७.	चेनपुल्ली	१ वटा	भूमिगत जल परियोजना लमही ।
१८.	टुचिन	१ वटा	नेपाली सेना ।
१९.	एम्बुलेन्स सेवा	८२ वटा	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, निजी अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी लगायत निजी र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको समेत ।

३.५.२ सुरक्षा निकायहरूसँग भएका खोज तथा उद्धारका सामग्रीहरु (Search and Rescue Materials):

क्र.स.	सामग्रीहरुको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण			
			नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	जम्मा
१	लाईफ ज्याकेट	गोटा	३०	१६२	९६	२८८
२	स्ट्रेचर	गोटा	४	२१	८	३३
३	न्यापेलिड रोप	रोल	१	०	०	१
४	गल	गोटा	४	०	०	४
५	प्राथमिक उपचार वाकस	सेट	२	१	११	१४
६	क्याराबिना हुक	गोटा	४	०	२	६
७	स्वाटर	गोटा	२२	०	१०	३२
८	साबेल	थान	६	६३	१८	८७
९	स्याक	थान	८	०	०	८
१०	स्याक हो	थान	११	०	०	११
११	एक्स हो	थान	२	०	५	७
१२	जम्बसुट	थान	१४	०	१४	२८

क्र.स.	सामग्रीहरूको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण			
			नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	जम्मा
१३	ग्लोब्स	जोर	३०	०	१	३१
१४	रवर बुट	जोर	०	६	०	६
१५	टर्च लाईट	थान	१६	७	४०	६३
१६	सक्स	जोर	८	०	०	८
१७	वाटर बोटल	थान	१४	०	१७	३१
१८	फेस माक्स	थान	१०	०	०	१०
१९	ब्याग प्याक	सेट	९	०	०	९
२०	पिक	थान	२३	२१	१२	५६
२१	रवर टयुव	गोटा	१७	१०	०	२७
२२	घन	गोटा	३	२	४	९
२३	छिनो	गोटा	६	०	०	६
२४	बोल्डकटर	गोटा	०	०	३	३
२५	क्रो वार	थान	०	०	३	३
२६	रेक	थान	०	०	१२	१२
२७	रेक हो	थान	०	०	१०	१०
२८	छालाको बुट	जोर	९	०	१०	१९
२९	हेलमेट	थान	१४	२४	६२	१००
३०	डोरी	मि.	२२००	१५३५	९२५	४६६०
३१	फायर स्ट्युईङ्गगुईसर	थान	२	०	५	७
३२	रवर मेट्रेक्स	थान	०	०	९	९
३३	मेघाफोन	थान	३	१२	२	१७
३४	बाल्टी	थान	०	१८	०	१८
३५	स्केवागटन काराबिनर्स हेवी	थान	०	०	२	२
३६	फायर अफ काराबिनर्स	थान	२	०	०	२
३७	स्टाटिक रोप	रोल	०	०	२	२
३८	रेस्क्यु हेलर	थान	०	०	२	२
३९	आइरन पिकेट	थान	०	०	१	१
४०	तारपोलीन	थान	०	४	४	८
४१	वारिष्ट ब्याग	थान	०	०	३	३
४२	रेस्क्यु भेष्ट	थान	०	०	६	६
४३	रवरबोट पम्प	थान	०	०	१	१
४४	जिवन रक्षा कवज	थान	०	०	२	२
४५	ग्राउण्ड सिट	थान	०	१०	०	१०
४६	पन्जा	जोर	०	०	१००	१००
४७	टियुव	थान	०	०	४	४
४८	पानी बुट	जोर	०	०	१०३	१०३
४९	मेटल बकेट	थान	०	०	३	३
५०	क्लाम्बिङ्ग रोप	रोल	०	०	२	२
५१	क्याराबिना लक	थान	०	०	५	५
५२	आल्मुनियम ल्याडर	थान	०	०	३	३

क्र.स.	सामग्रीहरूको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण			
			नेपाली सेना	नेपाल प्रहरी	सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल	जम्मा
५३	थ्रो ब्याग	थान	०	७	७	१४
५४	सिट हार्नेस	थान	०	३	३	६
५५	फायर बल	थान	१	०	३	४
५६	रावर बोट	थान	०	१	१	२
५७	प्याडल	थान	०	७	६	१३
५८	सिन टेप	थान	०	०	१	१
५९	वाटस प्रुप ज्याकेट	थान	१६	०	०	१६
६०	डिस्प्ले बोर्ड	थान	१	०	०	१
६१	डोरी भ-याङ्ग	थान	०	१	०	१
६२	फरुवा	थान	०	२५	०	२५
६३	सेप्टि बेल्ट	थान	०	३	०	३

जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रमा रहेका सामग्रीहरू

क्र.स.	सामग्रीको नाम	एकाइ	परिमाण	सामग्रीको अबस्था	कैफियत
१	क्लाइम्बिङ्ग रोप	मिटर	४०	प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२	मेगा फोन	थान	१	प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
३	सर्च लाइट	थान	४	प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४	हाते काठ काटने मेशिन	थान	१	१ सेटको फिगिस टुल्स नभएको र चेन पनि नभएको	DEOC कन्टेनरमा
५	फायर स्टिङ्गयुसर ६ केजी	थान	५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
६	फायर स्टिङ्गयुसर ४ केजी	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
७	रेस्क्यु ग्लोब्स	जोडी	९	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
८	बोल्ड कटर	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
९	थ्रो ब्याग	थान	५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१०	क्याराबिना	थान	५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
११	रेस्क्यु हेल्मेट	थान	१२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१२	रेस्क्यु हम्बर	थान	७	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१३	लाइफ ज्याकेट	थान	१६	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१४	रेनकोट	थान	०	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१५	आइरन बकेट	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१६	रवर टियुब	थान	२	प्रयोग गर्न नसकिने	DEOC कन्टेनरमा
१७	फेल्डिङ्ग टेवल कुर्च सहित	थान	१	प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१८	क्रोबार	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
१९	पिक (गैती)	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२०	सावेल	थान	५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२१	आइरन पिकेट	थान	३	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२२	ल्याडर सानो	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२३	स्ट्रेचर	थान	१०	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२४	डिस्पेनसरी टेन्ट	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२५	छाता	थान	०	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा

२६	गल	थान	१५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२७	सिट हार्नेस	थान	५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
२८	ब्याट्री	थान	३	DEOC मा भएका रेडियो सेट तथा कम्प्युटरमा प्रयोग भएको	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
२९	इन्भर्टर	थान	२	DEOC मा भएका रेडियो सेट तथा कम्प्युटरमा प्रयोग भएका	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
३०	प्रिन्टर स्क्यान सहति	थान	१	Brother DCP-1510/triple one/Usable	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
३१	ल्यापटप	थान	१	Lenovo i7/G8/Usable	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
३२	डेस्कटप कम्प्युटर	थान	१	Dell with CPU Mouse,Keyboard	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
३३	अफिस -याक	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा प
३४	अफिस टेवल	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा प्रयोग भएको
३५	कम्प्युटर टेवल	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा
३६	VHF Base Set	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा
३७	VHF Hand Set	थान	५	1-DEOC,1-NRCS,1-DPO,1-APF,1-NA	DEOC कार्यालयमा
३८	HF Base Set	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा
३९	अफिस चियर	थान	३	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा
४०	डिस्प्ले बोर्ड	थान	१	SENSEI 55" Usable	DEOC कार्यालयमा
४१	स्टिल कपबोर्ड	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४२	अफिस टेवल	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४३	स्टान्ड फेन	थान	१	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कार्यालयमा
४४	विद्युतिय साइरन	थान	१५	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४५	हाते साइरन	थान	३	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४६	प्राथमिक उपचार बाकस	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने प्राथमिक उपचार	DEOC कन्टेनरमा
४७	सिन टेप	थान	४	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा
४८	फयर बल	थान	२	राम्रो प्रयोग गर्न सकिने	DEOC कन्टेनरमा

१३. स्थानीय तहमा उपलब्ध पूर्व सूचना, खोज तथा उद्धार सामग्रीहरूको विवरण

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	सामग्रीहरूको नाम	इकाई	उपलब्ध परिमाण	सामग्री भण्डारण स्थान
१	लमही नगरपालिका	लाईफ ज्याकेट, गमबुट	थान	५०/५०	लमही नगरपालिकाको कार्यालय तथा वडामा
		माइक	थान	१६	
		हेल्मेट	थान	५०	
		सर्चलाईट	थान	५०	
		रिग बोर्ड	थान	४०	
		क्लाइम्बिङ्ग रोप	मिटर	२५००	
		प्राथमिक उपचार बाकस	थान	२०	
		तारपोलिन	थान	५०	
		ब्ल्याकेट	थान	५०	
		स्टेचर	थान	९	

		फोल्डिङ ल्याडर	थान	२	
		फायर बुट	थान	५	
		फायर इस्टगुसर	थान	२०	
		रवर बोट	थान	१	
		उड कटर	थान	२	
		बोल्ड कटर	थान	२	
		रेन कोट	थान	१०	
		थो ब्याग	थान	१५	
		हानिस	थान	३७	
		क्याराविना	थान	२३	
		ठुलो बाकस	थान	१०	
		साइरन	थान	८	
२	राप्ती गाउँपालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	४	राप्ती गाउँपालिकाको कार्यालयमा
		फायरबल	थान	४	
		हेल्मेट	थान	२०	
		सर्चलाईट	थान	५	
		सावेल	थान	५	
		डोरी	रोल	५	
		त्रिपाल	थान	२०	
		गैती	थान	१०	
		बन्चरो	थान	२	
३	शान्तिनगर गाउँपालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	२५	शान्तिनगर गाउँपालिकाको कार्यालयमा
		प्राथमिक उपचार बाकस	थान	१	
		फायर स्टुंगेसर	थान	२	
		क्र्याप व्याण्डेज	थान	१९	
		हेड ल्याम्प	थान	८	
		माइक	थान	१	
		साइरन	थान	२	
४	दंगिशरण गाउँपालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	३५	दंगिशरण गाउँपालिकाको कार्यालयमा
		हेल्मेट	थान	३५	
		लाईट	थान	३५	
		स्टेचर	थान	७	
		माइक	थान	६	
		साइरन	थान	६	
त्रि५	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	१०	तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको कार्यालयमा
		हेल्मेट	थान	२	
		हेड लाईट	थान	६	
		स्टेचर	थान	६	
		रबर ट्युब	थान	६	
		फायर स्टुङ्गुसर	थान	५	
		माइक	थान	६	
		त्रिपाल	थान	१५	
		साइरन	थान	६	
६	बवइ गाउँपालिका	लाईफ ज्याकेट	थान	२७	बवइ गाउँपालिकाको

		माइक	थान	२	कार्यालयमा
		साइरन	थान	२	
		फायरबल	थान	२	
		सर्चिङ्ग लाईट फोकस	थान	५	
		फायर स्टुड्युसर	थान	७	
		स्ट्रेचर	थान	१८	
७	घोराही उपमहानगरपालिका	सेप्टि रिङ्ग	थान	२०	घोराही उपमहानगरपालिकाको कार्यालयमा
		काठ काटने मेशिन	थान	१	
		रोटरी ड्रिल मेशिन	थान	१	
		स्ट्रेचर	थान	५	
		फायर बल	थान	१०	
		सेप्टि ग्लोब्स	थान	१०	
		टिन कटर	थान	१	
		बोल्ड कटर	थान	२	
		उड कटर	थान	१	
		प्राथमिक उपचार बाकस	थान	५	
		क्लाइम्बिङ्ग रोप	थान	२०	
		फायर बल	थान	५	
		सेप्टि वेल्ड	थान	५	
		सेप्टि ग्लोब्स	थान	१०	
		फायर सुइड	थान	५	
		मेगा फोन	थान	२	
		बेल्चा	थान	५	
		इयर प्लग	थान	१०	
		फाइर मास्क	थान	५	
		लाइफ ज्याकेट	थान	१	
		लाइफ बोइङ्ग रिङ्ग	थान	५	
		टेन्ट	थान	२	
		सेप्टि हेल्मेट	थान	५	
		सर्चिङ्ग लाइट	थान	२	
फोल्डिङ्ग ल्याडर	थान	१			
तारपालेलिन टेन्ट	थान	५			
-याफट बोट	थान	१			
फायर स्टिङ्गयुसर	थान	८			
८	गढवा गाउँपालिका	हेल्मेट	थान	१५६	गढवा गाउँपालिकाको वडा अर्न्तगत समुदायहरुमा
		रवर बोट	थान	१	
		गमबुट	जोर	१५६	
		मास्क	थान	१५६	
		पन्जा	जोर	१५६	
		सिठी	थान	१५६	
		बाल्टिन	थान	१५६	
		हेडलाइट	थान	१५६	
		हेन्डमाइक	थान	१५६	
		ब्याग ठुलो	थान	२६	

		ब्याग सानो	थान	२६	
		हाप ज्याकेट	थान	७८	
		स्प्रे टंकी	थान	१५६	
		घन	थान	२६	
		चापटर	थान	२६	
		गैटी	थान	५२	
		बेल्चा	थान	५२	
		गल	थान	५२	
		गाइखुरे	थान	५२	
		हेक्साब्लेड	थान	५२	
		डोरी	थान	२६	
		लाइफ ज्याकेट	थान	१०६	
		रेनकोट	थान	१५६	
		टिनको बाकस	थान	२६	
		स्ट्रेचर	थान	१	
९	राजपुर गाउँपालिका	हेल्मेट	थान	१२०	राजपुर गाउँपालिकाको वडा अर्न्तगत समुदायहरुमा
		गमबुट	जोर	१२०	
		मास्क	थान	१२०	
		पन्जा	जोर	१२०	
		सिठी	थान	१२०	
		बाल्टिन	थान	१२०	
		हेडलाइट	थान	१२०	
		हेन्डमाइक	थान	२०	
		ब्याग ठुलो	थान	२०	
		ब्याग सानो	थान	६०	
		हाप ज्याकेट	थान	१२०	
		स्प्रे टंकी	थान	२०	
		घन	थान	२०	
		चापटर	थान	२०	
		गैटी	थान	४०	
		बेल्चा	थान	४०	
		गल	थान	४०	
		गाइखुरे	थान	४०	
		हेक्साब्लेड	थान	४०	
		डोरी	मिटर	२०	
		लाइफ ज्याकेट	थान	१५	
		रेनकोट	थान	१२०	
		टिनको बाकस	थान	२०	
		स्ट्रेचर	थान	१	

३.५.२. निकाय पहिचान:

क) विपद्मा निकायगत पहिचान (कसले के गर्ने ?)

निकाय	विषयगत क्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नम्बर
-------	----------------	-----------------------	---------------

जिल्ला प्रशासनकार्यालय	,खोज तथा उद्धार , समन्वय र परिचालन	प्रजिअ: सुशिल वैद्य	०८२-५६०१३३ ९८५७८०७७७७
स्थानीय तह	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका सबै कार्य	स्थानिय पालीका प्रमुखहरु	अनुसुची १ मा समावेश गरिएको छ
नेपाली सेना श्री रणसिंह दल गण	जुनसुकै बेला खोज तथा उद्धारका लागि तयारी अबस्थामा बस्ने	प्रसे. रविन्द्र मर्हजन	०८२-५६१०६२, ०८२, ५६१०६३
नेपाल प्रहरी, जिल्ला प्रहरी कार्यालय	जुनसुकै बेला खोज तथा उद्धारका लागि तयारी अबस्थामा बस्ने र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा गर्ने	प्र.उ. बीर बहादुर ओली	०८२-५६०१९९
शसस्त्र प्रहरी बल नेपाल २९ नं. गण हे.क्वा. दाङ	जुनसुकै बेला खोज तथा उद्धारका लागि तयारी अबस्थामा बस्ने	सप्रउ: गोपाल प्र. श्रेष्ठ	०८२, ४१५१३५ ०८२, ४१५१३६
जि.स.स.	समन्वय तथा श्रोत व्यवस्थापन	स्थानीय समन्वय अधिकारी	०८२, ५६००३८
जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई	स्थानीय तहमा रहेको ईकाईसँगको समन्वयमा आपत्कालीन शिक्षा	प्रमुख : देव मणि चौधरी	०८२, ५६००१०
कृषि ज्ञान केन्द्र	खाद्य तथा कृषि	प्रमुख : नरेश धिताल	०८२, ५६०१३०
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई	डिई: भोला थापा	०८२, ५६००२६
नेपाल रेडक्रस सोसाईटी,	स्वयंसेवक तथा गैरखाद्य सामग्री व्यवस्थापन	सभापति: मदन गौतम थम्मन चौधरी	०८२, ५२००२२ ९८४७८२२१४३
स्वास्थ्य कार्यालय,	आपत्तीन स्वास्थ्य तथा पोषण सेवा	कार्यालय प्रमुख	०८२, ५६०००५
डिभिजन वन कार्यालय	आपत्कालीन आश्रयस्थलका लागि काठको व्यवस्थापन	प्रमुख मोहन श्रेष्ठ	०८२, ५६००१४
सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना	आपत्कालीन आश्रयस्थल निर्माण तथा व्यवस्थापन	डिई : खडक चौधरी	०८२, ५६००२७
सडक डिभिजन कार्यालय	सडक सुचारु राख्ने	डिई : गुरु प्रसाद अधिकारी	०८२, ५६०२०३
पुर्वाधार विकास कार्यालय	अस्थायी आवासका लागि सहयोग	प्रमुख: मनिष कुमार अर्याल	०८२, ५६००३८
जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र	आपत्कालिन सञ्चार	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत	०८२५६३५४०
पत्रकार महासंघ	सूचना संप्रेषण	अध्यक्ष : दुर्गालाल के.सी	०८२,५६१०९७
उद्योग बाणिज्य संघहरु	खाद्यान्न संकलन तथा वितरणमा सबै उद्योग बाणिज्य संघसँग समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने	अध्यक्ष : टंक सिंह बुढाथोकी घोराही अध्यक्ष :रमेश प्रसाद चालिसे	०८२५६००६३, ९८५७८३००५७ ९८५७८२१९००
चेम्बर अफ कर्मर्श	खाद्यान्न संकलन तथा	अध्यक्ष : विकास अग्रवाल,	९८५७८३०९१७

	वितरणमा सबै उद्योग बाणिज्य संघसँग समन्वय तथा सहजीकरण गर्ने	घोराही अध्यक्ष : टोप बहादुर घर्ति	१८५७८२०२७२
--	--	--------------------------------------	------------

३.६ आवश्यकताको लेखाजोखा तथा खाडल पहिचान :

आवश्यकताको लेखाजोखा र खाडल पहिचानको सन्दर्भमा पनि क्षेत्रगत रुपमा नै जिल्लामा भएका श्रोतहरूको अवस्था आँकलन गर्ने, त्यसमा थप आवश्यक के हो भन्ने पत्ता लगाउने र विगतका विपद् सम्बोधनका सन्दर्भमा देखिएका खाडलहरू समस्याहरू पहिचान गरी त्यसलाई आगामी विपद्को अवस्थामा सम्बोधन गर्न सकिने गरी तयारी अवस्थामा रहने गरी प्रतिकार्य योजना बनाउने काम भएको छ । .

- सबै स्थानीय तहले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (संशोधन २०७५, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण निति २०७५, विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन रणनिति २०७५ लाई आत्मसाथ गरी सबै तहले तोकिएको जिम्मेवारी अनुसार कार्य गर्नुपर्ने छ ।
- सबै स्थानीय तहहरूले प्रयाप्त मात्रामा खोज तथा उद्धारका सामाग्रीहरूको भण्डारण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- सबै स्थानीयतहले विपद् जोखिम पहिचान गरी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउने पर्ने ।
- सबै स्थानीय तहले विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल अस्थायी आवासका लागि विपद् पूर्व नै खुल्ला तथा सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्नुपर्ने ।
- स्थानीय तहले विपद् व्यवस्थापनका लागि क्षमता अभिवृद्धिका गतिविधि संचालन गर्नुपर्ने जसमा महिला तथा अन्य बञ्चितकरणमा परेका समुहको समावेशी सहभागीता सुनिश्चित गरिने । जस्तै: विपद् लेखाजोखा, विपद् जोखिम न्यूनीकरण, विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा, सामुदायिक खोज उद्धार, जोखिमको नक्शाङ्कन आदि सम्बन्धी तालिमको आयोजना गर्न सकिने ।
- नयाँ संरचना अनुसार जिल्लामा भएका सबै क्षेत्रगत कार्यालयहरू स्थानीय तहमा रहने भएको हुँदा सबै स्थानीय तहले क्षेत्रगत अवधारणालाई (Cluster Approach) अवलम्बन गरी सबै क्लष्टरलाई सक्रिय बनाउने । जसमा: राहत, विपद् लेखाजोखा, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी सरसफाई, अस्थायी आवास, संरक्षण आदि आवश्यकताको आधारमा सक्रियता बनाउने ।
- स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको स्थापना गरी पूर्णरुपमा प्रभावकारी ढंगबाट संचालनमा ल्याउने जसले गर्दा स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापनका लागि पूर्वतयारी र प्रतिकार्यमा महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ ।

३.६.१ स्थानीय तहहरूमा श्रोत साधन मापनको अवस्था :

क्र.स.	स्थानीय तहको नाम	दस्तावेजको पुरा नाम	आपत्कालीन कोष
१	घोराही उपमहानगरपालिका	घोराही नगर विपद् न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५	१,५०,००,०००/-
		घोराही नगर विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि २०७५	
		घोराही उपमहानगरपालिका आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र संचालन कार्यविधि २०७५	
२	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५	५०,००,०००/-
		विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०	
		नगर स्तरिय विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन समिती	
		वडा स्तरिय विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन समिती	

३	लमही नगरपालिका	लमही नगर विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५	१,४२,००,०००/-
		लमही नगर विपद् व्यवस्थापन समितीको गठन, विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	
		विपद् व्यवस्थापन कोष (संचालन) कार्यविधि २०७५	
		स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन कार्यविधि २०७६	
		लमही नगर विपद् व्यवस्थापन समितीको गठन	
४	गढवा गाउँपालिका	विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि २०७५	१,०,००,००० /-
		गढवा गाउँपालिका बाढी प्रतिकार्य योजना २०८०	
		स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना २०८०	
५	शान्तिनगर गाउँपालिका	विपद् व्यवस्थापन कोष संचालनकार्य विधी	१५,००,००० /-
		शान्तिनगर गाउँपालिका विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७६	
६	राप्ती गाउँपालिका	बातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन नीति २०७४	५०,००,०००/-
		विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि	
		विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७६	
		विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	
		स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन कार्य विधी २०७७	
७	बगलाचुली गाउँपालिका	बगलाचुली गाउँपालिकाको विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५	१,२५,००,०००/-
		बगलाचुली गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि २०७६	
		बगलाचुली गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोष संचालन निर्देशिका २०७६	
८	दगिशरण गाउँपालिका	दगिशरण गाउँपालिकाको विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५	१५,००,०००/-
		दगिशरण गाउँपालिकाको विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि २०७५	
		विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना	
		विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना	
९	बवइ गाउँपालिका	बवइ गाउँपालिकाविपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन २०७५	१५,००,०००/-
		स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना २०७९	
		बवइ गाउँपालिकाको स्थानिय बातावरण तथा प्राकृतिक श्रोत्र संरक्षण ऐन २०७५	
		बवइ गाउँपालिकाविपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि २०७६	

		बवई गाउँपालिका आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र कार्यविधि २०७६	
१०	राजपुर गाउँपालिका	विपद् व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्य योजना	५०,००,०००/-
		विपद् व्यवस्थापन कोष	
		गाउँपालिकास्तरीय बाढी प्रतिकार्य योजना २०८०	
		विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०	
		स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन कार्य विधी	

नोट:- माथिको तालिकाबाट केही विपद् स्थानीय तहहरूमा पूर्वतयारीका अभ्यासहरू सुरु भएको छ । सबै स्थानीय तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई नियमित अध्यावधिक गर्नुपर्ने र बनाइसकिएको योजनालाई कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने छ । सबै स्थानीय तहमा खुला तथा सुरक्षित क्षेत्रहरू पहिचान गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ र सुरक्षित क्षेत्रहरू हुँदाहुँदै पनि पहिचान नगरिँदा विपद्को समयमा प्रभावित परिवारहरूलाई व्यवस्थापन गर्न चुनौतिपूर्ण हुँदै गएको छ । स्थानीय तहले विपद्मा प्रयोग गर्न सकिने औजार तथा उद्धारका केही सामान्य औजारहरू स्ट्रेचर, अग्नी नियन्त्रण सामग्री लगायतका आधारभूत सामग्री भण्डारण गर्नुपर्ने छ । जसले समयमा नै प्रभावितहरूको ज्यान बचाउन मद्दत गर्छ । सबै स्थानीय तहले विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरेको पाईयो भने विपद्मा प्रयोग गर्न सकिने गरी विपद् व्यवस्थापन कोषहरू स्थापना गरेको पाइयो । नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहयोगमा दाङ जिल्लाका गढवा तथा बवई गाउँपालिकामा आपतकालीन प्रतिकार्यका लागि पुर्वतयारी कार्यक्रम, राप्ती नदी जलाधार क्षेत्र र बवई नदी जलाधार क्षेत्रका आठ वटा पालिकाका ३७ वटा वडाका ९८ वटा समुदायमा विपद् पूर्वतयारी तथा बाढी पूर्वसूचना प्रणाली र राजपुर र गढवा गाउँपालिकामा समुदयीय उत्थानशिलतामा अभिवृद्धि कार्यक्रम मार्फत विपद् जोखिम न्यूनीकरणका गतिविधि र पूर्वसूचना प्रणालीका गतिविधिहरू सञ्चालन गरिरहेका छन् भने केही स्थानीय तहले विपद् न्यूनीकरणका लागि सचेतना कार्यक्रम र पूर्वसूचना प्रणाली का लागि स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्रको स्थापना गरी पूर्वसूचना प्रणालीको सेवालार्थ थप प्रभावकारी बनाएका छन् ।

४. विपद्को प्रकृतिमा आधारित विषयगत प्रतिकार्य योजना

४.१. विषयगत क्षेत्रको परिचय (Introduction of Cluster Approaches)

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारिताका लागि राष्ट्रिय र जिल्ला स्तरमा विषयगत क्षेत्रहरू (Clusters Lead) र स्थानीय तहहरूमा रहने क्षेत्रगत ईकाइहरूलाई आधार मानेर कार्य विभाजन गरिएको छ । यस अवधारणाको कार्यान्वयन गर्न जिल्लास्तरका लागि वर्तमान समयमा चुनौति देखिए स्थानीय तह र सो अन्तर्गत रहने विषयगत ईकाइहरूको पनि कार्यविभाजनको स्वरूपलाई स्वीकार गर्दा प्रभावकारिता र जिम्मेवारीबोध हुने भएकोले जिल्लास्तरमा रहने विषय क्षेत्रगत कार्यालयहरूले आ-आफ्नो क्षेत्रगत अवधारणालाई स्वीकार गर्ने र स्थानीय तहलेसमेत यस अवधारणालाई लागु गर्नुपर्ने छ । अन्तर्राष्ट्रिय स्तरबाट मान्यता प्राप्त क्षेत्रगत अवधारणाका विशेषता निम्नअनुसार रहेका छन्:

- ठूलो विपद्को अवस्थामा सक्रिय रहने भए पनि क्षेत्रगत अवधारणाले स्थानीय तह देखि समुदाय सम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ ।
- प्रतिकार्य प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग गर्ने भूमिका निर्वाह गर्छ ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई निश्चित गर्छ ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यसअनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमिकमजोरीको निराकरण गरी कार्ययोजनाको समीक्षा गर्दै आवश्यकतानुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।
- विशेष संकटासन्न समूहहरू अपांगता भएका व्यक्तिहरू, महिला, बालबालिका, एकल महिला, जेष्ठ नागरिक, सुत्केरी तथा गर्भवती महिला आदिलाई विषेश प्राथमिकतामा राखी प्रतिकार्यका गतिविधिहरूलाई अगाडी बढाईनेछ ।
- सबै स्थानीय तहमा नेतृत्व गर्ने ईकाइ हुने भएकोले वास्तविक प्रभावितको लेखाजोखा हुने, समयमा नै प्रतिकार्यका गतिविधिहरूलाई कार्यान्वयनमा ल्याई मानवीय सेवा कार्यमा छिटो र सहज हुने छ ।

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरुको मुख्य कार्यहरु :

- मुख्य साभेदारहरुको पहिचान
- कार्यक्रम कार्यान्वयनमा समन्वय
- आवश्यकता पहिचान, कार्ययोजना निर्माण तथा रणनीति तय
- नीति, कार्यनीति तथा मापदण्डको कार्यान्वयन
- अनुगमन तथा प्रतिवेदन
- श्रोत परिचालन तथा वकालत
- नागरिक समाज तथा सरकारी संयन्त्रलाई प्रशिक्षण तथा क्षमता विकास
- अन्य क्षेत्रसँग समन्वय

४.१.२ उद्देश्य :

क्षेत्रगत अवधारणाका प्रमुख उद्देश्य निम्नअनुसार रहेका छन् ।

- जिल्ला तथा स्थानीय तह मार्फत क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउनु ।
- स्थानीय तह र जिल्ला स्तरमा आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका गतिविधिहरुलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य बनाउनु ।
- क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि स्थानीय तहहरुले नै पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि योजना निर्माण गरि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु ।
- समुदाय, स्थानीय तह, जिल्ला, प्रदेश र केन्द्रबीच समन्वय र समझदारी अभिवृद्धि गर्नु ।
- स्थानीयतह र क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु बीच क्षेत्रगत ज्ञान, सीप, प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु ।

४.२ जिल्ला स्तरमा सक्रिय रहने क्षेत्रगत नेतृत्व (Cluster Lead) :

विपद्को समयमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाएर विपद् प्रभावितहरुको जीवनरक्षाका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग सहकार्य गरी जिल्लास्तरमा निम्नअनुसार क्षेत्र निर्धारण र काम गर्ने गरी २०६८ मा क्षेत्र विभाजन गरिएको हो । जसलाई अहिले जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७५ लाई अद्यावधिक गरी परिमार्जन गर्ने काम गरिएको छ । केही विषयगत कार्यालयहरु स्थानीय तहमा समायोजन भएको हुँदा विगत वर्षहरुमा भएका विषयगत क्षेत्रहरुको नेतृत्व स्थानिय तहमा नै शुरु गर्नुपर्ने देखिन्छ । विषय क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको सूचि यसप्रकार रहेको छ ।

क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु :

विषयगत क्षेत्र	जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व गर्ने निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	फोन/मोबाईल/मेल
१. खोज तथा उद्धार र समन्वय	जिल्ला प्रशासन कार्यालय,	प्र.जि.अ. सुशिल बैद्य	०८२५६०९३३, ९८५७८०७७७७ cdooffice.dang@gmail.com
	नेपाली सेना, रणसिंहदल गण	प्र.से. रविन्द्र महर्जन	०८२५६९०६२, ९८४९३९७०४९ bn_ranasinghdal@nepalarmy.mil.np
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.उ.बीर बहादुर ओली	९००,०८२५६०९९९, ९८५७८०५५५५ dang_karya@nepalpolice.gov.np
	सशस्त्र प्रहरी वल २९ नं गण	स.प्र. उ: गोपाल प्रसाद श्रेष्ठ	०८२४९७०४८, ९८५७८७२९९९ dangbsoapfn@gmail.com
२. खाद्य तथा कृषि	कृषि ज्ञान केन्द्र/स्थानीय तह	प्रमुख : नरेश धिताल	९८४७८३९३९७ akcdang@gmail.com

विषयगत क्षेत्र	जिल्ला तहमा क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व गर्ने निकाय	सम्पर्क व्यक्ति	फोन/मोबाईल/मेल
३. आपत्कालीन आवास तथा गैर खाद्य	स.श.वि.भ.नि.आयोजना. र श.वि.भ.नि.डि.का.	डिई सचिन्द्र कुमार देव डिई: खड्क चौधरी	०८२, ५६००२७, ९८५७८३९८९९ dudbcdang@gmail.com
	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति मदन गौतम	०८२५२००२२, ९८५७८४०००२ dand.dc@nrcs.org
४. स्वास्थ्य र पोषण	स्वास्थ्य कार्यालय दाङ	कार्यालय प्रमुख डम्बर बहादुर कुँवर	०८२५६०००५ dhodang@gmail.com विस्तृत विवरण अनुसूची ०९ मा दिईएको छ।
५. शिक्षा	जिल्ला शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाई, स्थानिय तहका शिक्षा शाखा	प्रमुख : देव मणि चौधरी	०८२, ५६००१०, ९८५७८३८४९९ deoghorahi@gmail.com विस्तृत विवरण अनुसूची ०८ मा दिईएको छ।
६. संरक्षण	स्थानीय तहमा रहेको महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	स्थानीयतहमा कार्यरत महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखामा कार्यरत फोकल पर्सन	विस्तृत विवरण अनुसूची ०९ मा दिईएको छ।
७. खानेपानी, तथा सरसफाइ	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डि.ई. भोला थापा	०८२५६००२६/९८५७८३५५२६ wassdang83@gmail.com
८. राहात /पुनःनिर्माण /पुनःस्थापना	जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तह सबै	जिल्ला समन्वय अधिकारी	०८२५६०१४४, ९८५७८८८२२२ ddcdang82@gmail.com स्थानिय तहको सम्पर्क विवरण अनुसूची १ मा राखीएको छ
९. आपतकालिन सञ्चार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत	०८२-५६३५४०, deocdang2014@gmail.com

४.२.१ क्षेत्र (Cluster): खोज तथा उद्धार, समन्वय

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला प्रशासन कार्यालय

४.२.१.१. विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : सम्भावित मानवीय तथा भौतिक असर

- सार्वजनिक पुर्वाधारहरू (सडक, पुल, विद्युत, आपूर्ति, सञ्चार) आंशिक तथा पूर्ण रूपमा क्षति।
- आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति आंशिक तथा पूर्ण रूपमा क्षति, बाल-बालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू मुख्य रूपमा प्रभावित हुने गरी मानिसहरू विस्थापन हुने।
- विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरीचौकी र स्वास्थ्य केन्द्रजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरू माथि प्रभावितहरूको चाप बढ्ने।
- सामुदायिक संस्थागत ठाउँहरूमा अस्थायी आवासमा बसेको समयमा सामुदायिक स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्याहरू आउन सक्ने।
- विस्थापित परिवारहरूलाई अस्थायी आवास सम्बन्धी सहयोग आवश्यक हुने।

समष्टिगत उद्देश्य :

- तयारी अवस्थाको अनुगमन गर्नका लागि अनुगमन सम्बन्धी बैठक-खोजी तथा उद्धारसम्बन्धी टोलीको गठन, खाद्य सामग्री तथा गैर खाद्य सामग्रीको पहिले नै भण्डारण अन्य क्षेत्रहरूको तयारी गर्न।

- तीन वटा क (कसले, के, कहिले) ढाँचाको विकास र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा सूचनाको व्यवस्थापन र प्रतिकार्य प्रणालीलाई सहज बनाउनका लागि कार्यक्रमको निर्धारण गर्न ।

मानवीय सहयोगका मापदण्ड (स्फेयर मापदण्ड)

- विपद्को लगत्तै उपकरण सहित खोजी तथा उद्धार टोली खटाउने ।
- समन्वय बैठक र प्रतिवेदनका बारेमा जानकारी गराउने ।
- सबै सुविधाबाट एकदमै वञ्चित समुह/जोखिममा रहेका व्यक्तिहरू महिला, आदीवासी, जनजाती, दलीत, योनीक तथा योनीक अल्पसंख्यक, विपन्न समुदाय, जेष्ठ नागरीक, अपांगता भएका व्यक्तिहरू लगायत सबैलाई न्यायोचित रूपमा गरिएको उद्धार सामग्रीको वितरण तथा सहयोग सम्बन्धी गतिविधिको अनुगमन ।
- पहिलो हप्तामा परिस्थितिका बारेमा दिनदिनै प्रतिवेदन पेश गर्ने र त्यसपछि हरेक दुई हप्तापछि ।
- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गर्ने तथा प्रतिवेदन पेश गर्ने (फारम सहितको) संयन्त्र ।
- २४ घण्टाभित्र प्रस विज्ञप्ति जारी गर्ने सूचना प्रकासन प्रसारण गर्ने सञ्चार माध्यमका लागि समाचार पठाउने र पहिलो हप्तामा हरेक दिन ।
- नियन्त्रण तथा मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड कायम गर्ने ।

४.२.१.२ नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): जिल्ला प्रशासन कार्यालय

सहनेतृत्व गर्ने निकाय : सुरक्षा निकायहरू

क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा स्रोतको नक्शांकन

क्र स	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरू	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक स्रोत	सामग्री स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	१० लाख	राहत कोष उद्धार सामग्रीहरू		प्रजिअ सुशिल बैद्य विपद् फोकल पर्सन चन्द्र बहादुर के.सी.	९८५७८०७७७७ ०८२-५६०९३३
२.	नेपाल प्रहरी	छैन	उद्धार सामग्री र संचार साधन	५२५ जना प्रहरी चौकी	प्र.उ. वीर बहादुर ओली	९८५७८०५५५५ ०८२-५६०९९९ कन्ट्रोल :१००
३.	नेपाली सेना	छैन	उद्धार सामग्री र संचार साधन	१८० जना जनशक्ति	प्रमुख सेनानी रविन्द्र मर्हजन	०८२-५६१०६२ ९८४९३९७०४९
४.	सशस्त्र प्रहरी बल नं. २९ गण	छैन	उद्धार सामग्री र संचार साधन	३५ जना जनशक्ति	सप्रउ गोपाल प्रसाद श्रेष्ठ.	०८२-४९७०४८, ९८५९२७२९९९
५.	राष्ट्रिय अनुसन्धान	छैन	सूचना समन्वय	सूचना संकलन	उप अनुसन्धान निर्देशक केशव प्र. न्यौपाने	०८२-५६००४३
६.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	छैन	एम्बुलेन्स त्रिपाल १०० टेन्ट २ वटा	५० जना तालिम प्राप्त स्व.से.	मदन गौतम सभापति	९८५७८४०००२
७.	सडक डिभिजन कार्यालय	छैन	डोजर लोडर	केही प्राविधिक	प्रमुख गुरु प्रसाद अधिकारी	०८२-५६०२०३

८.	घोराही/तुलसीपुर उमनपा, लमही नगरपालिका र गढवा गाउँपालिका	छ	दमकल ४	अग्नी नियन्त्रक	नगर कार्यपालिका प्रमुख	सम्पर्क विवरण अनुसुची ६ मा राखिएको छ
९.	यातायात समितिहरु	छैन	यातायातका साधनहरु	ढुवानी	समितिका प्रमुखहरु	अनुसुचीमा १३ मा राखिएको छ
१०.	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र	छैन	सञ्चार उपकरण, समन्वय, उद्धार सामग्री	४ जना	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत	०८२-५६३५४०

४.२.१.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : सङ्कटकालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि के ?	जिम्मेवार निकाय को ?	कहिले ? समय अवधि
<p>व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूका विचमा सम्भावित विपद्बाट बच्नका लागि गर्न सकिने सम्झौतामा समझदारी गर्ने ।</p> <p>क. समन्वय बैठक -आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले) आपत्काल अवधिमा जिल्ला प्रशासनलेआपत्कालपछि</p> <p>ख. पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिको लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।</p>	<p>DDMC को समन्वयमा क्लष्टर तथा सदस्यहरु</p> <p>क.जिल्ला प्रशासन, डिडिएमसी</p> <p>ख. डिडिएमसी</p>	<p>आगलागी भए फागुनमा, बाढी भए जेठ र भुकम्पका लागि जुनसुकै बेला पनि</p> <p>क.विपद् जुन सुकै समयमा</p> <p>ख.फागुन महिनामा जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने</p>
<p>सिकिएका पाठ : प्रत्येक स्थानीय तहले विपद्मा सहयोग गर्नसक्ने सहयोगी निकायको पहिचान विपद् अघि नै गर्नुपर्ने काममा दोहोरोपन आउन नदिन नेपाल सरकारले ल्याएको विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ को आधारमा तथ्यांक संकलन गर्नुपर्ने । राहत सहयोग वितरण गर्दा एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरण गर्नु उपयुक्त हुने र सबै सूचनाहरु जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने । घोराही तुलसीपुर तथा घोराही लमही सडक खण्डका खोलाहरुमा वर्षातको समयमा डोरीबाट भएपनि मानिस वारपारको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने । (सडकको दुबैतर्फ पोल गाडी डोरी टाँग्ने) कृतिम घटना अभ्यास गर्ने</p>	<p>DDMC</p> <p>स्थानीय तह DDMC</p> <p>DDMC/नेरेसो</p>	<p>समीक्षा बैठक अवधिमा चैत मसान्तसम्म</p> <p>जेठ मसान्तसम्म</p> <p>असार</p> <p>जेठ</p>

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि के ?	जिम्मेवार निकाय को?	कहिले ? समय अवधि
<p>व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूका विचमा सम्भावित विपद्बाट बच्नका लागि गर्न सकिने सम्झौतामा समझदारी गर्ने ।</p> <p>क. समन्वय बैठक -आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले) आपत्काल अवधिमा जिल्ला प्रशासनलेआपत्कालपछि</p> <p>ख. पूर्वतयारी तथा सहयोगसम्बन्धी गतिविधिको लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगानासहित विभिन्न निकायहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।</p>	<p>DDMC को समन्वयमा क्लष्टर तथा सदस्यहरु</p> <p>क.जिल्ला प्रशासन, डिडिएमसी</p> <p>ख. डिडिएमसी</p>	<p>आगलागी भए फाल्गुनमा, बाढी भए जेठ र भुकम्पका लागि जुनसुकै बेला पनि</p> <p>क.विपद्को जुन सुकै समयमा</p> <p>ख.फाल्गुण महिनामा</p>

		जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने
<p>सिकिएका पाठ :</p> <p>प्रत्येक स्थानीय तहले विपद्मा सहयोग गर्नसक्ने सहयोगी निकायको पहिचान विपद् अघि नै गर्नुपर्ने काममा दोहोरोपन आउन नदिन नेपाल सरकारले ल्याएको विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ को आधारमा तथ्यांक संकलन गर्नुपर्ने ।</p> <p>राहत सहयोग वितरण गर्दा एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरण गर्नु उपयुक्त हुने र सबै सूचनाहरू जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने ।</p> <p>घोराही तुलसीपुर तथा घोराही लमही सडक खण्डका खोलाहरूमा वर्षातको समयमा डोरीबाट भएपनि मानिस वारपारको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने । (सडकको दुबैतर्फ पोल गाडी डोरी टाँग्ने)</p> <p>कृतिम घटना अभ्यास गर्ने</p>	<p>DDMC</p> <p>स्थानीय तह DDMC</p> <p>DDMC/नेरेसो</p>	<p>समीक्षा बैठक</p> <p>अवधीमा</p> <p>चैत मसान्तसम्म</p> <p>जेठ मसान्तसम्म</p> <p>असार</p> <p>जेठ</p>
<p>क. विपद्मा प्रयोग हुने औजार तथा खाद्य सामग्रीको अध्यावधिक गर्ने</p> <p>ख. खोज तथा उद्धारका लागि टोलीको नामावली तयार गर्ने ।</p> <p>ग. सबै स्थानीय तहमा कुन विपद् कहा कहाँ जान सक्छ ? आधाररेखा सम्बन्धी जानकारी, तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र त्यसलाई अद्यावधिक पार्ने ।</p> <p>घ. जानकारी सङ्कलन सम्बन्धी औजार प्रयोग गर्ने बारेमा प्रशिक्षण उपलब्ध गराउने</p> <p>ङ. सङ्कलन गरिएको जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने</p>	<p>DDMC</p> <p>सबै स्थानीय तह</p>	<p>बैशाख</p> <p>मसान्तसम्म</p>
<p>विपद् पर्नसक्ने स्थानीय तहसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क</p>	<p>DDMC</p>	<p>चैत्रसम्म</p>
<p>उद्धार सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको सङ्ख्याका आधारमा आवश्यक सामग्रीको न्युनतम मौज्जात विभिन्न निकायहरूसँग उपलब्ध मौज्जात संकलन गर्ने अपुग सामग्री (Gaps) को पहिचान गर्ने 	<p>DDMC,</p> <p>स्थानीय तह,</p> <p>नेपाल रेडक्रस</p>	<p>जेठ मसान्तसम्म</p> <p>आषाढको पहिलो हप्ता</p>

नोट- प्रभावकारी खोज तथा उद्धारका लागि पूर्वतयारीमा निम्न कुरामा विशेष ध्यान पुऱ्याउनु पर्छ । सूचना प्रणाली अन्तर्गत स्थापना भएको संचारको च्यानल मार्फत प्रभावकारी समन्वय गर्ने । समयमै सुरक्षा निकायहरूलाई प्रकोपको अवस्थितिको बारेमा जानकारी दिइ खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने । प्राप्त सूचनाका आधारमा सम्बन्धित क्षेत्रमा रहेका खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू प्रयोगमा ल्याउने । विपद् पर्नु अगावै वर्षा र नदीको अवस्थालाई ध्यानमा राखी खोज तथा उद्धार कार्यमा तयारी गर्ने । दाङ जिल्लामा पूर्व सूचना प्रणालीको विस्तार र संस्थागत गर्नका लागि जिल्लास्थित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीयतहहरू, सुरक्षा निकायहरू, संचार माध्यमहरू जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, पत्रकार महासंघ एवं विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी निकायहरूको अहम भूमिका रहन्छ । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र सुरक्षा निकायहरूको समन्वयमा जिल्लास्थित खोज उद्धारका जनशक्तिहरूको पहिचान गर्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रसंगको नियमित समन्वय र सम्पर्क, मुख्य सञ्चारका ठाउँहरू र सम्पर्क ठेगानाहरूको पहिचान गर्ने । नदी र वर्षाको स्तर अवलोकनका लागि अवलोकन क्षेत्रहरूको पहिचान र आवश्यकतानुसार वर्षा र नदी अवलोकन केन्द्रहरूको स्थापना गर्ने । पूर्वसूचना प्रणाली स्थापनाका लागि विभिन्न आवश्यक स्थानहरूमा सञ्चार एवम् अन्य सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने ।

४.२.१.४ खोजी तथा उद्धारक्षेत्रको प्रतिकार्य योजना: (आपत्कालीन परिस्थिति) को अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के?)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले ?)	कहिलेसम्म?
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
क. जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई सकृय पार्ने र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तत्काल बैठक बस्ने ।	क.जिल्ला प्रशासन कार्यालय	२४ घण्टा भित्र
ख.जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि मुख्य विपद् (भुकम्प वा बाढी वा अन्य) शुरू भएपछि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster) का सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक बसी क्षेत्रगत निकायहरूलाई सक्रिय बनाउने	ख.जिल्ला प्रशासन ग. स्थानीय तह, नेरेसोर नेपाल प्रहरी	
ग) प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन गर्ने		
घ. परिस्थिति सम्बन्धी पहिलो प्रतिवेदन तयार पार्ने:	घ.नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, DDMC	२४ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन
ङ. प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखाका तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने । • प्रभावित स्थान, स्थानीय तह/क्षेत्रसँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने • प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरूको समीक्षा गर्ने • जिल्लामा उपलब्ध उद्धार सेवा/क्षमता/उद्धार सामग्रीको समीक्षा गर्ने	ङ.स्थानीय तह जिल्ला प्रशासन, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	२४ घण्टाभित्र
च. प्रारम्भिक जानकारीहरूका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोग • तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरूको प्राथमिकताको क्रम निर्धारण गर्ने । • विपद्पछि लगत्तै उपकरण सहित खोजी तथा उद्धारटोली खटाउने । • सुरक्षाकर्मीहरूद्वारा सहयोगमा संलग्न व्यक्तिहरूको सुरक्षा । • घाइतेहरूलाई प्राथमिक उपचार प्रदान ।	• DDMC • DDMC • नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाली सेना, स्थानीय तह • नेरेसोको प्राथमिक उपचार टोली	पहिलो र दोश्रो दिन
घाइतेहरूको ओसारपसारका लागि एम्बुलेन्स सेवा परिचालन	स्वास्थ्य कार्यालय	२४ घण्टा भित्र
तत्काल विपद् प्रतिकार्य तालिकालाई अनुशरण गरी कार्यान्वयन गर्ने	DDMC	पहिलो दिन बाट
छ. स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना निर्माण/समीक्षा गर्ने • मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका लागि टोली खटाउने ।	DDMC	दोश्रो दिन बाट निरन्तर
जोखिममा रहेका बस्तीहरूलाई तत्काल सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने ।	स्थानिय तह/ DDMC	
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिन		
क्षेत्रगत (Cluster)समन्वय बैठक DDMC बैठक तथा विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	DDMC	हप्तामा एक पल्ट
परिस्थिति सम्बन्धी प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने ।	DDMC	हप्तामा एक पल्ट
मानवीय सहयोगका लागि समन्वय तथा क्षेत्रगत जिम्मेवारी दिने ।	DDMC	पहिलो हप्ता
मानवीय सहयोगका बारेमा अनुगमन	DDMC	हप्तामा एक पल्ट

४.२.१.५ आवश्यक श्रोत तथा सामग्रीको विवरण

क्र.सं.	थप आवश्यक सामग्री	परिमाण	क्र.स.	थप आवश्यक सामग्री	परिमाण	सहयोगी निकाय
१	त्रिपाल	५०० थान	२३	रबर मेट्रेस	५०० थान	
२	जस्ता पाता १२ फि.	६० वण्डल	२४	कम्मल	५०० थान	
३	तारजाली	१५०० थान	२५	क्याराबिना	२०० थान	
४	सिमेन्ट बोरा	१०,००० "	२६	सेफ्टी रोप	३००० मी.	
५	लाईफ ज्याकेट	३०० थान	२७	थ्रो व्याग	५० वटा	
६	रेस्क्यु हेम्बर	२० थान	२८	मेघा फोन	५० वटा	
७	डोरी	५ क्वीन्टल	२९	ईमरजेन्सी लाईट	३० वटा	
८	ट्युब	५० वटा	३०	रवरबोट (मभौला)	३ वटा	
९	बेल्ट	१५० वटा	३१	क्रेन चैन	२ वटा	
१०	गैठी	१५० वटा	३२	काठ कटर (चेन्स)	१५ वटा	
११	सब्वल	१५ वटा	३३	रेनकोट	५ सय थान	
१२	सेफ्टी हेल्मेट	१५० वटा	३४	सेफ्टी हुक	४५ वटा	
१३	पानीबुट	१५० जोर	३५	फरुवा	१०० वटा	
१४	स्ट्रेचर	७० वटा	३६	हसिया	१०० वटा	
१५	प्रा.उपचार बक्स	४० बाकस	३७	बच्चरो	१०० वटा	
१६	हेड लाईट	५० वटा	३८	टिप्पर टेक्टर	२ वटा	
१७	आईरन पिकेट	१५० वटा	३९	घुम्ती शौचालय	१५ वटा	
१८	रेस्क्यु ग्लोब	१५० जोर	४०	सेफ्टी बेल्ट	६० वटा	
१९	ढलान काट्ने मेसीन	९ वटा	४१	क्लाइम्बिङ्ग रोप	३० वटा	
२०	फायर स्टिङ्गगुईसर	३० वटा	४२	टेन्ट (घर)	१०० थान	
२१	फलाम तथा प्लाष्टिक बाल्टिन	१५० वटा	४३	सुरक्षा कवज (आगलागि)	१५ थान	
२२	रवरबोट	५ वटा	४४	अपांगता भएका व्यक्तिहरुका लागि तत्काल उद्धार सामग्री	ह्वील चियर्स १५ थान, सेतो छडी २० थान, बैसाखी १०० सेट आदि	

नोट : माथिको तालिकामा खोज तथा उद्धारमा प्रयोग हुने सामग्रीको बर्तमान मौज्जात अवस्था गतवर्षको जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा खोजी तथा उद्धार क्षेत्र अगुवा तथा सदस्यहरुको बैठकले अलि ठूलो स्केलमा विपद् आइपर्दा थप उद्धार सामग्रीहरु आवश्यक पर्ने आँकलन गरे अनुसार स्थानीय तहहरुले पनि सोका लागि तयारी गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । सो सूचीमा थप आवश्यक भनी उल्लेख गरिएका सामग्री नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीयतहहरु र सहयोगी गैसस तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैससहरु जो सुकैले पनि सहयोग गर्न सकिने छ तथा सोका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले निर्णय गरिसकेको छ ।

४.२.२ क्षेत्र(Cluster): खाद्य तथा कृषि

यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तह

सह नेतृत्व गर्ने निकाय (ClusterCo-Leads): विश्व खाद्य कार्यक्रम

४.२.२.१ विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर

- प्रभावित परिवारको खाद्य आपूर्तिमा कमी, खाद्यान्नप्रतिको घट्दो पहुँच, विस्थापन तथा विद्यालयमा खुवाउने कार्यक्रम जस्ता अन्य खाद्यान्न सम्बन्धी कार्यक्रममा अवरोध भएको कारणले गर्दा अस्थायी रूपमा गम्भीर भएको तीव्र खाद्य असुरक्षा हुने ।

- कृषि बालिमा व्यापक क्षति, जीविकोपार्जनमा क्षति, बालिनालीको नोक्सान, पशुधनको क्षति, सामना गर्ने रणनीति (Coping strategy) मा बाधाका कारणहरूले गर्दा मध्यम अवधिको खाद्य असुरक्षा ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- प्रभावित व्यक्तिहरूका लागि समयमा नै खाद्यान्नको उपलब्धता तथा खाद्यान्नमा पहुँच सुनिश्चित गराएर जीवन बचाउने एवं जीवनलाई निरन्तरता प्रदान गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- जीवनरक्षा सम्बन्धी रणनीतिहरू (Survival strategies) का लागि आवश्यकताको पूर्ति गर्नका निमित्त तयारी खाना उपलब्ध गराउने र दीर्घकालीन रूपमा पारिवारिक अस्तित्व, जीविकोपार्जनको सुरक्षा तथा दीर्घकालीन रणनीतिहरूको फलस्वरूप मानव मर्यादा, सकारात्मक प्रभाव निर्माण गर्ने ।
- पारिवारिक स्रोतहरूलाई पुनर्लाभ (Recovery) तथा दीर्घकालीन विकासमा लगानी गर्न दिनका लागि सक्षम पार्न मानिसहरूलाई अल्पकालीन रूपमा अम्दानीको स्थानान्तरण अथवा प्रतिस्थापन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने ।

मानवीय सहयोगको मापदण्ड : (स्फेयर मापदण्ड)

- प्रभावित व्यक्तिहरूको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ :
 - (१) प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यान्नको रासन ।
 - (२) प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँचयोग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरकको रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पुरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।
 - (३) निश्चित समूहका व्यक्तिहरूका (जस्तै साना केटाकेटी, गर्भवती महिला, सुतकेरी महिला एच्‌आईभी भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरू आदि) आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक खाद्यान्नको व्यवस्था ।
- मापदण्ड बमोजिमको खाद्यान्न प्याकेज सिफारिस गरीएको छ
 - चामल—प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४१० ग्राम,
 - दाल —प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ८० ग्राम
 - वनस्पति तेल —प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० ग्राम,
 - नुन – प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम
- स्थानीयतहले प्रभावित क्षेत्र र परिस्थिति बमोजिम खाद्यान्न वितरणको आकार निर्धारित गरिनु पर्दछ तर पनि शुरुमा घरायसी स्तरमा गरिने वितरण र बिस्तृत लेखाजोखाबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा व्यक्तिका आधारमा वितरण गरिनुपर्दछ

४.२.२.२ स्थानीय तहमा रहेका क्षेत्रगत निकायहरूका सम्पर्क व्यक्तिहरू (Cluster Members)को सूची

क्र.स.	कार्यरत कार्यालय	विपद् सम्पर्क व्यक्तिको नाम, थर	सम्पर्क नम्बर र ईमेल ठेगाना
१.	घोराही उपमहानगरपालिका	सुनिल कुमार शर्मा	9857831539
२.	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	टोप बहादुर डाँगी	9857820757 tulsipursubmun2073@gmail.com
३.	लमही नगरपालिका	गायत्री थापा	9857832274 gayatrithapa2014@gmail.com
४.	दमिशरण गाँउपालिका	सिता लामिछाने	9847836629 ,
५.	बवई गाँउपालिका	विमला भण्डारी	9866900344 ito.babaimun@gmail.com
६.	शान्तिनगर गाँउपालिका	कृष्ण कडेल	9866963272 santinagargaupalika@gmail.com

७.	बंगलाचुली गाँउपालीका	प्रेम बाहादुर डागी	9868611141 ito.bangalachulimun@gmail.com
८.	राप्ती गाँउपालीका	सुवास भट्टराइ	9847850989 subashbhattarai05@gmail.com
९.	गढवा गाँउपालीका	श्याम वि.क.	9847915193 ito.gadawagaupalika@gmail.com
१०.	राजपुर गाँउपालीका	सरद रेग्मी	9857842666 ito.rajpurmun@gmail.com

विषय क्षेत्रगत निकायको श्रोत साधन र सम्बन्धित सदस्यहरुको विवरण :

क्र.स	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरु	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक श्रोत	सामग्रीगत स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१	कृषि ज्ञान केन्द्र	केही	बिउ विजन	४ जना	कार्यालय प्रमुख	०८२-५६०१३० ५६००२५
२	खाद्य अधिकार सञ्जाल	छैन	सचेतना	स्वयंसेवक	हुमा डिप्सी	९८५७८३२५५०
३	सीसा नेपाल	छैन	खाद्य तथा गैहखाद्य	जनचेतना	साजीदा सिद्धिकी	९८५७८३०२८२
४	बेस	केही	खाद्यान्न	स्वयंसेवक	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
५	ओरेक	केही	आईपीएम	स्थानीय समूह	पुजा चौधरी	९८५७८२०९३८
६	आईएनएफ	छैन	खाद्य तथा गैहखाद्य	स्थानीय समूह	सिता थापा	९८४६३८३८३२
७	कृषि विकास बैक	छैन	ऋण सहूलियत	स्थानीय समूह	कार्यालय प्रमुख	५६०५१०
८	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र	केही	आयआर्जन	कार्यालय प्रमुख	बेद वहादुर केसी	५६००२१
९	खाद्य संस्थान	छैन	खाद्य भण्डारण	कार्यालय प्रमुख	तिकल सुनार	९८५७८२५११५ ०८२-५२०११५
१०	उद्योग वाणिज्य संघ दाङ,	छैन	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	उवास अध्यक्षहरु	टंकसिंह बुढाथोकी, राम प्रसाद चालीसे	९८५७८३००५७ dangdcci@gmail.com dangcci@yahoo.com ९८५७८२१००० tulsipurcci@gmail.com
११	चेम्बर अफ कमर्श	छैन	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	चेम्बर अफ कमर्शका अध्यक्षहरु	विकास अग्रवाल टोप बहादुर घर्ति	९८४८१५४०५०, ९८५७८२०२७२
११	जिल्लामा क्रियाशिल कृषि सहकारी संस्थाहरु : स्थानिय तहले सहकारीसंगको समन्वयमा क्षमता, श्रोत साधनको विवरण राख्नु पर्ने ।					

४.२.२.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : सङ्कटकालीन परिस्थिति भन्दा पहिले

पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय (को)	समय अवधि (कहिले)
विपद्को अवस्थामा खाद्य सहयोगका लागि योजना तयारी अवस्थामा राख्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असारको पहिलो हप्ता

आवश्यकता लेखाजोखा अध्ययनका लागि खाका तयार गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असार सम्म
स्थानीय तहस्थित विपद् प्रभावित हुने क्षेत्रलाई लक्षित गरी खाद्यान्न सहयोग तयारी अवस्थामा राख्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असार सम्म
प्रभावितको माग संकलनका लागि छलफल	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	कार्तिक
खाद्यान्न सहायताको लेखाजोखा तथा प्रतिवेदनको खाका प्रस्तुत गर्ने ।	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	बैशाख
विभिन्न तरकारी तथा खाद्यान्न बालिका किटहरु वितरण गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	असोज कार्तिक
साना सिंचाई योजनाहरु सहयोग गर्ने	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	जेठ असार
क्षमता अभिवृद्धि तथा भण्डारण तालिम	कृषि ज्ञान केन्द्र/ स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	जेठ

४.२.२.४ कृषि तथा खाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना: आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले)	कहिलेसम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि तत्कालका लागि (०-३० दिन सम्म)		
<ul style="list-style-type: none"> • तत्काल क्लष्टर सूचना सङ्कलन तथा सहयोग डेस्क स्थापना । • सदस्यहरुका बीच समन्वय बैठक गर्ने । • क्षतिको सूचना सङ्कलन गर्ने । 	कृषि ज्ञान केन्द्र, स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा	पहिलो दिन
<ul style="list-style-type: none"> • तथ्याङ्क सङ्कलन तथा विश्लेषण गर्ने । • पशुधनको सुरक्षा तथा मृत पशुहरुको उचित व्यवस्थापन गर्न जि.प.सेवा कार्यालयले प्राविधिक टोली र जनशक्ति परिचालन गर्ने • सहयोगको खाद्य सामग्री संकलन र वितरणको जिम्मेवारी बाँडफाड गर्ने । 	स्थानीय तहको कृषि विकास शाखा स्थानीय युवासंघहरु	दोस्रो दिन
<ul style="list-style-type: none"> • पीडितहरुको लेखाजोखा राख्ने (परिचयपत्र वितरण गर्ने) । • खाद्य सामग्री वितरण । • एकद्वार पद्धतिको विकास गर्ने । • खाद्य गोदामलाई सुरक्षित र पायक पर्ने ईलाकामा राख्ने । • गोदाम सुरक्षाको प्रबन्ध गर्ने । 	स्थानीय तह, DDMC, स्थानीय रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखाहरु स्थानीय युवासंघहरु	पहिलो हप्ता
<ul style="list-style-type: none"> • स्थलगत छलफल तथा अवस्थाको समिक्षा • छिटो उत्पादन हुने खाद्यान्न बालीको लागि विउविजन र पशु वा पंक्षी वितरण गर्ने । 	स्थानीयतहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	पहिलो महिना
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि-तत्कालका लागि (३०-९० दिनसम्म)		
<ul style="list-style-type: none"> • जिविकोपार्जनमुखी क्रियाकलाप संचालन । • राहतको विउ वितरण, तालिम । • पुनः अधिल्लो महिनाका कृषकलापको अनुगमनलाई निरन्तरता । 	स्थानीयतहको कृषि तथा पशु विकास शाखा	दोस्रो र तेस्रो महिना
<ul style="list-style-type: none"> • सम्बन्धित समुदायसंग छलफल गरी कार्यक्रम तय गर्ने । 	स्थानीय तहको कृषि तथा पशु	सो भन्दा

• आपत्कालीन कोष स्थापनाको लागि स्थानीय तहसंग अनुरोध गरी पहल गर्ने ।	विकास शाखा	बढी
---	------------	-----

४.२.३ क्षेत्र (Cluster): आपत्कालीन आश्रयस्थल तथा गैरखाद्य

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय

सह नेतृत्व गर्ने निकाय (Cluster Co-Lead): नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ शाखा

४.२.३.१ विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्को सम्भावित मानवीय असर

- विपद्का बेला आश्रित तथा बसोबास क्षेत्रमा क्षति पुग्न गई मानवीय जीवनमा कष्टपूर्ण रहेको हुन्छ र प्रभावितहरु खुल्ला आकाशमुनि बस्नु परेको अवस्था श्रृजना हुन्छ ।
- बाँच्नकै लागि आवश्यक पर्ने न्युनतम आश्रय तथा बसोबास स्थलको अभाव हुन गई प्रभावित परिवारहरुले ज्यादै कठिनाई भोग्नु परिरहेको हुन्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- सुरक्षित तथा आरामदायी बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं प्राथमिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गरी यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी आत्म-निर्भरता तथा आफैँ व्यवस्थापनलाई समावेश गर्ने ।
- विपद्का कारणले घरबारविहिन बनेका मानिसहरूका निमित्त तत्काल अस्थायी समाधानको खोनीका लागि पयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपयोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।
- विपद् प्रभावितहरूको जिवन रक्षाका लागि यथाशिघ्र गैरखाद्य सामग्रीहरु उपलब्ध गराउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- प्रतिकूल मौषमका असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि प्रभावित मानिसहरूसंग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ हुनेछ ।
- संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसँग पर्याप्त कम्बल एवं लुगाको व्यवस्थापन हुनेछ ।
- घरायसी भाँडा-कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि साबुन एवं तिनको मर्यादा तथा कल्याणका लागि औजारहरूमा परिवारहरूको पहुँच ।

मानवीय सहयोगसम्बन्धी मापदण्ड (स्फेयर मापदण्ड)

- औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छानो भएको क्षेत्र, औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४X५ मिटरको डोरी सहितको प्लास्टिक सिट र सहायता सामग्री ।
- कम्बलमा मानिसहरूको पर्याप्त पहुँच ।
- दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा ।
- महिला, केटी, पुरुष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ । यसका अतिरिक्त, महिला तथा केटीहरूका लागि नियमित सरसफाई सम्बन्धी सामग्रीको आपूर्ति भएको ।
- मानिसहरूसँग उपयुक्त घरायसी सामग्रीहरु एक सेट भाँडा ।
- शिविर बन्द गर्ने र वहिर्गमन रणनीति ।
- शिविर खडा गर्नका लागि अग्रिम रूपमा जमिनको पहिचान गर्नुपर्दछ, जुन जमिन सुरक्षित तथा स्फेयर मापदण्ड अनुसार हुनुपर्छ ।
- विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूसंग अग्रिम रूपमा स्थानीय तह तथा सम्बन्धित निकायहरूसंग समझदारी पत्र (MOU) मा दस्तखत भएको हुनुपर्दछ ।
- शिविरका लागि योजना तर्जुमा गर्दा नै साँस्कृतिक तथा सामानि मुल्यहरु एवं परिस्थितिलाई ध्यानमा राखिनु पर्दछ ।
- शिविर खडा गर्नका लागि विगतमा प्रयोग गरिएका ठाउँहरूको रेकर्ड राखिनु पर्दछ ।
- नागरिक समाज, सरकारी निकाय तथा सान्दर्भिक समूहसँगको परामर्शमा शिविरको स्थापना गर्नुपर्दछ ।

४.२.३.२ :नेतृत्व गर्ने निकाय : सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना/शहरी विकास तथा भवन डिभिजन तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी

क्षेत्रगत सदस्यहरु (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा श्रोत आँकलन :

क्र सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरुको नाम	उपलब्ध श्रोत रकम बा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१	सघन सहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय	दक्ष प्राविधिक जनशक्ति	प्रमुख : खडक चौधरी प्रमुख : अनन्त कुमार देव	५६००२७ dudbcdang@gmail.com
२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	गैरखाद्य सामग्री १०० सेट ५लाख रुपैयाँको आकस्मिक कोष, उद्धार, जनशक्ती, प्राथमिक उपचार	मदन गौतम	०८२,५२००२२, ९८५७८४०००२ dang.dc@nrccs.org
३	स्थानिय तह	अस्थायी आवासका लागि स्थान छनौट र निर्माण	स्थानिय तहका प्रमुखहरु	अनुसुचीमा १ मा समावेश गरिएको छ ।
४	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	श्रोत व्यवस्थापनमा सहजीकरण	सुमन कुमार न्यौपाने	५६०२४० ९८४७८३९६९८
५	दाङ जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघ घोराही तथा तुलसीपुर दाङ	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	टंकसिंह बुढाथोकी, राम प्रसाद चालीसे	९८५७८३००५७ dangdcci@gmail.com dangcci@yahoo.com ९८५७८२९००० tulsipurcci@gmail.com
६	दाङ चेम्बर अफ कर्मर्श घोराही तथा तुलसीपुर	खाद्यान्न संकलन र वितरणमा सहजीकरण	विकास अग्रवाल टोप बहादुर घर्ती	९८४८९५४०५० ९८५७८२०२७२
७	सामुदायीक वन महासंघ दाङ शाखा	सामुदायिक वनबाट काठ उपलब्ध गराउन सहजीकरण	अध्यक्ष हरी भुसाल	९८५७८४०३९५ ०८२-५६२०९७
८	बेस	स्वयंसेवक तथा अन्य सहयोग	चुर्ण चौधरी	९८४७८४९७५५, ०८२-५२२०३७
९	वन डिभिजन कार्यालय	नियमानुसार काठ उपलब्ध गराउने	मोहन श्रेष्ठ	०८२-५६००९४ dfodang@gmail.com
१०	आईएनएफ	गैर खाद्य सामग्री सहयोग	सिता गुरुङ्ग	०८२,५६००९७, ९८४६३८३८३२ cbr.supervisor@dang.nepal.inf.org
११	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक, जनचेतनामूलक कार्यक्रम ।	साजिदा सिद्धिकी	०८२, ५६९५७४, ९८५७८३०२८२, siseadang@gmail.com
१२	गैसस महासंघ	अस्थायी आवासका लागि अन्तर निकाय समन्वय र सहयोग गर्ने	भागिराम चौधरी	९८५७८२०२८२
१३	अपाङ्ग मानवधिकार सरोकार मञ्च	स्वयंसेवक तथा अन्य सहयोग अपांगता भएका व्यक्तिहरुका लागि सहयोग	भानसरी घर्ती	०८२, ५६९०४३ fhird_dang@yahoo.com

४.२.३.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी गतिविधि : आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले

क्र.स.	पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि के	जिम्मेवार निकाय को	कहिले समय अवधि
--------	--------------------------------	--------------------	----------------

१	क्लस्टरको योजना बनाएर तयारी अवस्थामा राख्ने	सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का. र रेडक्रस	चैत्र, बैशाख
२	क्लस्टर अन्तर्गतका संघ/संस्थाहरु माभ्र राहत सहयोगका लागि जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने ।	क्लस्टर बैठकबाट	फागुन
३	विपद्को अवस्थामा गरिने आपत्कालीन आश्रय, बसोवास तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रमा गरिने सहयोग तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का. र रेडक्रसले अन्य निकायको सहयोग लिएर	जहिलेसुकै
४	स्रोत सङ्कलन तथा संघ संस्थाबाट हुने सहयोग (आर्थिक तथा अनय) को योजना तयारी अवस्थामा राख्ने ।	सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का. र रेडक्रस	जेठ सम्म
५	आवाश क्षेत्रको आकस्मित प्रतिकार्य तयारी योजना अध्यावधिक गर्ने	सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का.	जेठ सम्म

४.२.३.४ आपत्कालीन आश्रय, आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना: आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय (कस्ले)	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि-तत्कालका लागि (०-९० दिनसम्म)		
विपद् प्रवाहको सूचना स्थानीय स्वयंसेवकबाट संकलन गर्ने	DDMC, नेरेसोका ईकाइहरु, स्थानिय तह, नेपाल प्रहरी	पहिलो दिन
आवास क्षेत्रको आकस्मिक बैठकको आयोजना	सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का.	पहिलो दिन
विपद् प्रतिकार्य समूहलाई संचार गर्ने	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का.	पहिलो दिन
विषयगत क्षेत्रको बैठक गर्ने	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का.	दोस्रो दिन
द्रुत लेखा जोखाबाट आएका सूचनाहरुलाई विप्लेषण गरी आवास क्षेत्रको आकस्मिक प्रतिकार्य योजना सक्रिय बनाउने	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का.	दोस्रो दिन
द्रुत लेखाजोखा टोली परिचालन तथा प्रारम्भिक सूचना सङ्कलन	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	पहिलो हप्ता
प्रभावित स्थलको सूचना विश्लेषण गरी सहायता परिचालन गर्ने	DDMC	पहिलो हप्ता
विपद् प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी आवास, त्रिपाल तथा भाँडावर्तनको व्यवस्थापन गर्ने ।	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का.	पहिलो हप्ता
अस्थायी आवास तथा गैर खाद्य सामग्रीको आवश्यकता पहिचान गर्न सर्वेक्षण गर्ने टोली खटाउने ।	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का.	दोस्रो हप्ता
कम खर्चमा बनाउन सकिने नमुना घर निर्माण गैरखाद्य सामग्री वितरण कार्य निरन्तरता	नेरेसो, सघन श.वि. भवन निर्माण आयोजना/श.वि.भ.डि.का.	पहिलो महिना

गैरखाद्य सामग्री वितरण तथा प्रयोगको सुनिश्चितताको लागि अनुगमन	DDMC, नेरेसो	पहिलो महिना
जिल्लास्थित सरोकारवाला निकायहरु एवं क्षेत्रगत सदस्यहरुको समन्वय तथा पाठ सिकाई कार्यशाला बैठकको आयोजना	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी / DDMC	दोस्रो महिना
सुरक्षित स्थान पहिचान भएका स्थानमा अस्थायी आवासका लागि प्राविधिक अध्ययन र शिविर व्यवस्थापन	नेरेसो, सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	तेस्रो हप्ता
शिविर व्यवस्थापनका लागि अन्तर निकायगत क्षेत्रको समन्वय	बिषय क्षेत्रगत अगुवा निकाय	पहिलो हप्ता देखी निरन्तर
आवास बिषयगत क्षेत्रको आकस्मिक विपद् प्रतिकार्य योजना २०७५ निर्माण भईसकेको हुनाले सोही अनुसार प्रतिकार्यका गतिविधिहरु संचालन गर्ने	नेरेसो, सघन श.बि. भवन निर्माण आयोजना/श.बि.भ.डि.का.	निरन्तर

४.२.४ क्षेत्र (Cluster): आपत्कालीन संरक्षण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads): स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखाहरु

४.२.४.१ विपद्सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपबाट सम्भावित मानवीय असर (बाल संरक्षण तथा लैङ्गिक हिंसा)

- जनको क्षति, अनाथहरुको सङ्ख्यामा वृद्धि ।
- मानिसहरुको आन्तरिक विस्थापन ।
- घाइते बालबालिका ।
- बहदो दुरुपयोग र शोषण, भेदभाव ।
- विछोडिएका तथा एकल बाल-बालिका ।
- सम्भावित मानसिक आघात (psychosocial trauma) तथा मनोवैज्ञानिक विपत्ति ।
- लैङ्गिकतामा आधारित हिंसा (Gender-based violence - GBV) को बहदो जोखिम ।
- सामना गर्ने संयन्त्र (coping mechanism) मा अवरोध ।
- मानव बेचबिखनको जोखिम ।
- प्रभावित व्यक्तिहरुमा यौन शोषणको जोखिम ।
- अपाङ्ग, बृद्ध तथा एकल महिलाहरुको सुरक्षा तथा संरक्षणमा कमि ।
- शान्ति सुरक्षाको अभाव तथा सामान्य असुरक्षाको वातावरण ।
- केही समुदाय अथवा समूहहरुका लागि मानवीय सहयोगमा पहुँच नहुनु अथवा पहुँच अपर्याप्त हुनु ।

समष्टिगत उद्देश्य :

महिला तथा बालबालिकालगायत जोखिममा रहेका समुहहरुले आपत्कालीन परिस्थितिको कारणबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाबाट संरक्षण गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- नेपालका विपद् तथा अन्य आपत्कालीन परिस्थितिहरुमा उपलब्ध गराइने सहयोग कार्यक्रमहरुमा जोखिममा रहेका समुहहरुका लागि मानव अधिकार सम्बन्धी कानून, अन्तर्राष्ट्रिय मानवीय कानून तथा राष्ट्रिय कानूनले प्रत्याभूत गरेका मौलिक अधिकारहरुको संरक्षण गर्दै भएका कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- जोखिममा रहेका समुहहरुको संरक्षण सुनिश्चित गरी आपत्कालीन सहयोगको न्यायोचित वितरणमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।

- आपत्कालीन परिस्थितिबाट उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार तथा हेलाका जोखिमहरूलाई सम्बोधन गरी प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूको संरक्षण गर्ने र त्यस्ता दुर्व्यवहारबाट प्रभावित भई जीवित व्यक्तिहरूका लागि सेवा सम्बन्धी प्रावधानहरूमा सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- लैङ्गिक हिंसाको रोकथाम, प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सवलीकरण, महिला तथा किशोरीहरूका लागि मर्यादा कायम गर्ने प्रभावकारी संयन्त्र बनाउने ।
- यौन तथा लैंगिक हिंसाबाट प्रभावित तथा गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूको लागि महिला मैत्री स्थान (Female Friendly Spaces) को स्थापना तथा लैंगिक हिंसा प्रतिकार्यका लागि एकद्वार प्रणाली अर्थात् (One Side Crisis Management Center-OSCMC) लाई प्रभावकारी गराउने ।
- बाल-मैत्री ठाउँ तथा मनो-सामाजिक परामर्श सम्बन्धी सहयोगको स्थापना गरी सुरक्षित वातावरणमा बालबालिका तथा महिला रमाउँदछन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विछोड भएका बालबालिका, खास गरी पाँच वर्षको उमेर भन्दा मुनिका केटाकेटी तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी जाँचका बारेमा सहयोग र त्यस्तो सहयोग पछि उपयुक्त सेवा तथा संरक्षणका सुविधा सहित परिवारको खोजी गर्ने कार्यमा सहयोग प्राप्त गर्दछन् भन्नेकुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- यौन दुर्व्यवहार तथा हिंसाका विरुद्ध तिनको अनुगमन, प्रतिवेदन तथा पैरवी गर्ने प्रणालीको स्थापना गरी बालबालिका र महिलाहरूको यौन दुर्व्यवहार तथा शोषणको रोकथाम गर्ने ।

संरक्षणमा मानवीय सहयोगको न्यूनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

- प्रभावित जनसमुदायको अधिकारको कुनै पनि उलङ्घन, दुर्व्यवहार तथा शोषण अथवा भेदभावको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन पेश गर्ने, संयन्त्रको स्थापना गर्ने अथवा स्थापित संयन्त्रलाई प्रयोगमा ल्याउने ।
- विभिन्न समुदायका सदस्यहरूबाट, विशेषतः अति गरिब तथा पछाडी पारिएका समुहबाट मानवीय सहयोग तथा आधारभूत सेवा सुविधामा समान पहुँच सहयोग पाए नपाएको अनुगमन गर्ने ।
- साभेदारहरूका बीचमा अभिलेख राख्ने तथा दर्ता गर्ने प्रणालीमा एकरूपता सुनिश्चित गर्ने ।
- बालमैत्री, महिला मैत्री ठाउँ लगायत बालबालिका तथा महिलाहरूका लागि सुरक्षित वातावरणको सिर्जना गर्ने ।
- शिक्षा तथा संरक्षण सम्बन्धी सहयोग कार्यक्रममा मनो-सामाजिक सहयोगलाई एकीकरण गर्ने ।
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिहरूबाट बाल-बालिकाहरू विछोडिने कार्यको रोकथाममा सहयोग गर्ने ।
- विछोडिएका तथा परिवारको साथ नभएका बालबालिकाहरू, खास गरी पाँच वर्षको उमेरभन्दा मुनिका बालबालिका तथा किशोरीहरूको पहिचान, दर्ता तथा स्वास्थ्य जाँचको सहजीकरण गर्ने र खोजी तथा पुनर्मिलनमा संलग्न साभेदारहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- परिवारबाट विछोडिएका तथा साथ नभएका बाल-बालिकाहरू र अन्य जोखिममा परेका समुह जस्तै: परिवार नभएका, बृद्ध, अपांग तथा दीर्घ रोगबाट पीडित समूहका मानिसहरूलाई हेरचाह तथा संरक्षण प्रदान गर्ने (वास तथा अन्य सेवाको व्यवस्था) ।
- मानवीय सहयोग तथा स्थायी समाधानका बारेमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित मानिसहरूलाई नियमित रूपमा सूचनाको प्रवाह भइरहेको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- फिर्ता हुने कार्यक्रम तथा स्थायी समाधानको तर्जुमा गर्ने कार्यमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित व्यक्तिहरूलाई संलग्न बनाउन प्रयास गर्ने ।
- शिविर तथा पुनर्वासका क्षेत्रहरूमा पर्याप्त सुरक्षाका लागि पैरवी गर्ने ।

४.२.४.२ अगुवा निकाय : महिला तथा बालबालिका कार्यालय/स्थानीय तहका शाखाहरू यस क्षेत्रका क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा श्रोतको आकलन :

क्र.स.	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरु	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक स्रोत	सामग्रीगत स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१.	महिला बाल बालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	केही	समुदायमा रहेका ४३ महिला सहकारी स्थानिय तहमा रहेका महिला बालवालीका तथा सामाजिक विकास शाखाहरु			
२.	ग्रामीण महिला उत्थान केन्द्र	केही	संरक्षण सामग्री	५ जना	आसमानी चौधरी	५६०४८९, ९८५७८३०३८३ gmukdang@gmail.com
३.	सौभाग्य महिला बचत तथा ऋण सहकारी	छैन	परामर्श सुरक्षित आवास	स्वयंसेवक	हुमा डिप्सी	९८५७८३२५५०
४.	सीसा	छैन	केही संरक्षण सामग्री	जनचेतना	साजिदा सिद्धिकी	९८५७८३०२८२
५.	बेस	केही	खाद्यान्न	स्वयंसेवक	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
६.	ओरेक	केही	आपत्कालीन सुरक्षा आवास	स्वयंसेवक	पुजा चौधरी	९८५७८२०९३८
७.	युनिसेफ	केही	बालबालिकाका लागि आवश्यक सामग्रीहरु	स्वयंसेवक	राजेश मगर	९८४७८२९२९७
८.	युएनएफपीय		मर्यादा सामग्री	स्वयंसेवक	पूर्ण वि.क.	९८५७०६९३९३
९.	जेष्ठ नागरिक सरोकार केन्द्र	छैन	आपत्कालीन सुरक्षा आवास	स्वयंसेवक		
१०.	नेपाल महिला सामुदायिक सेवा केन्द्र	छैन	बालबालिकाका लागि आवश्यक सामग्रीहरु	स्वयंसेवक	बिमला योगी	९८४७९५९४४४
११.	सिभिवट	छैन	मनोसामाजिक परामर्श	स्वयंसेवक	गोविन्द खनाल	९८५९९३९६४
१२.	जिल्ला प्रहरी महिला सेल	छैन	सुरक्षित आवास	कर्मचारीहरु	निमा डिप्सी	९८५७८९०८०२, ९८४७८९५२०८
१३.	अपांग मानवधिकार सरोकार मञ्च	छैन	समुदाय परिचालन	स्वयंसेवक	भानसरि घर्ती	०८२५६९०४३
१४.	शिक्षा कार्यालय स्थानिय तहका शिक्षा विकास शाखाहरु	छैन	विद्यालय आपत्कालीन आश्रय	शिक्षक विद्यार्थी	कार्यालय प्रमुख	०८२५६००९० स्थानिय तहका शिक्षा विकास शाखाको विवरण अनुसुचीमा समावेश गरिएको छ ।
१५.	जिसस	छैन	समन्वय राहत सामग्री	स्वयंसेवक	जिल्ला समन्वय अधिकारी	०८२, ५६००३८
१६.	स्वास्थ्य कार्यालय		स्वास्थ्य सेवा	कर्मचारीहरु	कार्यालय प्रमुख	०८२, ५६०००५

क्र.स.	अगुवा र सहयोगी सस्थाहरु	उपलब्ध साधन/स्रोत			सम्पर्क व्यक्ति पद तथा नाम	सम्पर्क नम्बर
		आर्थिक स्रोत	सामग्रीगत स्रोत	मानवीय स्रोत दक्ष		
१७.	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन		सरसफाई सेवा, आवश्यकता अनुसार सरसफाईका सामग्रीहरु	कर्मचारी	कार्यालय प्रमुख	०८२, ५६००२६

स्थानीय तहमा रहेको महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण अनुसूचि ८ मा राखिएको छ । सबै स्थानीय तहले आ-आफ्नो क्षेत्रगत अवधारणा अनुसार सक्रिय बनाई योजनासमेत बनाउनु पर्नेछ ।

४.२.४.३ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी: आपत्कालीन परिस्थिति भन्दा पहिले)

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वयसम्बन्धी व्यवस्था: जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरुका बीचमा समन्वय, स्रोत पहिचान सम्झौता गर्ने तथा स्रोत पहिचान गर्ने तथा जिम्मेवारी बाँडफाँडमा सहमति कायम गर्ने, पूर्वतयारी तथा सहयोग सम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क ठेगाना सहित विभिन्न निकायहरुको भूमिका तथा जिम्मेवारी परिभाषित गर्ने ।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	बैशाख
सिकिएका पाठ : यस वर्षको आकस्मिक योजनामा समावेश गर्नका लागि बाढी प्रतिकार्य २०७१ र २०७४ तथा गोरखा भुकम्पको अनुभवबाट हरेक क्षेत्रभित्र सिकिएका प्रमुख पाठहरुको पहिचान, पूर्व तयारी गर्ने । कसले के गर्ने भन्ने जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने ।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	जेठसम्म
आधार रेखा जानकारी/अन्य स्रोतबाट तथ्याङ्क सङ्कलन : क. बाढी वा विपद् आउन सक्ने गापाहरूसँग सम्बन्धित क्षेत्रगत जानकारी/तथ्याङ्क । ख. सार्वजनिक सुविधाहरु रहेका ठाउँ देखाउने नक्सा । ग. जिल्लाका विभिन्न निकाय/सरोकारवालाहरूसँग उपलब्ध स्रोतको नक्साङ्कन	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
क्षमता बिकास : संरक्षण सम्बन्धी तालिमको लागि समन्वय गर्ने । क. मनोसामाजिक तालिम प्रान गर्ने आवश्यकतानुसार । ख. शारीरिक रुपमा अशक्त, जेष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका बालबालिकाहरुलाई आपत्कालीन अवस्थामा संरक्षण तालिम ।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
आपत्कालीन संरक्षण सामग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने ● विभिन्न सङ्कलनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको तथ्यांक संकलन गर्ने ● अपुग सामग्री (Gaps) को पहिचान गर्ने ।	महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	आषाढ महिनाको अन्तसम्म
पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक पूर्वतयारी गतिविधिहरुको अनुगमन गर्नका लागि कार्य योजना ।	स्थानीय तह तथा क्षेत्रगत सदस्यहरु	जेष्ठ महिनामा

४.२.४.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग समन्वय बैठक गर्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने ।	स्थानीय तह महिला बालबालिका ईकाइ	पहिलो दिन
क. परिस्थिति सम्बन्धी आफ्नो क्षेत्रको पहिलो प्रतिवेदन तयारी गर्ने जसमा प्रभावित बालबालिका, वृद्ध वृद्धा, एकल महिला, गर्भवती तथा सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, किशोरीहरु तथा अन्य जोखिममा रहेका व्यक्तिहरुको संख्या तथा अवस्था उल्लेख गर्ने । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरुको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमका लागि समाचार प्रकाशन गर्ने ।	१. महिला तथा बालबालिका कार्यालय	दोश्रो दिन
प्रारम्भिक प्रतिवेदन तथा अन्य संरक्षणसंग जोडिएका परिस्थितिको लेखाजोखा तथा समीक्षा गर्ने । क. प्रभावित परीवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित स्थानीय तहसँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ख. प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरुको समीक्षा गर्ने ।	क. क्लष्टर सदस्यहरु ख. स्थानीय तह महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	दोश्रो दिनदेखि निरन्तर
प्रारम्भिक जानकारीहरुका आधारमा प्रारम्भिक मानवीय सहयोग क. तत्काल उपलब्ध गराइएका मानवीय सेवाहरुमा महिला, बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु, वृद्ध वृद्धाहरुको पहुँच भए नभएको सुनिश्चितता गर्ने । ख. सुत्केरी, गर्भवती तथा जोखिममा रहेका किशोरीहरु तथा महिलाहरुलाई मर्यादा सामग्री (Dignity Kit) वितरण गर्ने । ग. मानवीय सेवाको आवश्यकता देखिएको प्रभावित समुदायमा सेवा उपलब्धताको लागि पैरवी गर्ने ।	क. स्थानीय तह महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, क्लष्टर सदस्यहरु	प्रभावित क्षेत्रमा मानवीय सेवा उपलब्ध गराउन शुरु गरेपछि निरन्तर रुपमा ।
स्रोतहरुको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना (Cluster CP) को समीक्षा गर्ने	स्थानीय तहमा संरक्षणक्षेत्रको बैठक बसी समीक्षा गर्ने ।	७ दिनभित्र
पारिवारिक रुपमा बिछोडीयका बालबालिकाहरुको खोजी गर्ने र पुनर्मिलन कार्य गराउने	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	पहिलो हप्ता
संरक्षणका विभिन्न क्रियाकलापका लागि विभिन्न निकायहरुबाट प्राप्त सहयोगको लागि गरिएको प्रतिवद्धताको कार्यान्वयन गर्ने ।	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	७-१० दिन
मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने	स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र	दोश्रो हप्तादेखि निरन्तर

<p>जोखिममा रहेका समुहहरूको पहिचानलगायत पहिलो ३० दिनभित्र तत्कालीन मानवीय सहयोग/सम्झौता ।</p> <p>क. ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको लागि आवश्यक पोषण युक्त खाना र लत्ता कपडा ।</p> <p>ख. सुत्केरी र ६ महिनासम्मका बच्चाका आमाहरूको लागि आवश्यक पोषण युक्त खाना र लत्ता कपडा ।</p> <p>ग. परिवारबाट विछोडिएका बालबालिकाहरूलाई बाल पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।</p> <p>घ. लैंगिकतामा आधारित हिंसामा परेका बालबालिका तथा महिलाहरूलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । संरक्षणको आवश्यकता भएका वृद्ध वृद्धा र अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई पुनर्स्थापना गृहमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।</p> <p>ङ. लैंगिक हिंसा रोकथामको लागि प्रेषण प्रणाली स्थापना तथा सवलीकरण गर्ने ।</p> <p>च. महिला तथा किशोरीहरूका लागि मर्यादा कायम गर्ने र डिग्नटी किट वितरण ।</p> <p>छ. महिलामैत्री स्थानहरूको पहिचान गर्ने तथा सुरक्षित स्थान निर्माण गर्ने ।</p>	<p>स्थानीय तहमा संरक्षण क्षेत्र</p>	<p>पहिलो दिनदेखि नै निरन्तर रूपमा गर्ने ।</p>
<p>सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिनको अवधीमा</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ क्षेत्रगत समन्वय बैठक गर्ने । ➤ मनोसामाजिक असर देखिएका व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा प्रदान गर्ने । ➤ विपद्मा महिला तथा बालबालिकामा पर्नसक्ने थप जोखिमको बारेमा जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू गर्ने जस्तै: लैङ्गिक हिंसा, मानव बेचबिखन, बाल संरक्षण, मनोविमर्श सेवा, यौन हिंसा तथा सहयोगबारे जानकारी आदि । ➤ लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा तथा बाल हिंसाका घटनाहरूमा सिफारिस प्रणालीमा काम गर्ने । शिविरभित्र संरक्षण आवश्यक भएमा महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकका लागि सुरक्षित स्थान पहिचान गर्ने । ➤ विपद्पछि हुनसक्ने ओसारपसार रोक्नका लागि गतिविधी सञ्चालन गर्ने । 	<p>स्थानीय तह संरक्षण क्षेत्र तथा क्षेत्रगत सदस्यहरू</p>	<p>दुई हप्तामा एक पटक</p>
<p>मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्ने । मानवीय सहायताको प्रतिवेदन तयारी तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रस्तुत गर्ने ।</p>	<p>स्थानीय तहमा रहेको संरक्षण क्षेत्रको क्षेत्रगत सदस्यहरू</p>	<p>निरन्तर जारी</p>

४.२.५ क्षेत्र:- आपत्कालीन शिक्षा

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय ईकाई कार्यालय

४.५.१ विपद्सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (शिक्षा) :

- विद्यालय भवनहरू र शिक्षण/सिकाइका सामग्रीहरूको क्षति ।
- शिक्षक/विद्यार्थीहरू हताहत/जनको क्षति ।
- विद्यार्थीहरूको विद्यालयसम्म पहुँच नहुनु ।
- विद्यालयमा क्षति हुनाले शिक्षामा अवरोध ।
- आन्तरिक रूपमा विस्थापितहरूका लागि प्रभावित नभएका विद्यालयहरू आवासको रूपमा प्रयोग हुन्छन् । आतिथ्य प्रदान गर्ने विद्यालय (Host schools) को पढाइमा अवरोध ।

- केटाकेटी तथा शिक्षकहरूमा विपद्को मनोवैज्ञानिक असरले गुणस्तरीय सिकाइ एवं सिकने प्रक्रिया माथि प्रभाव पार्छ ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- विकास गर्न, संरक्षण प्राप्त गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण केटाकेटीहरूको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- सुरक्षित सिकने वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्बाट परेको मनोवैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा केटाकेटीहरू र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुऱ्याउने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विपद्बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिकने वातावरण उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- प्रभावकारी आपत्कालीन पूर्वतयारी तथा सहयोगलाई सहजीकरण गर्नका निमित्त क्षेत्रगत समुहका सदस्यहरू (Cluster members) का बीचमा प्रभावकारी समन्वय, अनुगमन तथा सूचनाको आदान- प्रदान सुनिश्चित गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा पहिलो सहयोग उपलब्ध गराउने व्यक्तिका रूपमा सरोकारवालाहरूको क्षमता बढाउने ।
- द्रुत तथा चालु (Rapid and on-going) शिक्षाका लागि लेखाजोखा सञ्चालन गरिन्छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने र आपत्कालीन परिस्थितिमा रहेका केटाकेटीहरूको शिक्षाका निमित्त युनिसेफका प्रमुख प्रतिवद्धताहरू (UNICEF's Core Commitments to Children in Emergencies for Education) का न्युनतम मापदण्डबाट निर्देशित भएर उपयुक्त सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिमा सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि रणनीतिक साभेदारी तथा अन्य साभेदार/क्षेत्रहरू (Clusters) सँग सम्बन्धको स्थापना तथा त्यसलाई सुदृढ पार्ने ।

शिक्षामा मानवीय सहयोगसम्बन्धी न्युनतम मापदण्ड : (स्फेयर मापदण्ड)

- विपद् परेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी सुविधा र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment) सञ्चालन गर्ने ।
- जिल्ला शिक्षा कार्यालय र स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परापर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका लागि तिनका निमित्त अस्थायी रूपमा सिकने ठाउँ पत्ता लगाउने ।
- संभव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्युनतम मापदण्डबमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्युनतम पुर्वाधारसहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिकने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित ठाउँ खडा गर्ने ।
- विद्यालयहरू पुनः खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत (Semi-structured) मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको पुनः एकीकरण प्रारम्भ गर्ने ।
- विद्यालयबाहिर रहेका बाल-बालिकाहरू अस्थायी रूपमा खडा गरिएका सिकने ठाउँमा भर्ना गरिएका छैन अथवा तिनको शिक्षाका लागि वैकल्पिक व्यवस्था गरिएकोछ, छैन जानकारी लिने ।
- पीडित बाल-बालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमशः तिनलाई नियमित पाउँदै लगिने ।
- प्रभावित क्षेत्रका स्कूलहरूमा भएको पुराना किताब संकलन गरी सुरक्षित ठाउँमा राख्ने ।
- मनोरञ्जनका कुराहरू दिइने ।

४.५.२ शिक्षा क्षेत्रका क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) को सूची, क्षमता तथा श्रोत मापन

क्र.सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम तथा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
---------	-------------------------------------	------------------------------	-----------------	----------------------------

१.	जिल्ला शिक्षा शिक्षा तथा समन्वय ईकाई कार्यालय	र स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा विकास इकाई विद्यालय निरिक्षण क्षेत्र श्रोतकेन्द्र विद्यालयहरु	जि.शि.अ. देव मणि चौधरी	०८२, ५६०००९, ५६००१० deoghorahi@gmail.com
२.	शैक्षिक तालिम विकास केन्द्र, तुलसीपुर	शिक्षकलाई तालिम	कार्यालय प्रमुख	०८२, ५२०२८४
३.	स्थानिय तहमा रहेका शिक्षा विकास शाखा	अनुसुचिमा समावेश गरीएको छ ।		
४.	बेस	स्टेशनरी जनसहभागिता	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
५.	युनिसेफ	ECD kit box school kit box	राजेश मगर	०८१, ५५०००८ ०८१, ५५०२१७
६.	सहयोग समाज नेपाल	कम्लरी बालबालिकालाई सहयोग	खोपीराम चौधरी	०८२५४०००२६ ९८५७८२०६८९
७.	सुपर संस्था तुलसीपुर	जनसहभागिता	ज्योति प्र.चौधरी राम ब. चौधरी	०८२, ५२०२२३ ९८५७८२०३९३
८.	सिड तुलसीपुर	शैक्षिक सामग्री सहयोग	भागिराम चौधरी	९८५७८२०२८२
९.	सिसा	आवश्यकता अनुसार बालबालिकालाई सहयोग	साजिदा सिद्धिकी	०८२, ५६१५७४, ९८५७८३०२८२,

४.५.३. आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी : (आपत्कालीन परिस्थितिभन्दा पहिले)

क्र स	क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	कहिले गर्ने
१.	स्थानीय तहमा क्लष्टर बैठक बसी जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने र सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	मंसीरमा
२.	आपत्कालीन आश्रय पहिचान तथा ज्यवस्थापन बैठक	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	पुस
३.	जनशक्ति व्यवस्थापन तथा परिचालन अन्तरक्रिया	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	माघ
४.	समन्वय, सहकार्य बैठक छलफल	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
५.	विपद् सहायता सामग्री व्यवस्थापन	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	बैशाखमा
६.	विद्यालयहरुको आकस्मिक योजना बनाउने	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	जेठसम्ममा
७.	विगतमा प्रभावित विद्यालयको अध्ययन, विश्लेषण गरी बाढी, भूकम्प सम्बन्धमा प्र.अ., शिक्षक तथा वि.व्य.समितिलाई विद्यालय स्तरीय चेतनामुलक कार्यक्रम गर्ने, गराउने, शिक्षकहरुलाई प्राथमिक उपचार तालिम	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	माघ तथा फागुन महिनामा
८.	वैकल्पिक विद्यालय स्थापना र संचालनका लागि आवश्यक सामग्री तथा श्रोत व्यक्तिहरुको पहिचान गर्ने	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा

९.	उच्च जोखिम क्षेत्रका शिक्षक, सामाजिक कार्यकर्ता (मानवीय श्रोत र अन्य श्रोत समेतको) को रोष्टर निर्माण गर्ने र सचेत गराउने	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
१०.	उच्च जोखिम क्षेत्रमा प्रचार प्रसारका लागि सूचना सञ्चारका सामागीहरु व्यवस्थापन गर्ने	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	चौमासिक रुपमा
११.	स्थानीय संचार माध्यम मार्फत जनचेतनाका गतिविधि संचालन गर्ने	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	निरन्तर
१२.	विद्यालय विपद् सुरक्षा योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने	जि.शि.स.इ.कार्यालय, स्थानीय तह र सहयोगी निकायहरु	जेठसम्ममा

४.५.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जानकारीको सङ्कलनका लागि क्लष्टर समन्वय बैठक ● आर्थिक तथा मानवीय श्रोतको आपत्कालीन जोहो । ● सूचना केन्द्रको स्थापना । ● तत्काल शैक्षिक क्षतिको सूचना संकलन गर्ने । ● तत्कालको लागि शिविरमा सुरक्षित स्थानको स्थापना गर्ने ● तत्काल गाविस तथा क्षेत्रमा भएका सूचना केन्द्रहरूसंग सम्पर्क स्थापना गरी जानकारी संकलन गर्ने ।	जि.शि.स.इ.कार्यालय, सम्बन्धित श्रोत केन्द्र, स्थानीय तह	पहिलो दिनमै
परिस्थितिसम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : क. पहिलो प्रतिवेदन । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमका लागि समाचार प्रकाशन गर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई कार्यालय	दोश्रो दिन
प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखाका तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने : क. प्रभावित विद्यालय तथा विद्यार्थीको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित विद्यालय सेवा क्षेत्रबाट उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने । ख. प्रभावित क्षेत्रमा रोकिएको शैक्षिक सेवा अस्थायी रुपमा सुचारु गराउन जिम्मेवारी तोक्ने ।	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, सम्बन्धित श्रोतकेन्द्र, स्थानीय तह	दोश्रो र तेस्रो दिन
स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजना (Cluster CP)को समीक्षा गर्ने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	७ दिनभित्र
विपद्बाट बढी जोखिममा रहेका समुहहरू क. अपांगता भएका बालबालिकाको पहिचान । ख. परिवारबाट बिछोडिएका । ग. आमाबाबु गुमाएका । घ. मनोसामाजिक आघातमा परेका बालबालिकालाई मानवीय सहायताका लागि श्रोत खोजेर सम्भौता गर्ने । ङ. शिविरभित्रै बाल सिकाइ कक्षा सञ्चालन गर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला शिक्षा विकास ईकाई	पहिलो हप्ता देखिएक महिनाभित्र
क्षेत्रगत निकायहरूको (Clusters) समन्वय बैठक: सूचना तथा जानकारीको आदानप्रदान, अवस्था विश्लेषण, कार्यक्रमको पूर्वतयारी तथा साभ्ना सहमति, श्रोतको खोजी तथा व्यवस्थापन	जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाई	हप्तामा एक पटक
आवश्यकताको विस्तृत लेखाजोखा सञ्चालन गर्ने ३०-९० दिनसम्म		

स्रोतहरूको परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण क.प्रस्तावना तयार पार्ने । ख.दातृ निकायहरूसंग प्रस्तावना सहित श्रोतको माग गर्ने ।	स्थानीय तह जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाइ, क्लष्टर सदस्यहरु	३-४ हप्ता
परिस्थिति सम्बन्धी अद्यावधिक प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने	स्थानीय तह, शिक्षा विकास शाखा	हप्तामा एक पटक
मानवीय सहायताका साथै क्षतिग्रस्त शैक्षिक संस्थाको पुननिर्माण गर्ने	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	दोस्रो तेस्रो महिनामा
मानवीय शैक्षिक सहयोगको निरन्तरताका साथै नियमित अनुगमन	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	निरन्तर जारी
स्थानीय तहमा रहेका शिक्षा विकास शाखा, श्रोत केन्द्रसँगको समन्वय	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	निरन्तर
विद्यालयलाई अस्थायी आवास बनाएका विपद् प्रभावितहरुलाई क्रमशः घर पठाउने ।	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	दोस्रो हप्ता
आवश्यकतानुसार अस्थायी सिकाइ केन्द्र निर्माण गरी शिक्षण कार्य सञ्चालन गर्ने ।	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	आवश्यकता नुसार
विद्यालयहरुको भौतिक क्षतिको लेखाजोखा कार्य सम्पन्न गर्ने ।	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	पाँचौं हप्तासम्म
जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सिफारिसको आधारमा भौतिक क्षति भएका विद्यालयहरुको पुननिर्माण, पाठ्यपुस्तक क्षति भएका विद्यार्थीहरुको पाठ्यपुस्तक खरिद आदिका लागि रकम यकिन गरी प्रदेश सरकारसंग माग गर्ने ।	जि.शि.स.ई तथा सहयोगी निकाय	पाँचौं हप्तासम्म

४.२.६ क्षेत्र (Cluster): खानेपानी तथा सरसफाई

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय
सह नेतृत्व गर्ने निकाय : युनिसेफ

४.२.६.१ विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : विपद्का सम्भावित मानवीय असर

- बाढीको कारणबाट होचो स्थानमा रहेका क्षेत्रहरूमा सुरक्षित खानेपानीको मुहान अवरुद्ध हुने गरी इनारहरू दुषित हुनेछन् र सम्भवतः बाढीमा डुबेछन् ।
- वातावरण प्रदुषित हुने गरी शौचालयहरू भरिन सक्दछन् ।
- सुरक्षित पानीको अभाव तथा ढलबाट दुषित वातावरणले गर्दा भाडापखाला तथा हैजा फैलने जोखिम बढ्नेछ ।
- प्रभावितहरु समक्ष सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाईका सुविधाहरूको पहुँच नहुने ।

समष्टिगत उद्देश्य :

- खानेपानी तथा सर-सफाइसँग सम्बन्धित रोगहरू फैलन नदिने र तिनको रोकथाम गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायका लागि, खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाइ एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यवहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा (cleanliness) कायम गर्न तिनको सशक्तिकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

मानवीय सहयोगका न्यूनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

१. प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति न्यूनतम ५ लिटर पानी उपलब्ध गराउने र पहिलो ४ हप्ताभित्र प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन उपलब्ध गराइने पानीको परिमाणलाई १५ लिटर पुऱ्याउने ।

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०/०८१

२. शिविरमा बस्ने विस्थापित मानिसहरू तथा घर तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति नष्ट भएका व्यक्तिहरूका लागि पानी सङ्कलन गर्नका लागि बाल्टीन र पानी शुद्ध गर्नका लागि ३० दिनसम्म खानेपानी शुद्ध गर्ने चक्की (tablets) अथवा वाटर गार्ड (water guard) उपलब्ध गराउने ।
३. शिविरमा बसोबास गर्ने विस्थापित मानिसहरूका लागि उपयुक्त सरसफाइ एवं महिलाहरूका लागि नुहाउने सुविधाका निमित्त अस्थायी चर्पी (हरेक २० व्यक्तिका लागि एक चर्पी र पहिलो हप्ताभित्र हरेक १० व्यक्तिका लागि एक चर्पीका दरले सोलाई बढाउने गरी) को निर्माण गर्ने ।
४. शिविरमा बसोबास गर्ने प्रभावित मानिसहरूलाई जिल्ला स्वास्थ्य तथा खानेपानी कार्यालयका कर्मचारी, साभेदार गैर-सरकारी सङ्गठन, महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेवक एवं रेडक्रसका स्वयंसेवकहरूसँग मिली स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी सामग्रीहरू(kits) वितरण गर्ने र स्वच्छता प्रवर्धनसम्बन्धी गतिविधिहरू (पानी शुद्ध पार्ने उचित तरिका र साबुनद्वारा हात धुने) सञ्चलन गर्ने ।

४.६.२ खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई क्षेत्रका सदस्यहरूको सूची, क्षमता तथा श्रोत आँकलन :

क्र.सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	उपलब्ध स्रोत रकम वा सामग्री	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१.	खानेपानी सरसफाई डिभिजन कार्यालय	खानेपानी तथा सरसफाईका सामग्रीहरू, पानी शुद्धिकरणका लागि सामग्रीहरू, केही पाईप,	डिई: भोला थापा	०८२, ५६००२६, ९८५७८३५५२६ wssdodang83@gmail.com
२.	युनिसेफ	विपद्को समयमा आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउन सकिने क्षेत्रीय गोदामघर नेपालगञ्ज बाँकेमा रहेको	राजेश मगर	९८४७८२९२९७
३.	बेस	केही सरसफाईका सामग्रीहरू जनशक्ति	चुर्ण चौधरी	९८५७८२०२४३
४.	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक जनचेतना कार्यक्रम, पानी शुद्धिकरण सामग्री	साजिदा सिद्धिकी	०८२, ५६९५७४
५.	ने.रे.सो. दाङ	स्वयंसेवक परिचालन	प्रकाश श्रीबन्द	०८२, ५२००२२ ९८४७८२२४८९
६.	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	जनचेतना, सम्पर्क, समन्वय	तिर्थ सन्तोषी	०८२५६०२४०
७.	सामुदायिक वन महासंघ	समन्वय स्वयंसेवक	हरी भुसाल	९८५७८४०३९५
८.	सुआहारा दोश्रो	सरसफाईका सामग्रीहरू उपलब्ध गराउन सकिने, ४५ जना कर्मचारी परिचालन गर्न सकिने, आपत्कालीन अवस्थामा परामर्श सेवा प्रदान गर्न सकिने	सुरज शर्मा	९८५९९४९९७३

४.६.३. आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (विपद् भन्दा पहिले)

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
१	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूका बीच क्लस्टर सदस्यको बैठक गर्ने, समन्वय स्थापित गर्ने संयन्त्रका बारेमा सहमति कायम गर्ने ।	खा.पा.स.डि.का.	मंसिर, फागुन र जेठ
२	प्रभावित क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने संकट आकलन तथा खानेपानी तथा सरसफाईका लागि योजना निर्माण	खा.पा.स.डि.का./ गै.स.स र रेडक्रस	बैशाख सम्म
३	सुरक्षित खानेपानी सुचारु गर्न आवश्यक पर्ने सामग्री तथा जनशक्ति तयारी अवस्थामा राख्ने	खा.पा.स.डि.का.	बैशाख

४	जानकारीको विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने ।	खा.पा.स.डि.का	चैत्र
५	विपद् जानसक्ने सम्बन्धित क्षेत्रको तथ्यांक लिई त्यस क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने खानेपानी समस्याको आकलन गर्ने	खा.पा.स.डि.का सवै सरोकारवाला	फागुन
६	आपतकालिन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने खानेपानी योजनाहरु र प्रभावित हुनसक्ने घरपरिवार संख्याको आधारमा आवश्यक सामग्रीको न्यूनतम मौज्जात विभिन्न निकायहरूसंग उपलब्ध मौज्जात विवरण लिने ।	खा.पा.सरसफाई डिभिजन तथा सवै सरोकारवाला	असार
७	<ul style="list-style-type: none"> ■ अपुग सामग्रीको पहिचान गर्ने ■ पुस्तिका, पोस्टर, सूचना तथा संचार सम्बन्धी सामग्रीहरु पूर्वतयारी अवस्थामा राख्ने । 	खा.पा.डि. सवै सरोकारवाला	असार

४.६.४ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना (विपद्को अवधिमा लागु हुने)

सहयोग गतिविधि (के)	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि –तत्कालका लागि (०-९० दिनसम्म)		
क्षेत्रगत सदस्यहरुको आकस्मिक बैठक संचालन । विपद् अवस्थाको विश्लेषण । प्रतिकार्यको तयारी गर्ने । सूचना डेस्क स्थापना ।	ख.पा.स.स.डि.का.	पहिलो दिन
स्थलगत वस्तु स्थितिको जानकारी लिनको लागि अन्य क्षेत्रसँग र सम्बन्धित क्षेत्रमा सम्पर्क गरी जानकारी लिने ।	खा.पा.स.स.डि.का. र सरोकारवालाहरु	दोस्रो दिन
क्षेत्रगत सदस्यहरु बीच विपद् विश्लेषण गरी क्षतिको लेखाजोखा गर्नको लागि एक टोली विपद् स्थलमा खटाउने ।	ख.पा.स.स.डि.का. जिसस	पहिलो हप्ता
प्रविधिक टोलीद्वारा संकलित विवरणको आधारमा प्रदूषित खा.पा. तथा सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना फैलाउन अर्को टोली परिचालन	खा.पा.स.डि.का., स्थानीय तह	दोस्रो हप्ता
सुरक्षित, स्वच्छ खा.पा. तथा सरसफाई कायम गर्नको लागि उपयुक्त, गुणस्तर परिमाणमा पानीमा प्रभावित परिवारमा पहुँच पुर्याउनको लागि पानीको वितरण तथा अस्थायी शौचालय निर्माण गर्न सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	खा.पा.स.स.डि.का. स्थानीय तह	पहिलो महिना
सुरक्षित शौचालय निर्माण, प्रभावित क्षेत्रमा संचालित कार्यक्रमको अनुगमन, स्थायी खा.पा.योजना संचालनका लागि पाईप आदि सामग्री व्यवस्था गर्न सरोकारवाला निकाय र तालुक निकायमा समन्वय गर्ने ।	जि.स.स.स्थानीय तह,खा.पा.स.स.	दोस्रो महिना
सहयोगको अनुगमन तथा पृष्ठपोषणका लागि टोली खटाउने, समग्र प्रतिकार्यको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने । सम्बन्धित सवै सरोकारवाला निकायलाई प्रगति प्रतिवेदन पठाउने । जनचेतनामूलक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने ।	स्थानीय तह खा.पा.स.स.डि.का.	तेस्रो महिना

४.२.७ क्षेत्र : स्वास्थ्य तथा पोषण

नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखाहरु

सह नेतृत्वगर्ने निकाय : विश्व स्वास्थ्य संगठन, युनिसेफ

४.७.१.विपद् सम्बन्धी परिस्थिति : प्रकोपका सम्भावित मानवीय असर (स्वास्थ्य र पोषण) :

- चोटपटक, घाइतेहरु, हैजा, औलो, आउँ र दादुरा एवं पखाला सम्बन्धी रोग, गम्भीर श्वास -प्रश्वास सम्बन्धी संक्रमण, इन्सेफलाइटिस, जन्डिस, टाइफाइड र एभियुन इन्फ्लुएन्जा, आँखा अथवा छालाका रोग, आँखा रोगजस्ता सङ्क्रामक रोगहरुको संक्रमणमा वृद्धि ।
- एच.आई.भी./एड्स तथा क्षयरोग फैलने क्रममा वृद्धि ।
- नियमित औषधी सेवनकर्ताहरुको औषधी छुट्ने (क्षयरोग, कुष्ठरोग, एच.आई.भी.आदि) ।
- स्वास्थ्य क्लिनिकहरु नष्टता अथवा पहुँचमा कठिनाई ।

- औषधी उपचारका उपकरण तथा औषधीको हानि-नोक्सानी ।
- प्रजनन् स्वास्थ्य तथा सुरक्षित प्रसुति सेवा प्रभावित ।
- परिवार नियोजनको साधनको उपलब्ध नहुने ।
- नवजात शिशु तथा सुत्केरी र गर्भवतीहरू स्वास्थ्य जाँचदेखि बन्चित ।
- नियमित सेवाहरू (गाँउघर क्लिनिक र खोपका कार्यक्रमहरू) मा अवरुद्धता ।
- सञ्चार सेवा अवरुद्ध हुँदा तुरुन्त स्वास्थ्यकर्मीको सम्पर्कमा आउन कठिनाई ।
- सुरक्षित रक्त सञ्चार प्रणालीमा अवरोध ।
- तत्कालै स्वास्थ्य संस्थासम्म पुग्नमा अवरोध (एम्बुलेन्स, स्ट्रेचर, पैदल आदि) ।
- खाद्य सामग्रीको अभावको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, औलो, भ्रूण-पखाला जस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त पोषण कार्यक्रममा अवरोध ।
- पोषण पुनर्स्थापन कार्यमा अवरोध ।
- स्वच्छ र सुरक्षित पिउने पानीको अभाव ।
- विपद्को कारणले मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्यामा वृद्धि ।

समष्टिगत उद्देश्य :

जस्तोसुकै आपत्कालीन अवस्था परे तापनि मानव जीवन सुरक्षा तथा कल्याण (Human Survival And Well-being), खास गरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषण सम्बन्धी आवश्यकताहरू पुरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

विशिष्ट उद्देश्य (स्वास्थ्य) :

- भ्रूणपखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment) गरी स्वास्थ्य तथा पोषण सेवाहरूको अवस्थालाई सुदृढ पार्ने ।
- रोग फैलन गएको खण्डमा सहयोग तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral Mechanism) को विकास गर्न जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग पुऱ्याउने ।
- पर्याप्त आपत्कालीन आपूर्ति र मानव श्रोत लगायतका विषयमा शिघ्र क्षमता अभिवृद्धिका लागि अस्पताल (राप्तीस्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, राप्ती अञ्चल)/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- सुरक्षित मातृत्व तथा परिवार नियोजनका सेवाहरू (सुरक्षित प्रसुति, गर्भावस्था तथा सुत्केरी अवस्थाको सेवा, आकस्मिक परिवार नियोजन सेवा) प्रदान गर्ने ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimum Initial Service Package (MISP) को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूका लागि पुरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme - SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिला एवं पाँच वर्ष मुनिका केटाकेटीहरूमा गम्भीर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न अस्पताल राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, राप्ती अञ्चल)/जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition - SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न सहयोग गर्ने ।
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयलाई मद्दत गर्ने ।
- भिटामिन 'ए' को वितरण, जुका मार्ने औषधी तथा प्रभावित केटाकेटीहरूका लागि खोप सम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गर्नका निमित्त जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने ।
- मानसिक स्वास्थ्य समस्यालाई समाधान गर्न मनोसामाजिक विमर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

मानवीय सहयोग सम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड : स्फेयर मापदण्ड

प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएको समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी (Health Surveillance) शुरु गरिनेछ

- समुदायको तहमा रोग तथा चोट-पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै संख्यामा गम्भीर विमारीहरूलाई सिफारिस गरी अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres) मा पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- सिफारिस गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू (Referral Centres)मा पुग्नका निमित्त विरामीहरूका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ ।
- आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन Minimun Initial Service Package (MISP) को सञ्चालन गर्न आवश्यक क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।

४.७.२ नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवाका ईकाइ यस क्षेत्रका सदस्यहरूको सूची, क्षमता तथा श्रोत मापन

क्र.सं.	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	उपलब्ध श्रोत तथा सेवाहरु	कार्यालय/सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, ईमेल ठेगाना
१	स्वास्थ्य कार्यालय	औषधी/स्वास्थ्यकर्मी	कार्यालय प्रमुख: डम्बर बहादुर कुँवर विपद् सम्पर्क : कमल चन्द	०८२-५६०००५, ५६२०३९ ९८४७९४३३६४ dho.dang@gmail.com
२	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	औषधी,स्वास्थ्यकर्मी	अस्पताल निर्देशक	०८२-५६२३६५
३	मानव कल्याण तथा वातावरण संरक्षण केन्द्र	जनचेतना, सम्पर्क, समन्वय र औषधी	प्रदिप मजगैया	०८२-५६०२४० ९८५७८३२९९९
४	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल	औषधी/स्वास्थ्यकर्मी	प्रमुख	०८२-५२००११
५	स्थानीय तहमा रहेका स्वास्थ्य संस्था, एम्बुलेन्स सेवा र निजी अस्पतालहरूको सम्पर्क सूचि अनुसूचि २ मा राखिएको छ ।			
६	ब्लड वैङ्क, घोराही	आवश्यक परेको खण्डमा रगत उपलब्ध	दिलिप न्यौपाने	०८२-५६१४६०, ९८४७८२५९५८
७	आँखा अस्पताल, तुलसीपुर	औषधी र जनशक्ति	प्रमुख	०८२-५२०१६५
८	आयुर्वेदिक औषधालय विजौरी	औषधी र जनशक्ति	प्रमुख	०८२-५२११०५
९	सिसा नेपाल	स्वयंसेवक, जनचेतना कार्यक्रम र औषधी	साजिदा सिद्धिकी	०८२ ५६१५७४
१०	युनिसेफ	औषधी र प्राविधिक सहयोग	राजेश सारु मगर	९८४७८२१२९७
११	नेपाल पत्रकार महासंघ दाङ	सूचना प्रवाह	दुर्गालाल के.सी	९८५७८२०६४३
१२	यु.एन.एफ.पि.ए.	आपत्कालीन अवस्थामा प्रजनन् स्वास्थ्य सेवा	राम थापा	९८०२५२२१०१
१३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	तथ्यांक संकलन तथा प्राथमिक उपचार	कार्यालय नम्बर प्रकाश श्रीबन्द	०८२-५२००२२, ९८४७८२२४८९

४.७.३. यस क्षेत्रको नेतृत्व गर्ने निकाय : स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहमा रहेको स्वास्थ्य सेवा शाखा आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (विपद्भन्दा पहिले)

पूर्व-तयारीसम्बन्धी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
व्यवस्थापन तथा समन्वय सम्बन्धी व्यवस्था : जिल्लाका क्षेत्रगत (Cluster) साभेदारहरूका बीचमा सम्भौता गर्ने क. समन्वय बैठक (आपत्कालीन परिस्थिति भन्दा पहिले, परिस्थितिको अवधिमा र त्यसपछि, बैठक गर्ने ।	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त

ख. पूर्वतयारी तथा सहयोग सम्बन्धी गतिविधिका लागि सम्पर्क व्यक्तिको नाम तथा सम्पर्क निकायहरूको पहिचान । ग. लागू गर्न सकिने साभेदार सम्बन्धी व्यवस्थाको विकास ।		
आधार रेखा जानकारी तथा तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने : क. बाढी जानसक्ने गापा वा सम्बन्धित क्षेत्रगत पहिचान ख. जिल्लाका स्वास्थ्य क्षेत्रका सरोकारवालाहरूसँगको स्रोतको नक्साङ्कन	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त
क्षमता विकास : महामारी निगरानी, नवजात शिशुलाई विपद्को बेलामा खुवाउने पौष्टिक आहार	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा	जेष्ठ मसान्त
उद्धार सामाग्री पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने ➤ सम्भावित आपत्कालीन परिस्थितिमा प्रभावित हुनसक्ने व्यक्तिहरूको संख्याका आधारमा आवश्यक स्वास्थ्य सामाग्रीको न्यूनतम मौजदात । ➤ विभिन्न सङ्गठनहरूसँग उपलब्ध मौजदातको नक्साङ्कन गर्ने । ➤ अपुग सामाग्री (Gaps) को पहिचान गर्ने । ➤ पुस्तिका, पोस्टर र सूचना, शिक्षा अपांगता मैत्री ब्रेल सांकेतिक भाषा ठुलो अक्षरको साइज ।	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ मसान्त
➤ पूर्वतयारी योजनाको समीक्षा गर्नका लागि समन्वय बैठक	स्थानीय तह, स्वास्थ्य सेवा शाखा, स्वास्थ्य कार्यालय	३ महिनामा एक पटक

४.७.४ आपत्कालीन सहयोग सम्बन्धी गतिविधि : आपत्कालीन परिस्थितिको अवधिमा

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – तत्कालका लागि (०-३० दिनसम्म)		
जानकारीको सङ्कलन तथा परिस्थितिलाई अद्यावधिक गर्नका लागि विपद् अवधिमा सम्बन्धित क्षेत्रका सबै सदस्यहरूसँग आपत्कालीन बैठक बस्ने । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा प्रभावित क्षेत्रको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने र सूचना लिने । DRRT/CRRT लाई परिचालन गर्ने साथै आवश्यक प्राथमिक उपचारका औषधी उपकरण र एम्बुलेन्स लिई घटनास्थलमा पुगि सेवा उपलब्ध गराउने	स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, युनिसेफ, WHO, लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	क) विपद् शुरू भएपछि २४ घण्टाभित्र (ख) पहिलो सात दिनसम्म एकदिन विराएर (ग) दोस्रो हप्तापछि हप्तामा एकपटक
परिस्थिति सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार पार्ने : क. पहिलो प्रतिवेदन । ख. अद्यावधिक प्रतिवेदनहरूको अनुसरण गर्ने । ग. २४ घण्टाभित्र र पहिलो हप्तामा हरेक दिन सञ्चार माध्यमबाट स्वास्थ्य सूचना प्रशारण गर्ने । घ) जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रसँग समन्वय गर्ने ।	स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, युनिसेफ, WHO, लगायत क्लष्टर सदस्यहरु	४८-७२ घण्टाभित्र पहिलो प्रतिवेदन र पहिलो सात दिनमा हरेक २४ घण्टामा र दोस्रो हप्तादेखि एक दिन विराएर

<p>प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका निमित्त आधार रेखा (Base Line) का तथ्याङ्कको समीक्षा गर्ने :</p> <p>क. प्रारम्भिक सुचना संकलन गर्ने ।</p> <p>ख. प्रभावित परिवारको अनुमान गर्नका लागि प्रभावित गापासँग सम्बन्धित उपलब्ध तथ्याङ्क/जानकारीको समीक्षा गर्ने ।</p> <p>ग. प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सार्वजनिक सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरुको समीक्षा गर्ने । घ. जिल्लामा उपलब्ध उद्धार सेवा/क्षमता/उद्धार सामग्रीको समीक्षा गर्ने ।</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, युनिसेफ, WHO, लगायत क्लष्टर सदस्यहरु</p>	<p>पहिलो दिनदेखि नै लगातार रुपमा (७२ घण्टाभित्र)</p> <p>नियमित रुपमा</p>
<p>क. तत्काल उपलब्ध गराइने मानवीय गतिविधिहरुको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने ।</p> <p>ख. उपयुक्त कामका लागि सम्बन्धित क्षेत्र (Cluster) लाई सल्लाह दिने ।</p> <p>ग. प्रभावित स्थानमा अत्यावश्यक औषधीको आपूर्ति व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>घ. प्रभावित स्थानमा अस्थाई स्वास्थ्य शिविर खडा गरी स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने ।</p> <p>ङ. Minimum Initial Service Package (MISP) लाई कार्यान्वयनमा ल्याउने,</p> <p>च. आपत्कालीन प्रजनन सामग्री वितरण (Emergency RH kit).</p> <p>छ. मनोविमर्श सेवा तथा मनोसामाजिक प्राथमिक उपचार (Psychosocial First Aid-PFA) सेवा प्रदान गर्ने ।</p> <p>ज. सम्भावित महामारी रोगको रोकथाम र नियन्त्रण गर्ने ।</p> <p>झ. प्रसूति सेवाको लागि टेन्ट सहित Maternity Unit स्थापना गरि सेवा सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>ञ. स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्ने तथा जनचेतनाका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, युनिसेफ, WHO, लगायत क्लष्टर सदस्यहरु</p>	<p>३-४ दिनभित्र एक हप्ताभित्र शिविर कहाँ राख्ने भन्नेबारे ठाउँको पहिचान र दर्ता गर्ने कार्य । ० (शुन्य) घण्टादेखि नै प्राथमिकतासहित तुरुन्तै शुरू गर्नुपर्दछ ।</p> <p>निरन्तर</p>
<p>स्रोतहरुको परिचालन गर्नका लागि क्षेत्रगत आकस्मिक योजनाको समीक्षा गर्ने ।</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, युनिसेफ, WHO, लगायत क्लष्टर सदस्यहरु</p>	<p>७ दिनभित्र</p>
<p>मानवीय सहयोगका लागि (यदि छुन् भने) प्रयोगमा ल्याउन सकिने भनी तयारी अवस्थामा राखिएका सम्भौताहरुलाई सक्रिय पार्ने ।</p>	<p>स्वा. कार्यालय</p>	<p>७-१० दिन</p>
<p>मानवीय सहयोगको अनुगमन गर्न र सुधारका लागि पृष्ठपोषण उपलब्ध गराउनका निमित्त टोली खटाउने ।</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय</p>	<p>एक हप्ता – निरन्तर जारी</p>
<p>सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – अन्तरिम अवधिका लागि (३०-९०) दिन</p>		
<p>अन्तर क्षेत्रगत समन्वय बैठक (स्वास्थ्य तथा पोषण, खानेपानी, आवास, कृषि, संरक्षण)</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय</p>	<p>हप्तामा एक पटक</p>
<p>विषय क्षेत्रको विस्तृत लेखाजोखा (CSDA) सञ्चालन गर्ने (स्वास्थ्य तथा पोषण)</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय</p>	<p>१५-४५ दिन</p>
<p>स्रोत परिचालन गर्नका लागि आवश्यकताको विश्लेषण (स्वास्थ्य तथा पोषण)</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय</p>	<p>३-४ हप्ता</p>
<p>अन्तरिम अवधिका लागि मानवीय सहयोगसम्बन्धी गतिविधिहरु</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय</p>	<p>२-३ हप्ताभित्र</p>
<p>परिस्थितिसम्बन्धी सङ्कलित र निर्मित प्रतिवेदनलाई अद्यावधिक पार्ने ।</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय</p>	<p>हप्तामा एक पटक</p>
<p>मानवीय सहयोगको अनुगमन</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय</p>	<p>निरन्तर जारी</p>
<p>सहयोगसम्बन्धी गतिविधि – थप अवधि (९० दिनभन्दा बढी) का लागि</p>		
<p>अनुगमन तथा प्रतिवेदन</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय स्वास्थ्य ईकाइहरु</p>	<p>३ महिनादेखि नियमित</p>

विपद् प्रभावित जनसंख्याको प्रजनन् स्वास्थ्य आवश्यकता अनुमानका लागि अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड (Standard Population)

विपद् प्रभावित समुदायको प्रजनन् स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक औषधी,सामग्री र स्वास्थ्यकर्मीहरु देहायको मापदण्डका आधारमा अनुमान गर्न सकिन्छ । अन्तर निकाय प्रजनन् स्वास्थ्य सामग्रीहरु पनि सोही आधारमा तयार गरिएका छन् ।

जनसंख्याको समूह	जनसंख्याको आधार (प्रतिशतमा)
वयस्क पुरुषहरु	२०%
प्रजनन् उमेर समूहका महिलाहरु (१५ देखि ४९ वर्ष)	२५%
कोरा जन्म दर	४%
जटिल गर्भपतन र गर्भावस्था	२०%
योनी च्यातिने र बच्चा जन्मदा टाँका लगाउन जरुरी	१५%
बच्चा जन्मदा गरिने शल्यक्रिया (सिजरिनन् अप्रेशन)	५%
बलात्कृत हुनसक्ने प्रजनन् उमेरका महिलाहरु	२%
परिवार नियोजनकासाधन प्रयोग गर्ने प्रजनन् उमेरका महिलाहरु	१५%
➤ पिल्स (खाने चक्की)	३०%
➤ सुई	६५%
➤ आइ.यू.सि.डी.	५%

४.२.८ विषयगत क्षेत्र : - राहत तथा पुन निर्माण

४.८.१ यस क्षेत्रमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकाय (Cluster Leads) : जिल्ला समन्वय समिति/स्थानीय तह सबै

क्षेत्रगत सदस्यहरुको सूचि, क्षमता तथा श्रोत आँकलन :

क्र सं.	क्षेत्रगत साभेदारको नाम	उपलब्ध स्रोत	सम्पर्क व्यक्ति	टेलिफोन नम्बर, इमेल
१.	जिल्ला समन्वय समिति दाङ	स्थानीय तहसगको समन्वयमा राहत जुटाउने	जिसस प्रमुख नित्यानन्द शर्मा स्था.स.अ. मोहन सुवेदी	०८२, ५६०१४४, ९८५७८८८३३३ ९८५७८८८२२२
२.	घोराही उमनपा	राहत, पुनस्थापना, पुननिर्माण	मेयर : नरुलाल चौधरी,	०८२, ५६०१६२, ९८५७८३११११
३.	तुलसीपुर उमनपा		मेयर : टिकाराम खड्का	९८५७८२२१४०
४.	लमही नगरपालिका		मेयर : जोगराज चौधरी.	९८५७८४२५५५
५.	राजपुर गापा		अध्यक्ष : सरद कुमार बुढाथोकी.	९८५७८३२०५६
६.	गढवा गापा		अध्यक्ष : यम प्रकास शर्मा	९८४०३७०१८८
७.	राप्ती गापा		अध्यक्ष : प्रकाश विष्ट	९८५७८३१०१८
८.	बंगलाचुली गापा		अध्यक्ष : तुल्सराम पुन	९८५७८२०३५७
९.	दङ्गीशरण गापा		अध्यक्ष : शम्भु गिरी	९८५७८२०९६०
१०.	शान्तिनगर गापा		अध्यक्ष : प्रमोद बस्नेत	९८५१२२२८०८
११.	बवई गापा		अध्यक्ष : कुल बहादुर खत्री	९८१०८९००३९
१२.	सडक डिभिजन कार्यालय घोराही	लोडर, डोजर २/२ बटा रहेको	डि.इ. गुरु प्रसाद अधिकारी	०८२-५६०२०३,
१३.	ज.तथा सिं.वि..डि.का.	विपद् पश्चात् सिंचाइ संरचना पुननिर्माण र बोरा भर्ने सम्बन्धी	डि.ई. यमना श्रेष्ठ	९८५७८२५७४१ ganeshmarasinio@gmail.com

		प्रविधिक सल्लाह		
१४.	सामुदायिक वन वन महासंघ	१५ लाख कोष । काठ सहयोग । प्रत्येक सावको भवनमा अस्थायी आवास बनाउन सकिने	अध्यक्ष हरी भुसाल	०८२-५६२०९७, ९८५७८४०३९५ fecofaundang@gmail.com
१५.	INF	खाद्य र गैरखाद्य सामग्री सहयोग १०० परीवारलाई	फिल्ड सुपरभाईजर सिता गुरुङ्ग	०८२, ५६००१७, ९८४८०५८९४४ Cbr.supervisor@dang.nepal.inf.org
१६.	सघन श.बि.भ.नि.आयोजना / शबिभडिका घोराही	सरकारी भवन क्षेति भएमा पुननिर्माण	डि.ई. खडक चौधरी	०८२, ५६००२७, ९८५७८३१८११
१७.	दाड उवासंघ घोराही र तुलसीपुर	राहत, खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, तयारी खाना	टंकसिंह बुढाथोकी, राम प्रसाद चालीसे	९८५७८३००५७ ९८५७८२१०००
१८.	दाङ्ग चेम्बर अफ कमर्श घोराही र तुलसीपुर	राहत, खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, तयारी खाना	विकास अग्रवाल टोप बहादुर घर्ति	९८४८१५४०५० ९८५७८२०२७२
१९.	बेस	राहत सामग्री	रुपलाल चौधरी	९८५७८२०२४३

४.८.२ आपत्कालीन परिस्थितिको पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधि : (विपद्भन्दा पहिले)

क्र.स.	क्रियाकलापहरु	जिम्मेवार निकाय	कहिलेसम्म
१	जिल्लाका क्षेत्रगत साभेदारहरुकाबीच क्लस्टर सदस्यको बैठक गर्ने, समन्वय स्थापित गर्ने संयन्त्रका बारेमा सहमति कायम गर्ने ।	जि.सं.स. तथा सदस्यहरु	मंसिर, फागुन र असार
२	प्रभावित क्षेत्रमा उत्पन्न हुनसक्ने संकट आँकलन गरी क्षेत्रगत जिम्मेवारी बाडफाँड ।	जि.सं.स. तथा सदस्यहरु	बैशाखसम्म
३	स्थानीय तहमा उद्धार तथा राहतमा प्रयोग हुनसक्ने औजार उपकरणको तयारी र क्षेत्रगत भण्डारण गर्न समन्वय गर्ने	जि.सं.स. तथा सदस्यहरु	जेठ
४	बर्षायाममा घोराही तुलसीपुर तथा लमही सडकमा खोलाले अबरोध पुऱ्याउने भएकाले खोला छेउमा पोल गाडी डोरी टागेर आपत्कालीन खोला तरन तयारी अबस्थामा राख्ने	जि.सं.स. तथा सदस्यहरु	असार मसान्तसम्म
५	कृतिम तयारी अभ्यास जसमा समावेसी सहभागीता सुनिश्चित गर्ने	रेडक्रस, जि.सं.स. DDMC	असारमा
६	स्थानीय तहमा लेखाजोखा टोलीका तयार गर्नका लागि समन्वय गरि क्षमता अभिवृद्धिका गर्ने ।	स्थानीय तह, जि.सं.स.	जेठ
७	स्थानीय तहमा विपद् तथा राहत व्यवस्थापन कोषको स्थापना गर्न लगाउने	स्थानीय तह, जि.सं.स.	जेठ

४.८.२.१ निकायगत पहिचान (को, कहाँ, के)

निकाय	विषयगत क्षेत्र	कार्यक्षेत्र	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	सम्पर्क नं र इमेल
-------	----------------	--------------	-----------------------	-------------------

जिल्ला प्रशासन कार्यालय	समन्वय, सुरक्षा	जिल्लाभर	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०८२, ५६०१३३, ९८५७६०७७७७ cdooffice.dang@gmail.com
नेपाल प्रहरी	खोज उद्धार शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	प्रहरी उपरीक्षक	०८२, ५६०१९९, dang_karya@nepalpolice.gov.np
नेपाली सेना	खोज उद्धार शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	प्रमुख सेनानी	०८२, ५६१०६२, ९८४१३१७०४९ ranasinghdalbn@gmail.com
सशस्त्र प्रहरी बल	खोज उद्धार शान्ति सुरक्षा, राहत वितरण	जिल्लाभर	सप्रउ न २९ गण भालुवांग	०८२, ४१५१३५ ९८५७८७२११९ dangbsoapfn@gmail.com dang_bso@apf.gov.np
जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र	विपद् सूचना तथा समन्वय	जिल्लाभर	सूचना व्यवस्थापन अधिकृत	०८२-५६३५४० deocdang2014@gmail.com
जिसंसको कार्यालय, सबै स्थानीय तह	समन्वय, राहत तथा पुनर्स्थापना	जिल्लाभर	स्थानीय समन्वय अधिकारी	०८२, ५६००३८, ९८५७८८२२२२ ddcdang82@gmail.com
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	राहत	जिल्लाभर	सभापति	०८२, ५२००२२, ९८५७८४०००२ dang.dc@nrcs.org
स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तहका ईकाइहरु	स्वास्थ्य सेवा	जिल्लाभर	स्थानीय तहका शाखा प्रमुखहरु	०८२, ५६०००५ dpho@gmail.com
कृषि ज्ञान केन्द्र तथा स्थानीय तहका ईकाई	खाद्यान्न तथा विउ	जिल्लाभर	स्थानीय तहका शाखा प्रमुखहरु	०८२, ५६०१३० dadodang@gmail.com
स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	संरक्षण	जिल्लाभर	स्थानीय तहका शाखा प्रमुखहरु	स्थानीय तहमा रहेको शाखाको सम्पर्क नं. अनुसूचीमा राखिएको छ ।
खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय,	खानेपानी तथा सरसफाई सामग्री	जिल्लाभर	डिई भोला थापा	०८२, ५६००२६
विद्युत कार्यालय	विद्युतिकरण	जिल्लाभर	कार्यालय प्रमुख	०८२, ५६०११५
उद्योग वाणिज्य संघ घोराही र तुलसीपुर	खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, निर्माण सामग्री	जिल्लाभर	टंकसिंह बुढाथोकी, राम प्रसाद चालीसे	९८५७८३००५७ ९८५७८२१०००
चेम्बर अफ कमर्श घोराही र तुलसीपुर	खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री, निर्माण सामग्री	जिल्लाभर	विकास अग्रवाल टोप बहादुर घर्ति	९८४८१५४०५० ९८५७८२०२७२
गैर सरकारी संस्था महासंघ	राहत तथा पुनर्स्थापना	जिल्लाभर	सचिव: भागिराम चौधरी	९८५७८२०२८२
पत्रकार महासंघ	सूचना संप्रेशण,	जिल्लाभर	अध्यक्ष दुर्गालाल के.सी	०८२५६१४९७, ९८५७८२०६४३
रक्तसञ्चार केन्द्र	रगतको आपूर्ति	जिल्लाभर	दिलिप न्यौपाने	०८२, ५६१४६०,

				१८४७८२५९५८
स्थानीय तहहरू	राहत, पुनस्थापना, पुननिर्माण, लेखाजोखा, क्षतिको तथ्यांक संकलन	सबै स्थानीय तह	स्थानीय तह प्रमुख	अनुसूची १ मा समावेश गरिएको छ
हावापानी फिल्ड कार्यालय	मनसुन पूर्वानुमान, पूर्वचेतावनी सम्प्रेषण, सूचना प्रवाह	जिल्लाभर	प्रमुख: श्रेया रिजाल	५६००३४, ९८६०८५९५८ वर्षा मापन केन्द्र तथा जल मापन केन्द्रको सम्पर्क नं. अनुसूची १० मा छ।

४.८.३ विपद् प्रकृतिमा आधारित प्रतिकार्य योजना

सहयोग गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	कहिले सम्म
सहयोग सम्बन्धी गतिविधि तत्कालका लागि (०-३० दिन सम्म)		
जिल्ला आपत्कालीन सञ्चालन केन्द्र (DEOC) मा अवस्थाको बारेमा जानकारी प्रदान गर्ने तथा सूचना लिने। लत्ता कपडा, पाल, कम्बल, भाँडा, खाद्यान्न तथा राहत वितरण र प्राथमिक उपचार कार्य समन्वय।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सेना, प्रहरी, जिसंस, स्वास्थ्य कार्यालय नेरेसो	पहिलो दिन
विपद् व्यवस्थापनको अनुगमन गरी नपुग सामग्रीहरूको उचित व्यवस्थापन गर्ने।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति	दोस्रो दिन
सरुवा रोगहरू फैलिन नदिन चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय सुआहारा दोश्रो	पहिलो हप्ता
अस्थायी बासस्थानका लागि आवश्यक कार्य सुरु गर्ने	जि.सं.स., शहरी विकास तथा भवन, नेरेसो, नपा, गापा, विद्यालयहरू	पहिलो महिना
मानवीय सहयोगलाई निरन्तरता	जि.सं.स., नपा, गापा अन्य सहयोगी निकायहरू	दोस्रो महिना
क्षतिग्रस्त भवन तथा संस्थाहरूको पुननिर्माण (अस्थायी)	जि.सं.स., नपा, गापा. अन्य सहयोगी निकायहरू	तेस्रो महिना
क्षतिग्रस्त भवन तथा संस्थाहरूको स्थायी पुननिर्माण	स्थानीय तह	निरन्तर

४.९.१. आपत्कालिन सञ्चार :

विषयगत क्षेत्रहरू	अगुवा संस्था	सदस्यहरू	
• आपत्कालिन संचार (सूचना व्यवस्थापन)	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला प्रशासन जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र दाङ 	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला प्रशासन नेपाली सेना नेपाल प्रहरी सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल रेडक्रस सोसाइटी स्थानीय तह सबै तयार नेपाल जिल्ला समन्वय समिति 	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल टेलिकम सूचना एफ.एम., पत्रपत्रिका राजनैतिक दल प्रतिनिधि नेपाल पत्रकार महासंघ प्रिन्ट तथा ईलेक्ट्रोनिक मिडिया सम्बन्धि संस्था गैरसरकारी सस्थां

पूर्वतयारी कार्य

सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रले आपत्कालीन समयमा गर्ने उल्लिखित कार्यका लागि निम्नअनुसार पूर्वतयारी गनु पर्नेछ :

क्र.सं.	पूर्वतयारी गतिविधि	जिम्मेवार निकाय	सहयोगी निकाय	कैफियत
१	सब स्थानीय तह र विशेषगरी सङ्कटासन्न पालिकाले सञ्चार सुविधाको व्यवस्था मिलाउने व्यवस्था गर्ने । सङ्कटासन्न स्थानीय तह हरूको बाढी पूर्वको समग्र अवस्था प्रष्ट्याउने वृत्तचित्र तयार गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तह, सञ्चार सेवा प्रदायक निकाय जिल्ला समन्वय समिति जि.वि.व्य.स दातृ निकाय	
२	<ul style="list-style-type: none"> ● जोखिमयुक्त स्थानीय तहहरूमा पूर्व चेतावनी (Early Warning) का लागि माइक, साइरन तथा साइकल १ थानका दरले उपलब्ध गराउने वा अघिल्लो वर्षको व्यवस्थालाई अध्यावधिक गर्ने ● पूर्वसूचना तथा चेतावनी प्रणालीलाई निर्वाध रूपमा सञ्चालन गर्न कोषको स्थापना गर्ने । 	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	स्थानीय तह, सञ्चार सेवा प्रदायक निकाय जिल्ला समन्वय समिति जि.वि.व्य.स दातृ निकाय	
३	जनचेतना अभिवृद्धिका गतिविधि सञ्चालन गर्ने <ul style="list-style-type: none"> ● विपद् सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्न पम्प्लेट, पोस्टर, पर्चा तयार गरी विशेषगरी सङ्कटासन्न स्थानीय तहहरूमा वितरण गर्ने । ● एफ.एम. रेडियो तथा पत्र पत्रिकामार्फत विपद् सम्बन्धी ज्ञान तथा जानकारी प्रचार प्रसार गराउने । 	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति दातृ निकाय, अ/गैसस सञ्चार माध्यम	
४	मसलन्द सामान तयारी अवस्थामा राख्ने । सबै सरोकारवालाहरूको नाम ठेगाना र सम्पर्क नम्बर सहितको डाइरेक्टरी तयार गरि सम्भावित प्रकोप हुन सक्ने सबै क्षेत्रमा वितरण गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख वा तोकिएको सदस्य	जिल्ला समन्वय समिति दातृ निकाय, , अ/गैसस	
५	बाढी र यसबाट बच्ने उपाय बारे जनचेतनाको लागि सूचना प्रवाह गर्ने ।	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य, सञ्चार माध्यम ।	
६	पूर्व सूचना प्रणालीको कार्यविधि तयार गरि कार्यान्वयन गर्ने ।	सम्बन्धित क्षेत्र	जि.वि.व्य.स	

दाङ जिल्लामा बाढीको पुर्वानुमान

नेपाल बाढीको पुर्वानुमान प्रणाली विकासको सन्दर्भमा प्रारम्भिक चरणमा छ । आजसम्म पनि नदी जलाधार सम्बन्धी निर्धारणात्मक हाइड्रोलोजिकल मोडेल संचालित भएका छैनन् । त्यसैले दाङ र देशको अन्य बाढी जोखिम क्षेत्रहरूमा संचालित पूर्वसूचना प्रणाली पूर्ण रुपले नदी र वर्षाको तात्कालिक अनुगमनमा आधारित छन् । यस सामान्य प्रणालीको एक प्रमुख कमजोरी विशेष गरी भिरालो पहाडी क्षेत्रदेखि उत्पन्न भएका नदीहरूमा विपद् प्रतिकार्यका लागि ज्यादै कम समय २,३ घण्टा भन्दा पनि कम उपलब्ध हुनु हो । दाङ जिल्लामा अत्याधिक वर्षाले गर्दा अचानक आउने बाढीको कारण प्रायजसो धेरै प्रभावित हुने गर्दछ, त्यसैले जिल्लाको बाढी पुर्वानुमान मुख्यतया वर्षाको थ्रेसहोल्डमा आधारित छ । पूर्वसूचनाको निम्ति अग्रिम समय बढाउन हालको प्रयासले विद्यमान पूर्वसूचना प्रणालीमा वर्षा पुर्वानुमान सम्मिलित गर्ने तर्फ ध्यान केन्द्रित गरिरहेको छ । दाङ जिल्लाको लागि उपलब्ध पुर्वानुमान प्रणाली (विश्वव्यापी र स्थानीय मोडेल) छोटकरीमा तल वर्णन गरिएको छ

१. दक्षिण एशियाली जलवायु पूर्वाभास मञ्च :

दक्षिण एशियाली जलवायु पूर्वाभास मञ्चले सर्वसम्मत जलवायु पूर्वाभास प्रदान गर्दछ, अर्थात आगामी मनसुन औसत भन्दा धेरै, कम या औसत हुने सम्भावना इंगित गर्दछ । जसलाई सामान्य योजना र पूर्वतयारी प्रयोजनको निमित्त उपयोग गर्न सकिन्छ ।

२. विश्व बाढी सचेतना प्रणाली विश्व बाढी सचेतना प्रणालीले १० दिनको संचित वर्षाको एक समीक्षा प्रदान गर्नुको साथै यस क्षेत्रमा समग्र १५० मिलिमिटर र ३०० मिलिमिटर भन्दा धेरै वर्षाको निमित्त संबद्ध अधिकतम सम्भाव्यताको समीक्षा गर्दछ ।

३. क्षेत्रीय एकीकृत बहु (प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली, गणितीय मौसम भविष्यवाणी र मौसम अनुसन्धान र पुर्वानुमान मोडेलको उपयोग गर्दै क्षेत्रीय एकीकृत बहु (प्रकोप पूर्व सूचना प्रणालीले ३ दिनका लागि २४ घण्टे वर्षाको पुर्वानुमान तयार गर्दछ ।

४. जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, गणितीय मौसम भविष्यवाणी क्षेत्रीय एकीकृत बहुप्रकोप पूर्वसूचना चेतावनी प्रणालीले जस्तै जल तथा मौसम विज्ञान विभागले मौसम अनुसन्धान तथा पुर्वानुमान मोडेल उपयोग गर्दछ, तर ३ दिनका लागि घण्टा घण्टाको वर्षा भविष्यवाणी देखाउने उच्च गुणस्तरको वर्षा मानचित्र तयार गर्दछ । जल तथा मौसम विज्ञान विभागले आफ्नो रेनफल वाच वेब इन्टरफेस मार्फत तात्कालिक वर्षा तथ्याङ्क उपलब्ध गरिरहेकोछ, जसको आधारमा अहिलेसम्म बाढीको पूर्वसूचना जारी भइरहेका छन् ।

दाङमा पूर्व सूचना प्रणाली :

दाङ जिल्लाको बाढी जोखिमयुक्त विभिन्न गाउँहरूमा समुदायमा आधारित पूर्वसूचना प्रणाली मौजूद छ । पूर्वसूचना प्रणाली मुख्यतया दाङ उपत्यकामा तात्कालिक वर्षाको अनुगमन तथा राप्ती र बबई नदी प्रणालीको माथिल्लो भेगमा तात्कालिक वर्षाको अनुगमनमा आधारित छन् । चुरे क्षेत्रका विभिन्न नदीहरूका लागि जल स्तर अनुगमन प्रणाली विकसित गरिएको छ, तर पानीको बहाव तीव्र वृद्धिको केहि छिन पछि नै बहाव कम हुने भएकोले जोखिमयुक्त मानिसहरूलाई सुरक्षित हुने पर्याप्त समय उपलब्ध हुँदैन । त्यस अवस्थामा, माथिल्लो क्षेत्रमा वर्षा मापन केन्द्रको तात्कालिक अनुगमनले तल्लो भेगका समुदायहरूलाई अचानक आउने बाढीका लागि पूर्वसूचना दिन बढी प्रभावकारी भएको छ ।

बाढी पूर्व सूचना प्रणालीको आसय:

राज्य तथा सूचना निकायको वर्तमान क्षमता विश्लेषण गरी पूर्व सूचना प्रणालीको स्थापना र व्यवस्थापनको लागि उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम परिचालन गरी सम्भावित धनजनको क्षतीको जोखिम कम गर्ने गरी जिल्लाको क्षमता वृद्धि गर्न ।

जिम्मेवारी:

मानिसहरूलाई विपद्को सम्भावित जोखिमबाट बचाउनु सम्बद्ध निकायहरूको प्रमुख जिम्मेवारी हो । सामान्य विषयहरूमा समयमै ध्यान दिन सकेको खण्डमा स्रोत र साधनको अभावको बाबजुद पनि मानिसहरूलाई सम्भावित जोखिमबाट बचाउन सकिन्छ । तसर्थ उपलब्ध स्रोत र साधन तथा सूचनाहरूको अधिकतम प्रयोग

गरी जोखिम अनुगमनका आधारमा संकटासन्न समुदायहरूलाई विपद्को पूर्व सूचना उपलब्ध गराई जनधनको जोखिम न्यूनिकरण कार्यमा मद्दत गर्नु पर्दछ ।

न्यूनतम मापडण्डः

स्थापित पूर्वसूचना प्रणालीले सम्भावित विपद्को बैज्ञानिक पूर्वअनुमानको आधारमा र जोखिमको खबर संकटासन्न समुदायसम्म पुऱ्याउन, सम्बन्धित निकायलाई परिचालन गरी मानिसहरूलाई सुरक्षाको न्यूनतम उपायहरू अवलम्बन गर्न सहयोग गर्दछ ।

आधारभूत कार्यहरूः

- पूर्वसूचना सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रले गर्नेछ ।
- पूर्वसूचना प्रणालीका ४ वटा तत्वहरूलाई मध्य नजर गर्दै संकटासन्न समुदायको जीउधनको सुरक्षाको लागि क्षमता अभिवृद्धि गराउन र आपतकालिन पूर्वतयारी कार्यमा जुट्न, नेपाल सरकार जल तथा मौषम विज्ञान विभाग बाढी पूर्वानुमान महाशाखा अन्तर्गत सञ्चालित बगासोती जलमापन केन्द्र र सोही विभागको क्षेत्रिय हावापानी केन्द्र फिल्ड कार्यालय दाङद्वारा राप्ती नदी बेसिनमा स्थापना गरी सञ्चालन गरिएका हावापानी एवं वर्षा मापन केन्द्रको सूचना, डिस्प्ले बोर्ड, SMS र विभागका सूचना कर्मचारीहरूसँगको टेलिफोन सम्पर्कको आधारमा प्राप्त भएको सूचना र तथ्याङ्कलाई १० मिनेट भित्र जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सबै सुरक्षा निकाय, रेडक्रस, जि.स.स.मा जानकारी गराई समुदायको सुरक्षाका लागि परिचालन गर्ने । आपत्कालिन समयमा सार्वजनिक तथा व्यापारिक सञ्चार साधनको अभाव रहेको अवस्थामा स्याटलाईट फोन तथा संस्थाको तटस्थतामा असर नपर्ने गरी नेपाल प्रहरी, नेपाली सेनाको सञ्चार नेटवर्क समेत प्रयोगमा ल्याउने ।
- सूचना प्राप्त भएको १ घण्टाभित्र प्रमुख जिल्ला अधिकारीसँग छलफल गर्ने र सूचना प्रवाह प्रकृया निर्माण गरी सूचना एफ.एम. तथा अन्य उपलब्ध संचार माध्यमहरू मार्फत सूचना प्रसारण गर्ने । आपतकालीन अवस्थाको खबर आदानप्रदानको लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती द्वारा स्विकृत बाढी पूर्वसूचना सञ्चार संरचनाको प्रयोग गर्ने । जसको कारणले समयमै सूचना प्राप्त गरी श्रोत परिचालन गर्न सहज र प्रभावकारी होस् ।
- जिल्ला संमन्वय समिती मार्फत नगरपालिका र गा.पा.हरूलाई जोखिमको नक्साङ्कन गर्न लगाई सो को रेकर्ड जिल्ला संमन्वयसमिती र जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा राख्ने र संकटासन्न समुदायलाई जोखिम सम्बन्धि अभिमुखिकरण गराई आपतकालिन पूर्वतयारी को लागि उत्प्रेणा जगाउने ।
- स्थापना भएको पूर्वसूचना प्रणाली अन्तर्गत जोखिमको अनुगमनको लागि स्थापना गरिएका बाढीमापन केन्द्र, हावापानी केन्द्र र वर्षामापन केन्द्रको सुरक्षा, व्यवस्थापन र दिगोपनाका लागि जल तथा मौसम विज्ञान विभाग र स्थानीय तहसँग आवश्यक समन्वय गरी स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन गर्ने ।
- जि.वि.व्य.स. र सूचना विपद् व्यवस्थापन समितिको अगुवाईमा हरेक वर्ष मनसुन सुरु हुनु भन्दा अगाडी राप्ती नदी र बबई नदी बेसिनका समुदाय र जिल्ला स्तरमा बाढी प्रकोपको कृतिम घटना अभ्यास सम्पन्न गर्ने ।
- सबै विषयगत क्षेत्रले आफ्नो विकास योजनामा बनाउदा प्रकोपको जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै विपद् जोखिम न्यूनीकरणको मुल प्रवाहिकरण गर्ने

५ कार्यान्वयन तथा पुनरावलोकन रणनीति कार्यान्वयन समय तालिका

- यो योजना निर्माण भएदेखि नै कार्यान्वयनमा आइरहेको छ । यस वर्षको बाढीमा पनि यसै योजना अनुसार प्रतिकार्यका गतिविधिहरू संचालन भई बाढी प्रतिकार्य प्रभावकारी रूपमा संचालन भएको थियो । यसपटक पनि अध्यावधिक गर्ने क्रममा स्थानीय तह, क्षेत्रगत अगुवा निकायले आफ्नो जिम्मेवारी तथा दायित्व बोध गरेको पाईयो । यसपटक २०८० जेष्ठमा यस योजनालाई अद्यावधिक गर्ने क्रममा हरेक क्लष्टर र स्थानीयतह सहितको बैठक जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको समेत अगुवाईमा स्थानीय तहले यस योजना अनुसार आ-आफ्नो स्थानीय तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा आउने छ, भन्ने आशा गर्न सकिन्छ । साथै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङले

आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रका अगुवा संस्था, स्थानीय तह तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूसंग समन्वय गरेर यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि प्रयास गर्नेछ ।

- विपद्को समयमा यस योजनालाई तत्काल प्रयोगमा ल्याइने छ ।
- यो योजना विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना भएकाले आवश्यकता अनुसार कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- २०७२ मा दोश्रो पटक अध्यावधिक गरी बनेको योजनालाई २०७९ असारमा आएर अठौँ पटक अध्यावधिक गरिएको छ । यसलाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय तह मार्फत नीतिगत रूपमै पारित गरेर स्थानीय तहहरूलाई समेत क्रियाशील बनाइने छ ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति दाङको बैठकले यस जिल्ला विपद् तथा प्रतिकार्य योजनालाई पारित गरी तत्काल कार्यान्वयनमा ल्याउने छ ।

६. प्रतिवेदन तथा अभिलेखन :

- जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८ लाई १० औँ अध्यावधिक गरी २०८०/०८१ बनाउने क्रममा ०८० बैशाख १७ गते भएको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको जिल्ला स्तरीय कार्यशाला, बैठकले गरेका निर्णयहरू, प्रतिकार्य योजनालाई अध्यावधिक गर्ने क्रममा भएका क्षेत्रगत रूपमा बसेको बैठक, स्थानीय तहगत भएको छलफल लगायतका सम्पूर्ण प्रकृयाहरूलाई प्रतिवेदनमा समेटिएको छ ।
- यस विपद्पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य अध्यावधिक गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय तहको सकृयता बढेको छ र नेपाल सरकारको नीति अनुसार यस आ.व.२०७६/७७ देखि सबै विषयगत कार्यालयहरू स्थानीय तह गाभिएको हुदा वि.स. २०७८ साल देखि नै क्षेत्रगत अवधारण स्थानीय तहले पनि अबलम्बन गर्दै आईरहेको छ र सबै स्थानीय तहले योजना निर्माण गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट अनुमोदन गर्दै आईरहेको छ भने योजनालाई नियमित अध्यावधिक गर्दै जानुपर्छ भन्ने भावनाको विकास पनि भएको छ । साथै यसले जिल्लाको विपद्हरूको जोखिमको विश्लेषण गर्नुपर्ने तर त्यसका लागि पूर्वतयारी गर्नुपर्ने, श्रोत साधनको मापन गर्नुपर्ने, अपुग श्रोतको खाडल पहिचान हुने विपद् व्यवस्थापनमा क्षेत्रगत हिसाबले ठूलो समूह परिचालित हुने अवस्थालाई सुनिश्चितता पनि बढाएको छ ।

अनुसूचीहरू :

अनुसूची १ : स्थानीय तहका प्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूको सम्पर्क सूची

क्र.स.	स्थानीय तह	नाम, थर	पद	मोबाईल नं.	इमेल
१	तुलसीपुर उ.म.न.पा.	टिकाराम खड्का	मेयर	९८५७८२२१४०	tulsipursubmun2073@gmail.com
		श्यानी चौधरी	उपमेयर	९८६८९७९६८९	
		राम बहादुर के.सी.	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८७९९९९	
२	घोराही उ.म.न.पा.	नरुलाल चौधरी	मेयर	९८५७८८३९९९९	Ict.ghorahimun@gmail.com , eo@ghorahimun.gov.np
		हुमा डि.सी.	उप मेयर	९८७७८३२५५०	
		भोजराज घिमिरे	प्रमुख प्र.अ.	९८५८९२८९९९	
३	लमही न.पा.	जोगराज चौधरी	मेयर	९८५७८४२५५५	lamahinapa@gmail.com
		लक्ष्मी योगी	उप मेयर	९८५७८४२४४४	
		देवेन्द्र प्र. श्रेष्ठ	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८३७९९९	
४	बगलाचुली गा.पा.	तुल्लिराम पुन मगर	अध्यक्ष	९८५७८२०३५७	Ito.bangalachulimun@gmail.com
		भक्त जि.सी.	उपाध्यक्ष	९८५७८३४४७३	
		चन्द्रकान्त पौडेल	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८३५२९६	
५	गढवा गा.पा.	यमनारायण शर्मा	अध्यक्ष	९८४०३७०९८८	Ito.gadhawagaupalika@gmail.com sanjitpauddel@gmail.com chaudharykailash4@gmail.com
		शारदाकुमारी चौधरी	उपाध्यक्ष	९८४७८४८३०२	
		आशिष चौधरी	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८४९०९९ ९८५७८४९०९२	
६	राप्ती गा.पा.	प्रकाश विष्ट	अध्यक्ष	९८५७८३९०९८	raptiruralmunicipality@gmail.com
		कमलापति चौधरी	उपाध्यक्ष	९८४७९०३२३७	
		नेप बहादुर वली	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८४२९९९	
७	दंगिशरण गा.पा.	शम्भु गिरी	अध्यक्ष	९८५७८२०९६०	dangisaran2017rmp@gmail.com
		पिमा कुमारी वली	उपाध्यक्ष	९८४४९३५०६६	
		निमराज भट्टराई	प्रमुख प्र.अ.	९८५९२४९४५६	
८	राजपुर गा.पा.	शरद कुमार बुढाथोकी	अध्यक्ष	९८५७८३५२४६ ९८५९९३३८६९	ito.rajpurmun@gmail.com
		धनपति यादव	उपाध्यक्ष	९८५७८३५२५६	
		विष्णु प्रसाद पाण्डे	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८३५२४०	
९	शान्तिनगर गा.पा.	प्रमोद वस्नेत	अध्यक्ष	९८५९२२२८०८	santinagargaupalika@gmail.com ito.santinagarmun@gmail.com
		प्रेमकुमारी बुढाथोकी	उपाध्यक्ष	९८६६९०५८९९	
		डिल्लि खड्का	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८२४५५४	
१०	बबई गा.पा.	कुल बहादुर खत्री	अध्यक्ष	९८९०८९००३९	ito.babaimun@gmail.com
		बम कुमारी खड्का	उपाध्यक्ष	९८०८३३२८६३	
		मुक्तिनन्द रावल	प्रमुख प्र.अ.	९८५७८२५४४४	

अनुसूची २. स्थानिय तहहरूमा विपद् सम्पर्क व्यक्ति तथा वडा अध्यक्षहरूको विवरण:

वडा नं.	सम्पर्क व्यक्तिको नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१. घोराही उपमहानगरपालिका				
१	राममणी पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही-१	९८५७८९५००९
२	चित्र बहादुर चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-२	९८५७८९५००२
३	राम प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-३	९८५७८९५००३
४	मधु सुदन शमौ	अध्यक्ष	घोराही-४	९८५७८९५००४
५	विवेक बुढाथोकी	अध्यक्ष	घोराही-५	९८५७८९५००५

६	विस्नुराम आर्चाय	अध्यक्ष	घोराही-६	९८५७८१५००६
७	खोपीराम चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-७	९८५७८१५००७
८	जितेन्द्र शाह	अध्यक्ष	घोराही-८	९८५७८१५००८
९	चैतु कुमार चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-९	९८५७८१५००९
१०	दिपक पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही-१०	९८५७८१५०१०
११	कुल बहादुर लाम्छाने	अध्यक्ष	घोराही-११	९८५७८१५०११
१२	दोर्ण बहादुर बहकरी क्षेत्रि	अध्यक्ष	घोराही-१२	९८५७८१५०१२
१३	डुल्लुराम पोखेल	अध्यक्ष	घोराही-१३	९८५७८१५०१३
१४	भानसिंह बुढा	अध्यक्ष	घोराही-१४	९८५७८१५०१४
१५	रमेश कुमार पाण्डे	अध्यक्ष	घोराही-१५	९८५७८१५०१५
१६	तारा बहादुर डि. सि.	अध्यक्ष	घोराही-१६	९८५७८१५०१६
१७	राम लोटन चौधरी	अध्यक्ष	घोराही-१७	९८५७८१५०१७
१८	भरतमणी अर्याल	अध्यक्ष	घोराही-१८	९८५७८१५०१८
१९	ज्ञान बहादुर रायमाझी	अध्यक्ष	घोराही-१९	९८५७८१५०१९

२. तुलसीपुर उपमहानगरपालिका

१	हुमकान्त सापकोटा	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१	९८४७८३१०५३
२	भिम बहादुर योगी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-२	९८४७८३१२३
३	विजय वि.क.	अध्यक्ष	तुलसीपुर-३	९८४७८३२९८१
४	तुल्लिराम पुन मगर	अध्यक्ष	तुलसीपुर-४	९८६८२०३४५०
५	विरेन्द्र शाह	अध्यक्ष	तुलसीपुर-५	९८५७८३३२१६
६	दुजमान भण्डारी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-६	९८५१२४४३०५
७	राम बहादुर जि.सि.	अध्यक्ष	तुलसीपुर-७	९८४७८२१८६३
८	धर्मराज बलि	अध्यक्ष	तुलसीपुर-८	९८४७८३३३९६
९	घनश्याम ढकाल	अध्यक्ष	तुलसीपुर-९	९८४७८२२२७९
१०	यमराज के.सी.	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१०	९८५७८३१३२७
११	मान बहादुर रावत	अध्यक्ष	तुलसीपुर-११	९८४७८२४९०३
१२	खुसिराम चौधरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१२	९८५७८२०६३७
१३	मोहन लाल पौडेल	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१३	९८५७८२३४७९
१४	शंकर खड्का	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१४	९८५७८२०७७२
१५	लक्ष्मण चौधरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१५	९८४११७३९१६३
१६	शिवानन्द डागी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१६	९८४७८५४६७०
१७	थलराज पुरी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१७	९८५७८२१५८५
१८	माधव बलि	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१८	९८४७८३१९१९
१९	प्रेम नाथ योगी	अध्यक्ष	तुलसीपुर-१९	९८५७८२०४१२

३. लमही नगरपालिका

१	दामोदर पौडेल	अध्यक्ष	लमही-१	९८५७८४१४०१
२	नेपालु चौधरी	अध्यक्ष	लमही-२	९८५७८४१४०२
३	मनोज चौधरी	अध्यक्ष	लमही-३	९८५७८४१४०३
४	सुवास न्यौपाने	अध्यक्ष	लमही-४	९८५७८४१४०४
५	सागर सुवेदी	अध्यक्ष	लमही-५	९८५७८४१४०५
६	श्याम नारायण चौधरी	अध्यक्ष	लमही-६	९८५७८४१४०६
७	मोहन गिरी	अध्यक्ष	लमही-७	९८५७८४१४०७
८	उमेश कुमार खड्का	अध्यक्ष	लमही-८	९८५७८४१४०८
९	भेष बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	लमही-९	९८५७८४१४०९

४. राजपुर गाउँपालिका

१	सुर्य प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	राजपुर-१	९८५७८७०००१
---	--------------------	---------	----------	------------

२	ओम प्रकास यादव	अध्यक्ष	राजपुर-२	९८५७८७०००२
३	राम प्रसाद अहिर	अध्यक्ष	राजपुर-३	९८५७८७०००३
४	रामेश्वर अहिर	अध्यक्ष	राजपुर-४	९८५७८७०००४
५	टंक बहादुर विष्ट	अध्यक्ष	राजपुर-५	९८५७८७०००५
६	श्याम रोका	अध्यक्ष	राजपुर-६	९८५७८७०००६
७	पुस्कर वलि	अध्यक्ष	राजपुर-७	९८५७८७०००७
५. गढवा गाउँपालिका				
१	बावुराम अधिकारी	अध्यक्ष	गढवा-१	९८१२८१२००७
२	भक्तु चौधरी	अध्यक्ष	गढवा-२	९८०६२९२५०१
३	तुलसीराम अधिकारी	अध्यक्ष	गढवा-३	९८६४९२७१४३
४	हरि भगत चौधरी	अध्यक्ष	गढवा-४	९८४७८७१७८८
५	लेख बहादुर थापा	अध्यक्ष	गढवा-५	९८५७८३४७२०
६	विर बहादुर आले मगर	अध्यक्ष	गढवा-६	९८५७८४०९५५
७	राहुल देव चौधरी	अध्यक्ष	गढवा-७	९८५७८४०६०३
८	अब्दुर खालिद सिद्धिकी	अध्यक्ष	गढवा-८	९८४७८४१०१४
६. दंगिशरण गाउँपालिका				
१	श्री रमेश भण्डारी	अध्यक्ष	दंगिशरण-१	९८४८२१२३१३
२	डम्बर खत्री	अध्यक्ष	दंगिशरण-२	९८४७८४२३२५
३	सुक लाल चौधरी	अध्यक्ष	दंगिशरण-३	९८४७८६५२२१
४	कमल थारु	अध्यक्ष	दंगिशरण-४	९८४४९४०३८८
५	निरज वस्नेत	अध्यक्ष	दंगिशरण-५	९८४७८३५७३३
६	रोसन जंग शाह	अध्यक्ष	दंगिशरण-६	९८६६९००८२३
७	रेशम बहादुर वलि	अध्यक्ष	दंगिशरण-७	९८५७८२५०२४
७. बबई गाउँपालिका				
१	प्रेम बहादुर डागी	अध्यक्ष	बबई-१	९७४२२१६६४१
२	टेक बहादुर वलि	अध्यक्ष	बबई-२	९८०३४१९५७९
३	मान बहादुर के सी	अध्यक्ष	बबई-३	९८०९७४२८९६
४	टेक बहादुर वली	अध्यक्ष	बबई-४	९८५७८२५६५४
५	हर्क बहादुर सिरीस	अध्यक्ष	बबई-५	९८२२८०८८८९
६	राजेन्द्र विक्रम शाह	अध्यक्ष	बबई-६	९८०९८२७०२६
७	तिलक राम भण्डारी	अध्यक्ष	बबई-७	९८४७८२८९९२
८. शान्तिनगर गाउँपालिका				
१	जंग बहादुर पुन मगर	अध्यक्ष	शान्तिनगर-१	९८२९५२२९११
२	सुनिल वलि	अध्यक्ष	शान्तिनगर-२	९८५७८७७७११
३	मिन बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	शान्तिनगर-३	९८६६६०११४३
४	गोमान बहादुर वलि	अध्यक्ष	शान्तिनगर-४	९८४७८८४४४८
५	ओपेन्द्र बहादुर रावत	अध्यक्ष	शान्तिनगर-५	९८२९८०७६१४
६	शेर बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष	शान्तिनगर-६	९८६६७४४६९१
७	तारा बहादुर वली	अध्यक्ष	शान्तिनगर-७	९८४७८५४६२१
९. बंगलाचुली गाउँपालिका				
१	विस्नु कवर	अध्यक्ष	बंगलाचुली-१	९८४२७१८९९८
२	मैते पुन मगर	अध्यक्ष	बंगलाचुली-२	९८४७८२४६८७
३	शोभाराम विश्वकर्मा	अध्यक्ष	बंगलाचुली-३	९८०९७७२५६६२
४	दास बहादुर डागी	अध्यक्ष	बंगलाचुली-४	९८६२१०५९८८
५	लिला बहादुर धर्ति	अध्यक्ष	बंगलाचुली-५	९८४४९२४८५०
६	डोम बहादुर के.सी.	अध्यक्ष	बंगलाचुली-६	९८५७८७०५५०

७	गिर बहादुर थापा	अध्यक्ष	बगलाचुली-७	९८६०८०३८४०
८	भविन्द्र गाहा मगर	अध्यक्ष	बगलाचुली-८	९८१०८९०९२८
१०. राप्ती गाउँपालिका				
१	गेम बहादुर खड्का	अध्यक्ष	राप्ती-१	९८४७८७५५०२
२	पहलमान चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-२	९८४७९१३१०८
३	उमेश अधिकारी	अध्यक्ष	राप्ती-३	९८४९६९०६४८
४	विर बहादुर चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-४	९८५७८३९६७०
५	देव प्रसाद चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-५	९८४७८००७२७
६	दिपक कुमार चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-६	९८०९८४०४८८
७	सिताराम चौधरी	अध्यक्ष	राप्ती-७	९८४७८४२७५२
८	चन्द्र बहादुर गुरुग	अध्यक्ष	राप्ती-८	९८४७८००५७०
९	रिम बहादुर सुनारी मगर	अध्यक्ष	राप्ती-९	९८६०४१०२८७

अनुसूची ३ : स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सम्पर्क सुची

सि.नं.	नाम	मो.नं.	पद, तह	इमेल	कार्यरत पालिका
१	नारायण प्रसाद घर्ती(संयोजक)	९८५७८३४२१९	ज.स्वा.अ. सातौं	narayanpdgharti@gmail.com	घोराही उ.म.न.पा.
२	कुमार सिंह डांगी	९८४९७५५४६	हे.अ.,छैठौं		
३	ठाकुर खनाल	९८४७८४६८५३	सि.अ.हे.ब. छैठौं	khanalt4@gmail.com	
४	ओम प्रकाश न्यौपाने (संयोजक)	९८४७८२२८५४	ब.आ.ची.	omneupane42@gmail.com	तुलसीपुर उ.म.न.पा.
५	विमल के.सी.	९८४७८३४६५२	सि.अ.हे.ब. छैठौं		
६	बसन्त कुमार आचार्य	९८५७८२२५७७	सि.अ.हे.ब. छैठौं		
७	लोकराज पौडेल (संयोजक)	९८४४९०८०१०	ज.स्वा.नी., छैठौं	lamahinapa@gmail.com	लमही न.पा.
८	गायत्री थापा	९८५७८३२२७४	अ.हे.ब.	gayatrithapa2014@gmail.com	
९	रुपनारायण चौधरी	९८४७८७१०५२	सि.अ.हे.ब. छैठौं		
१०	नारायण रावत (संयोजक)	९८५७८३९४५६	सि.अ.हे.ब. छैठौं	rautn5540@gmail.com	राप्ती गा.पा.
११	नवराज न्यौपाने	९८५७८३९३२२	सि.अ.हे.ब. छैठौं		
१२	कैलाश चौधरी(संयोजक)	९८४७८३६४४२	ज.स्वा.नी., छैठौं	chaudharykailash4@gmail.com	गढवा गा.पा.
१३	कमल रोकाया (संयोजक)	९८६८६३५८५५	सि.अ.हे.ब. छैठौं	kamalrc714@gmail.com rajpurmun@gmail.com	राजपुर गा.पा.
१४	राजेन्द्र बहादुर हमाल (संयोजक)	९८४७८९७०८६	सि.अ.हे.ब. छैठौं	bashrabthgiri1010@gmail.com	दंगीशरण गा.पा.
१५	नेव बहादुर के.सी.	९८४७८९९६८	सि.अ.हे.ब.		

		९	छैठौ		
१६	हरी बहादुर पुन(संयोजक)	९८६६७०८५२५	हे.अ., छैठौ	haripun22@gmail.com	शान्तिनगर
१७	घनश्याम पाण्डे	९८०६२५४८३७	सि.अ.हे.ब. छैठौ		गा.पा.
१८	हरी खडका(संयोजक)	९८४७८३७५६८	सि.अ.हे.ब. छैठौ	hah26174@gmai.com	बबई गा.पा.
१९	इन्द्रकुमारी घर्ती	९८५७८५८३३०	सि.अ.हे.ब. छैठौ		बंगलाचुली गा.पा.

स्रोत: जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, दाङ

अनुसूची : ४. निजी अस्पतालहरुको सम्पर्क सूची :

क्र.स.	अस्पतालको नाम	ठेगाना	सरकारी / निजी	बेड संख्या	आपतकालिन सेवा छ/छैना	अस्पतालको सम्पर्क नं.	प्रमुखको नाम	मोवाईल नं.	कैफियत
१	गोर्खा अस्पताल	घोराही १५	निजी	५५	छ	०८२, ५६३४१४	दिनेश आचार्य	९८५७८६३४१४	
२	राप्ती लाईफकेयर अस्पताल	तुलसीपुर ६	निजी	५०	छ	०८२, ५२१५२६	शशी लामिछाने	९८४३०९७४६५	
३	तुलसीपुर सिटी अस्पताल	तुलसीपुर ५	निजी	२५	छ	०८२, ५२३२२२	हेमराज बस्नेत	९८५७८२३२७४	
४	वि आर डेण्टल अस्पताल	तुलसीपुर ५	निजी	१०	छ	०८२, ५६११६४	वि आर भुसाल	९८४७८२५१४२	
५	तुलसी अस्पताल	तुलसीपुर ५	निजी	२५	छ	०८२, ५२३१२५	किशोर खत्री	९८१००२०८३५	
६	फ्लोरेन्स अस्पताल	लमही ५	निजी	१५	छ	०८२, ५४०७००	पुष्पा भुसाल	९८५७६३१००६	
७	लमही आँखा अस्पताल	लमही ५	सरकारी	३०	छ	०८२, ४१७०६४	शम्सेर थापा	९८५७८२०२८६	
८	तुलसीपुर आखाँ अस्पताल	तुलसीपुर ४	सरकारी	५०	छ	०८२, ५२०१६५	सालीग्राम गौतम	९८५७८२४७४४	
९	बुद्ध इन्टरनेशनल अस्पताल	घोराही १४	निजी	२०	छ	०८२, ५६३२१८	रमेश बस्नेत	९८५११५००८०	
१०	दिपज्योती अस्पताल	घोराही १५	निजी	१५	छ	०८२, ५६१२९९	भेजराज विसी.	९८५७८३४८०४	
११	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	घोराही १४	सरकारी	३००	छ	०८२, ५६२३६५	विकास लामिछाने	९८४७९२१६३७	
१२	प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर	तुलसीपुर ५	सरकारी	५०	छ	०८२, ५२१६२४	ओम अर्याल	९८५७८२३००१	
१३	क्षेत्रिय आयुर्वेदिक चिकित्सालय	तुलसीपुर १९ बिजौरी	सरकारी	३०	छैना	०८२, ४११०५०	रामकालेश्वर ठाकुर	९८५१२५४०२५	
१४	लमही अस्पताल	लमही ५	सरकारी	१५	छ	०८२, ५४०२०२	प्रकाश वेलवासे	९८४७८६६५८५	
१५	सिड अस्पताल	लमही ५	निजी	१५	छ	०८२, ५४०८३४	छवी पौडेल	९८६७३०५५६	

जिल्लामा रहेको स्वास्थ्य चौकी प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रको विवरण :

क्र.स.	HP/SHP/PHC को नाम	ठेगाना	प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.
१	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र गंगटे	बबई १, गंगटे	यम बहादुर खत्री	९८४८३४२४४२
२	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	बबई २, विशौनी डाँडा	सुरेन्द्रबहादुर रानामगर	९८६६८३८७८३
३	पुरन्धारा स्वास्थ्य चौकी	बबई ३, पुरन्धारा	शरद राज गिरी	९८०६२७०९९०
४	हापुरे प्राथमिक अस्पताल	बबई ४, हापुरे	मायाँ बस्नेत	९८४७९३३०९०
५	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र बगरपुर	बबई ५, बगरपुर	हिमा केसी.	९८१२८१०६६९
६	पञ्चकुले स्वास्थ्य चौकी	बबई ६, पञ्चकुले	हेमराज वली	९८०९८०३२२८
७	नागरीक आरोग्य सेवा केन्द्र	बबई ६, पञ्चकुले	बेलाराम भण्डारी	९८४७९४१९९४
८	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	बबई ७, चरकमटिया	सितारम चौधरी	९८०९५८३५२५
९	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र, मलै	बबई ७, जलजले मलै	यज्ञबहादुर वली	९८०६२९५३९५
१०	आधाभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	शान्तिनगर १, पेदिखोला	डिल्लिराज गिरी	९८४७९४०५९५
११	आधाभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र नयावस्ती	शान्तिनगर १, नयाँवस्ती	खगी सरासी सिंह	९८६६८२८२४०
१२	वागबारे स्वास्थ्य चौकी	शान्तिनगर २, वागबारे	इच्छा महत	९८४९४८३६७५
१३	आधाभूत स्वास्थ्यसेवा केन्द्र बस्तिखोला	शान्तिनगर ३,	शंखरा विष्ट	९८४४२८३६९७
१४	शान्तिनगर स्वास्थ्य चौकी	शान्तिनगर ४,	घनश्याम पाण्डे	९८४४९४००७५
१५	आधाभूत स्वास्थ्यसेवा केन्द्र रगैचा	शान्तिनगर ५,	शोभा कुमारी पुन	९८४७८८४५५७
१६	धनौरी स्वास्थ्य चौकी	शान्तिनगर ६,	राजकुमार न्यौपाने	९८४७८४७४६४
१७	आधाभूत स्वास्थ्यसेवा केन्द्र दुवीचौर	शान्तिनगर ७,	बृन्जा पुन	९८४९०३४३४७
१८	रामपुर आधाभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	दंगिशरण १	दामोदर शर्मा	९८४४९१५७५८
१९	गोलटाकुरी स्वास्थ्य चौकी	दंगिशरण २	कौशिला केसी.	९८४४९८४२९२
२०	हेकुली स्वास्थ्य चौकी	दंगिशरण ३	प्रल्हाद चौधरी	९८४८०५५६६७
२१	मौली आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	दंगिशरण ४	प्रभात रश्मी धिताल	९८४७८२४४५१
२२	नन्द्रगाउँ आधाभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	दंगिशरण ५	दशरथ गिरी	९८४७८३७९८५
२३	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र श्रीगाउँ	दंगिशरण ६	डा.सुगत अधिकारी	९८४९३५५५३८
२४	श्रीगाउँ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र	दंगिशरण ७	भगवती पुन मगर	९८६९७२०२३४
२५	पवन नगर स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर १	हुमराज योगी	९८६६९३३३१६
२६	तकियापुर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर २	रामसिं चौधरी	९८४७६४९५६३
२७	प्रतापकोट नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर ३	बसन्त वली	९८०६२४१०१४
२८	रानागाउँ नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर ३	जिवन खड्का	९८६०२५८९१२
२९	हलुवार स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर ४	शिव प्रसाद तिवारी	९८४७८४४४०५
३०	तुलसीपुर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर ५	थुम प्रसाद न्यौपाने	९८४७८२४०५३
३१	नगर स्वास्थ्य केन्द्र गलौरा	तुलसीपुर ६	बसन्त कुमार आचार्य	९८५७८२२५७७
३२	पर्सेनी नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर ६	बाशुदेव चौधरी	९८४७८३३८५३
३३	मेट्रो अस्पताल	तुलसीपुर ८	डा. प्रकाश साहुँ	९८०९८७९४४६
३४	घोघरे नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर ९	इश्वरी प्रसाद चालिसे	९८४७८२२१४६
३५	टरीगाउँ स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर १०	विना केसी.	९८६३४०६७२३
३६	उरहरी स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर ११	चित्र बहादुर वली	९८६६८७९४८८
३७	हेमनगर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर १२	मोहन कुमार शर्मा	९८४४९४५४७६
३८	फुलबारी स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर १३	ज्ञान बहादुर डाँगी	९८५७८२१०३१
३९	डुवाङ्गपुर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर १४	खड्ग चौधरी	९८४७८३०२९४
४०	डुरुवा स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर १५	प्रेमबहादुर वली	९८६६८३८९४८
४१	लक्ष्मीपुर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर १६	विष्णु क्षेत्री	९८५७८२१९१७
४२	मानपुर स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर १७	कृष्णबहादुर केसी.	९८४७८३४५४०
४३	विजौरी स्वास्थ्य चौकी	तुलसीपुर १८	गोविन्द पार्थे क्षेत्री	९८६८६२८४२५
४४	सिल्लिकोट सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	तुलसीपुर १८	राजबन्धु नेपाली	९८४७८२७९८४
४५	हेमन्तपुर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	तुलसीपुर १९	डिल्लिराज शर्मा	९८४६८७२२४९
४६	काँडाखुट्टी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १	बालाराम रोका	९८४७८३१५५१
४७	रामपुर शहरी प्रवन्ध केन्द्र	घोराही २	भुवनेश्वर रिजाल	९८४७८२७७७८

४८	भिंनी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही ३	कोपिला वली	९८५७८३५७५९
४९	लक्ष्मीपुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही ४	सपना पुन मल्ल	९८५७८६९०६९
५०	धरना स्वास्थ्य चौकी	घोराही ५	बहारूलाल चौधरी	९८४७८३३२५८
५१	फचकपुर शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही ६	बलराम शाहा	९८५७८३५९८४
५२	सौडियार स्वास्थ्य चौकी	घोराही ७	कुमार दुलाल	९८५७८३५९४८
५३	मर्पाडाँडा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही ८	लालबहादुर डिंसी.	९८४८९६३५९९
५४	डिकपुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही ९	नारायणप्रसाद न्यौपाने	९८४७८४५७९०
५५	आन्द्रभरैया शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही ९	युवराज धिताल	९८४७८२५९४९
५६	नारायणपुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही १०	डिल्लीराज आचार्य	९८४७८५०९२९
५७	शिवपुर शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही ११	ललित बुढाथोकी	९८५११५३२७२
५८	हापुर स्वास्थ्य चौकी	घोराही १२	तुलसीराम गिरी	९८५७८३४२६९
५९	भ्युडर शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १३	माधव गौतम	९८४७८२०८७९
६०	कमलघारी शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १३	प्रकाश आचार्य	९८४७८२१८२६
६१	नयाँबजार शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १४	प्रभा शर्मा	९८४७८४७९९२
६२	संस्थागत परिवार नियोजन ल्क्निक	घोराही १४	राधा पौडेल	९८५७८३६३३५
६३	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १५	हिरण्यराज शर्मा	९८४७९५५३४३
६४	करौती डाँडा शहरी स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	घोराही १६	राममणी शर्मा	९८४७८२६०७७
६५	हरिद्वार शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १७	चेक प्रसाद लम्साल	९८५७८३९१०३
६७	हात्तीखर्क शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १८	अर्जुनकुमार थापा क्षेत्री	९८४३७३३६९८
६८	घोडौरा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	घोराही १८	पम्फा पोखेल	९८४७८८९३१७
६९	सैघा स्वास्थ्य चौकी	घोराही १९	भरत बुढा मगर	९८५१०९४७८३
७०	बसन्तपुर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही १	विष्णुकुमारी चौधरी	९८५७८५३००१
७१	सोनपुर स्वास्थ्य चौकी	लमही २	इन्दुमती चौधरी	९८५७८५३०१०
७२	वनकट्टा नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही २	देवु भण्डारी	९८५७८५३००२
७३	टिकुलीगढ नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ३	रिता कुवार	९८६१४०४२५७
७४	लमही अस्पताल	लमही ४	डा. दिपक आचार्य	९८६८३७२५४२
७५	सेम्रहवा नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ५	कुलराज चौधरी	९८५७८५३००४
७६	कोलही नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ५	कृष्ण प्रकास आचार्य	९८५७८४०२८३
७८	मध्यनगर नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ६	विष्णुमाया पौडेल	९८५७८५३००६
७९	वनगै नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ७	प्रेमबहादुर चौधरी	९८६६७३१२३८
८०	सतवरीया स्वास्थ्य चौकी	लमही ८	ठाकुर प्रसाद भट्टराई	९८४११९३१९३
८१	अमिलिया नगर स्वास्थ्य केन्द्र	लमही ९	निर्मला बोहरा	९८५७८५३००९
८२	लालमटिया स्वास्थ्य चौकी	राप्ती १	कृष्ण प्रसाद श्रेष्ठ	०८२, ४१५०१८
८३	लालमटिया आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राप्ती २	रमा पौडेल	९८४४९४८८८८
८४	उरुरिया आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राप्ती ३	सुनिता केसी.	९८४९७७२३६७
८५	मौरीघाट सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राप्ती ४	चेतन पोखेल	९८४७८९३४४६
८६	सिसहनिया स्वास्थ्य चौकी	राप्ती ५	धन बहादुर खड्का	०८२, ४०२०२६
८७	पत्थरगुढुवा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राप्ती ६	गुरुप्रसाद चौधरी	९८६७०८७९८०
८८	बड्की सिसनिया आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राप्ती ७	राधिका थापा खत्री	९८१३३८९२०३
८९	मिलन डाँडा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राप्ती ८	चन्द्रा चौधरी	९८६८६२३९३४
९०	देविकोट सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राप्ती ९	यज्ञ बहादुर कार्की	९८६८६११३३१
९१	कालाकटे स्वास्थ्य इकाई	गढवा १	कल्पना यादव	९८६९८७९७०६
९२	महादेवा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	गढवा २	रामराज पौडेल	९८४३३००२९१
९३	गोवर्डिया स्वास्थ्य चौकी	गढवा २	खुमानन्द भट्टराई	९८४७८५१४१६
९४	चिमचिमे स्वास्थ्य इकाई	गढवा २	हरिप्रसाद चौधरी	९७४८७२३६६४
९५	गोवर्डिया आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	गढवा ३	कृष्ण प्रसाद भट्टराई	९८४१७८३८०१
९६	पर्सेनी आधाभुत स्वास्थ्य केन्द्र	गढवा ४	खेपीराम चौधरी	९८६८६२३८०४
९७	गंगापरस्पुर स्वास्थ्य चौकी	गढवा ५	ज्ञान कुमार बस्याल	९८५७८३१७०४
९८	गढवा स्वास्थ्य चौकी	गढवा ६	सुर्यनारायण यादव	९८५७०३०६२७
९९	गढवा सर्पदश केन्द्र	गढवा ६	रामकुमार यादव	९८५७०५५०७५

१००	चन्दनपुर आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	गढवा ७	रुपनारायण चौधरी	९८५७८४०८०६
१०१	कोईलाबास स्वास्थ्य चौकी	गढवा ८	तुलाराम चौधरी	९८४७८४०२१९
१०२	पटौलीनाका सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राजपुर १		९८६८६४६८११
१०३	गरुडखोला आधारभुत स्वास्थ्य इकाई	राजपुर १		९८४८२५९४०९
१०४	पवित्रनगर आधारभुत स्वास्थ्य इकाई	राजपुर २		९८१२८८५२८४
१०५	बेला स्वास्थ्य चौकी	राजपुर ३	भानु प्रकाश चौधरी	९८४९३९७१०४
१०६	फोहरा आधारभुत स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ४		९७४८७१०६३१
१०७	जंग्रहवा आधारभुत स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ५		९८६६५५०१४८
१०८	खांग्रानाका सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ६		९८६८०५०६२७
१०९	राजपुर स्वास्थ्य चौकी, गंगदी	राजपुर ६	खिमबहादुर रावत	९८४७९९०६३७
११०	सिक्टा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र	राजपुर ७		९८६४७२९९८२
१११	गोठुवा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ७		९७४२३२२२२७
११२	डगमारा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ७		९८६६५३२९४८
११३	भैसाही सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	राजपुर ७		९८६८०९२१०२
११४	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र सिंजा	बंगलाचुली	विकास घिमिरे	९८५७८२६०९२
११५	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र गढी पोखरा	बंगलाचुली	इश्वरबहादुर पुन मगर	९८४७९६३२२५
११६	काभ्रे स्वास्थ्य चौकी	बंगलाचुली	नेपवहादु केसी	९८४७८९९६८९
११७	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र डावर	बंगलाचुली	शिवराज अर्जेल	९८४७८४६६६३
११८	ल्वाहापानी स्वास्थ्य चौकी	बंगलाचुली	दिलिम बाठा मगर	९८६०२४८८३६
११९	आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र घुर्नेटा	बंगलाचुली	वाशुदेव महारा	९८४४९२८१७५
१२०	आधाभुत स्वास्थ्य केन्द्र लाहापे	बंगलाचुली	प्रेमबहादुर घर्ती	९८६६५०१७५३
१२१	स्वास्थ्य चौकी हासीपुर	बंगलाचुली	देवीकला बुढा मगर	९८६०१५२९४
१२२	सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र इकाई तापा	बंगलाचुली	छवीलाल डाँगी	९८०९५५१७९१

अनुसूची ५ : नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका जिल्ला शाखा कार्य समितीहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	नाम	पद	मोवाईल नम्बर
१	श्री मदन गौतम	सभापति	९८५७८२१४००२
२	श्री नारायण आचार्य	नि. सभापति	९८५७८२००७४
३	श्री भगवती शर्मा	उपसभापति	९८५७८२००७५
४	श्री हरीहर पौडेल	उपसभापति	९८५७८२३२८७
५	श्री प्रकाश श्रीवन्द	मन्त्री	९८४७८२२४८९
६	श्री कुशल तर्ताल	कोषाध्यक्ष	९८५७८२०३२४
७	श्री विमल के.सी.	उप-मन्त्री	९८४७८३४६५२
८	श्री द्रोणबहादुर वली	उप-कोषाध्यक्ष	९८४७८८५७८६
९	श्री प्रमोद पौडेल	सदस्य	९८५७८४०१८६
१०	श्री थमन चौधरी	सदस्य	९८४७८२२१४३
११	श्री थानेश्वर गैरे	सदस्य	९८५७८४००३४
१२	श्री सुष्मा भण्डारी	सदस्य	९८६४७२८०४५
१३	श्री मदन धिताल	सदस्य	९८४७८३३४१३
१४	श्री मिनराज शर्मा	सदस्य	९८४७८४०९८७
१५	श्री भिमलाल मरासिनी	सदस्य	९८४७८२७२४८
१६	श्री सिमा न्यौपानै	सदस्य	९८४४९४१५५९
१७	श्री बंशीकुमार शर्मा	सदस्य	९८५७८२३६४८
१८	श्री पुष्पा यादव	सदस्य	९८४७८९३१००

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीका उपशाखा सभापतिहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	उपशाखाहरुको नाम	सभापतिहरुको नाम	मोबाईल नम्बर	कार्य क्षेत्र
१	लालमटिया उपशाखा	श्री किरण भण्डारी	९८५७८३११३२	राप्ती गापा
२	गढवा उपशाखा	श्री दयाराम यादव	९८४७८३१२५५	गढवा गापा
३	लमही उपशाखा	श्री थानेश्वर गैरे	९८५७८४००३४	लमही नपा
४	कमिरेचौर उपशाखा	श्री जिवन नेपाली	९८५७८३५५५२	बंगलाचुली गापा
५	घोराही उपशाखा	श्री थमन चौधरी	९८४७८२२१४३	घोराही उमनपा
६	नारायणपुर उपशाखा	श्री चित्रबहादुर वली	९८४७८३१७९४	घोराही उमनपा
७	मानपुर उपशाखा	श्री जगदिश देवकोटा	९८४७८३०४२७	तुलसीपुर उमनपा
८	तुलसीपुर उपशाखा	श्री देविका नेपाली	९८५७८२१०५५	तुलसीपुर उमनपा
९	उरहरी उपशाखा	श्री मदन वली	९८५७८२३९६५	तुलसीपुर उमनपा
१०	बागर उपशाखा	श्री गिरीराज न्यौपाने	९८१२८३९६५७	दंगिशरण गापा
११	पञ्चकुले उपशाखा	श्री जुद्धवीर खाम्चा	९८०९५५२१०२	बवई गापा
१२	विजौरी उपशाखा	श्री बालकृष्ण रेग्मी	९८४७८२३६७१	तुलसीपुर उमनपा
१३	शान्तिनगर उपशाखा	श्री विमल के.सी.	९८४७८३४६५२	शान्तिनगर गापा
१४	धारापानी उपशाखा	श्री सिताराम चौधरी	९८४७८५८२८०	घोराही उमनपा
१५	दुलहीया उपशाखा	श्री राजकुमार यादव	९८४७९६८४९२	राजपुर उमनपा
१६	पवन नगर उपशाखा	श्री द्रोणबहादुर वली	९८४७८८५७८६	तुलसीपुर गापा

श्रोत: नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ जिल्ला शाखा

अनुसूची ६ : जिल्ला प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतका ईकाइहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	प्रहरी इकाईको नाम	स्थान	दर्जा	नाम, थर	कार्यालयको सम्पर्क नं.	सदरमुकाम देखिको दुरी
१	जि.प्र.का. दाङ	घोराही १५	प्र.उ.	वीर बहादुर ओली	९८५७८०५५५५	० किमी.
२	जि.ट्रा.प्र.का. दाङ	घोराही १५	प्र.नि.	किरण प्रकाश मल्ल	९८५७८५८१११	२ किमी.
३	इ.प्र.का. तुलसीपुर	तुलसीपुर ५	प्र.ना.उ.	पुष्पाराज मल्ल	९८५७८९००८८	२४ किमी.
४	व.प्र.का. लमही	लमही ५	प्र.नि.	शंकर श्रेष्ठ	९८५७८९००८२	२४ किमी.
५	व.प्र.का. घोराही	घोराही १४	प्र.नि.	गजेन्द्र बहादुर शाही	९८५७८९०२००	२ किमी.
६	इ.प्र.का. गढवा	गढवा ६	प्र.नि.	नवीन वली	९८५७८४२५००	३२ किमी.
७	इ.प्र.का. खिलतपर	बवई ६	प्र.नि.	मानबहादुर विसी	९८६३११७७७०	४३ किमी.
८	इ.प्र.का. अमलिया	लमही ९	प्र.नि.	सुरेन्द्र विक्रम बडौला	९८५७८९००७५	६० किमी.
९	इ.प्र.का. भालुवाङ	राप्ती १	प्र.नि.	उज्वल बहादुर सिं	९८५७८९००६९	४९ किमी.
१०	इ.प्र.का.सिसहनिया	राप्ती ५	प्र.ना.नी.	जिवन केसी.	०८२, ४०२०६०	३७ किमी.
११	इ.प्र.का. कोईलाबास	गढवा ८	प्र.ना.नी.	कमारो केसी.	९८६३१२००९२	५६ किमी.
१२	इ.प्र.का. हापुरे	बवई ५	प्र.ना.नी.	भिमबहादुर सुनार	९८६३११७७७१	४६ किमी.
१३	इ.प्र.का. खाङ्गा	राजपुर ६	प्र.स.नी.	रमई यादव	९८४७०६४४२३	८० किमी.
१४	इ.प्र.का. भैसाही	राजपुर ७	प्र.ह.	नन्दराम वि.क.	९७४८५८४२३०	९४ किमी.
१५	इ.प्र.का. कमिरेचौर	बंगलाचुली ३	प्र.स.नी.	सहदेव योगी	९८६६१७१२८०	२४ किमी.
१६	इ.प्र.का. हेकुली	दंगिशरण ४	प्र.ना.नी.	भिमबहादुर रावत	९८६६६३८४५१	२७ किमी.
१७	इ.प्र.का. नारायणपुर	घोराही १०	प्र.ना.नी.	गोपाल चन्द्र	९८५७८९०१८१	९ किमी.
१८	इ.प्र.का. फुलवारी	तुलसीपुर १३	प्र.स.नी.	प्रेमबहादुर थापा	९८६३११७७८३	४४ किमी.
१९	इ.प्र.का. मलवार	तुलसीपुर १५	प्र.ब.ना.नी.	भिमबहादुर बस्नेत	९८६६६३८४५२	३४ किमी.
२०	उच्च अदालत दाङ	तुलसीपुर ६	प्र.स.नी.	मोहन प्रसाद थारु	९८४८१५५४४४	२४ किमी.
२१	जि.अ.स.सु.प्र.ई.	घोराही १५	प्र.स.नी.	सुनिल परियार	९७४८७०८२७५	५०० मी.
२२	कारगार घोराही	घोराही १५	प्र.स.नी.	शंकर श्रेष्ठ	९८६६१७१२७१	२०० मी.
२३	कारागार तुलसीपुर	तुलसीपुर ७	प्र.ना.नी.	केशवराज रेग्मी	९८६६१७१२८९	२३ किमी.

२४	टरिगाउँ एयरपोर्ट	तुलसीपुर १२	प्र.स.नी.	गोविन्द पन्थी	९८६६१७१२८१	२७ किमी.
२५	इ.ट्रा.प्र.का. दाङ	तुलसीपुर ६	प्र.ना.नी.	तिर्थराज भुषाल	९८५७८९०३७८	२५ किमी.
२६	प्र.चौ. रामपुर	घोराही २	प्र.स.नी.	मानबहादुर महारा	९८६६१७१२८३	७ किमी.
२७	प्र.चौ. गोगली	घोराही ३	प्र.ना.नी.	बत्तीकुमार पोखेल	९८६६१७१२८२	५ किमी.
२८	प्र.चौ. दुईखोली	घोराही १९	प्र.ना.नी.	लिलाराम चन्द	९८६६१७१२७०	९ किमी.
२९	प्र.चौ. विजौरी	तुलसीपुर १८	प्र.ना.नी.	हरि देवकोटा	९८६६८३८४५३	१९ किमी.
३०	प्र.चौ. खाद्रे	तुलसीपुर ४	प्र.स.नी.	तुलराम गिरी	९८६६८३८४५४	२६ किमी.
३१	प्र.चौ. उरहरी	तुलसीपुर १२	प्र.ना.नी.	वीरबहादुर भण्डारी	९८६६८३८४५९	३३ किमी.
३२	प्र.चौ. सतबरिया	लमही ८	प्र.ना.नी.	किसन खड्का	९८६३११८७५९	३५ किमी.
३३	प्र.चौ. मुसरिया	राप्ती ३	प्र.ना.नी.	मीनबहादुर खत्री	९८६८९८६५६६	४४ किमी.
३४	प्र.चौ. गोर्वाडिया	गढवा २	प्र.स.नी.	कमलप्रसाद बन्जाडे	९८५७०९००९७	३९ किमी.
३५	प्र.चौ. मुसी नाका	गढवा ८	प्र.स.नी.	नन्दराम राणा	९८६३१२००९६	५६ किमी.
३६	प्र.चौ. पुरनधारा	बबई ३	प्र.स.नी.	टिकाबहादुर महतरा	९८६३११७७७२	५० किमी.
३७	प्र.चौ. बेला	राजपुर २	प्र.ना.नी.	रकम बहादुर खड्का	९८६३१२००९४	३७ किमी.
३८	प्र.चौ. चंगुवा	राजपुर ५	प्र.स.नी.	मानबहादुर सार्की	९८६३१२००९५	५६ किमी.
३९	प्र.चौ. हांसिपुर	बंगलाचुली ८	प्र.स.नी.	प्रसाद वि.क.	९८६६९६५४२४	३५ किमी.
४०	प्र.चौ. चिराघाट	शान्तिनगर ४	प्र.स.नी.	खड्गबहादुर डाँगी	९८६३११७७७३	३८ किमी.
४१	प्र.चौ. गोल्टाकुरी	दंगिशरण २	प्र.स.नी.	बालाराम नेपाली	९८६६८३८४५५	४० किमी.
४२	प्र.चौ. बाघर	दंगिशरण ६	प्र.स.नी.	बलीराज शाही	९८६६८३८४६३	२६ किमी.
४३	प्र.जि.अ. दाङ	घोराही १५	प्र.ब.ह.	मानेन्द्र केसी.	९८४८७०८२७७	० किमी.
४४	अ.प्र.पोष्ट धारापानी	घोराही ५	प्र.स.नी.	पृथ्वीराज जैसवाल	९८६६१७१२७३	९ किमी.
४५	अ.प्र.पोष्ट सर्ला	घोराही १६	प्र.स.नी.	लकु चन्द	९८६६१७१२७२	५ किमी.
४६	अ.प्र.पोष्ट बसपार्क	घोराही १३	प्र.स.नी.	पानबहादुर बुढा	९८६६१७१२८७	२ किमी.
४७	अ.प्र.पोष्ट हापुर	घोराही १२	प्र.स.नी.	कृष्ण बुढा मगर	९८५७८५१२७६	११ किमी.
४८	अ.प्र.पोष्ट अम्बेकीश्वरी	घोराही १८	प्र.ब.ह.	हरिबहादुर पुरी	९८६६१७१२७४	३ किमी.
४९	अ.प्र.पोष्ट चौघेरा	घोराही १७	प्र.ह.	जीतबहादुर खत्री	९८६६१७१२७५	३ किमी.
५०	अ.प्र.पोष्ट दलजितपुर	घोराही ५	प्र.स.नी.	टेकबहादुर रावल	९७४८७०८२७६	११ किमी.
५१	अ.प्र.पोष्ट शिवपुर	घोराही ११	प्र.स.नी.	विवेक रसाइली	९७४८७०८२७८	१६ किमी.
५२	अ.प्र.पोष्ट वेलभुण्डी	तुलसीपुर १७	प्र.स.नी.	टिकाराम कुँवर	९८६३११७७८२	१५ किमी.
५३	अ.प्र.पोष्ट बेलुवा	तुलसीपुर ८	प्र.स.नी.	रमेश वि.सी.	९८६६८३८४५८	२७ किमी.
५४	अ.प्र.पोष्ट दमारगाउँ	तुलसीपुर १३	प्र.स.नी.	बसन्तराज विक.	९८५७८९०००३	४० किमी.
५५	अ.प्र.पोष्ट बसपार्क	तुलसीपुर ५	प्र.स.नी.	सन्तोषकुमार आचार्य	९८६६८३८४५७	२५ किमी.
५६	अ.प्र.पोष्ट कोठरी	तुलसीपुर १५	प्र.स.नी.	दिपक चन्द	९८६६१७१२७६	१८ किमी.
५७	अ.प्र.पोष्ट बालापुर	तुलसीपुर २	प्र.स.नी.	दिनेश बुढा	९८६६८३८४६२	२८ किमी.
५८	अ.प्र.पोष्ट गोठिखोला	तुलसीपुर ३	प्र.स.नी.	खिमबहादुर विष्ट	९८६३११७७८१	३० किमी.
५९	अ.प्र.पोष्ट पर्सेनी	तुलसीपुर ७	प्र.स.नी.	हेमराज शर्मा	९८५७८८१६६६	२१ किमी.
६०	अ.प्र.पोष्ट ग्वारखोला	तुलसीपुर १२	प्र.स.नी.	आनन्द हितान	९८६३११७९१८	३० किमी.
६१	अ.प्र.पोष्ट छिल्लीकोट	तुलसीपुर १९	प्र.स.नी.	कोमलराज बोहरा	९८४९७५८०८३	२४ किमी.
६२	अ.प्र.पोष्ट रिहार	लमही ९	प्र.ब.ह.	राधेश्याम गडरिया	९८६६११८७६५	४३ किमी.
६३	अ.प्र.पोष्ट नर्ती	लमही १	प्र.स.नी.	ओमबहादुर प्रछाँई	९८६३१२००८७	३१ किमी.
६४	अ.प्र.पोष्ट बनगई	लमही ७	प्र.स.नी.	निराजन भण्डारी	९८६८९८६६२८	२६ किमी.
६५	अ.प्र.पोष्ट कालाकाटे	गढवा १	प्र.स.नी.	नेत्रलाल केसी.	९८६८९८६७४८	५७ किमी.
६६	अ.प्र.पोष्ट सिरियानाका	राजपुर १	प.ह.	रमेश कुम्हार	९८४६२५८९९७	५६ किमी.
६७	अ.प्र.पोष्ट डगमारा	राजपुर ७	प्र.स.नी.	टेकबहादुर ठेडी मगर	९८४७४६९१७९	७५ किमी.
६८	राप्ती प्रतिष्ठान दाङ	घोराही १४	प्र.स.नी.	ढकल डाँगी	९७४८७०९८६२	२ किमी.
६९	प्रदेशिक अस्पताल	तुलसीपुर ५	प्र.स.नी.	शिवबहादुर विष्ट	९८६७६३६७६०	२४ किमी.
७०	लमही अस्पताल	लमही ४	प्र.ज.	रोशन खड्का	९८४३९३३७८५	२४ किमी.

अनुसूची ७ : सशस्त्र प्रहरी बल दाङ अन्तर्गतका ईकाइहरुको सम्पर्क सूची :

विभिन्न स्थानमा रहेका सशस्त्र प्रहरीको युनिटहरुको विवरण तथा विपद् प्रतिकार्यमा तयारी अवस्थामा रहेका जनशक्तिहरु :

क्र.स.	सशस्त्र प्रहरी इकाईको नाम	स्थान	दर्जा	नाम, थर	कार्यालयको सम्पर्क नं.	सदरमुकाम देखिको दुरी
१	स.प्र. बल भालुवाङ	राप्ती १	स.प्र.उ.	गोपाल प्रसाद श्रेष्ठ	९८५१२७२११९	४६ किमी.
२	स.प्र. बल लमही	लमही ७	स.प्र.उ.	पुरनचन्द्र भट्ट	९८५१२७२७६२	२३ किमी.
३	कारागार सुरक्षा बेस	घोराही १५	स.प्र.ना.उ.	मीनराज भट्ट	९८५११२६४६०	१०० मी.
४	कारागार सुरक्षा बेस	तुलसीपुर ७	स.प्र.ना.उ.	गौतमराज कुँवर	९८५१२५८६०२	२३ किमी.
५	कोइलाबास गल्म	गढवा ८	स.प्र.ना.उ.	शेखर दवाडी	९८६८९६५९५६	५६ किमी.
६	सुक्षा बेस तलसीपुर	तलसीपुर ९	स.प्र.ना.उ.	फपेन्द्र कुमार केसी	९८४८००५३६०	२४ किमी.
७	बोडर पोष्ट सुनपत्री	राजपुर ७	स.प्र.नी.	सुजन कुमार गोले	९८४१८३७५३	१०१ किमी.
८	बोडर पोष्ट भैसाही	राजपुर ७	स.प्र.ना.नी.	तारा प्रकास मल्ल	९८४८०२५६७३	१०५ किमी.
९	बोडर पोष्ट पटौली	राजपुर १	स.प्र.ना.नी.	शंकरबाबु राना	९८४६९४४३७७	७७ किमी.
१०	बोडर पोष्ट खाङ्गा	राजपुर ६	स.प्र.ना.नी.	कमल के.सी.	९८४६१४६३६४	८९ किमी.
११	बोडर पोष्ट भौरेसाल	गढवा २	स.प्र.ना.नी.	सन्तोष हमाल	९८४७९८९०४७	७२ किमी.
१२	बोडर पोष्ट मुसी	गढवा ८	स.प्र.ना.नी.	निर्मल थापा	९८४७८२५५९१	६२ किमी.
१३	बोडर पोष्ट सुख्वा	राजपुर १	स.प्र.ना.नी.	चक्रबहादुर बुढाथोकी	९८४४९३०७३६	८० किमी.
१४	बोडर पोष्ट कल्याणपुर	राजपुर ६	स.प्र.ना.नी.	केशव बहादुर बुढा	९८४७३८४७०८	५० किमी.
१५	बोडर पोष्ट छेप्रिया	राजपुर ७	स.प्र.ना.नी.	कुलदिप जंग शाहा	९८४७८२८४३६	९५ किमी.
१६	फर्वाड बेस खबरी	गढवा ८	स.प्र.ना.नी.	यमलाल बसेल	९८४०४०९२९५	६२ किमी.
१७	फर्वाड बेस भौवा	राजपुर ७	स.प्र.ना.नी.	चन्द्र बहादुर डाँगी	९८४१७९८१५७	११० किमी.
१८	फर्वाड बेस सुकौली	राजपुर १	स.प्र.ना.नी.	मान बहादुर खत्री	९८६६३०८४१०	७० किमी.

श्रोत: स.प्र.बल नेपाल नं. २९ ज्वालामार्ग गण

अनुसूची ८ : जिल्लामा सञ्चालित दमकल सेवाहरुको सम्पर्क सूची

क्र.स.	कार्यालय	नाम	कार्यालय सम्पर्क	मोवाइल
१	घोराही उमनपा	जीत बहादुर चौधरी	०८२, ५६०४९९, ०८२, ५६०१६२, ५६०४७०	९८४७८३२०७५
२	तुलसीपुर उमनपा	विकास बि.क.	०८२, ५२०३०५	९८४७९७८८७०
		गोविन्द बहादुर बि.क.		९८४७९०८९४१
३	लमही नगरपालिका	चन्द्र बि.क.	०८२, ५४०३८५	९८२९५५००६६
४	गढवा गाउँपालिका	पिन्टानन्द यादव	०८२, ४१०००४	९८२३५५१७०७

अनुसूची ९ : जिल्लामा सञ्चालित एम्बुलेन्सहरुको सम्पर्क सूची :

क्र.स.	एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन गर्ने निकाय	चालकको नाम	गाडी नं.	सम्पर्क नं.
१	राप्ती सेवा समाज घोराही	कृष्ण चौधरी	रा १ च २८४	९८४७८२७८१०
२	रोल्पाली सेवा समाज घोराही	असोक बोढो	रा १ च ५६८	९८५७८३४७७०
३	नेपाल आमा समुह घोराही	सन्तोष चौधरी	रा १ च ५३९	९८०९८४०७१२
४	लाइन्स क्लब अफ राप्ती घोराही	निराजन चौधरी	रा १ च ५८७	९८५७८३०१२२
५	रजत मेडीकल सेन्टर घोराही	श्रवण चौधरी	रा १ च ६९२	९७४२३५६६४६
६	जनकल्याण ग्रामीण पहुच घोराही	सागर चन्द	रा १ च ६५४	९८५७८२०२८८

७	स्वास्थ्य चौकी नारायणपुर घोराही	महेश चौधरी	रा १ भ १०६	९८४७८६०४९७
८	लइन्स क्लब अफ नारायणपुर घोराही	विकास चौधरी	रा १ च ४८०	९८६६५५०८५९
९	मितेरी हस्पिटल घोराही	लक्ष्मण चौधरी	रा १ च ९५८	९८५७८३४६४६
१०	दिप ज्योती हस्पिटल घोराही	कृष्ण चौधरी	रा १ च ६०६	९८५७८१०१००
११	दाङ्ग देउखुरी सेवा समाज घोरही	अमर बहादुर कुँवर	रा १ च ८९२	९८६६१७१३१२
१२	नेपाल भारत भुपु सैनीक घोराही	जिवराज बुढा	रा १ च ७७६	९८०६२०९९४२
१३	बिष्णु देवी फउन्डेसन घोराही	अजय चौधरी	रा १ च ७९६	९८६६६२१५९१
१४	नेपाल भारत मैत्री संघ तुल्सीपुर	श्रवण पौडेल	रा १ च २९०	९८४७८२७८१०
१५	प्लोरेन्स अस्पताल लमही	सुनेत चौधरी	रा १ च ७८६	९८५७८४१४००
१६	भुपु सैनीक लमही	जितेन्द्र सुनार	रा १ च ३९८	९८४७९६८९१२
१७	बिपि पोलिक्लिनिक लमही	शत्रुघन चौधरी	रा १ च ८१९	९८५७८८०८५२
१८	हेल्थ केयर लमही	प्रदिप चौधरी	रा १ च ६७५	९८६६०४९९००
१९	कृपा पोलिक्लिनिक लमही	कमल भुषाल	रा १ च ८२५	९८५७८४१६०८
२०	सतबरीया स्वास्थ्य चौकी लमही	खिमलाल चौधरी	रा १ भ १२३	९८५७८४०९४५
२१	बिष्ट पोलिक्लिनिक लमही	सुभाष चौधरी	रा १ च ७९४	९८५७८४१४००
२२	लालमटिया रेडक्रस उपशाखा लमही	लिखराम चौधरी	रा १ च ४२९	९८५७८४०५८८
२३	भालुवाङ्ग स्वास्थ्य चौकी राप्ती	विर बहादुर वि.क.	रा १ भ १०८	९८१०८५३७०७
२४	देउखुरी सामुदायीक अस्पताल लमही	महेन्द्र वि.क.	रा १ च ३८३	९८४७८१८६७९
२५	गढवा स्वास्थ्य चौकी गढवा	अर्जित चौधरी	रा १ भ ११०	९८४४९३०८२३
२६	गढवा उद्योग बाणिज्य संघ गढवा	देवी राम चौधरी	रा १ च ७९७	९८५७८४००१२
२७	गढवा रेडक्रस उपशाखा गढवा	प्रसुन चौधरी	रा १ च ८११	९८६६९६५५००
२८	आयम सस्था गढवा	बाबुराम चौधरी	रा १ च ७१७	९८०९७९२१११
२९	गंगापरस्तपुर स्वास्थ्य चौकी गढवा	केदारनाथ चौधरी	रा १ भ ११९	९८५७८४००६०
३०	गोवरडिया स्वास्थ्य चौकी गढवा	विश्वनाथ यादव	रा १ भ ११६	९८५७८३२६९४
३१	राजपुर स्वास्थ्य चौकी राजपुर	दि बहादुर पुन	बा २ भ १७२७	९८४१४९६४०५
३२	प्रदेशिक आयुर्वेदिक तुलसीपुर	बुद्धिराम चौधरी	रा १ भ १२०	९८४७८४२७७१
३३	स्वास्थ्य चौकी तुलसीपुर	जितेन्द्र भण्डारी	रा १ भ १६८	९८४७९८८४४४
३४	टाइगर युवा क्लब तुलसीपुर	भोजराज भट्टराई	रा १ च ५२७	९८४७८२३११७
३५	नेपाल भारत मैत्री संघ तुलसीपुर	गंगाराम विक.	रा १ च २९०	९८६६८५४४९०
३६	शोसल अफ ग्रेड तुलसीपुर	तिर्थविर चौधरी	रा १ च ५०४	९८०६२८५०७९
३७	राप्ती अञ्चल मजदुर सवारी तुलसीपुर	राजकुमार चौधरी	रा १ च ४८५	९८४३१६४७७८
३८	राप्ती सार्वजनिक समिति तुलसीपुर	शिव कुमार भण्डारी	रा १ च ५२१	९८४७८७५३६७
३९	कमल बहुउद्देश्य सहकारी सस्था तुलसीपुर	केशवराज कार्की	रा १ च ३७०	९८४७९५०६०६
४०	लाइन्स क्लब अफ तुलसीपुर	अमृत वि.क.	रा १ च ४३८	९८५७८३०२६२
४१	स्वतन्त्र मजदुर संगठन तुलसीपुर	खिमानन्द भुषाल	रा १ च ४९७	९८५७८२२४९७
४२	स्वास्थ्य चौकी तुलसीपुर १	केशव कडेल	रा १ भ १६९	९८४४९७५९८७
४३	धनौरा स्वास्थ्य चौकी शान्तिनगर	धन कुमार के.सी.	रा १ भ १२१	९८१०८३२५७७
४४	रोटरी क्लब अफ तुलसीपुर	दल बहादुर कार्की	रा १ च ४७९	९८५७८२२४७९
४५	लइन्स क्लब अफ स्वर्गद्वारी तुलसीपुर	सुभाष रिजाल	रा १ च ३४८	९८५७८२२२५४
४६	संजिवनी विकास केन्द्र तुलसीपुर	बुद्धि नेपाली	रा १ च ५२५	९८५७९९३९०५
४७	सुवास स्मृती सहकारी शान्तिनगर	लिला चौधरी	रा १ च ४६१	९८१२८०००२६
४८	हंसपुर स्वास्थ्य चौकी बबई	गणेश वली	रा १ भ १४४	९८०६२९७०५८
४९	आर जि एम कम्पनी तुलसीपुर	लोकराज महतरा	रा १ च ४८७	९८४७९९११९३
५०	राप्ती लाइफ केयर हस्पिटल तुलसीपुर	शिव महतरा	रा १ च ४१४	९८४४९१६०१६
५१	शेकुल स्वास्थ्य चौकी दंगिशरण	शरद कुमार डाँगी	रा १ भ १८८	९८०३२४७२६३
५२	शान्तिनगर गाउँपालिका	मनोज रावत	रा १ भ १६५	९८६३११८८९५
५३	तुलसी हस्पिटल तुलसीपुर	राजु चौधरी	बा २० च ९८५८	९८४७९६४१६१

५४	थारु कल्याणकारी देउखुरी लमही	श्यामनारायण चौधरी	रा १ च ११२०	९८४८९६२७४०
५६	देउखुरी उद्योग बाणिज्य संघ लमही	अविक रोकामगर	रा १ च २८१	९८५७८४०१०१
५७	जय गुरुदेव सघ सिसनिया	जगुनाथ चौधरी	रा १ च १०६२	९८४७६७४१७२
५८	लोहारपानी स्वास्थ्य चौकी घेराही	बिर बहादुर घर्ती	रा १ भ १३२	९८६०२४८८३७
५९	हासिपुर स्वास्थ्य चौकी बगलाचुली	यमलाल घर्ती	रा १ भ १८६	९८४७८५५८१५
६०	गोल्टाकुरी स्वास्थ्य चौकी दंगिशरण	मिलन बस्नेत	रा १ भ १८८	९८६१७१४७०४
६१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ	कृष्ण वली	रा १ च १५८८	९८५७८५२९९७
६२	हापुरे स्वास्थ्य प्राथमिक अस्पताल बबई	विजय थापा	लु १ भ ७२५	९८४८०३९४७०
६३	रोटरी ल्कब अफ घोराही	यमलाल जैसी	रा १ च १४८९	९८५७८३४७९७
६४	गोर्खा अस्पताल प्रा.लि.	तुलसीराम वि.क.	रा १ च १५६६	९८२२८०२०७१
६५	कोमल वली फाउण्डेसन	यम बहादुर कार्की	बा २५ च ३६३६	९८४४९३३८२१
६६	तुलसीपुर १७ नं स्वास्थ्य चौकी	किरण डाँगी	रा १ भ २१२	९८४६६८७६७५
६७	तुलसीपुर ११ नं स्वास्थ्य चौकी	सुनित आचार्य	रा १ भ २१४	९८४४९९०६२४
६८	तुलसीपुर १३ नं स्वास्थ्य चौकी	श्रवण पौडेल	रा १ भ १६७	९८५७८२२८०१
६९	तुलसीपुर १५ नं स्वास्थ्य चौकी	आशाराम चौधरी	रा १ भ २१३	९८६८०८५१३९
७०	तुलसीपुर ४ नं स्वास्थ्य चौकी खाद्रे	केशव वली	रा १ भ २११	९८६६०८४०८५
७१	मेट्रो अस्पताल तुलसीपुर	यादव वि.क.	रा १ भ २१५	९८५७८४०२६५

शब वहान

१.	सब बाहन लमही अस्पताल	जजिर बहादुर चौधरी	रा.१ भ १०७	९८४७८५८२६२
----	----------------------	-------------------	------------	------------

श्रोत : एम्बुलेन्स संचालन समिति दाङ

अनुसूची १० : स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कर्मचारीहरूको नाम	पद	स्थानीय तह	फोन नम्बर
१	माया श्रेष्ठ	म.वि.अ.	तुलसीपुर उतपा	९८४७८२०२०८
२	मोती कुमारी विशवकर्मा	म वि अ	घोराही उमनपा	९८५७८३५२९४
३	मेनका खड्का	म.वि.अ.	लमही नपा	९८६६८५८०९३
४	शावित्रा आचार्य	म.वि.अ.	शान्तिनगर	९८४७८६५०६६
५	इश्वरा रावत	म.वि.अ.	बबई गापा	९८६२४१५००७
६	शुरेस पौडेल	म.वि.अ.	गढवा गापा	९८४७८२८५६३
७	चन्द्रकला ओली	म.वि.अ.	दंगिशरण गापा	९८४३११३२६१
८	जीवन कुमारजि.सी	म.वि.अ.	राप्ती गापा	९८४८३०६०५९
९	कमला पुलामी	म.वि.अ.	राजपुर गापा	९८४७९२६८९४
१०	कल्पना केसी.	म वि अ	बंगलाचुली गापा	९८४७८५३२२७

स्रोत: स्थानिय तह, दाङ

अनुसूची ११ : स्थानीय तहका कृषि बिकास शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कार्यरत कार्यालय	विपद् सम्पर्क व्यक्तिको नाम, थर	सम्पर्क नम्बर र इमेल ठेगाना
११.	कृषि ज्ञान केन्द्र दाङ	कार्यालय प्रमुख	०८२५६००२५, ९८४७९२४३९७ akcdang@gmail.com
१२.	घोराही उपमहानगरपालिका	चोप नारायण खनाल	९८४७८५१२७७
१३.	तुलसीपुर उपमहानगरपालिका	धनराज गौतम	९८४८२५८८०७
१४.	लमही नगरपालिका	श्री अमर कुमार चौधरी	९८४७८२९४११
१५.	दंगिशरण गाँउपालीका	शरु भुषाल	९८४४८२२१५७
१६.	बबई गाँउपालीका	चन्द्र शोभा कडेल	९८६२४१५००७
१७.	शान्तिनगर गाँउपालीका	यमकान्त पाण्डे	९८०९५१६६०८
१८.	बंगलाचुली गाँउपालीका	अशिमता तिमल्सिना	९८६६८१६०२७
१९.	राप्ती गाँउपालीका	जिवराज पौडेल	९८५८०५५४५०
२०.	गढवा गाँउपालीका	कर्ताराम यादव	९८५८०५१३३०

२१.	राजपुर गाँउपालीका	रिता भण्डारी	९८४८३०३९२१
-----	-------------------	--------------	------------

श्रोत : कृषि ज्ञान केन्द्र, दाङ

अनुसूची १२ : स्थानीय तहका शिक्षा अन्तर्गत श्रोत केन्द्रका श्रोत व्यक्तिहरुको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कर्मचारीहरुको नाम	पद	स्थानीय तह	फोन नम्बर
१	चक्र बहादुर भण्डारी	शिक्षा संयोजक	तुलसीपुर उनपा	९८४७९४४५०५
२	बिनोद गौतम	शिक्षा संयोजक	घोराही उमनपा	९८५८०२३९८८
३	रविन्द्र क्षेत्री	शिक्षा संयोजक	लमही नपा	९८६७४६६४९१
४	सुमन पाण्डे	शिक्षा संयोजक	शान्तिनगर गापा	९८५७८२५६१८
५	मोहन दाहाल	शिक्षा संयोजक	बबई गापा	९८४७८२५७३७
६	श्याम वि.क.	शिक्षा संयोजक	गढवा गापा	९८४८९१५९९३
७	बिनोद अधिकारी	शिक्षा संयोजक	दंगीशरण गापा	९८४७८४३५९१
८	विश्वास वि.क.	शिक्षा संयोजक	राप्ती गापा	९८४३८८७८७८
९	केशव लम्साल	शिक्षा संयोजक	राजपुर गापा	९८४७८९१२३३
१०	ओम केसी	शिक्षा संयोजक	बंगलाचुली गापा	९८४८०५७६२१

श्रोत : स्थानिय तह, दाङ

अनुसूची १३ : (क) वर्षा तथा जल मापन केन्द्रको सम्पर्क सूची (जलमापन केन्द्र)

अवलोकनकर्ताको नाम	नदी, स्थान/ठेगाना	सम्पर्क नं.	हालको अवस्था
राप्ती नदी			
सुमीत्रा रखाल	अर्घाखाँची जिल्ला जुलुके गाविस वार्डनं. ६ चेर्नेटा	९८१७५८१३५० ९८४७८७२७२०	सूचारु
खड्ग बहादुर रावत सुर्य बहादुर रावत	राप्ती नदी राप्ती गा.पा. साबिक लालमटियाँ-३ बगासोती	९८०६२१७५३८ ९८६८६१३८०३	सूचारु

(ख) वर्षा मापन केन्द्रहरु :

क्र.स.	अवलोकनकर्ताको नाम	क्षेत्र	नदी, स्थान/ठेगाना	सम्पर्क नं.	अवस्था
बबई तथा राप्ती नदी आसपासमा भएका वर्षा मापन केन्द्रहरु					
१	खडक व. घर्ती	वर्षा मापन केन्द्र	रातामाटा (रामपुर गाविस)	९८०७४३४६६२	सूचारु
२	बुद्धिराम चौधरी	वर्षा मापन केन्द्र	शुक्रबारे	९८४४९५०५०९	सूचारु
३	ओ व. डाँगी	वर्षा मापन केन्द्र	बेलभुण्डी, मनिकापुर	९८४७८२६८६७ ९८४७८०३७३२	सूचारु
४	सुजल शाक्य	वर्षा तथा क्लाइमेट केन्द्र	तुलसीपुर	९८४७८२१३२० ०८२-५२००२५	सूचारु
५	लक्ष्मी केसी	वर्षा मापन केन्द्र	अम्बापुर (फुलवारी)	९८४७९९३३०८	सूचारु
६	बसन्ती ढकाल	वर्षा तथा क्लाइमेट केन्द्र	पदमपुर	९८४७९७८०५४ ९८०९५८२६२९	सूचारु
७	दिलिपचन्द्र वालान क्षेत्री	वर्षा मापन केन्द्र	नया बस्ती हापुरे	९८०६२२७५०४	सूचारु
८	खड्ग बहादुर रावत	वर्षामापन केन्द्र	वागासोती	९८०६२१७५३८	सूचारु
९	मिना भुसाल	वर्षा मापन केन्द्र	लालमटिया	९८०९७२०९३५	सूचारु
१०	हेमन्त डाँगी	वर्षा मापन केन्द्र	लमही, चैलाही	९८०९५४५५३६	सूचारु
११	सावित्रा कुमारी	वर्षा मापन केन्द्र	गढवा	९८४७८४६०९७	सूचारु

	थापा			०८२-४१००५९	
१२	जित कुमारी डाँगी	वर्षा मापन केन्द्र	सतवरिया, जलकुण्डी	९८६८०९७३८०	सुचारु
१३	सीमा चौधरी बसन्त कुमार चौधरी	वर्षा मापन केन्द्र	गंगदी, राजपुर (रिहार)	९८०६२४४२९१ ९८२२८१०३८२	सुचारु
१४	दिलिप श्रेष्ठ	वर्षा मापन केन्द्र	कोईलावास	९८१३१९९७४९	सुचारु

श्रोत : जल तथा मौसम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय घोराही दाङ

अनुसूची १४ : मौसमी पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वचेतावनी सूचक

पूर्वानुमान (समय)	उच्च सम्भाव्यता	मध्यम सम्भाव्यता	निम्न सम्भाव्यता
मौसमी	सामान्य भन्दा माथि	सामान्य	सामान्यभन्दा कम
१० दिन	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (>७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (५०-७०%) १५० मिलिमीटर भन्दा बढी (>७०%)	विश्व बाढी सचेतना प्रणाली वर्षाको सम्भाव्यता ३०० मिलिमीटर भन्दा बढी (<५०%) १५० मिलिमीटर भन्दा बढी (५०-७०)%
३ दिन	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टाभित्रको वर्षा >१४० मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा >१८० मिलिमीटर	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टाभित्रको वर्षा >(६०-१४०) मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा >(१४०- १८०) मिलिमीटर	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/गणितीय मौसम भविष्यवाणी कुनै पनि दिन २४ घण्टा भित्रको वर्षा <६० मिलिमीटर ३ दिनको संचित वर्षा ६० मिलिमीटर
१ दिन	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा (<१४०) मिलिमीटर वर्षा निगरानी ● >६० मिलिमीटर १ घण्टा ● >८० मिलिमीटर ३ घण्टा ● >१०० मिलिमीटर ६ घण्टा ● >१२० मिलिमीटर १२ घण्टा ● >१४० मिलिमीटर २४ घण्टा	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/ गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा >(६०- १४०) मिलिमीटर वर्षा निगरानी ● ३०-६० मिलिमीटर १ घण्टा ● ६०-८० मिलिमीटर ३ घण्टा ● ८०-१०० मिलिमीटर ६ घण्टा ● १००-१२० मिलिमीटर १२ घण्टा	क्षेत्रीय एकीकृत बहु-प्रकोप पूर्व सूचना प्रणाली/ जल तथा मौसम विज्ञान विभाग/ गणितीय मौसम भविष्यवाणी वर्षा (>६०) मिलिमीटर वर्षा निगरानी (>६०) मिलिमीटर

		● १२०-१४०मिलिमीटर २४ घण्टा	
--	--	----------------------------	--

दाङ जिल्लाको वर्तमान वर्षा थ्रेसहोल्ड

स्तर	समग्र वर्षा (मिलिमीटर)				
	१ घण्टा	३ घण्टा	६ घण्टा	१२ घण्टा	२४ घण्टा
सतर्कतास्तर	६०	८०	१००	१२०	१४०
खतरास्तर	-	-	-	-	-

श्रोत: पूर्वानुमानमा आधारित बाढी पूर्वतयारीको लागि कार्य संचालन विधी, दाङ,

अनुसूची १५ : जिल्लामा संचालित यातायात समितिहरु :

सि.नं.	कार्यालयको नाम	पद	कार्यालय प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.
१	राप्ती अंचल यातायात व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री सुरेश हमाल	५६०४१५, ५६०२०९, ९८५७८२००१
२	मालिका कालिका यातायात प्रा.लि. तुलसीपुर	अध्यक्ष	श्री सुमन पोखरेल	०८२५२३२१६, ९८०१३३४८६६, ९८५७८२१०६६
३	दाङ यातायात प्रा.लि. तुलसीपुर	अध्यक्ष	श्री पिताम्बर कडेल	९८५७८२३५७४, ९८५७८२१५२२
४	अम्बिकेश्वरी यातायात समिति तु.पु	अध्यक्ष	श्री ज्ञान बहादुर बस्नेत	०८२, ५२२२९८, ५६२२५५, ९८५७८२१३५०
५	राप्ती अञ्चल यातायात ट्याक्सी समिति तु.पु	अध्यक्ष	श्री यमकान्त भण्डारी	०८२, ५२०९३९, ९८५७८२०३७१
६	राप्ती अञ्चल ट्रक व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री यादव शाह	०८२, ५६१४८२, ५६०९१६
७	राप्ती अञ्चल टिप्पर व्यवसायी	अध्यक्ष	श्री मदन शर्मा	९८५७८३०१२४
८	राप्ती अञ्चल टेक्टर व्यवसायी	अध्यक्ष	श्री दल बहादुर वली	०८२-५६२१८९, ९८४७९५९९३७
९	राप्ती अंचल यातायात महासंघ	उपाध्यक्ष	श्री भरतनाथयोगी	९८५७८३०५६१
१०	पण्डवेश्वरी यातायात प्रा.लि. घोराही	अध्यक्ष	श्री सरोज शाह	०८२-५६३८६२, ९८५७८३४७१९
११	राप्ती टेम्पो,टेक्सी तथा मिनीवस व्यवसायी समिति	अध्यक्ष	श्री कृष्ण राज पाण्डे	०८२-५४०३८३, ९८४७९३१५१५

अनुसूची १६ : बबई र राप्ती नदिको पूर्वानुमानको आधारमा बाढी पूर्व गरिने पूर्वकार्यहरूको योजना २०८०/२०८१

समय अवधि	पूर्वानुमानको आधारमा बाढी पूर्व गरिने पूर्वकार्यहरू	मुख्य जिम्मेवार	कैफियत
मनसुन पूर्वतयारीको लागि गरिने सामान्य तयारी	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला तथा पालिका स्तरका विभिन्न योजनाहरू (DPRP/ LDCRP /Contengency Plan) निर्माण तथा अध्यावधिक गर्ने, ● जिल्ला स्तरमा तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने तथा विवरण अध्यावधिक गर्ने, ● जिल्ला स्तरमा रहेका सरोकारवाला निकायसंग नियमित समन्यात्मक बैठक गर्ने, ● तयारी परिक्षणको लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने, ● पूर्वकार्य तथा प्रतिकार्यको लागि आवश्यक पर्ने स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने, ● राप्तीर बबई नदीको तटिय क्षेत्रमा बसोवास गरेको घरधुरी र अन्नवालीको क्षती हुन सक्ने घरधुरीहरूको पहिचान गर्ने । ● पहिचान गरिएका स्थानहरूमा पहुँच युक्त बाटो, सुरक्षित खानेपानी तथा आश्रय स्थलको व्यवस्थापनको लागि जिल्ला तथा पालिका स्तरिय योजनामा समावेस गर्ने, ● खोज तथा उद्धार र प्राथमिक उपचारको लागि सामग्री र जनशक्ती व्यवस्थापन गर्ने, ● तटबन्धन, कुलो नाला सफा, जस्ता कार्यहरू नियमित गर्न पालिकाको विकास योजनामा नै समावेस गर्ने र कार्यको नियमित अनुगमन गर्ने, ● नदिको माथिल्लो तटिय क्षेत्रमा रहेका गेज स्टेसनहरूको नियमित अनुगमन गर्ने र सो संग सम्बन्धित जनशतक्ति उत्पादन गर्ने, ● जिल्लाले तयार गरेको पूर्वानुमानमा आधारित पुर्वकार्य योजनाको बारेमा सबै सरोकारवाला निकायहरूलाई जानकारी गराई सोही अनुरूपको कार्य गर्न गराउनका लागि सचेत गराउने । ● राप्ती र बबई नदी करिडोरका प्रभावित हुन सक्ने समुदाय आंकलन गर्ने, प्रभावित हरुलाई स्थानान्तरण गर्न स्थानहरू पहिचान गर्ने, ● जल तथा मौसम विभाग तथा पूर्वानुमानका अन्य स्रोतहरू अनुगमन गर्न र समुदायलाई जानकारी गराउन संयन्त्र स्थापना गर्ने र सो कार्यको लागि आवश्यक जनशतक्ति उत्पादन गर्ने, 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
बाढी पूर्वानुमान ७ दिन अगाडी (राप्ती तथा बबई नदीको जलमापन केन्द्रमा विश्व बाढी सतर्कता प्रणाली (GloFAS) को ७ दिने जलप्रवाह पूर्वानुमान	<ul style="list-style-type: none"> ● मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आंकलन बुलेटिन अनुसार नेपालमा मनसुन शुरु हुने मिति देखि अन्त्यहुने मिति सम्म प्रत्येक दिन GloFAS पूर्वानुमानको जानकारी राख्ने (मौसम अनिश्चिततालाई मध्येनजर गर्दै वर्षा शुरु हुने मिति अगाडी र पछाडी पनि अनुगमन जारी राख्ने) ● जिल्ला स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समितिको तयारी बैठक बस्ने र पालिकाहरूलाई अवस्थाको बारेमा जानकारी गराउने र प्रभावित हुन सक्ने समुदाय आंकलन गर्न लगाउने, प्रभावित हरुलाई स्थानान्तरण गर्न स्थानहरू पहिचान गर्न वडाहरूलाई सहयोग गर्ने, 	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	

<p>उपलब्धतामा ५ वर्षे वा सो भन्दा बढी वर्षको बाढी फर्कने सम्भावना देखिएमा)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● केन्द्रिय विपद् व्यवस्थापन समितिसंग समन्वय गर्ने, ● पूर्वानुमानको आधारमा स्थानिय एफएमबाट बाढी सचेतना सम्बन्धि सुचनाहरु सम्प्रेषण गर्ने, ● सम्बन्धित वडा तथा पालिकाहरुलाई जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति संग निरन्तर सर्म्पर्कमा रहन अनुरोध गर्ने, ● जिल्ला तथा पालिका स्तरमा रहेका स्वयंसेवकहरुलाई तयारी अवस्थामा रहन सुचना गर्ने, ● बन्द भएका वा हुन सक्ने स-साना खोला नालाहरु सफा गर्न वडा तथा समुदायलाई अनुरोध गर्ने ● जिल्ला तथा पालिकामा रहेको आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्रलाई सक्रिय गराउने, 		
<p>बाढी पूर्वानुमान ३ दिन अगाडी (जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान महाशाखाबाट जारी हुने ३ दिने बाढी पूर्वानुमान बुलेटिनले राप्ती नदिको जलमापन केन्द्रमा नदि बहाव सतर्कता तहभन्दा माथि जानेछ, भन्ने देखाएमा)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार नेपालमा मनसुन शुरु हुने मिति देखि अन्त्यहुने मितिसम्म प्रत्येक दिन GloFAS पूर्वानुमानको जानकारी राख्ने (मौसम अनिश्चिततालाई मध्येनजर गर्दै वर्षा शुरु हुने मिति अगाडी र पछाडी पनि अनुगमन जारी राख्ने) ● जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तयारी बैठक बस्ने र पालिकाहरुलाई अवस्थाको बारेमा जानकारी गराउने ● जिल्ला तथा स्थानिय विपद् व्यवस्थापन समिति एवं रेडक्रसलाई तयारीको अवस्थाबारे जानकारी गराउने ● जिल्ला तथा पालिकामा रहेको आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्रलाई सक्रिय गराउने, ● सम्भावित बाढी प्रभावित पालिका, वडा तथा समुदायमा त्रिपाल, कम्बल, डोरी लगाएत सामाग्री पठाउने व्यवस्था मिलाउने, ● जिल्ला तथा पालिका स्तरमा रहेका स्वयंसेवकहरुलाई तयारी अवस्थामा रहन सुचना गर्ने, ● जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेवसाइटमा वर्षा र बाढी अनुगमनको आधारमा सम्बन्धित वडा, समुदाय तथा स्वयंसेवकहरुलाई एस एम एस मार्फत जानकारी गराउने, ● स्थानिय एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले सतर्क रहने सम्बन्धि साधारण सुचना बजाउन शुरु गर्ने ● बबई र राप्ती नदीको तटिय क्षेत्रको अन्नबाली भित्र्याउन सहयोग गर्ने । ● स्थानान्तरणको लागि आवश्यक सामाग्री स्थानान्तरण गर्ने सुरक्षित स्थानको नजिक ढुवानी गर्न पालिका तथा वडा कार्यालयसंग समन्वय गर्ने, 	<p>जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति</p>	
<p>बाढी पूर्वानुमान समय भन्दा २४ घण्टा अगाडी (जल तथा मौसम विज्ञान विभाग, बाढी पूर्वानुमान</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● मौसम विज्ञान विभाग, हावापानी विज्ञान महाशाखाको ऋतुगत हावापानी आँकलन बुलेटिन अनुसार नेपालमा मनसुन शुरु हुने मिति देखि अन्त्यहुने मितिसम्म प्रत्येक दिन GloFAS पूर्वानुमानको जानकारी राख्ने (मौसम अनिश्चिततालाई मध्येनजर गर्दै वर्षा शुरु हुने मिति अगाडी र पछाडी पनि अनुगमन जारी राख्ने) 	<p>जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति</p>	

<p>महाशाखाबाट जारी हुने ३ दिने बाढी पूर्वानुमान बुलेटिनले राप्ती वा बबई नदिमा बहाव आगामी २४ घण्टाभित्र सतर्कता तहभन्दा माथि जानेछ, भन्ने देखाएमा)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● जिल्ला तथा पालिकामा रहेको आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्रलाई थप सक्रिय बनाउने, ● केन्द्रिय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जिल्लाको तयारी अवस्था तथा थप आवश्यकताको बारेमा जानकारी गराउने, ● तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति, प्रहरी, नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरी बल एवं स्वयंसेवकहरूलाई परिचालित हुन सुचित गर्ने, ● स्थानिय एफ एम रेडियो मार्फत जल तथा मौसम विज्ञान विभागको मौसम बुलेटिनको आधारमा बाढीको खतरा रहेकाले सुरक्षित स्थानमा जान सुचना बजाउने साथै एस.एम.एस पठाउने ● पालिका तथा वडा कार्यालयहरूसंग समन्वय गरि सुरक्षित स्थानमा अस्थायी आवास, शौचालय, सुरक्षित पिउने पानीको व्यवस्थापन गर्न सहयोग गर्ने, ● नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखासंग समन्वय गरि स्थानान्तरण गर्न स्वयंसेवकहरू परिचालन गर्ने, ● तयारी खाना वितरण गर्न तथा अस्थायी आवासमा बस्नेहरूको लगत राख्न सहयोग गर्ने, ● आवश्यक थप स्रोत व्यवस्थापनको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसंग समन्वय गर्ने, 		
---	---	--	--

अनुसूची १७ : बाढी विपद् प्रतिकार्य तालीका

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	न्युन प्रभाव	उच्च प्रभाव
० देखि १ दिन	विपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने <ul style="list-style-type: none"> ➤ विपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने ➤ पूर्वसुचना प्रणालीलाई सक्रिय बनाउने ➤ जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई कार्यविधि अनुसार सक्रिय बनाउने 	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	√	√
	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	√	√
	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरूलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागि प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		√
	प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानिय	√	√

		तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति		
	विषयगत क्षेत्रगत निकायहरूसँग समन्वय ➤ विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू		√
	स्थानिय तहको समन्वयमा बिस्थापितहरू रहेको स्थान बारे जानकारी लिने	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाका लागि टोली परिचालन	स्थानीय तहका प्रमुख, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	√	√
	प्रभावित समुदायहरूलाई विपद् प्रतिकार्यका लागि भए गरेका प्रयासहरू तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र पत्रकार महासंघ/सञ्चार माध्यमहरू	√	√
	बिस्थापितहरूलाई तयारी खाना, पानीको व्यवस्था गरी बितरण गर्ने	स्थानीय तह		√
	बिस्थापितहरूलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको व्यवस्था मिलाउने	स्थानीय तह/नेरेसो/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना	√	√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
दोश्रो दिन	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्वार प्रणाली मार्फत बितरणको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थान समिति		√
	बिस्तपितहरूलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप व्यवस्था गर्ने	स्थानिय तह/जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/उद्योग बाणिज्य संघ	√	√
	बिस्थापितहरूलाई गैट्खाद्य सामाग्री थप बितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	√	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागि राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC) सँग अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	बिस्थापित भएकाहरूलाई अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	√	√
	प्रभावितहरूको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरूलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित सामाग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलब्ध गराउने घाईते तथा बिरामीहरूको उपचारको निःशुल्क उपचारको व्यवस्था मिलाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	√	√

	सामुदायिक र जिल्ला द्रुत प्रतिकार्य टोली (CRRT/RRT) समुहको बैठक बसी टोली परिचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	√	√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
तेश्रो दिन	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम बिज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरुको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		√
	राहत बितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	√	√
	जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोली(DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो जिल्ला शाखा	√	√
	अति संकटासन्न अवस्थामा रहेका समुहहरुलाई विशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा		√
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिंसाका गतिविधिका सम्बन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा बालबालिका, जेष्ठनागरीक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई विशेष सरंक्षणको प्रवन्ध मिलाउने	स्थानिय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक बिकास शाखा, जेष्ठ नागरीक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि कार्य गर्ने निकायहरु		√
	खाद्य तथा गैह्र खाद्य सामाग्रीहरु,सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना बितरण गर्ने	स्थानिय तह, नेरेसो, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय,अन्य सहयोगी निकायहरु		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र		√	
चौथो दिन	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम बिज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	राहत बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थान समिति, स्थानीय तह		√

	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिविधिहरु संचालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, स्थानीय तह		√
	विपद्बाट अवरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरि तत्कालका लागि संचालनमा ल्याउने	सडक निर्माण डिभिजन कार्यालय स्थानीय तह		√
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	√	√
	मरेका पशुका शवहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
पाँचौँ दिन	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम	√	√
	प्रभावितहरुको पहुँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरुमा थप राहत बितरणको व्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,		√
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्यतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण कार्यालय, नेपाल टेलिकमको कार्यालय		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
छैटौँ दिन	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने र बितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र		√
			√	√

	कार्यसंचालन केन्द्र(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने			
सातौं दिन	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी वितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		√
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लडैगिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालवालीका तथा सामाजिक विकास शाखा		√
	गैह्रखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	√	√
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	√	√
	आवश्यकताको आधारमा विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरुलाई सक्रिय बनाउने (MIRA/CSDA)	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु		√
प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह/जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जिल्ला आपत्कालन कार्यसंचालन केन्द्र		√	
दोश्रो हप्ता	मौषम सम्बन्धि सुचना नियमित प्रशारण गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र/जल तथा मौषम विज्ञान विभाग फिल्ड कार्यालय/सञ्चार माध्यम		√
	विषय क्षेत्रगत निकायहरुको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु		√
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी		√
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी वितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह		√
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लडैगिक हिसां नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालवालीका तथा सामाजिक विकास शाखा		√
	थप गैह्रखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह		√
	थप अस्थायी शिविर व्यवस्थापन गर्ने	आवाश विषयगत क्षेत्र, नेपाल रेडक्रस		√

		सोसाइटी, अन्य सहयोगी निकायहरु		
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		√
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरुको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र(NEOC/PEOC)मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र		√
	शब व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति		√
	मरेका पशु चौपायाको व्यवस्थापन गर्ने	पशु अनुसन्धान केन्द्र	√	√
	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) को तथ्यांक संकलन तथा अभिलेखिकरण गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरु र सहयोगी निकायहरु, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र		√
	खाद्यान्न वितरण गर्ने	स्थानीय तह/खाद्यान्न नेतृत्व गर्ने विषय क्षेत्रगत निकाय र सहयोगी निकाय		√

अनुसूची १८ : भुकम्पिय विपद् प्रतिकार्य तालीका

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरु	जिम्मेवारी	कैफियत
० देखी १ दिन	भुकम्पीय विपद्को जानकारी दिने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतिय सञ्चार माध्यमहरु	
	विपद्बाट भएको प्रभावको प्रारम्भिक सुचना लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➤ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने ➤ खोज तथा उद्धार कार्यमा हेवि इक्वूपमेन्टस् परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, सडक डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह, निर्माण व्यावसायी ,	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक बस्ने ➤ विपद् सुचना अधिकारी सुनिश्चित गर्ने ➤ जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई कार्यविधि अनुसार सक्रिय बनाउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	प्राथमिक उपचारक र एम्बुलेन्स सेवा परिचालन गर्ने गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय/नेरेसो, स्थानीय तह, एम्बुलेन्स सञ्चालक समिति	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
	घाईतेहरूलाई तत्काल उपचारको व्यवस्था मिलाउने	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, राप्ती प्रादेशिक अस्पताल, निजि अस्पतालहरू	
	स्थल मार्गबाट उद्धार गर्न नसकिने प्रभावितहरूलाई हेलिकप्टर परिचालनका लागि प्रदेश र केन्द्रमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	थप खोज उद्धार टोलीको लागि गृह मन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	विषयगत क्षेत्रगत निकायहरूलाई सक्रिय बनाउने, समन्वय गर्ने ➤ विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	स्थानिय तहको समन्वयमा विस्थापितहरू रहेको स्थान बारे जानकारी लिने	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखाका लागि टोली परिचालन	स्थानीय तहका प्रमुख, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित क्षेत्रसम्मको पहुँचको बारेमा जानकारी लिने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रभावित समुदायहरूलाई विपद् प्रतिकार्यका लागि भए गरेका प्रयासहरू तथा सावर्जनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र पत्रकार महासंघ/सञ्चार माध्यमहरू	
	विस्थापितहरूलाई तयारी खाना, पानीको व्यवस्था गरी वितरण गर्ने	स्थानीय तह, उद्योग बाणिज्य संघ	
	व्यवस्थापितहरूलाई त्रिपाल उपलब्ध गराई आश्रय स्थलको व्यवस्था मिलाउने	स्थानीय तह/नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आयोजना	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
दोश्रो दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्बन्धि सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	प्रभावित क्षेत्रमा खोज तथा उद्धार कार्य गर्न थप टोली परिचालनलाई निरन्तरता गर्ने ➤ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	हेबि इक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक थप टोली परिचालन गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
	राहत वितरण कार्यलाई समन्वय गरी एकद्वार प्रणाली मार्फत वितरणको प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	विस्तारितहरूलाई तयारी खाना, खानेपानीको थप व्यवस्था गर्ने	स्थानिय तह/जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/उद्योग बाणिज्य संघ	
	विस्थापितहरूलाई गैह्रखाद्य सामग्री र तयारी खाना पानी थप वितरण गर्ने	उद्योग बाणिज्य संघ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा तथ्यांक समायोजन गरी अनुमोदन गर्ने र लेखाजोखा समन्वय टोली (ACT) परिचालनका लागि राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC) सँग अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा प्रतिवेदन तयार गर्ने र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	विस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	प्रभावितहरूको खोज तथा उद्धार गरी तिनीहरूलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान र न्यूनतम मानवोचित सामग्री र स्वीकृत मापदण्ड वमोजिम राहत उपलब्ध गराउने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	घाईते तथा विरामीहरूको उपचारको निःशुल्क उपचारको व्यवस्था मिलाउने	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, राप्ती प्रादेशिक अस्पताल, निजि अस्पतालहरू	
	सामुदायीक र जिल्ला द्रुत प्रतिकार्य टोली (CRRT/RRT) समुहको बैठक बसी टोलि परिचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	शिविरहरूमा विद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
तेश्रो दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पनबाट आउनसक्ने जोखिम सम्बन्धि सुचना प्रकाशन प्रशासन गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तरता गर्ने ➤ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
	परिचालन गर्ने		
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➤ पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजि कार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेवि इक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	विस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	राहत वितरण कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई निरन्तरता दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
	जिल्ला विपद् प्रतिकार्य टोली (DDRT) लाई परिचालन गर्ने	नेरेसो	
	अति संकटासन्न अवस्थामा रहेका समुहहरूलाई विशेष निगरानी तथा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय स्थानीय तह स्थानीय स्वास्थ्य संस्था	
	प्रभावित क्षेत्रमा हुन सक्ने महिला हिंसाका गतिविधिका सम्बन्धमा विशेष निगरानी राख्ने तथा बालबालिका, जेष्ठनागरीक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विशेष संरक्षणको प्रबन्ध मिलाउने	स्थानिय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा, जेष्ठ नागरीक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि कार्य गर्ने निकायहरू	
	खाद्य तथा गैह्र खाद्य सामग्रीहरू, सुक्ष्म पोषण तथा बाल भिटा लगायत पोषणयुक्त खाना वितरण गर्ने	स्थानिय तह, नेरेसो, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, अन्य सहयोगी निकायहरू	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	भग्नावशेषलाई पन्छाउने कार्य गर्ने	सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका वमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	शिविरहरूमा विद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
चौथो दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धि सुचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन निरन्तरता गर्ने ➤ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➤ पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	राहत वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिने	जिल्ला विपद् व्यवस्थान समिति, स्थानीय तह	
	खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका गतिविधिहरू संचालन गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, स्थानीय तह	
	विपद्बाट अवरुद्ध सडक सञ्जाल मर्मत गरि तत्कालका लागि संचालनमा ल्याउने	सडक निर्माण डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तह	
	विस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	प्रभावित समुदायलाई नेपाल सरकारको स्विकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह	
	मरेका पशुका शवहरू संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	शिविरहरूमा विद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
पाँचौं दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धि सुचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र, विद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➤ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➤ पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	विस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	प्रभावितहरूको पहुँचसम्म राहत सहायता नपुगेको स्थानहरूमा थप राहत बितरणको व्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,	
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभुत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा र सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण कार्यालय, नेपाल टेलिकमको कार्यालय	
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शिविरहरूमा विद्युत तथा सञ्चारको प्रबन्ध मिलाउने	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, नेपाल टेलिकम	
प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र		
छैटौं दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धि सुचना प्रकाशन प्रसारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➤ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल,	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
	हेवि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➤ पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	विस्थापित भएकाहरूलाई त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी माग गर्ने र वितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानिय पालिका	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
सातौं दिन	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➤ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➤ पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजिकार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेवि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण व्यवसायी संघ	
	विस्थापित भएकाहरूलाई थप त्रिपाल वितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
		निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	स्विकृत मापदण्ड बमोजिम राहत उपलब्ध गराउने र थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी वितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लडैगिक हिंसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालबालीका तथा सामाजिक विकास शाखा	
	विस्थापितहरूलाई गैह्रखाद्य र खाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह खाद्य सुरक्षा नेतृत्व गर्ने निकाय, विश्वखाद्य कार्यक्रम	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	आवश्यकताको आधारमा विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ अनुसार थप लेखाजोखाका औजारहरूलाई सक्रिय बनाउने (MIRA/CSDA)	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू र सहयोगी निकायहरू	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, प्रभावितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने ।	स्थानीय तह/जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जिल्ला आपत्कालन कार्यसंचालन केन्द्र	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अवस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
दोश्रो हप्ता	विपद् प्रतिकार्य र पराकम्पीय जोखिम सम्बन्धि सुचना प्रकाशन प्रशारण गर्ने	भुकम्प मापन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, विद्युतिय सञ्चार माध्यमहरू	
	बढि प्रभावित क्षेत्रमा केन्द्रित गरी खोज तथा उद्धार कार्य गर्न टोली परिचालन गर्ने ➤ खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन गर्ने	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल,	
	बढि प्रभावित क्षेत्रहरूमा स्वयंसेवक कार्यदल परिचालन ➤ खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयंसेवक टोली परिचालन गर्ने ➤ पारिवारिक सम्पर्क नभएका व्यक्तिहरूको खोजी कार्य गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	DDRT/NDRT/RDRT टिमहरू र विषयगत टोली परिचालन गर्ने ।	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
	हेबि ईक्युपमेन्ट सहित भुकम्पबाट क्षति भएका भग्नावशेषलाई हटाउने कार्य गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह, सडक डिभिजन कार्यालय, निर्माण	

समायावधि	प्रतिकार्यका लागि गतिविधिहरू	जिम्मेवारी	कैफियत
		व्यवसायी संघ	
	विस्थापित भएकाहरूलाई थप त्रिपाल बितरण र अस्थायी आश्रयस्थल निर्माण गर्ने	स्थानीय तह/सघन शहरी विकास तथा भवन निर्माण आगोजना/नेरेसो	
	विषय क्षेत्रगत निकायहरूको बैठक बस्ने	सबै क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू	
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बस्ने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	
	थप आवश्यक पर्ने राहतका लागि समन्वय गरी स्विकृत मापदण्ड बमोजिम बितरणको व्यवस्था मिलाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति स्थानीय तह	
	प्रभावित क्षेत्रमा खासगरी सडकटासन्न समूहका लागि स्वच्छ र सरुक्षित वातावरणको प्रत्याभुति दिने विशेषगरी लडैगिक हिसा नियन्त्रण गर्न विशेष ध्यान दिने	स्थानीय तह, महिला बालवालीका तथा सामाजिक विकास शाखा	
	थप गैह्रखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी/स्थानीय तह	
	थप अस्थायी शिविर व्यवस्थापन गर्ने	आवाश विषयगत क्षेत्र, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, अन्य सहयोगी निकायहरू	
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य उद्धार कार्यको अनगुमन र प्रतवदेन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्यु भएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	मरेका पशु चौपायाको व्यवस्थापन गर्ने	पशु अनुसन्धान केन्द्र	
	बहुक्षेत्रगत प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) को तथ्यांक संकलन तथा अभिलेखिकरण गर्ने र विषय क्षेत्रगत विस्तृत लेखाजोखा (CSDA) लाई सक्रिय बनाउन गृहमन्त्रालयमा अनुरोध गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति विषय क्षेत्रगत नेतृत्व गर्ने निकायहरू र सहयोगी निकायहरू, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	
	विस्थापित तथा प्रभावितहरूका लागि खाद्यान्न वितरण गर्ने राहतका थप कार्यलाई निरन्तरता दिने	स्थानीय तह/खाद्यान्न नेतृत्व गर्ने विषय क्षेत्रगत निकाय र सहयोगी निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	स्विकृत मापदण्ड अनुसार प्रभावितहरूलाई नगद तथा अन्य अत्यावश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	
	प्रतिकार्यका लागि भए गरेका कार्यहरूको अबस्था बारे राष्ट्रिय र प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC/PEOC) मा जाहेरी गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र	

अनुसूची १९ : सम्भावित विपद् व्यवस्थापनमा अपनाउनु पर्ने सावधानीबारे जानकारी पात्रो

महिना	सम्भावित प्रकोप	प्रकोपका पूर्व संकेतहरू	ध्यानदिनुपर्ने केही कुराहरू	पूर्वतयारीका लागि गनुपर्ने केहि कार्यहरू
-------	-----------------	-------------------------	-----------------------------	--

महिना	सम्भावित प्रकोप	प्रकोपका पूर्व संकेतहरू	ध्यानदिनुपर्ने केही कुराहरू	पूर्वतयारीका लागि गनुपर्ने केहि कार्यहरू
बैशाख जेष्ठ	आगलागि हुरीबतास असिना खडेरी चट्याड	<ul style="list-style-type: none"> ➤ अत्याधिक गर्मी हुनु । ➤ तातो हावा चल्नु । ➤ सुख्खा वातावरण हुनु ➤ हुरी बतास चल्नु । ➤ पानी नपर्नु तथा पानीको स्रोतमा पानीको मात्रा कमी हुनु 	<ul style="list-style-type: none"> ● जथाभावी आगो नबाल्ने ● मट्टितेल तथा पेट्रोल जस्ता पदार्थहरूलाई सुरक्षित राख्ने ● सलाई लाइटर जस्ता बस्तुको जतन गर्ने र केटाकेटीको पहुँचबाट टाढा राख्ने । ● चुरोट बिडीका ठुटा ननिभाई जथाभावी नफाल्ने ● खर तथा फुसले छाएका घरहरूमा टुकी र आगो बाल्दा सचेत हुने । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ जनचेतना बृद्धि गर्नुपर्ने । ■ पूर्व सूचना प्रणालीको विकास गर्ने । ■ संचारका माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने । ■ कृत्रिम अभ्यास गर्ने गराउने । ■ घर वरीपरी पानीको प्रवन्ध मिलाउने । ■ उद्धार तथा राहत सामग्री र कोषहरू पूर्ववत रूपमा तयार गरिराख्ने ।
	हावाहुरी असिना लु चल्नु र महामारी	<ul style="list-style-type: none"> ➤ मौसममा बदली हुनु । ➤ मेघ गर्जनु, बिजुली चम्कनु । ➤ जमीनको सतहमा हेर्दा तिरमीर देखिनु । 	<ul style="list-style-type: none"> ● आगोको काम सकेपछि राम्ररी निभाउने । ● आगो फैलन सक्ने सुख्खा बस्तु सुरक्षित राख्ने । ● महामारीबाट बच्न सरसफाईमा ध्यान दिने ● चट्याडबाट बच्नका अर्थिड गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ विभिन्न (प्राथमिक उपचार, राहत/उद्धार, समन्वय, संचार) टोली गठन गर्ने । ■ उचित स्थान र ठाँउमा पानीको भण्डारण गर्ने । ■ पूर्वतयारी योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
आषाढ श्रावण	अतिवृष्टि बाढी पहिरो महामारी	<ul style="list-style-type: none"> ➤ थोरै समयमा धेरै पानी पर्नु । ➤ जमीन धाँजा फाट्नु । ➤ खोला र खोल्लामा धेरै पानी बग्नु । ➤ खोलाले जमीन कटान गर्नु । ➤ अचानक बादलले ढाकी अध्यारो हुनु । 	<ul style="list-style-type: none"> ● खोला खोल्लाको बहाव सहज बनाउने । ● पहिरो जान सक्ने क्षेत्रको पहिचान गरि त्यस्ता क्षेत्रबाट घरबस्ती सार्ने ● राहत तथा उद्धार सामग्रीको व्यवस्था गरी राख्ने । (जस्तै : कोदालो, डोरी ड्रम आदि) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ वृक्षारोपण गर्ने । ■ संकटाभिमुख क्षेत्रको पहिचान गर्ने ■ विद्युत लाईन व्यवस्थित गर्ने ■ खोला नहरका बाधक बस्तुहरूलाई पन्छाउने तथा मर्मत गर्ने । ■ सुरक्षित पानीको प्रयोग गर्ने ■ खोलाले कटान गर्न सक्ने क्षेत्रमा
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ मेघ गर्जन सहित बिजुली चम्कनु र पानी पर्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> ● सरसफाई सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ■ तटबन्धन गर्ने । ■ राहत तथा उद्धार सामग्री कोषहरू पूर्ववत रूपमा तयार गरी राख्ने ।
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ जमीन धाँजा फाट्नु ➤ पहिरो तल तल भर्दा ठूलो हुनु ➤ भाडा पखलाको लक्षण देखिनु । 	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रकोपको जोखिम कम गर्ने सम्बन्धी जनचेतना फैलाउने । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ पूर्वसूचना प्रणालीको विकास गर्ने । ■ संकटाभिमुख क्षेत्र पहिचान गरी वृक्षारोपण गर्ने ।

महिना	सम्भावित प्रकोप	प्रकोपका पूर्व संकेतहरू	ध्यानदिनुपर्ने केही कुराहरू	पूर्वतयारीका लागि गनुपर्ने केहि कार्यहरू
भाद्र आश्विन	अतिवृष्टि बाढी महामारी पहिरो	<ul style="list-style-type: none"> ➤ जमीन धाँजा फाट्नु । ➤ जमीन अचानक फूटेर पानीको मूल फूट्नु । ➤ नदीको प्रवाह रोकिनु । ➤ शुरुमा १/२ जनालाई भाडा पखला देखिनु । 	<ul style="list-style-type: none"> ● जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ● वृक्षारोपण गर्ने । ● सुरक्षित र स्वस्थकर खाना खुवाउने तथा खाने । ● घर वरपर सरसफाई गर्ने । ● फोहर पानी जमेको खाडल पुर्ने । ● समय समयमा स्वास्थ्य चौकी गई सरसल्लाह लिने 	<ul style="list-style-type: none"> ■ खानेपानीका स्रोतहरू सरसफाई गर्ने । ■ सफा पानीको प्रयोग गर्ने ■ संकटाभिमुख क्षेत्र पहिचान गरी वृक्षारोपण गर्ने । ■ पूनः पर्नसक्ने प्रकोपबारे सतर्क रहन जानकारी दिने । ■ न्यूनीकरणका कार्यहरू गर्ने ।
कार्तिक मंसिर	असिना आगलागि	<ul style="list-style-type: none"> ➤ मेघ गर्जनु /पानीसँग असिना पर्नु । ➤ आगो बल्नु । ➤ वातावरण अधिक चिसो हुनु । ➤ तापक्रम न्यूनतम हुनु । 	<ul style="list-style-type: none"> ● पूर्वसूचना प्रणालीको विकास गर्ने र संचार माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने ● कृत्रिम अभ्यास गर्ने । ● रोकथाम तथा उद्धार प्रशिक्षण संचालन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने । ■ जाडो शुरु हुनु अगावै न्यानो कपडाको व्यवस्था गर्ने । ■ जाडोबाट बच्न सकिने स्थानीय उपायहरू अपनाउने ।
पुस माघ	शीतलहर हिमपात हुनु तुषारो पर्नु	<ul style="list-style-type: none"> ➤ कृहिरो सँग हिउ बर्सनु ➤ अग्लो अग्लो डाँडामा हिउँ पर्नु । ➤ पानी ज्यादै चिसो हुनु ➤ हुस्सु लाग्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> ● चिसो तथा ठण्डीबाट बच्न बाक्लो तथा न्यानो कपडा लगाउने । ● काम नपरी सकभर चिसोमा ननिक्लने ● हिमपात हुन थालेपछि घर बाहिर ननिस्कने । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ न्यानो कपडा र तातो खानाको प्रवन्ध गर्ने । ■ आवश्यक घरायसी सामग्री हिमपात तथा शितलहर हुनु अगावै भण्डारण गर्ने ।
फागुन चैत्र	आगलागि हुरी बतास चट्याङ असिना वृष्टि	<ul style="list-style-type: none"> ➤ गर्मी मौसम ➤ तापक्रम वृद्धि हुनु । ➤ जमीन जलेको क्रमशः अनुभवन गर्नु ➤ तातो हावा (लु) चल्नु ➤ हुरी चल्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> ● उचित स्थानमा पानीको भण्डारण गरि राख्ने । ● हुरी बतास चलेको अवस्थामा घरबाट बाहिर ननिस्कने । ● हुरीबतास नरोकिदासम्म आगो नबाल्ने ● जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ■ संचारका माध्यमबाट सूचना प्रवाह गर्ने । ■ घरलाई किलाकाठी ठोक्ने र फुसको घर भएमा यो मौसम अगाडी नै राम्ररी बाध्ने ■ चर्को घाममा घर बाहिर नजाने ■ कृत्रिम अभ्यास गर्ने । ■ राहत सामग्री तथा उद्धार कोषहरू पूर्ववत रूपमा तयार गरेर राख्ने ।

जिल्लाका स्वास्थ्य सेवा प्रदाताहरूको सम्पर्क सूची :

क्र.सं.	कार्यालय	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	
			कार्यालय फोन नं.	मोबाइल नं.
१	तुलसीपुर उपमनचा	विकास विक	०८२-५२०३०५	९८०८९८८००
२	धोराही उपमनचा	मोहिन्द बहादुर विक	०८२-५६०९९९, ५६०९१२, ५६०९००	९८०८९८८०५
३	लम्ही नगरपालिका	सन्धु विक	५००८२५	९८२९५५०६६
४	गढवा गाउँपालिका	पिपानन्द यादव	९८००००	९८२२५५०००

जिल्ला विद्युत् प्रतिकारकता जाँचि मूकत कार्यालयहरूको सम्पर्क सूची :

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	पद	सम्पर्क मोबाइल नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय दाङ	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८०८०००००
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय दाङ	प्रहरी उपरिष्ठाक	९८०८००५५५
३	स्वास्थ्य कार्यालय दाङ	प्रमुख	९८०८३५५५५
४	नेपाली सेना स्वास्थ्य विभाग दाङ	प्रमुख सेनानी	९८५९६३३००
५	संरक्षण प्रहरी बल बाहुनडाङ दाङ	संरक्षण प्रहरी उपरिष्ठाक	९८५९२०२५५
६	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी दाङ	समाजिकी	९८०८२००००

जिल्लाका स्वास्थ्य सेवा प्रदाताहरूको सम्पर्क सूची

क्र.सं.	कार्यालय	नाम	कार्यालय सम्पर्क नं.	मोबाइल नं.
१	तुलसीपुर रक्त संसार सेवा केन्द्र	नरेन्द्र चौधरी	०८२२२३०००	९८२२२३००२९
२	धोराही रक्त संसार सेवा केन्द्र	विश्वम्भर चौधरी	०८२ ५६९६००	९८०८९८९५५
३	लम्ही रक्त संसार सेवा केन्द्र	मनिषा घन्टा	०८२ ५२००००	९८६८२०१२९६

जिल्लाका स्वास्थ्य सेवा प्रदाताहरूको सम्पर्क सूची :

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	कार्यालय सम्पर्क नं.
१	राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	विकास लामिछाने	०८२, ५६२३५५
२	राप्ती प्राथमिक अस्पताल तुलसीपुर	विनोद रिश	०८२, ५२५६२५
३	लम्ही अस्पताल	आकाश देवास	०८२, ५००२०२
४	राप्ती प्राथमिक अस्पताल	शक्ति लामिछाने	०८२, ५२५६२५
५	तुलसीपुर रिपिटि अस्पताल	हेमराज शर्मा	०८२, ५२३२०२
६	तुलसी अस्पताल	किशोर बस्नेत	०८२, ५२३२०२
७	विष्णोती अस्पताल	भैरवज किशोर	०८२, ५६२३५५
८	जुद्ध हृदय रक्त अस्पताल	रमेश बस्नेत	०८२, ५६३३५५
९	गोर्खा प्राथमिक अस्पताल	दिनेश आचार्य	०८२, ५६३३५५
१०	विष्णोती अस्पताल	रमेश बस्नेत	०८२, ५२०६०९
११	फलोरेन्स अस्पताल	पुष्प नुवाल	०८२, ५०००००
१२	धोराही अस्पताल	निज आचार्य	९८०८३५२९५

स्वास्थ्य सेवा प्रदाताहरूको स्वास्थ्य सेवा विभाग सम्पर्क सूची/व्यक्तिहरूको विवरण :

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	स्वास्थ्य सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	विद्युत् सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	धोराही उपमनचा	नारायण शर्मा	९८०८३५२९५	सुनिल कुमार शर्मा	९८०८३५३९५
२	तुलसीपुर उपमनचा	कोमप्रकाश चौधरी	९८०८२२८५५	टोप बहादुर शर्मा	९८०८२००००
३	लम्ही नचा	नारायण प्रसाद शर्मा	९८०८२९५२५	गावडी बाबा	९८०८३२९५५
४	दशरथ नगर गा.पा.	रामेन्द्र बहादुर शर्मा	९८०८३५०६५	बाबु कुमार शर्मा	९८०८२२९५५
५	बर्हौली गा.पा.	हेमराज बस्नेत	९८०८३५२९५	मुकुन्द चन्द शर्मा	९८३९५५५५५
६	शान्तिनगर गा.पा.	हरि प्रसाद मुन	९८३९५५२९५	कुमल कटेल	९८३९५५३२५
७	बनलजुनी गा.पा.	इन्द्रा कुमारी शर्मा	९८०८३५३३५	शैल बहादुर शर्मा	९८६८६९५५५
८	राप्ती गा.पा.	नारायण रावत	९८०८३५५५५	सुवास महाराज	९८०८५५३९५
९	गढवा गा.पा.	शैलराज चन्द चौधरी	९८०८३५५५५	सुवास विक	९८०८५५५५५
१०	राजपुर गा.पा.	कमल बहादुर चौधरी	९८६८३५५५५	सुरेन्द्र रेग्मी	९८०८५५५५५

तुलसीपुर विज्ञान विभाग

०८२-५२०३०५

जिल्लाका स्वास्थ्य सेवा प्रदाताहरूको सम्पर्क सूची :

क्र.सं.	स्वास्थ्य सेवा प्रदाताको नाम	नाम	जिल्लाको नाम	सम्पर्क नं.
१	राप्ती सेवा समाज धोराही	कुमल चौधरी	राप्ती	९८०८३५२९५
२	सेवायुती सेवा समाज धोराही	अशोक बोढी	राप्ती	९८०८३५३९५
३	नेपाल आमा सङ्घ धोराही	बबन चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
४	संरक्षण बल अफ राप्ती धोराही	निराजन चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
५	रक्त मेडिकल सेन्टर धोराही	कमलजुनी शर्मा	राप्ती	९८०८३५५५५
६	जनकल्याण ग्रामीण पशुधन धोराही	सुवास चन्द	राप्ती	९८०८३५५५५
७	स्वास्थ्य चौकी नारायणपुर धोराही	महेन्द्र चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
८	संरक्षण बल अफ नारायणपुर धोराही	विकास चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
९	मिसेरी हस्पिटल धोराही	लक्ष्मण चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
१०	रिप च्योटी हस्पिटल धोराही	कुमल चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
११	ड्रामो मिलात तथा सभेना केन्द्र धोराही	तुलसी विक	राप्ती	९८०८३५५५५
१२	दाङ देउखुरी सेवा समाज धोराही	अमर बहादुर कुमर	दाङ	९८५९६३३००

स्वास्थ्य सेवा प्रदाताहरूको सम्पर्क सूची :

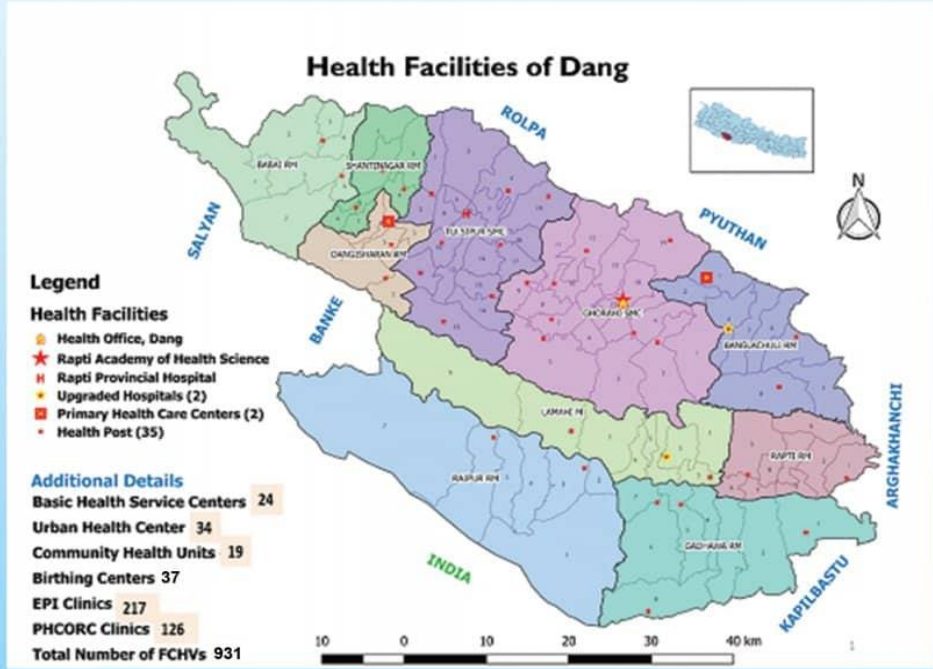
क्र.सं.	स्वास्थ्य सेवा प्रदाताको नाम	नाम	जिल्लाको नाम	सम्पर्क नं.
१३	नेपाल भारत युवा सैनिक धोराही	अर्जुन विक	राप्ती	९८०८३५५५५
१४	धोराही हस्पिटल प्राची धोराही	अनन्द चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
१५	नेपाल परिवार नियोजन सघ धोराही	रिष्क चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
१६	नेपाल सामुदायिक विकास संस्था धोराही	साल बहादुर शर्मा	राप्ती	९८०८३५५५५
१७	विष्णु देवी फलोरेन्स धोराही	निराजन मुन	राप्ती	९८०८३५५५५
१८	नेपाल भारत मैत्री सघ तुलसीपुर	बबन चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
१९	लम्ही अस्पताल लम्ही	विकास चौधरी	लम्ही	९८०८३५५५५
२०	फलोरेन्स अस्पताल लम्ही	सुनिल चौधरी	लम्ही	९८०८३५५५५
२१	युवा सैनिक लम्ही	विनोद मुन	लम्ही	९८०८३५५५५
२२	विश्व चिकित्सालय लम्ही	सुवास कुमार	लम्ही	९८०८३५५५५
२३	हेल्थ सेक्टर लम्ही	प्रदिप चौधरी	लम्ही	९८०८३५५५५
२४	कुमल चिकित्सालय लम्ही	कमल नुवाल	लम्ही	९८०८३५५५५
२५	मानस चिकित्सालय लम्ही	नरेन्द्र विक	लम्ही	९८०८३५५५५
२६	सामुदायिक स्वास्थ्य चौकी लम्ही	विष्णु चौधरी	लम्ही	९८०८३५५५५
२७	विश्वविद्यालय स्वास्थ्य चौकी राप्ती	सुवास चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
२८	विश्व चिकित्सालय राप्ती	सुवास चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
२९	जलमतिगा रेडक्रस उपशाखा राप्ती	विकास चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
३०	मातृसुख स्वास्थ्य चौकी राप्ती	विकास चौधरी	राप्ती	९८०८३५५५५
३१	देउखुरी सामुदायिक अस्पताल लम्ही	विष्णु चौधरी	लम्ही	९८०८३५५५५
३२	युवा सैनिक लाम्छिना लम्ही	विकास चौधरी	लम्ही	९८०८३५५५५
३३	गढवा स्वास्थ्य चौकी गढवा	अर्जुन चौधरी	गढवा	९८०८३५५५५
३४	गढवा उपमनचा बाणियाँ सघ गढवा	देवी लाम चौधरी	गढवा	९८०८३५५५५
३५	गढवा रेडक्रस उपशाखा गढवा	प्रदिप चौधरी	गढवा	९८०८३५५५५
३६	आयुष संस्था गढवा	सुवास चौधरी	गढवा	९८०८३५५५५
३७	संगमरेण्डु स्वास्थ्य चौकी गढवा	केशव चौधरी	गढवा	९८०८३५५५५
३८	गोर्खा स्वास्थ्य चौकी गढवा	विकास चौधरी	गढवा	९८०८३५५५५
३९	राजपुर स्वास्थ्य चौकी राजपुर	विष्णु चौधरी	राजपुर	९८०८३५५५५
४०	प्राथमिक आर्यभट्ट तुलसीपुर	सुवास चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
४१	स्वास्थ्य चौकी तुलसीपुर	विनोद चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
४२	संरक्षण बल अफ तुलसीपुर	सुवास चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
४३	मानस चिकित्सालय तुलसीपुर	विष्णु चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
४४	नेपाल भारत मैत्री सघ तुलसीपुर	बबन चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
४५	संरक्षण बल अफ तुलसीपुर	विष्णु चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
४६	राप्ती अस्पताल नारायण तुलसीपुर	केशव चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
४७	राप्ती सार्वजनिक सन्धि तुलसीपुर	विष्णु चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
४८	कमल बहादुर सहायरी सघ तुलसीपुर	सुवास चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
४९	संरक्षण बल अफ तुलसीपुर	विष्णु चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
५०	संरक्षण बल अफ तुलसीपुर	इन्द्रा चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
५१	स्वास्थ्य चौकी तुलसीपुर	केशव चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
५२	मानस स्वास्थ्य चौकी दशरथ	विष्णु चौधरी	दशरथ	९८०८३५५५५
५३	सन्धि स्वास्थ्य चौकी शान्तिनगर	मानस चौधरी	शान्तिनगर	९८०८३५५५५
५४	पोस्टी कलम अफ तुलसीपुर	दल बहादुर शर्मा	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
५५	संरक्षण बल अफ सन्धिदासी तुलसीपुर	सुवास चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
५६	सन्धि स्वास्थ्य चौकी तुलसीपुर	सुवास चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
५७	सुवास सन्धि सहायरी शान्तिनगर	विष्णु चौधरी	शान्तिनगर	९८०८३५५५५
५८	मानस स्वास्थ्य चौकी बर्हौली	विकास विक	बर्हौली	९८०८३५५५५
५९	संरक्षण बल अफ तुलसीपुर	केशव चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
६०	आर वि एन कम्पनी तुलसीपुर	केशव चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
६१	राप्ती लक्ष्मण केसर हस्पिटल तुलसीपुर	विष्णु चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
६२	संरक्षण बल अफ तुलसीपुर	सुवास चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
६३	शान्तिनगर गाउँपालिका	मानस चौधरी	शान्तिनगर	९८०८३५५५५
६४	तुलसी हस्पिटल तुलसीपुर	सुवास चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
६५	संरक्षण बल अफ तुलसीपुर	सुवास चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
६६	देउखुरी उद्योग बाणियाँ सघ लम्ही	अशोक चौधरी	लम्ही	९८०८३५५५५
६७	जय युवा सैनिक सघ लम्ही	सुवास चौधरी	लम्ही	९८०८३५५५५
६८	तुलसीपुर उद्योग बाणियाँ सघ तुलसीपुर	सुवास चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
६९	संरक्षण बल अफ तुलसीपुर	विष्णु चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
७०	शान्तिनगर स्वास्थ्य चौकी बर्हौली	कमल चौधरी	बर्हौली	९८०८३५५५५
७१	संरक्षण बल अफ तुलसीपुर	सुवास चौधरी	तुलसीपुर	९८०८३५५५५
७२	सामुदायिक लम्ही	विष्णु चौधरी	लम्ही	९८०८३५५५५
७३	लम्ही अस्पताल बबन बहादुर	लम्ही	लम्ही	९८०८३५५५५

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

स्वास्थ्य आपतकालिन प्रेषण प्रणाली

डाङ

**“प्रभावकारी स्वास्थ्य प्रेषण गरौं ।
जिवन, समय र धनको बचत गरौं ।”**

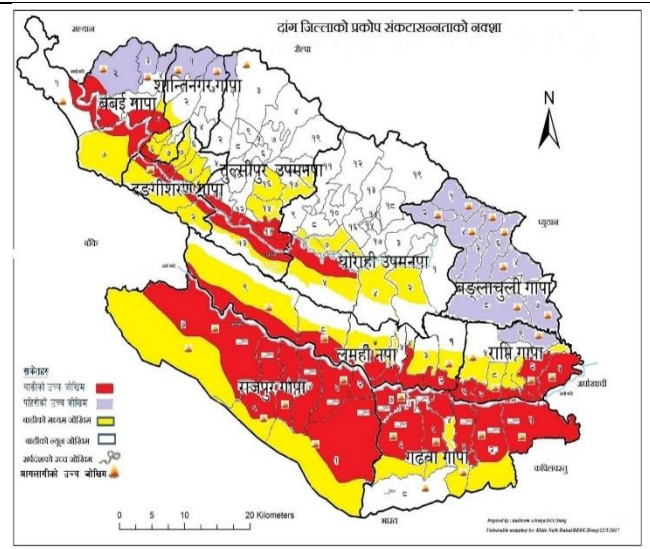
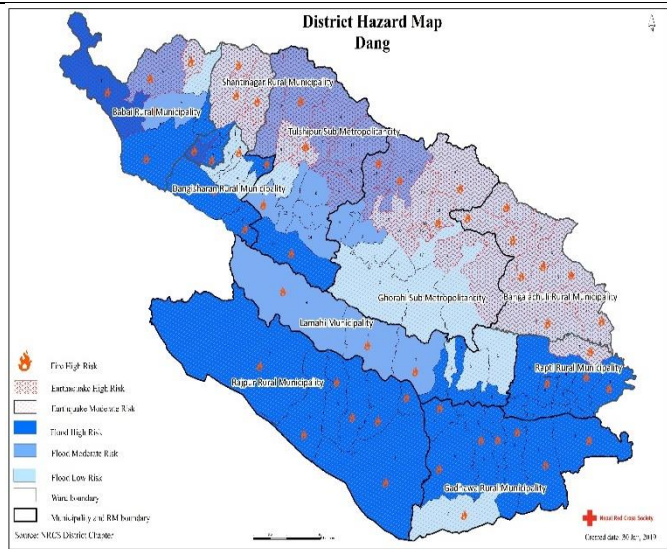
सन्दर्भ सामग्रीहरु

- १) विपद् व्यवस्थापन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण ऐन २०७४
- २) विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय निति २०७५,
- ३) विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०
- ४) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७
- ५) जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०६८
- ६) जिल्ला विकास योजना ३०७१/७२
- ७) दोश्रो जिल्ला आवधिक योजना २०६९/७०-२०७३/७४
- ८) स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायू उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका , २०७४
- ९) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना २०७१/०७२
- १०) जिल्ला वस्तुगत विवरण २०७१
- ११) दाङ जिल्लाको गाँउपालिका/नगरपालिका प्रोफाईल २०७४
- १२) केन्द्रिय तथ्यांक विभाग राष्ट्रिय जनगणनाको तथ्यांकगत प्रतिवेदन २०६८
- १३) स्थानीय तहको विभाजन तथा केन्द्रहरुको विवरण २०७३
- १४) अद्यावधिक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७२/७३ दाङ
- १५) विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि राष्ट्रिय रणनीति, २०६६
- १६) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४
- १७) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६९
- १८) विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन २०७२ (अद्यावधिक २०७४)
- १९) राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन विधी २०७२

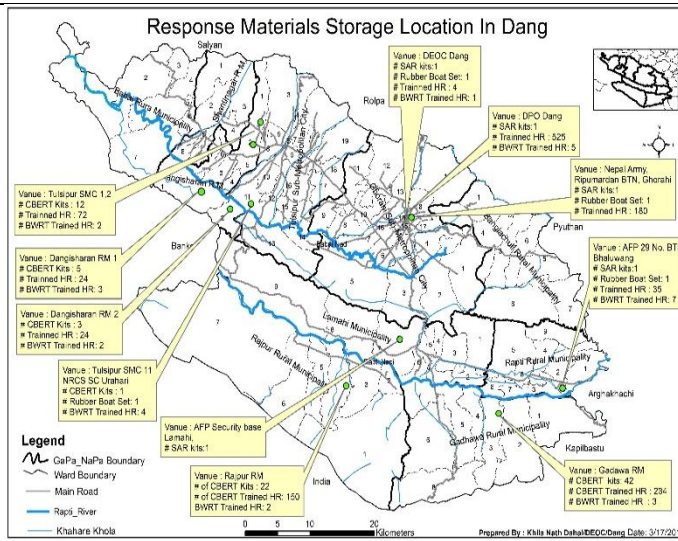
नोट- यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारीका लागि जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमा सम्पर्क गर्न सकिने छ । यो योजनालाई सफ्ट कपी आवश्यक परेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण पोर्टलमा उपलब्ध रहेको छ ।

विपद् सम्बन्धी सूचना वेवसाईड www.drrportal.gov.np

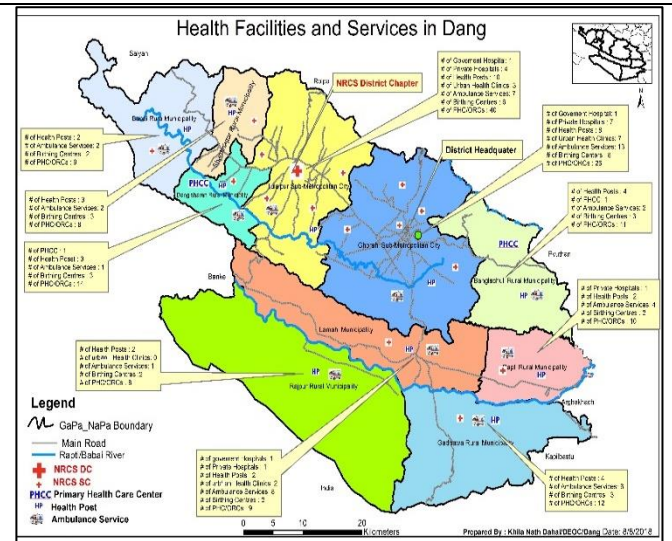
जिल्लाको संकटासन्नता तथा खतराको नक्शांकन

जिल्लामा रहेका खोज उद्धार सामग्रीहरूको भण्डारण स्थलको

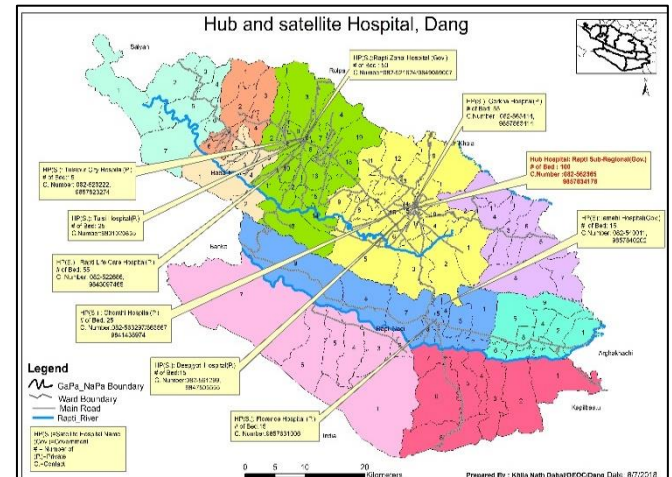
जिल्लामा उपलब्ध स्वास्थ्य तथा एम्बुलेन्स सेवाको अबस्था

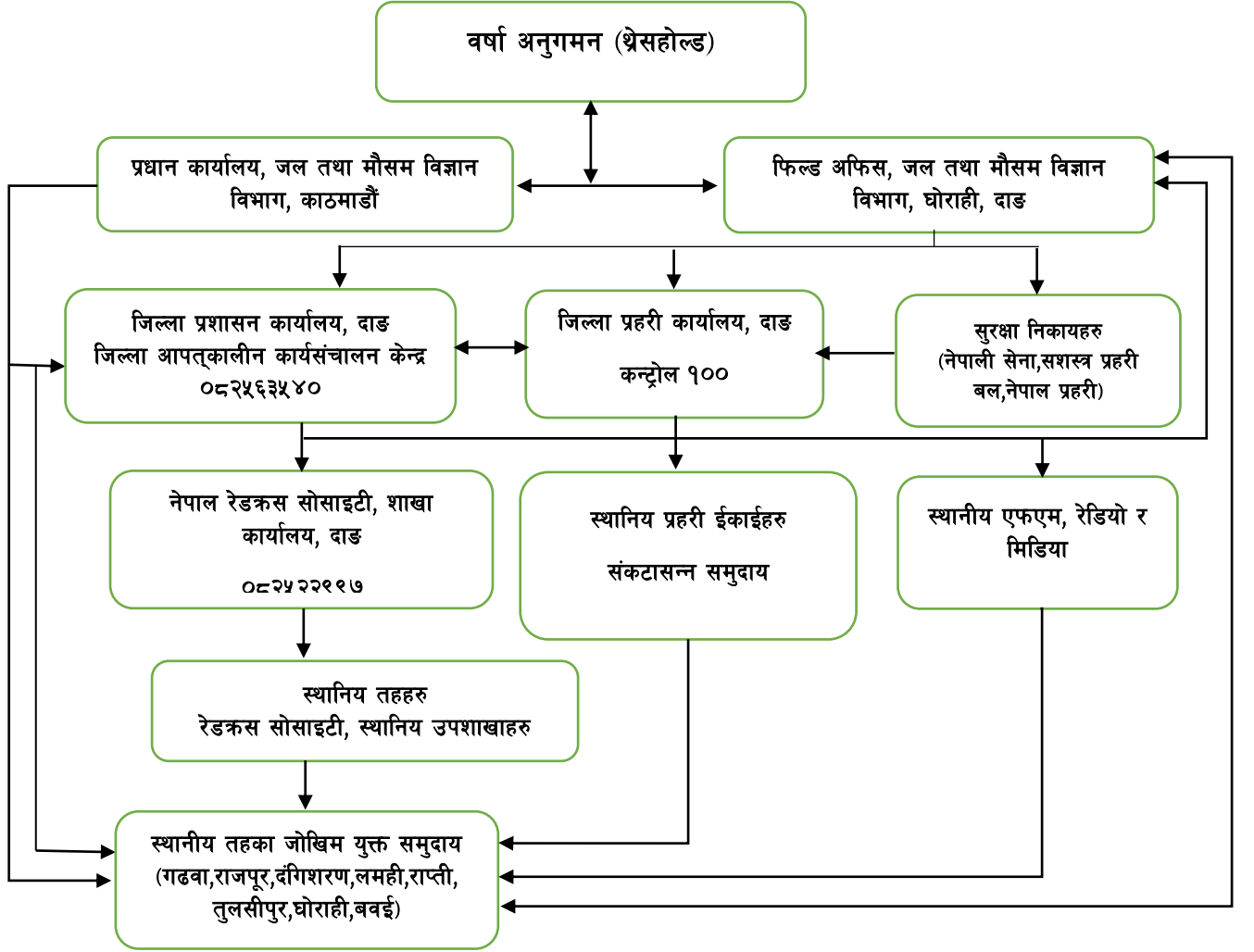
DEOC को कार्य प्रणाली र बाढी पूर्वसूचना प्रणाली बारेमा छलफल

जिल्लामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवाको अबस्था

दाडमा बाढी पूर्व सूचना प्रणाली/विपद् सूचना संयन्त्र सञ्जाल

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०/०८१ अध्यावधिकका लागि :

आर्थिक एवं प्राविधिक सहयोग
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
 दाड जिल्ला शाखा
ENCORE कार्यक्रम,